

Cântărețe de operă

Mezzosoprane, Soprane

Conținut

Articole

Mezzosoprane	1
Cecilia Bartoli	1
Elīna Garanča	2
Frederica von Stade	3
Maria Ewing	3
Mezzosoprano	4
Ruxandra Donose	5
Vesselina Kasarova	6
Mezzosoprane de operă	7
Carmen Topciu	7
Mezzosoprane australiene	9
Kathleen Procter-Moore	9
Mezzosoprane din Republica Moldova	10
Ludmila Alioșina	10
Tamara Alioșina-Alexandrova	11
Mezzosoprane române	12
Aura Twarowska	12
Elena Gaja	17
Maria Moreanu	18
Mihaela Măărăcineanu	19
Roxana Constantinescu	20
Viorica Cortez	22
Zenaida Pally	23
Soprane	24
Soprano	24
Lina Abarbanell	26
Anna Netrebko	27
Montserrat Caballé	29
Maria Callas	30

Maria Cebotari	34
Hariclea Darclee	36
Agnetha Fältskog	41
Anja Harteros	43
Elisabeta Neculce-Carțis	45
Madeleine Pascu	46
Adelina Patti	47
Stella Roman	54
Elisabeth Schwarzkopf	56
Kiri Te Kanawa	56
Elena Theodorini	57
Soprane americane	61
Emmylou Harris	61
Margarethe Matzenauer	63
Tara Strong	64
Laura Tătăulescu	71
Nicole Cabell	72
Soprane australiene	73
Liza Beamish	73
Joan Sutherland	73
Soprane engleze	74
Sarah Brightman	74
Soprane franceze	76
Natalie Dessay	76
Leontina Văduva	78
Soprane germane	79
Maria Barbara Bach	79
Diana Damrau	79
Christine Schäfer	81
Soprane israeliene	82
Netania Davrath	82
Mizzi Locker	83
Soprane italiene	85

Licia Albanese	85
Francesca Caccini	87
Giuseppina Strepponi	88
Renata Tebaldi	88
Soprane din Republica Moldova	90
Ludmila Aga	90
Tamara Alexandru	91
Soprane peruviene	92
Yma Sumac	92
Soprane române	96
Maria Bieșu	96
Roxana Briban	103
Diana Bucur	105
Cellia Costea	107
Ileana Cotrubaș	107
Valentina Crețoiu	109
Florica Cristoforeanu	110
Eleonora Enăchescu	110
Felicia Filip	112
Angela Gheorghiu	116
Teodora Gheorghiu	120
Carmen Hanganu	121
Magda Ianculescu	122
Simina Ivan	123
Elisabeta Marin	124
Marina Krilovici	124
Iolanda Mărculescu	127
Nelly Miricioiu	127
Eugenia Moldoveanu	129
Elena Moșuc	130
Valentina Naforniță	134
Mariana Nicolesco	135
Laura Nicorescu	143
Cristina Radu	144
Georgeta Stoleriu	148

Viorica Ursuleac	148
Julia Varady	150
Mirela Zafiri	151
Virginia Zeani	152

Referințe

Sursele și contribuitorii articolelor	154
Sursele, licențele și contribuitorii imaginilor	156

Licențele articolelor

Licență	158
---------	-----

Mezzosoprane

Cecilia Bartoli

Cecilia Bartoli (n. 4 iunie 1966 la Roma) este o celebră mezzosoprană italiană.

Biografie

Cecilia Bartoli s-a născut într-o familie de muzicieni, tatăl ei fiind tenorul liric Angelo Bartoli și mama ei soprana Silvana Bazzoni.

Cecilia Bartoli în 2007

Elina Garanča

Elina Garanča (pronunțat *ga-ran-ča*) (n. 16 septembrie 1976) este o mezzo-soprană letonă de mare succes internațional. E născută la 16 septembrie 1976 și a debutat în București în 1997. Este supranumită "La perfetta".

Biografia și cariera muzicală

S-a născut în Riga, capitala Letoniei, într-o familie de muzicieni. În 1996 a intrat la Academia Letonă de Muzică, unde a studiat cantoul cu Sergej Martinov. Și-a continuat studiile la Viena, Austria, cu Irina Gavrilović, și în SUA cu Virginia Zeani. Cariera ei de profesionistă a început în 1997 în cadrul unui turneu al Operei din Riga la București și Atena, Grecia, în rolul Giovannei Seymour din opera "Anna Bolena" de Donizetti. A cântat apoi la Teatrul de Stat al Turingiei de Sud din orașul Meiningen, Germania, după care a cântat și la Opera din Frankfurt. În 1999 a câștigat concursul *Mirjam Helin Singing Competition* în Helsinki, Finlanda.

Primul succes mare internațional l-a avut în anul 2003 la Festivalul din Salzburg, Austria (*Salzburger Festspiele*) în rolul lui Annio din opera *La clemenza di Tito* de Mozart, dirijată de Nikolaus Harnoncourt.

Imediat după acesta au urmat contracte și roluri importante, ca de exemplu Charlotte în opera *Werther* de Massenet și Dorabella în opera *Così fan tutte* de Mozart la Opera de Stat din Viena (2004), apoi iarăși Dorabella - la Paris (2005). În 2006 a cântat din nou în *La clemenza di Tito*, de data asta rolul lui Sesto. La 12 ianuarie 2008 Garanča și-a făcut debutul și la Metropolitan Opera ("MET") din New York, SUA, în rolul lui Rosina din opera "Bărbierul din Sevilla" (*Il barbiere di Siviglia*) de Rossini.

Iată ce scrie jurnalistul Bernard Holland în ziarul *The New York Times*, despre debutul ei fulminant: "*Ms. Garanča is the real thing (...) Modern singing techniques adapt with difficulty to Rossini's early-19th-century emphasis on speed, lightness and athletic articulation, and Ms. Garanča was the only one onstage sounding completely comfortable. The lyric passages sang out; the episodes of racecourse delivery were fully in hand.*" (în traducere: D-na Garanča este adevărata cântăreață. Tehnicile moderne de cântat se adaptează cu greu la viteza, ușurința și articulațiile atletice din operele lui Rossini de la începuturile secolului al XIX-lea, dar lui Garanča acestea i-au reușit deosebit de bine, fiind singura de pe scenă care a lăsat o impresie sonoră perfectă. Pasajele lirice le-a cântat excepțional, dar a stăpânit integral și episoadele de mare viteză.)

Actualmente (2010) Garanča performează la MET în rolul principal din opera *Carmen* de Georges Bizet, bineînțeles în l. franceză.

Este căsătorită cu dirijorul Karel Mark Chichon.

Elina Garanča

Referințe și note

Legături externe

- elinagaranca.com (<http://elinagaranca.com>), sit web oficial al cântăreței
- Elina Garanča (<http://odb-opera.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=79/Elina>) în "*Opera Database*"

Informații bibliotecare: GND: 131855093 (<http://d-nb.info/gnd/131855093>) LCCN: no2006003855 (<http://errol.oclc.org/laf/no2006003855.html>) | VIAF: 15914682 (<http://viaf.org/viaf/15914682/>) ^{WorldCat} (<http://www.worldcat.org/identities/lccn-no2006-3855>)

Frederica von Stade

Frederica von Stade (n. 1 iunie 1945 la Somerville, New Jersey) este o mezzosoprană americană.

Maria Ewing

Maria Ewing (n. 27 martie 1950, Detroit, Michigan) este o cântăreață de operă americană, care a cântat atât ca soprană cât și ca mezzo-soprană.

A studiat la Cleveland, Ohio și New York. A debutat la Metropolitan Opera în 1976 cu *Nunta lui Figaro* de Mozart și prima apariție pe o scenă europeană a fost la teatrul La Scala din Milano în rolul Mélisandei din opera *Pelléas et Mélisande* de Claude Debussy. Alt roluri din repertoriul ei: Carmen, Dorabella din opera *Così fan tutte* a lui Mozart, Salome din opera cu același nume de Richard Strauss, Marie din opera *Wozzeck* de Alban Berg și *Lady Macbeth of Mtsensk* din opera cu același nume a lui Șostakovici.

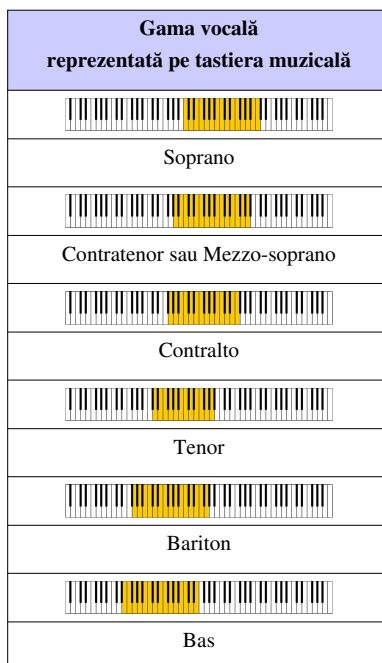
A fost căsătorită din 1982 până în 1990 cu directorul de teatru Sir Peter Hall. Fiica lor, Rebecca Hall este actriță.

Discografie

DVD (selecție)

- Gioacchino Rossini, *Il barbiere di Siviglia* (rolul Rosinei) editată de Glyndebourne, 1982
 - Wolfgang Amadeus Mozart, Requiem, K. 626, cu Orchestra Radiodifuziunii Bavareze, dirijor Leonard Bernstein, Deutsche Grammophon, 1988
 - Claudio Monteverdi, L'incoronazione di Poppea (rolul Poppeiei)
-

Mezzosoprano

Mezzosoprana, pronunție: meșosoprana, este un tip de voce feminină situată ca registru vocal între soprană și contralto. Cf. DOOM2 se scrie într-un cuvânt, ca aici.

Registrul mezzosopranei (sol mic-do3 c.) îmbină amplitudinea și adâncimea contraltoului cu o întindere mare și cu o penetrație de soprană. Se deosebește de soprană mai ales timbrul mai întunecat și registrul (I, 1) de piept mai dezvoltat, iar de contralto întinderea mare în domeniul acut. În practica de operă se întreține cu soprana dramatică sau cu contralto. Rolul tipic de mezzosoprană este personajul Carmen din opera Carmen de Georges Bizet.

Țesătura de mare efect o face potrivită pentru ample desfășurări dramatice (Amneris, Venus, Ortrud).

Printre mezzosopranele române notabile se numără Elena Theodorini, Maria Snejina, Zenaida Pally, Elena Cernei, Ruxandra Donose. Roluri memorabile de mezzosoprane din operele românești sunt personajele Iocasta din *Oedip* de George Enescu, Marica Doamna din *Ion Vodă cel Cumplit* de Gheorghe Dumitrescu și Doamna Chiajna din opera omonimă de Nicolae Buicliu.

Mezzosoprane renumite

Ebe Stignani (1903-1974), Giulietta Simionato (1910-2010), Fiorenza Cossoto (1935-), Grace Bumbry (1937-), Frederica von Stade (1945-), Dolora Zajic.

Legături externe

- „Mezzo-soprană ^[1]” la DEX online

Referințe

- [1] <http://dexonline.ro/definitie/Mezzo-soprană>

Ruxandra Donose

Ruxandra Donose (n. 2 septembrie 1964) este o mezzo-soprană română, interpretă a unor roluri precum cel al Charlottei din opera „*Werther*” de Jules Massenet, rolul titular din „*Carmen*” de Georges Bizet sau cel al Margueritei din „*La damnation de Faust*” de Hector Berlioz. Este preferata multor case de operă din lume pentru rolurile de mezzo-soprană în travesti, în roluri precum Cherubino din „*Nunta lui Figaro*” de W.A. Mozart, Sesto din „*La Clemenza di Tito*” și Idamante din „*Idomeneo*”.

Ruxandra Donose cântă cu mare succes, începând din anii 1990, la cele mai cunoscute opere ale lumii, cum ar fi Covent Garden din Londra, Metropolitan Opera din New York, sau la *Staatsoper* (Opera de stat) din Viena, fiind una dintre cele mai cunoscute mezzo-soprane române în lume.

Repertoriul ei arată o mare deschidere stilistică, de la opere baroce la creații contemporane. În 2008 a cântat în premiera mondială a operei „*The Fly*” de Howard Shore, la *Theatre du Chatelet* din Paris rolul feminin principal, Veronica.

Legături externe

- Site web oficial ^[1]
- Ruxandra Donose, scurtă biografie, la *Columbia Artists Management International* (CAMI) ^[2]

Articole biografice

- Astăzi e ziua ta: Ruxandra Donose ^[3], 2 septembrie 2010, RAMONA VINTILA, *Jurnalul Național*

Interviuri

- Ruxandra Donose, mezzosoprană: „Mi-a lipsit cântatul în limba română” ^[4], 18 ianuarie 2011, Oltea Șerban-Pârâu, *Adevărul*
- Ruxandra Donose: „Opera nu va muri niciodată” ^[5], 30 Iunie 2011, Oana Mihalache, *Evenimentul zilei*
- Ruxandra Donose: Opera nu are nevoie de revitalizare; ea este aceea care ne revitalizează ^[6], 5 decembrie 2012, Mediafax, *Revista Tango*
- Ruxandra Donose: Celebritatea unui cantaret de opera nu atarna atat de greu pe umeri ^[7], 13 august 2013, Eveline Pauna, *Revista Tango*

Referințe

[1] <http://www.ruxandrandonose.com/>

[2] <http://www.camihall.com/?cat=Vocal&webid=128>

[3] <http://www.jurnalul.ro/caleidoscop/calendar/astazi-e-ziua-ta-ruxandra-donose-553456.html>

[4] http://www.adevarul.ro/cultura/literar_si_artistic/

Ruxandra_Donose-mezzosoprana-_-Mi-a_lipsit_cantatul_in_limba_romana_0_410959424.html

[5] <http://www.evz.ro/detalii/stiri/ruxandra-donose-opera-nu-va-muri-niciodata-935979.html>

[6] <http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/>

ruxandra-donose-opera-nu-are-nevoie-de-revitalizare-ea-este-aceea-care-ne-revitalizeaza-6611.html

[7] <http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/>

ruxandra-donose-celebritatea-unui-cantaret-de-opera-nu-atarna-atat-de-greu-pe-umeri-7899.html

Vesselina Kasarova

Vesselina Kasarova (Веселина Кацарова) (n. 18 iulie 1965, Stara Zagora, Bulgaria) este o mezzosoprană bulgară. Ea trăiește azi la Zürich, Elveția și are cetățenie elvețiană.

Vesselina Kasarova este căsătorită și are un copil. ^[1]

Premii

- Echo Klassik 2003
- Premiul cultural european (*Europäischer Kulturpreis*)

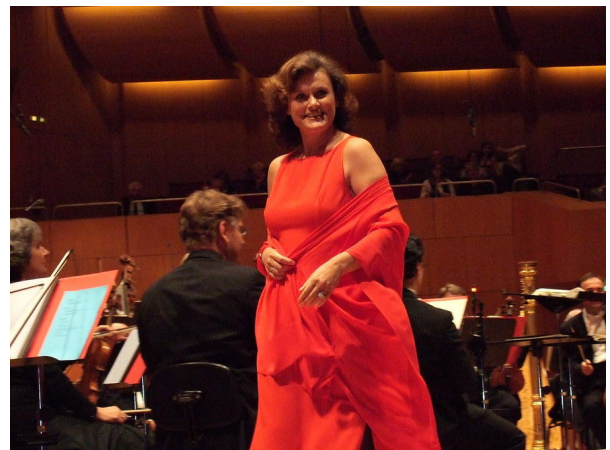
Legături externe

- <http://www.kasarova.com>
- <http://vesselinakasarova.blogspot.com/>
- Interviu pe www.arte.tv (2004) ^[2] (franceză/germană)

Note

[1] Interviu dat postului *Radio Bremen* în 2006 (http://www.radiobremen.de/magazin/kultur/musik/musikfest_2006/radiokonzerte.html) (în germană, în formatul RealPlayer)

[2] <http://www.arte.tv/de/kunst-musik/Maestro/Interviews/506114.html>

Kasarova la München în 2007

Mezzosoprane de operă

Carmen Topciu

Carmen Adriana Topciu (n. 30 noiembrie 1981, Brăila) este o mezzosoprană română, solistă a Operei Brașov.

Studii

Începe să studieze canto în orașul natal, la Liceul de Artă din Brăila, cu prof. Mariana Iordache. Calitățile sale interpretative sunt remarcate încă din timpul liceului, când, în anul 2000, mezzosoprană cucerește Marele Premiu la *Concursul Național de canto pentru elevii de liceu*^[1] de la Brăila (cunoscut și ca *Darclée-ul mic*). După absolvirea liceului, urmează cursurile de canto la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj-Napoca, unde studiază canto sub îndrumarea lectorilor universitari Ramona Eremia și Marius Budoiu. Ulterior urmează și absolvă studiile de masterat în cadrul aceleiași Academii de Muzică. În 2006 participă la cursurile de măiestrie susținute de Mariana Nicolesco la Brăila.

Carieră artistică

Debutează într-un spectacol de operă în cadrul Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca, în rolul Cherubino, din opera *Nunta lui Figaro* de Wolfgang Amadeus Mozart.

Va urma o colaborare cu Opera din Cluj Napoca, pe scena căreia debutează pe 2 iunie 2005, cu rolul principal din opera *Cenușăreasa* de Gioacchino Rossini. Anul 2006 îi aduce al doilea rol pe scena operei clujene, Rosina, din spectacolul *Bărbierul din Sevilla*, și o colaborare cu Opera Națională din București pentru realizarea unor concerte.

Anul 2007 va fi unul încărcat pentru activitatea artistică a mezzosopranei. La începutul anului, pe 6 ianuarie, participă la concertul extraordinar al Orchestrei Simfonice din Palermo^[2] dirijată de maestrul Onofrio Claudio Gallina, sub patronajul sopranei Mariana Nicolesco. Tot din acest an devine solistă a Operei Brașov, pe scena căreia debutează în rolul Maddalena din opera *Rigoletto* de Verdi. Începând din acest an va deveni o prezență constantă în viața muzicală a Brașovului, atât prin rolurile interpretate pe scena operei, cât și prin numeroasele participări la *Recitalul de la ora 5*, organizat la Muzeul Casa Mureșenilor.

În paralel, continuă să colaboreze și cu alte teatre de operă: Opera Maghiară Cluj-Napoca, pe scena căreia interpretează rolul Iulius Cezar din opera *Iulius Cezar în Egipt*, de Haendel, și Opera Națională din Timișoara, unde participă la realizarea unui concert. Participă la concerte de lieduri din creația compozitorilor Mozart, Strauss, Mahler, de Falla, Respighi, Ravel, Chausson, Chabrier și din creația compozitorilor de lied români. De asemenea participă la realizarea spectacolului-concert dedicat reginelor donizettiene în cadrul festivalului Darclée în 2007, cu rolurile Giovana, din opera *Anna Bolena*, și Sara, din opera *Roberto Devereux*. Încheie anul cu rolul La Poncia din opera contemporană *Casa Bernardei Alba*, pe muzica lui Miguel Ortega, o coproducție româno-spaniolă pe scena Operei Brașov, în luna decembrie 2007.

În anul 2008 efectuează un turneu în Franța (la Cannes și Niort) și în Belgia (la Antwerpen), cu spectacolul *Traviata* (în rolul *Flora Bervoix*), în colaborare cu Filarmonica Transilvania din Cluj-Napoca. În aprilie 2008 colaborează cu Filarmonica de Stat Oradea într-o serie de concerte de arii și scene din opere. Sfârșitul anului îi aduce un nou rol pe scena Operei Brașov, în luna decembrie: Marchiza de Berkenfield din opera *Fiica regimentului* de Donizetti. Tot în decembrie colaborează cu Orchestra Medicilor Dr. „Ermil Nichifor” la realizarea unui concert festiv de Crăciun și Anul Nou, pe scena Ateneului Român din București.

Repertoriu

- Mozart - *Nunta lui Figaro* - Cherubino
- Rossini - *Cenușăreasa* - Cenușăreasa (Angelina)
- Rossini - *Bărbierul din Sevilia* - Rosina
- Bellini - *Norma* - Adalgisa
- Bellini - *Julietta și Romeo* - Romeo
- Haendel - *Iulius Cezar în Egipt* - Iulius Cezar
- Strauss - *Liliacul* - Orlofski
- Verdi - *Rigoletto* - Maddalena
- Verdi - *Traviata* - Flora Bervoix
- Donizetti - *Anna Bolena* - Giovanna
- Ortega - *Casa Bernardei Alba* - La Poncia
- Donizetti - *Fiica regimentului* - Marchiza de Berkenfield
- Mascagni - *Cavaleria Rusticană* - Lola

Premii

- Marele Premiu la *Concursul Național de Canto pentru elevii de liceu*, Brăila, 2000
- Premiul I la *Concursul Național de Canto*, Constanța, 2000
- Finalistă a *Concursului Internațional de Canto „Eugenia Moldoveanu”*, Ploiești – 2003
- Finalistă a *Concursului și Festivalului „Mozart”*, Cluj-Napoca - 2005
- Premiul I la *Festivalul și Concursul Național al Liedului Românesc*, Brașov, 2006
- Premiul I la *Festivalul și Concursul Internațional de Canto „Haricleea Darclée”*, ediția a V-a, Brăila, 18- 29 iulie 2007

Note

- [1] Cristina Dosuleanu: *Marele Premiu de la „Darclée”-ul mic a fost câștigat de o brăileancă* (http://www.ziaruldeiasi.ro/cms/site/z_is/news/marele_premiu_de_la_quot_darclée_quot_ul_mic_a_fost_cistigat_de_o_braileanca_44143.html), în *Ziarul de Iași* din 29 mai 2000
- [2] *Cultura - Știri pe scurt* (<http://www.ziua.ro/display.php?id=213961&data=2007-01-11>), în *Ziua*, nr. 3826 din 11 ianuarie 2007

Legături externe

- Site-ul Operei Brașov: *Topciu Carmen Adriana - mezzosoprană* (http://www.opera-brasov.ro/ro/artisti/topciu_carmen.html)
- Site-ul Operei Brașov: *Carmen Topciu, premiu remarcabil la Brăila* (http://www.opera-brasov.ro/ro/topciu_braila.html)
- Port.ro: *Carmen Topciu* (http://www.port.ro/pls/pe/person.person?i_pers_id=231720&i_direction=2&i_city_id=2&i_county_id=9)
- Cristina Dosuleanu: *Sopranele Georgeta Grigore și Aurelia Florian împart Marele Premiu „Darclée”* (http://www.obiectivbr.ro/index.php?pagina=rezultat_arhiva), în ziarul *Obiectiv Vocea Brăilei* din 31.07.2008
- Mihai Cosma: *Final palpitant la Concursul Darclée* (http://www.evz.ro/index.php?zone=articole&task=detalii-articol&item=453747&page=MIHAI-COSMA-Final-palpitant-la-concursul-Darclée-¤t_date=2007-07-31#), în ziarul *Evenimentul zilei* din 31 iulie 2007

Mezzosoprane australiene

Kathleen Procter-Moore

Kathleen Procter-Moore (n. în Perth, Scoția) este o mezzo-soprană australiană.

De-a lungul carierei sale, Kathleen Procter-Moore a interpretat diferite roluri lirice atât în Australia cât și în străinătate cântând cu diferite companii de operă așa cum ar fi Opera Australia, WA Opera Co, Queensland Opera, The London Opera și cu Opera națională din Republica Cehă.

Liza Beamish și Kathleen Procter-Moore au creat un duet muzical de mare armonie și forță numit de presa australiană Duo Diva ^[1]. În același timp, cele două soprane australiene, care cântă adesea itinerând diferite opere din țara lor, sunt considerate promotoare ale genului interpretativ / stilului popera.

Legături externe

- KathleenProcter-Moore.com ^[2]

Referințe

[1] <http://www.kathleenprocter-moore.com/duodiva.htm>

[2] <http://www.kathleenprocter-moore.com>

Mezzosoprane din Republica Moldova

Ludmila Alioșina

Ludmila Alioșina (sau **Alioșin**; n. 27 iulie 1930, Novorosiisk, Federația Rusă) este o cântăreață de operă moldoveancă (mezzo-soprană).

Și-a făcut studiile între anii 1954–1959 la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău (AMTAP, pe atunci Conservatorul de Stat „Gavriil Musicescu”) cu profesorii B. Miliutin, T. Gurtovoi, P. Alexeev. A urmat apoi Institutul de Limbi Străine din Stavropol.

Din 1957 activează ca și coristă, apoi ca solistă la Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” din Chișinău, predând și ore de canto la Conservatorul de Stat „Gavriil Musicescu”. A interpretat peste 120 de roluri, printre care:

- Polina în *Dama de pică* de P. Ceaikovski
- Kneaghina în *Vrăjitoarea* de P. Ceaikovski
- Adalgisa în *Norma* de V. Bellini
- Carmen în *Carmen* de G. Bizet
- Comisarul în *Tragedia optimistă* de A. Holminov
- Olga în *Eroica baladă* de A. Stârcea
- Taisia în *Serghei Lazo* de D. Herschfeld
- ș.a.

Din 1988 regizează spectacole de operă pentru copii, evoluează în concerte de cameră, recitaluri de romane. Este conferențiar universitar la catedra de canto academic la AMTAP, cu titlul onorific „Maestru în arte”.

A fost premiată cu distincția de *Artistă Emerită a RSSM* în 1974 și cu ordinul *Artistă a Poporului din RSSM* în 1980.

Referințe

Bibliografie

- Colesnic, Iurie (2000). *Femei din Moldova: enciclopedie*. Museum. pp. 21
-

Tamara Alioșina-Alexandrova

Tamara Alioșina-Alexandrova (n. 19 iunie 1928, Harkov, Ucraina — d. 24 decembrie 1996, Chișinău, Republica Moldova) a fost o cântăreață de operă (mezzosoprană) de origine ucraineană din Republica Moldova.

A studiat între anii 1953–1958 la Conservatorul de Stat din Harkov, în clasa profesorului E. Petrova. A început să lucreze la Teatrul de Operă și Balet din Chișinău în anul 1958.

Printre rolurile interpretate se numără:

- *Mireasa țarului* de N. Rimski-Korsakov (Liubașa)
- *Evgheni Oneghin* (Olga, Dădaca și Larina)
- *Dama de pică* (Contesa și Polina)
- *Vrăjitoarea* de P.I. Ceaikovski (Kneaghina)
- *Carmen* de G. Bizet (Carmen)
- *Aida* și *Trubadurul* de G. Verdi (Amneris, Azucena)
- *Norma* de V. Bellini (Adalgisa)
- *Grozovan* (Roxanda)
- *Aurelia* de D. Herschfeld (Paraschiva)
- *Eroica baladă* de A. Stârcea (Olga)
- *Casa mare* de M. Kopîțman (Vasiluța)

A participat la numeroase turnee internaționale și a predat canto la Institutul de Arte „Gavriil Musicescu” din Chișinău (acum Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice). A fost premiată cu distincțiile *Artistă a Poporului din RSSM*. (1967), *Artistă a Poporului din URSS* (1976) și ordinul *Insigna de Onoare*.

Bibliografie

- Colesnic, Iurie (2000). *Femei din Moldova: enciclopedie*. Museum. pp. 21

Legături externe

- Uzin, Elena (23 octombrie 2012). „Советские примадонны: Тамара Алёшина-Александрова ^[1]” (în rusă). belcanto.ru. Accesat la 8 martie 2013.

Referințe

- [1] <http://www.belcanto.ru/sov-aleshina.html>

Mezzosoprane române

Aura Twarowska

Aura Twarowska (născută **Aurora Eleonora Avram** în 1967, Lugoj, România) este o mezzosoprană de origine română, actualmente solistă a Operei de Stat din Viena.

Biografie

Aura Twarowska se dedică vieții muzicale încă de la vârsta de 6 ani prin studiul pianului, al mandolinei și cel al cântului în Lugojul natal. După absolvirea liceului *Coriolan Brediceanu* ^[1] din Lugoj, reușește să fie admisă pe unul din primele locuri la Facultatea de Științe Economice ^[2], la Universitatea de Vest din Timișoara, în condițiile unei concurențe acerbe. În următorii ani de studiu a științelor economice păstrează legătura cu muzică, fiind angajată a Filarmonicii *Banatul* ^[3] din Timișoara ca membră a corului condus de marea personalitate artistică bănățeană, maestrul Diodor Nicoară. Odată cu înființarea Facultății de Muzică ^[4] din Timișoara reia studiul cântului, ca studentă a acestui institut. Urmează masteratul la Universitatea de Muzică din București, unde obține diploma de studii aprofundate - operă, la clasa prof. univ. Georgeta Stoleriu. După o întrerupere de câțiva ani, reia studiul științelor economice la Facultatea de Științe Economice din cadrul Universității "Ioan Slavici" din Timișoara, specializarea Contabilitate și informatică de gestiune (CIG). Își susține lucrarea de licență cu tema "Analiza politicilor manageriale și de marketing cultural aplicate la Opera Națională Română din Timișoara" și obține diploma de economist. Din 29 aprilie 2010 este doctor în muzică, titlu obținut prin acordarea notei maxime de către Universitatea Națională de Muzică din București pentru teza sa în care a îmbinat cele doua specializări (muzicală și economică), sub titlul "O viziune asupra structurilor teatrului muzical din perspectivă managerială" (coordonator științific prof. univ. dr. Grigore Constantinescu). Aura Twarowska debutează pe scena operei timișorene în rolul titular din opera *Carmen* de G. Bizet, în anul 1998. Cariera sa artistică se îmbogățește cu multe roluri de operă, alături de și mai multe partituri vocal-simfonice, care îi fac vocea cunoscută și apreciată pe majoritatea scenelor de operă și de filarmonică din România. Colaborările și turneele internaționale îi facilitează întâlnirea cu teatrele europene, toate acestea conducând la angajarea sa ca solistă a Operei de Stat din Viena în anul 2007. Alături de acest colectiv debutează cu rolul Marcellina din *Le Nozze di Figaro* în Shanghai, în turneul asiatic al operei vieneze din toamna anului 2007, sub bagheta dirijorului Seiji Ozawa.

Mezzo-soprana **Aura Twarowska**

Premii

- Concursul Internațional *Tomaz Alcaide*, Portugalia, 2000, Finalistă
- Concursul Internațional *Ondina Otta*, Maribor, Slovenia, 1999, Premiul al II-lea și Premiul Special al Festivalului Internațional de Vară, Ljubljana-Slovenia
- Concursul Național *Magda Ianculescu*, București, 1999, Premiul al III-lea și Premiul Special al Operei Naționale București
- Concursul Internațional *Nicolae Bretan*, Cluj, 1998, Premiul al II-lea
- Concursul Național *Sabin Drăgoi*, Timișoara, 1997, Marele Premiu
- Concursul Național de Lied *Ionel Perlea*, Slobozia, 1997, Premiul al II-lea și Premiul "Mihail Jora" al Uniunii Criticilor Muzicali din România

Distincții

- 2004, decorată de către Președintele României cu *Ordinul Meritul Cultural*, Cavaler al Artelor (în grad de ofițer).
- 2004, Premiul *Pro Cultura al Prefecturii* județului Timiș pentru merite deosebite în promovarea culturii timișene.
- 2009, Premiul *Iosif Constantin Drăgan* oferit de Primăria municipiului Lugoj, pentru excelență culturală

Repertoriu

Operă

- W.A.Mozart - *Die Zauberflöte*, Doamna a 2 –a și Doamna a 3 –a; *Le nozze di Figaro*, Marcellina.
- G. Rossini - *La Cenerentola*, Angelina; *Il Barbiere di Siviglia*, Berta.
- G. Verdi - *Aida*, Amneris, *Nabucco*, Fenena; *La forza del destino*, Preziosilla – în studiu, *Rigoletto*, Maddalenna; *Otello*, Emilia; *Falstaff*, Mrs. Quickly – în studiu; *Don Carlo*, Eboli – în studiu; *Il trovatore*, Azucena – în studiu; *La traviata*, Flora Bervoix; *Un ballo in maschera*, Ulrica.
- G. Donizetti - *Roberto Devereux*, Sara – în studiu.
- G. Puccini - *Madama Butterfly*, Suzuki; *Suor Angelica*, Zia Principessa.
- P. Mascagni - *Cavalleria rusticana*, Lola și Lucia.
- G. Bizet - *Carmen*, Carmen.
- P.I. Ceaiskovski - *Evgheni Oneghin*, Olga, Larina și Filipijewna; *Pique Dame*, Polina, Principessa și Guvernanta.
- V. Bellini - *Norma*, Adalgisa; *La sonnambula*, Terresa.
- J. Massenet - *Werther*, Charlotte – în studiu; *Manon*, Rousette.
- Ch. Gounod - *Faust*, Marthe Schwertleine; *Romeo et Juliette*, Gertrude.
- G. Donizetti - *La Fille du Regiment*, La Marquise de Berkenfield.
- M. Musorgski - *Boris Godunov*, Cîrciumăreasa.
- R. Wagner - *Die Walküre*, Waltraute; *Götterdämmerung*, Erste Norn și Floßhilde; *Der fliegende Holländer*, Mary.
- R. Strauss - *Arabella*, Die Kartenaufschlägerin; *Elektra*, Die zweite Magd.
- M. Ravel - *L'enfant et les sortilèges*, Maman, La tasse chinoise și La libellule.
- G. Enescu - *Œdipe*, Jocasta și Sfinx.
- E.W. Korngold - *Die tote Stadt*, Brigitta.
- J. Strauss - *Die Fledermaus*, Orlovsky.
- M. Theodorakis - *Elektra*, Clythemenestra.

Oratoriu

- G.B.Pergolesi - *Stabat Mater*
- A.Vivaldi - *Gloria*
- J.S.Bach - *Magnificat, Johannes Passion, Hohe Messe in H Mol, Weihnachtsoratorium*
- G.F.Händel - *Messiah, Israel in Egypt*
- J.Haydn - *Missa in tempori belli, Nelson Messe*
- J.M.Haydn - *Missa Trinitatis*
- W.A.Mozart - *Krönungsmesse, Requiem*
- L.van Beethoven - *Missa Solemnis, Simfonia a IX-a*
- K.D.von Dittersdorf - *Missa Solemnis Ex C*
- R.Schumann - *Das Paradies und die Peri*
- G.Rossini - *Stabat Mater, Petite Messe Solenne*
- F.Mendelssohn Bartholdy - *Elias, Paulus*
- G.Verdi - *Requiem*
- A.Dvořák - *Misa în C, Stabat Mater, Requiem*
- S. Prokofiev - *Cantata "Nevski"*
- G.Mahler - *Simfonia a II-a, Simfonia a III-a, Simfonia a VIII-a, Kindertotenlieder, Das Lied von der Erde, Das Knaben Wunderhorn*
- H.Berlioz - *La damnation de Faust*
- A. Bruckner - *F Moll Messe*

Lied

- G. Enescu - 7 Chansons de Clément Marot, for voice and piano, Op.15
- T. Brediceanu - Cântece
- Fr. Chopin - Pieśni i piosenki : na głos z fortepianem
- A. Dvorak - Biblicke pisne (Op. 99)
- M. de Falla - 7 Canciones populares Españolas
- G. Mahler - Das Lied von der Erde
- G. Mahler - Lieder eines fahrenden Gesellen

Apariții scenice

Wiener Staatsoper

- G.Puccini - *Madama Butterfly*
- R.Wagner - *Die Walküre* – premieră
- P.I.Tschaikovski - *Pique Dame* – premieră
- R. Strauss - *Der Rosenkavalier*
- M.Musorgski - *Boris Goudunov*
- V.Bellini - *La Sonnambulla*
- G.Rossini - *Il Barbiere di Siviglia*

- P.I. Tschaikovski - *Evgheni Oneghin* – premieră
- P. Mascagni - *Cavalleria rusticana*
- R. Wagner - *Der fliegende Holländer*
- R. Wagner - *Götterdämmerung*
- G. Donizetti - *La Fille du Regiment*

Wiener Musikverein

- L. van Beethoven - *Simfonia a IX-a*

Festivalul Internațional George Enescu, București

- W.A. Mozart - *Krönungsmesse* (2001)
- G. Enescu - *Œdipe, Jocasta* (2003)
- L. van Beethoven - *Simfonia a IX-a* (2005)

Carré Theater, Amsterdam

- G. Bizet - *Carmen, Carmen*
- J. Strauss - *Die Fledermaus, Orlovski*

Concertgebouw, Amsterdam

- G.F.Händel - *Messiah*
- G. Verdi - *Requiem*

Esplanade, Singapore

- W.A. Mozart - *Le Nozze Di Figaro, Marcellina*

Opera Națională București

- G. Bizet - *Carmen, Carmen*
- G. Verdi - *Aida, Amneris; Requiem*
- G. Enescu - *Œdipe, Jocasta, premieră*

Opera Națională Română Timișoara

- G. Verdi - *Aida, Amneris; Rigoletto, Maddalena, premieră; Otello, Emilia, premieră.*
- G.Puccini - *Madama Butterfly, Suzuki*
- G.Bizet - *Carmen, Carmen*

Opera Națională Cluj-Napoca

- G. Bizet - *Carmen, Carmen*

Alte apariții scenice, spectacole în Europa și în Asia

Italia – Roma, Milano; Germania – München, Hamburg, Stuttgart, Mannheim, Darmstadt, Düsseldorf, Heidelberg, Heilbronn; Spania – Barcelona, Madrid, Toledo, Cuenca; Franța – Paris, Orleans; Polonia – Varsovia, Radom; Bulgaria – Sofia, Russe; Slovenia – Maribor, Ljubljana; Olanda – Haga, Rotterdam, Amsterdam; Cipru – Nicosia,

Limassol; Asia - Shanghai, Singapore, Taipei, Seul, Tokyo

Colaborări

Colaborări cu dirijori

Zubin Mehta, Seiji Osawa, Donald Runickles, Franz Welser-Möst, Yves Abel, Pier Giorgio Morandi, Bertrand de Billy, Stefan Soltesz, Ulf Schirmer, Ernst Marzendorfer, Sebastian Weigle, Paul Nadler, Cristian Mandeal, Horia Andreescu etc.

Colaborări cu soliști

Anna Netrebko, Kiri Te Kanawa, Dimitri Hvorostovski, Roberto Alagna, Carlos Alvarez, Dolores Zajick, Tamar Iveri, Micaela Carosi, Patricia Ciofi, Nina Stemme, Jose Cura, Neil Schickoff, Leo Nucci, Ferruccio Furlanetto, Samuel Ramey, Ramon Vargas, Simon Keenlyside, Bo Skovhus, Juha Uusitalo, Corneliu Murgu etc.

Activitate muzical-pedagogică

C.D.A. Dr, Catedra Canto și Oratoriu, Facultatea de Muzică, Universitatea de Vest, Timișoara, 2010-2012

Recital de Lied, Apparition - George Crumb, 2011

Musica Donum Dei, Recital clasă de oratoriu, 2011

Recital clasă de lied, A. Dvorak, EW. Korngold, G. Crumb, 2011

Psalmi, Recital clasă de oratoriu, Facultatea de Muzică Timișoara, 2012

Recital de Muzică Sacră și colinde românești, Viena, 2010, 2011, 2012

Messe im unierten Ritus im Stephansdom, Wien, 2010, 2011, 2012

G. Donizetti, Messa di Gloria, Filarmonica de Stat Arad

Cu muzica printre elevi, Spre mâine, cu muzica clasică... 2012, 2013

Cursuri de vară:

Masterclass de Canto și Oratoriu, 12-16 august 2011, Oravița, Caraș-Severin

Vocal Arts Masterclass 16-24 august 2012, Gărdana, Caraș-Severin

Legături externe

- *Aura Twarowska* ^[5]
- *Poveste vieneza: Cum a ajuns o romanca pe prima scena muzicală a lumii* ^[6], 25 aprilie 2013, *Diana Robu, Ziare.com*

Video

- *Aura Twarowska - Urlicht, Mahler* ^[7]
- *Aura Twarowska - Ridonami la calma, Paolo Tosti* ^[8]

Referințe

- [1] <http://www.brediceanu.ro/>
- [2] <http://www.feaa.uvt.ro/>
- [3] <http://www.filarmonicabanatul.ro/>
- [4] <http://www.muzica.uvt.ro/>
- [5] http://www.compendium.ro/pers_detalii.php?id_pers=2844&prenume_pers=Aura&nume_pers=TWAROWSKA
- [6] <http://www.ziare.com/diaspora/romani-strainatate/poveste-vieneza-cum-a-ajuns-o-romanca-pe-prima-scena-muzicala-a-lumii-1232002>
- [7] <http://www.youtube.com/watch?v=FLMPoeR22PM>
- [8] <http://www.youtube.com/watch?v=voJXILZvxuo>

Elena Gaja

Elena Gaja (n. 26 octombrie 1946, Brașov) este o cântăreață lirică, mezzosoprană română. A absolvit cursurile Academiei de Muzică „Ciprian Porumbescu” din București la clasa celebrei soprane Magda Ianculescu.

A concertat cu toate orchestrele filarmonicilor de stat din România. A cântat cu toate teatrele de operă din România, abordând întreg repertoriul scris pentru vocea de mezzosoprană, cântând inclusiv integrala ciclurilor de lied-uri scrise de Manuel de Falla. S-a remarcat prin tipul de voce rarism de *mezzosoprano-contralto* astăzi pe cale de dispariție, cu o coloristică și un vibrato care i-au adus admirația totală din partea publicului și al criticii de specialitate, fiind supranumită „*viola da gamba*”.

În decembrie 1982 câștigă Marele Premiu la Concursul Internațional de Canto Bellini ^[1] Caltanissetta, Sicilia, Italia, fiind astfel singura voce din România care câștiga această prestigioasă competiție pentru artiști lirici.

Pentru câteva decenii a fost solistă a Operei Naționale Române din Timișoara. S-a remarcat în spectacole extraordinare, alături de marii tenori de la Moscova și marile voci ale României. A făcut numeroase turnee în Rusia și țările fostei Uniuni Sovietice precum și în Ungaria, Cehia, Slovacia, Bulgaria, Macedonia, Italia, Spania, Lituania, Finlanda, Austria, Franța etc. fiind supranumită în anii '80 a 3-a *Carmen din Europa* după Irina Arhipova și Elena Cernei.

„*Carmen*” este rolul cu care mezzosoprana Elena Gaja s-a identificat cel mai mult de-a lungul carierei sale. L-a interpretat de peste 300 de ori, reușind de fiecare dată să redea adevărata condiție a unui personaj care merge spre misticăși care, fără doar și poate, alături de „Don Juan” rămâne unul din cele mai controversate roluri scrise vreodată pentru vocea umană.

Luându-și adio de la scenă în 1996 și-a continuat cariera susținând concerte, repertoriul abordat mergând de la arii de operă, arii sacre, oratoriu, lied până la tango-uri, zarzuelas și muzică de film.

A sprijinit și sprijină tinerele generații de artiști acceptând să predea canto la Facultatea de Muzică din cadrul Universității de Vest din Timișoara. Este inițiatoarea și cea care a deschis noi porți tinerilor interpreți lirici promovand artisti romani si cultura in Europa.

Referințe

- [1] <http://www.concorsobellini.org/>

Maria Moreanu

Maria Moreanu (* 5 februarie 1913, Ploiești - † 20 ianuarie 1985, București), mezzo-soprană română, solistă a Operei Române din București.

Maria Moreanu s-a născut la 5 februarie 1913 în Ploiești (jud. Prahova). După absolvirea liceului în București, se înscrie la Academia Comercială. Având o voce frumoasă, prietenii o conving să dea examen de admitere și la Conservatorul de Muzică. Performanța sa vocală este atât de impresionantă, încât membrii comisiei de examinare o conving să se dedice carierei artistice. La Conservator, două profesoare de canto - Elena Anghel și Lucia Cosma - au instruit pe viitoarea mare artistă, transmițându-i emoția și trăirea ce trebuie puse în orice manifestare artistică de prestigiu.

După spectacolul de absolvire a Conservatorului în iunie 1936, în care Maria Moreanu a interpretat rolul lui Orfeu din opera cu același nume de Christoph Willibald Gluck, cronicile muzicale sunt pline de aprecieri elogioase: "Glas cu rezonanțe grave și de o largă expresivitate", "element de elită cu mari perspective în operă și concert".

Maria Moreanu în rolul principal din opera
Carmen de Bizet

Maria Moreanu în rolul lui
Amneris din opera *Aida* de
Verdi

Un an mai târziu, în mai 1937, debutează sub bagheta lui Ion Nonna-Otescu pe scena Operei Române în rolul Charlottei din opera *Werther* de Jules Massenet. Ziarul *Rampa*, sub semnătura lui L. Pauk, se exprima astfel: "O apariție cuceritoare, interpretă care întrunește calități de grație, tinerețe și feminitate sensibilă, cu o voce bine șlefuită, timbru sonor și cald, Maria Moreanu nu a cântat ca o simplă începătoare". Iar cunoscutul critic muzical Emanoil Ciomac scria în ziarul *Curentul*: "Maria Moreanu și-a dovedit splendidele mijloace vocale de mezzosoprană, cu un registru egal, intens, cu un vădit gust în cânt și în dicțiune, cu o emoție continuă în glas".

În 1937, la Concursul internațional de canto din Viena, obține Premiul I și Medalia de aur. În același an este angajată ca solistă permanentă la Opera Română din București, unde i se prilejuiește o apariție magnifică în rolul Amneris din opera *Aida* de Giuseppe Verdi.

Urmează interpretarea sa fulminantă devenită legendară a rolului lui Carmen din opera lui Georges Bizet - avându-l ca partener în rolul lui Don José începând din 1942 pe Emil Marinescu - obținând succese răsunătoare și pe scenele teatrelor de operă din străinătate: 1942 pe scena Operei de Stat din Viena, 1943 în Frankfurt și München. La München a apărut și în rolul Azucenei din opera *Trubadurul* de Verdi, unde directorul general al operei îi propune un angajament permanent. Situația

generală de atunci în plin război nu i-a permis să accepte, astfel că Maria Moreanu a revenit în țară.

Repertoriul Mariei Moreanu se îmbogățește cu roluri în operele *Tannhäuser* și *Lohengrin* de Richard Wagner, *Rigoletto* și *Falstaff* de Giuseppe Verdi, *Dama de pică* de Piotr Ceaicowski, dar și în operetă interpretând triumfal rolul titular din *Văduva veselă* de Franz Lehar.

În muzica de cameră a apărut în recitaluri de lied-uri de Hugo Wolf și Franz Schubert în sala Dalles, fiind acompaniată la pian de George Enescu sau Constantin Silvestri.

A făcut parte din cvartetul vocal al Filarmoniceii din București, alături de Arta Florescu, Mihail Știrbei și Petre Ștefănescu Goangă, de ex. în finalul Simfoniei a IX-a de Ludwig van Beethoven.

După plecarea din țară a lui Emil Marinescu în 1947 are dificultăți cu autoritățile de stat și cu conducerea operei, este distribuită din ce în ce mai rar în roluri secundare, fiind nevoită în 1954 să-și încheie în mod prematur cariera artistică.

Mai târziu, după 1957, a dat lecții de canto împreună cu partenerul său de o viață Emil Marinescu - întors între timp în țară - care în volumul *Portrete și siluete din lumea operei* (1983) avea să scrie: "În acest moment de profundă emoție, țin să arăt încă o dată admirația ce o port artistei, partenerei și scumpei mele soții Maria Moreanu. Fără aportul ei la reușita deplină a spectacolelor, fără trăirea, dăruirea și transmiterea întregii ei ființe personajului interpretat, fără inteligența și frumusețea vocii și fără farmecul ce-l răspândea, am convingerea că întregul șir de succese în care am apărut amândoi nu ar fi avut acea fascinantă strălucire".

Mihaela Mărcăineanu

Mihaela Mărcăineanu a fost o mezzosoprană, solistă a Operei Române din București care a murit pe data de 4 martie 1977 în timpul cutremurului din 1977.

Legături externe

- Ultima cortină ^[1]

Referințe

[1] <http://www.cimec.ro/Teatre/revista/1977/Nr.3.anul.XXII.martie.1977/originalimages/13604.1977.03.pag010-pag011.jpg>

Roxana Constantinescu

Roxana Constantinescu (București) este o cântăreață română de operă și lied cântând cu precădere în registrul vocal de mezzosoprană. În prezent, Roxana Constantinescu este solistă a Operei de Stat din Viena. Debutul Roxanei pe faimoasa scenă lirică vieneză s-a produs la 7 septembrie 2007 în opera Flautul fermecat (în original, *Die Zauberflöte*) de Wolfgang Amadeus Mozart.

Biografie artistică

Fostă membră a Corului de copii Radio, Roxana a fost premiată în anul 2001 în cadrul concursului *Jugend und Musik* (Tinerețe și muzică) din Viena.

A studiat canto la Universitatea Națională de Muzică din București și a absolvit în anul 2003 ca șefă de promoție, la clasa profesoarei Maria Slătinaru Nistor, dar încă în anul 2002 și-a făcut debutul la Opera din București, cu rolul Lola din *Cavalleria Rusticana*.

A primit o bursă Erasmus la *Hochschule für Musik und darstellende Kunst* din Viena, unde a lucrat, printre alții, cu profesorii Curt Malm (interpretare scenică) și Walter Moore (tehnica liedului).

Din anul 2003 urmează un curs de perfecționare la *Hochschule für Musik und Theater* din München cu Prof. Dr. Edith Wiens, Prof. Juliane Banse și Helmut Deutsch.

Roxana Constantinescu este membră a *Bayerische Theaterakademie* (Academia de Teatru din Bavaria) și a obținut pentru anul de studii 2004/2005 o bursă a *Deutscher Akademischer Austauschdienst* (Schimburile Academice Germane). Din 2005 este bursiera a Fundatiei "Yehudi Menuhin" în programul "Live Music Now".

În anul 2004 a luat premiul III la concursul internațional de canto „Tito Schipa” din Italia.

Alte premii le-a obținut în anul 2005, la *Concours de Chant Verviers* (Concursul de canto din Verviers, în Belgia), iar în România a câștigat concursurile "Ionel Perlea" și "Mihail Jora".

În cadrul concursului internațional de muzică organizat în anul 2006 de Radiodifuziunea din München (ARD), mezzosoprana Roxana Constantinescu a câștigat premiul al II-lea la secțiunea "lied vocal simfonic" (premiul I nu a fost acordat), una dintre cele patru secțiuni ale competiției dotate cu premii de peste 80 de mii de euro.

Tot în septembrie 2006 a câștigat în cadrul Concursului Internațional de Canto "Helga und Paul Hohen" desfășurat la Köln- Premiul I și Premiul Publicului, în valoare de 11 500 euro.

Între septembrie 2007-august 2010, mezzosoprana a abordat numeroase roluri pe scena vieneză, precum: Rosina, Zerlina, Nicklausse, Siébel, Lola, Fjodor, Dryade, Tebaldo, Javotte, etc. sau Cherubino sub bagheta renumitului Seiji Ozawa în turneu cu compania.

A revenit ca și invitată a Operei de Stat din Viena în decembrie 2010 pentru a debuta în rolul Donnei Elvira din "Don Giovanni". Alte debuturi în teatrele lirice americane: rolul titular în "La Cenerentola" de Rossini cu Minnesota Opera Company, rolul Stéphano în "Roméo et Juliette" cu The Dallas Opera.

Roxana Constantinescu a fost nominalizată la premiile Grammy 2011, pentru înregistrarea piesei "Pulcinella" de Stravinsky cu Chicago Symphony Orchestra, sub bagheta lui Pierre Boulez .

Repertoriu

Repertoriul Roxanei Constantinescu cuprinde, printre altele, rolurile [1] următoare:

Operă

- Benjamin Britten -- *Midsummer night's dream* (Visul unei nopți de vară), rolul Hermia;
- Alfredo Catalani -- *La Wally*, rolul Afra;
- Joseph Haydn -- *Il Mondo della luna* (Lumea pe lună);
- Pietro Mascagni -- *Cavalleria rusticana* (Cavaleria rustică), rolul Lola;
- Wolfgang Amadeus Mozart -- *La finta Giardiniera* (Grădinăriță din dragoste), rolul Ramiro;
- Wolfgang Amadeus Mozart -- *Le Nozze di Figaro* (Nunta lui Figaro), rolul Cherubino;
- Wolfgang Amadeus Mozart -- *Così fan tutte* (Așa fac toate), rolul Dorabella;
- Gioacchino Rossini -- *L'Italiana in Algerie* (Italianca în Alger), rolul Isabella;
- Gioacchino Rossini -- *Il barbiere di Siviglia* (Bărbierul din Sevilla), rolul Rosina;
- Gioacchino Rossini -- *La Cenerentola*, rolul Angelina;
- Antonio Vivaldi -- *Juditha triumphans* (Juditha triumfătoare), rolul Holofern;

Operetă

- Johann Strauss *Die Fledermaus* (Liliacul), rolul Prințul Orlofsky;

Oratorii

- Felix Mendelssohn Bartholdy -- Oratoriul "Elias";
- Johann Sebastian Bach -- "Matthäus Passion", "Johannes Passion", "h-moll Messe", "Weihnachtsoratorium", diverse cantate
- Wolfgang Amadeus Mozart -- "Requiem", "C-moll Messe", "Krönungsmesse",
- Joseph Haydn -- "Theresienmesse", "Schöpfungsmesse", "Nelsonmesse", "Paukenmesse" și "Die Schöpfung"

Lieduri

Max Bruch, Georg Friedrich Haendel, Franz Lachner, Giacinto Scelsi, Antonio Vivaldi, Franz Schubert, Johannes Brahms, Robert Schumann, Gustav Mahler, Arnold Schönberg, Henri Duparc, Maurice Ravel, Francis Poulenc, George Enescu, Antonín Dvořák, Piotr Ilici Ceaikovski, Xavier Montsalvatge, etc.

Legături externe

- [en](#) Discografie ^[2]
 - [ro](#) Scurtă prezentare ^[3]
 - [de en](#) Lista solistelor ^[4] sezonului 2007 / 2008 a Wiener Staatsoper ^[5]
 - [de en](#) Scurtă prezentare a sopranei ^[6] pe web site-ul Operei din Viena ^[5]
-

Referințe

- [1] http://www.esdf-opera.de/saengerliste/saenger_c/constantinescu_roxana.htm
- [2] http://www.classiconline.com/artistbio/Roxana_Constantinescu/
- [3] <http://www.severpress.ro/index.php/20070710321/stiri/cultura/mezzo-soprana-roxana-constantinescu-la-festivalul-bach-din-oregon.html>
- [4] http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/ensemble/2519_2.php
- [5] <http://www.staatsoper.at>
- [6] <http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/ensemble/constantinescu.at.php>

Viorica Cortez

Viorica Cortez (n. 26 decembrie 1935, Iași) este o celebră mezzo-soprană română.

A început să studieze muzica la Conservatorul din orașul Iași. Încă studentă fiind, a obținut Marele Premiu la Concursul Internațional de Canto din Toulouse (1964). Au urmat Marele Premiu special "Kathleen Ferrier" din t'Hertogenbosch (Olanda, 1965) și Premiul I cu medalie de aur al Concursului Internațional de Muzică „George Enescu” din București (1967). Premiul de la Toulouse i-a deschis imediat toate marile scene. Fără a mai trece prin roluri mici, a obținut un contract în Franța pentru rolul principal din opera "Samson și Dalila" de Camille Saint-Saëns.

În anul 1971 a decis să rămână în Franța. După emigrare și până în decembrie 1989 nu a mai avut voie să cânte pe nici o scenă din România. A obținut cetățenia franceză, dar nu a renunțat nici la cea română.

Legături externe

- Mari români - Viorica Cortez ^[1]
- "Frantuzoaica" de la Iasi ^[2], 15 august 2005, Cristina Diac, *Jurnalul Național*
- Cartea despre viața mezzosopranai Viorica Cortez, lansată la Festivalul Enescu ^[3], 17 septembrie 2013, Alexandra Cheroiu, *Adevărul*
- Franțuzaica de la Iași ^[4], 8 mai 2010, *Evenimentul*

Mezzo-soprana **Viorica Cortez**.

Referințe

- [1] <http://www.mariromani.ro/personaj.php?id=85>
- [2] <http://www.jurnalul.ro/jurnalul-national/frantuzoaica-de-la-iasi-39329.htm>
- [3] http://adevarul.ro/news/festivalul-george-enescu/carta-despre-viata-mezzosopranei-viorica-cortez-lansata-festivalul-enescu-1_52383c67c7b855ff569256bc/index.html
- [4] <http://www.ziarulevenimentul.ro/stiri-2/Reporter/frantuzoaica-de-la-iasi--285869.html>

Zenaida Pally

Zenaida Pally (n. 10 iunie 1919 Soroca, acum în Republica Moldova - d. 26 iunie 1997, Germania) a fost o mezzosoprană română de faimă internațională.

Biografie

A fost solistă a Operei Române din București. A interpretat un număr mare de roluri, printre care cel al Sfinxului din opera Oedip de George Enescu, la premiera românească a operei. A efectuat turnee în străinătate și a realizat înregistrări pentru Radiodifuziunea Română. Pentru meritele sale i s-a acordat titlul de Artist al poporului.

Soprane

Soprano

Pentru registrul vocal și instrumental vedeți Sopran.

Gama vocală reprezentată pe tastiera muzicală
Soprano
Contratenor sau Mezzo-soprano
Contralto
Tenor
Bariton
Bas

O **soprană** este o cântăreață a cărei întindere vocală corespunde registrului acut (cel mai înalt).^[1] Termenul este folosit mai ales în legătură cu interpretele de operă, deși sopranele sunt prezente în toate genurile muzicale. Noțiunea de soprană este frecvent interpretată incorect, impresia fiind că nu doar întinderea este definitorie, ci și tipul „clasic” de educare a vocii. În realitate, orice femeie cu disponibilități în registrul acut are voce de soprană.

Partitura corespunzătoare unei voci de soprană se notează întotdeauna în cheia sol.^[2] Timbrul de soprană este cel mai sărac în armonice, motiv pentru care scriitura (îndeosebi cea pentru cor) trebuie să urmeze anumite rigori.^[3]

Întindere vocală

Ambitusul „de bază” al unei soprane coriste se întinde de la mi din octava întâi până la sol din octava a doua; o voce mai dezvoltată poate coborî până la do central (sau chiar la si din octava mică) și atinge la din a doua octavă.^{[4][5]} În cazul unui cor format din mai multe partide de voci feminine, distanța (intervalul armonic maxim admis) între sopran și vocea aflată imediat dedesubt – de obicei, alto – este de cel mult o decimă (terță peste octavă).^[6]

Sopranele soliste au ambitusul mult mai larg, atât în grav (se poate merge până la sol, chiar fa $\sharp$ din octava mică), cât și în acut (unde se poate ajunge la re, mi sau fa din octava a treia). Există doar câteva zeci de soprane consemnate de-a lungul timpului cu ambitusul mult lărgit în acut – chiar și până în octava a patra sau a cincea. Soprana cea mai cunoscută pentru ambitusul remarcabil față de posibilitățile vremii ei a fost peruana Yma Sumac.^[7] Un mister al acusticii actuale este registrul flageolet, aptitudine întâlnită doar la un număr mic de cântăreți (de ambele sexe, dar mai ales la soprane) – cazul cel mai cunoscut fiind cel al cântăreței americane de muzică soul Minnie Riperton.

Tipuri de soprane

Soprane de cor

Vocile feminine dintr-un cor de femei sau unul mixt (cu femei și bărbați laolaltă) apar în trei sau patru ipostaze, denumirile pornind de la denumirile sopran și alto (pentru vocile grave). Există cel mai adesea soprane I, soprane II și altiste; cele din urmă pot fi, de asemenea, divizate în altiste I și II. Ambitusul vocii sopran II se apropie de cel mezzosopran (denumire care și este preferată în cazul solistelor de cor).^[8]

Soprane în teatrul liric

În funcție de posibilitățile tehnice, timbru, întindere etc. există mai multe categorii de soprane. Această clasificare s-a realizat în scopul repartizării soliștilor pentru anumite roluri în operă. Astfel, soprana de coloratură posedă o mare ușurință în a parcurge contururi melodice dificile, timbrul fiind adesea „instrumentalizat”.^[9] Soprana lirică este caracterizată printr-un timbru dulce și mobilitate,^[10] în vreme ce soprana dramatică posedă un timbru penetrant.^[11] Subreta este un tip de soprană cu un timbru dulce și delicat, de regulă existent numai la sopranele tinere (având tendința să se modifice odată cu vârsta). Soprana spinto se apropie de cea dramatică. Tipul de soprană wagneriană este rareori întâlnit, presupunând un volum și un timbru foarte puternice, capabile să se producă în fața unei orchestre de mari proporții; numele este dat de cel al compozitorului german Richard Wagner, autor de roluri de operă foarte solicitante.

Soprane renumite

Kirsten Flagstad (1895-1962), Rosa Ponselle (1897-1981), Lily Pons (1898-1976), Eleanor Steber (1914-1990), Birgit Nilsson (1918-2005), Renata Tebaldi (1922-2004), Maria Callas (1923-1977), Joan Sutherland (1926-2010), Leontyne Price (1927-), Beverly Sills (1929-2007), Mirella Freni (1935-), Renée Fleming (1959-), Dawn Upshaw (1960-), Angela Gheorghiu (1965-), Anna Netrebko (1971-)

Vezi și

- Voce umană
- Voce de cap
- Voce de piept

Bibliografie

- Bena, Augustin (1958). *Curs practic de dirijat coral*, Editura Muzicală, București
- Sava, Iosif și Vartolomei, Luminița (1979). *Dicționar de muzică*, Editura Științifică și Enciclopedică, București
- Vodă-Nuțeanu, Diana (2006). *Armonie* (vol. I), Editura Muzicală, București. ISBN 973-42-0438-6, ISBN 973-42-0439-4 (vol. I)

Referințe

- [1] Sava, pag. 189
- [2] Bena, pag. 11
- [3] Vodă-Nuțeanu, pag. 10
- [4] Vodă-Nuțeanu, pag. 6
- [5] Bena, pag. 10
- [6] Vodă-Nuțeanu, pag. 9
- [7] Sava, pag. 195
- [8] Bena, pag. 16
- [9] Sava, pag. 190
- [10] Sava, pag. 120

[11] Sava, pag. 67

Legături externe

- Definiție pe dexonline.ro (<http://dexonline.ro/definitie/soprano>)

Lina Abarbanell

Lina Abarbanell (n. 3 ianuarie 1879 - d. 6 ianuarie 1963) a fost soprană americană de etnie ebraică născută în Germania. A jucat în operă și în teatru muzical în numeroase turnee prin Europa și SUA.

Legături externe

- [en Jewish Virtual Library](#) ^[1]

Lina Abarbanel

Referințe

- [1] http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/judaica/ejud_0002_0001_0_00055.html

Anna Netrebko

Anna Iurievna Netrebko (în l. rusă: Анна Юрьевна Нетребко; n. 18 septembrie 1971) este o soprană rusă de renume mondial. Mai deține și cetățenia austriacă. Locuiește la Viena și a fost căsătorită cu bas-baritonul uruguayan Erwin Schrott. Perechea are un băiat.

Fanii lui Netrebko o numesc *La Bellissima*.

Biografie

Anna Netrebko s-a născut în Krasnodar (Russia), într-o familie de naționalitate cazacă.^[1] În perioada studenției la Conservatorul din Saint Petersburg, Netrebko a lucrat ca femeie de serviciu la Teatrul Mariinsky. Cu ocazia unei audiții la Teatrul Mariinsky, dirijorul Valery Gergiev a recunoscut-o pe Anna Netrebko în fosta femeie de serviciu. El a devenit mai târziu mentorul ei vocal. Sub îndrumarea lui Gergiev, Netrebko a debutat la Teatrul Mariinsky la vârsta de 22 de ani, ca Susanna în *Nunta lui Figaro*. Ea a continuat să cânte multe roluri importante alături de Opera Kirov, inclusiv Amina în *Somnambula*, Pamina în *Flautul fermecat*, Rosina în *Bărbierul din Sevilgia*, și Lucia în *Lucia di Lammermoor*.

Anna Netrebko (2005)

În 1994, ea a cântat Regina Noptii în *Flautul fermecat* alături de Academia Independentă de Operă Avangarda din Riga sub bagheta dirijorului David Milnes.^{[2][3]}

În martie 2006, Netrebko a depus cerere pentru a primi cetățenia austriacă, pe care a primit-o la sfârșitul lui iulie.^[4] Netrebko a descris procesul umilitor și dificil de obținere a vizelor (în calitate de cetățean rus) pentru numeroasele sale deplasări în străinătate ca motiv principal al obținerii cetățeniei austriece. Netrebko nu vorbește limba germană.

În martie 2007, Netrebko a anunțat că va fi Ambasador al SOS Satele Copiilor în Austria, și de asemenea sponsor al satului Tomilino din Russia.^[5]

Viața personală

În aprilie 2008, Netrebko a anunțat că ea și bass-baritonul Erwin Schrott s-au căsătorit,^[6] dar căsătoria nu a avut loc oficial.^[7]

Băiatul lor poartă numele "Tiago Netrebko", s-a născut pe 5 septembrie 2008 în Vienna și este cetățean austriac. Tiago este ușor autist și locuiește exclusiv cu mama sa.

În noiembrie 2013 cuplul a anunțat despărțirea [8]. Ea a achiziționat în New York un apartament de lux situat la etajul 32, cu vedere la Hudson River, în care mai locuiesc Tiago și sora sa Natașa.

Note

- [1] Интервью с Анной Нетребко-Анна Нетребко: Я никогда не ходила по струнке. Татьяна Павловская, Краснодар. (<http://www.rg.ru/2006/05/19/netrebko.html>), in *Rossiyskaya Gazeta*, issue no. 4070 dated 19 May 2006
- [2] Agelet de Saracibar, Carlos; "Anna Netrebko Performance Database" (<http://www.scribd.com/doc/63918608/ANPD-Sep-2011>) *ANPD* September 2011
- [3] "Anna Netrebko and Erwin Schrott will give a concert tour to Ukraine..." (<http://www.classissima.com/en/news/326476-anna-netrebko-and-erwin-schrott-will-give-a-concert-tour-to-ukraine,-latvia-and-russia/>) *Classissima*, 29 October 2010
- [4] ORF.at, 26 July 2006. (<http://wien.orf.at/stories/125089/>) (in German, Google translation (<http://translate.google.com/translate?hl=en&sl=de&u=http://wien.orf.at/stories/125089/>))
- [5] Anna Netrebko profile (<http://www.sos-childrensvillages.org/news-and-stories/news/pages/opera-singer-anna-netrebko-is-ambassador-for-sos-childrens-villages-austria.aspx>), SOS Children's Villages
- [6] Jeffries, Stuart. "I conquered the critics." (<http://www.guardian.co.uk/music/2008/apr/26/classicalmusicandopera.russia>) *The Guardian*. 26 April 2008 (Retrieved 9 February 2009)
- [7] Finn, Robin. "Breakfast Eggs (15 Ways) by a Soprano" (<http://www.nytimes.com/2011/01/16/nyregion/16routine.html>) *The New York Times*. 14 January 2011 (Retrieved 24 August 2012)
- [8] http://www.huffingtonpost.com/2013/11/25/netrebko-says-she-has-spl_0_n_4339510.html?utm_hp

Legături externe

- <http://annanetrebko.com> - Situl web al artei
 - Reviews, articles, photos and future schedules for Anna Netrebko from The Opera Critic (http://theoperacritic.com/singers.php?singer=anna_netrebko)
 - Profile of Netrebko in the New York Times (<http://www.nytimes.com/2007/12/02/magazine/02netrebko-t.html?ei=5087&em=&en=99d9474a7b50fc25&ex=1196830800&pagewanted=all>)
 - Anna Netrebko (<http://www.imdb.com/name/nm1356025/>) la Internet Movie Database
 - Anna Netrebko on YouTube (http://www.softpanorama.org/Links/Russian/Culture/Music/Female_singers/anna_netrebko.shtml)
 - Unofficial site of Anna Netrebko (<http://www.annanetrebko-megastar.ru>)
 - Unofficial Anna Netrebko Blog (<http://anna-netrebko.blogspot.com>)
 - Anna Netrebko (<http://www.charlierose.com/guest/view/7264>) pe Charlie Rose
-

Montserrat Caballé

Montserrat Caballé (nume întreg **Maria de Montserrat Viviana Concepción Caballé i Folc**; n. 12 aprilie 1933, Barcelona, Catalonia) este o soprană, cântăreață de operă spaniolă de origine catalană, renumită pentru tehnica ei *bel canto*.

Studii

Carieră artistică timpurie

Primele lecții de canto le primește la *Conservatorio Superior di Liceo* (cunoscut în Catalonia sub denumirea alintată de *Liceu*) din Barcelona sub îndrumarea lui Napoleone Annavazzi, Eugenia Kemmeny și Conchita Badia, pe care îl absolvă în 1954 cu "Medalia de Aur".

După studii de perfecționare în Milano, debutează în 1965 în rolul lui Mimi din opera *Boema* de Puccini pe scena Teatrului de Operă din Basel, Elveția. În anii 1959 - 1962 cântă ca solistă la Opera din Bremen, Germania. În 1962 întreprinde un turneu în Mexic în rolul lui Manon din opera cu același nume de Massenet. În 1965, fără să fi făcut vreo probă, înlocuiește pe soprana Marilyn Horne, indisponibilă din motive medicale, într-un spectacol concertant la Carnegie Hall din New York, interpretând rolul titular din opera *Lucrezia Borgia* de Gaetano Donizetti.

Montserrat Caballé

Carieră artistică ulterioară

Urmează o carieră strălucită, întinsă pe următoarele patru decenii, în cele mai importante roluri ale repertoriului de operă, începând cu rolul Contesei din *Nunta lui Figaro* de Mozart și al Mareșalei din *Cavalerul Rozelor* de Richard Strauss la Festivalul muzical din Glyndebourne (1965). În același an este invitată la *Metropolitan Opera* din New York, unde debutează în rolul Margaretei din opera *Faust* de Gounod.

Etape ale carierei sale artistice

- 1972 Debut la *Covent Garden* (Londra) în rolul Violettei din opera *Traviata* de Verdi.
- Începând din 1974, apare pe scenele principalelor teatre de operă:
 - *Grand Opéra* (Paris)
 - *Teatro Colón* (Buenos Aires)
 - *Teatro Liceo* (Barcelona)
 - *Teatro San Carlos* (Lisabona)
 - *Teatro alla Scala* (Milano)
 - *Staatsoper* (Viena) etc.
- 1974 participă la Festivalul muzical din Orange în rolul titular din opera *Norma* de Bellini.
- 1979 interpretează la *Metropolitan Opera* (New York) rolul principal din opera *Adriana Lecouvreur* de Cilèa.
- 1983 apare la festivalul din Perugia, în rolul Hiperestrei din opera *Danaidele* de Antonio Salieri.
- 1986 participă la Arenele din Verona, interpretând rolul Magdalenei din opera *Andrea Chénier* de Giordano.
- 1990 cântă la Barcelona în *La Fiamma* de Respighi.

- 1992 participă la concertele de deschidere ale Expoziției Internaționale din Sevilla și Olimpiadei din Barcelona.
- 1994 concert la Vatican în prezența Papei Ioan Paul al II-lea.

Montserrat Caballé s-a remarcat nu numai ca o cântăreață de clasă internațională în muzica de operă, oratorii și lied-uri, ea a fost aclamată și pentru interpretarea așa-zisei *U-Music*, apărând alături de legendarul Freddie Mercury din grupul britanic "*Queen*" de muzică *rock*, cu care a înregistrat un album de discuri în 1988.

Montserrat Caballé este căsătorită cu tenorul spaniol Bernabé Martí, fiica lor, Montserrat Martí, deasemeni cântăreață, a apărut în mai multe concerte alături de mama sa.

În calitate de *ambasadoare UNESCO*, Montserrat Caballé desfășoară o activitate umanitară neobosită în sprijinul fundațiilor destinate ajutorării copiilor din țările subdezvoltate.

Legături externe

- Montserrat Caballé ^[1]

Referințe

[1] <http://www.weberclaudia.de/511288987313c4a03/index.html>

Maria Callas

Maria Callas (n. 2 decembrie 1923, New York, SUA—d. 16 septembrie 1977, Paris, Franța) este numele de artistă al **Ceciliei Sophia Anna Maria Kalogeropoulos**, renumită soprană, considerată de unii drept cea mai mare cântăreață de muzică de operă din a doua jumătate a secolului al XX-lea, denumită "*La Divina*" sau "*Regina della lirica*".

Maria Callas, provenind dintr-o familie de greci imigrați în Statele Unite ale Americii, Gheorghiou Kalogheropoulos și Evangelia Dimitriades, se naște în New York la 2 decembrie 1923. În 1929, tatăl își schimbă numele în Georges Callas și deschide o farmacie în cartierul Manhattan din New York. În copilărie, la vârsta de cinci ani, Maria Callas este lovită de un automobil și rămâne în stare de comă timp de 22 de zile. Accidentul nu se soldează cu urmări, Maria Callas se dezvoltă normal și, având înclinații pentru muzică, începe să ia lecții de pian. În 1937, părinții se despart și mama se întoarce împreună cu fiica sa în Grecia. În anul următor, Maria este admisă în Conservatorul din Atena și studiază mai departe pianul cu Maria Trivella. În același timp ia și lecții de canto iar în 1939 interpretează în cadrul unui spectacol pentru studenți rolul lui Santuzza din "*Cavalleria Rusticana*" de Pietro Mascagni, obținând Primul Premiu al Conservatorului.

Maria Callas în rolul Violettei din opera Traviata.

Educația muzicală

Maria Callas a fost educată din punct de vedere muzical în Atena. Inițial, mama sa a încercat să o înscrie la prestigiosul Conservator din Atena, fără succes. La audiție, vocea sa, încă neprelucrată, nu a reușit să impresioneze, în timp ce directorul Conservatorului, Filoktitis Oikonomidis, a refuzat să o accepte fără pregătirea teoretică (solfegiu). În vara lui 1937, mama sa a vizitat-o pe Maria Trivella la Conservatorul National Grec, solicitându-i să o accepte pe Mary (așa cum era numită atunci) contra unei taxe modeste. În 1957, Maria Trivella și-a reamintit prima impresie despre "Mary, o fată foarte grasuță, purtând ochelari mari pentru miopie":

"Tonul vocii sale era cald, liric, intens; se răspândea în jur, strălucind ca o flacără și umplând aerul cu reverberatii melodioase, ca un carillon. Era în orice caz un fenomen uimitor, sau mai degrabă un mare talent care necesita control, pregătire tehnică și disciplină strictă pentru a ajunge să strălucească la adevărata valoare".

Trivella a fost de acord să o pregătească complet pe Callas, renunțând la taxe, dar îndată după începerea lecțiilor formale și vocale, Trivella a înțeles că Maria nu era o contralto, așa cum a fost prezentată, ci o soprană dramatică. În consecință, au început să lucreze la extinderea razei vocale și la subțierea timbrului. Trivella și-a amintit de Callas ca "o studentă model. Fanatică, fără compromisuri, dedicată studiului trup și suflet. Progresul său era fenomenal. Studia cinci sau șase ore pe zi... În șase luni, cânta cele mai dificile arii din repertoriul internațional de operă cu o muzicalitate extraordinară". Pe 11 aprilie 1938, la debutul său, Callas a încheiat recitalul din sala Parnassos cu un duet din Tosca. Callas a declarat că Trivella "avea o metodă franțuzească, care plasa vocea în nas, mai degrabă nazală... iar problema mea era că nu aveam tonuri joase, care sunt esențiale în belcanto... Iată unde am învățat tonurile joase". Oricum, fiind interviuată de Pierre Desgraupes în cadrul emisiunii *L'Invitee Du Dimanche*, Callas a atribuit dezvoltarea vocii de piept nu Trivellei, ci următoarei profesoare, binecunoscuta soprană de coloratura Elvira de Hidalgo.

Callas a studiat cu Trivella timp de doi ani înainte ca mama sa să obțină altă audiție la Conservatorul din Atena cu de Hidalgo. Callas a interpretat "Ocean, Monstru Urias". De Hidalgo și-a amintit momentul: "cascade de sunet extravagante, furtunoase, încă necontrolate, dar pline de dramă și emoție". Ea a fost de acord să o accepte ca studentă imediat, dar mama lui Callas a solicitat o amânare de un an, pentru ca Mary să absolve Conservatorul National și să înceapă să lucreze. Pe 2 aprilie 1939, Callas a interpretat rolul Santuzza într-o producție studentească a Cavalleriei Rusticana de Mascagni la Teatrul Olympia, iar în toamna aceluiași an s-a înscris la Conservatorul din Atena în clasa Elvirei de Hidalgo.

În 1968, Callas a declarat Lordului Harewood: "De Hidalgo avea o pregătire cu adevărat bună, poate ultima cu adevărat bună, în bel canto. Ca tanără de 13 ani, am fost imediat aruncată în brațele sale, însemnând că am învățat secretele bel canto-ului, care, așa cum știți, nu înseamnă doar a cânta frumos. Este un studiu foarte dificil; este un fel de haină strâmtă pe care trebuie să ți-o pui, chiar dacă îți place sau nu. Trebuie să înveți să citești, să scrii, să formezi fraze, cât de bine poți, să cazi, să te rănesti, să revii mereu pe picioarele tale. De Hidalgo avea o metodă, care era adevărata metodă de a învăța bel canto, în care indiferent cât de mare este o voce, trebuie făcută ușoară, trebuie prelucrată într-o manieră flexibilă, niciodată să nu atarne în jos. Este o metodă de a menține vocea ușoară și flexibilă și de a împinge instrumentul într-o zonă unde să nu fie prea zgomotos, ci rezonant. Mai este și studiul scalelor, trilirilor, infloriturilor specifice bel canto, care sunt un limbaj de sine stătător".

De Hidalgo a declarat mai târziu despre Callas că era "un fenomen... Obișnuia să asculte toate sopranele, mezzosopranele, și tenorii... Era capabilă de orice." Însăși Callas a declarat că: "mergeam la Conservator la 10 dimineața și plecam cu ultimul elev... devorând muzică" 10 ore pe zi. Când a fost întrebată de profesoara de ce proceda astfel, răspunsul a fost: "pană și cel mai puțin talentat elev te poate învăța pe tine, cel mai talentat elev, ceva de care să nu fii capabil".

Cariera artistică

Începe astfel cariera de cântăreață lirică a Mariei Callas, care va avea o traiectorie fulminantă. Între 1942 și 1945 interpretează diferite roluri pe scena Teatrului Regal de Operă din Atena în operele *"Il Mercante di Venezia"* de Mario Castelnuovo-Tedesco, *"Fidelio"* de Ludwig van Beethoven, *"Der Bettelstudent"* de Carl Millöcker și *"Tosca"* de Giacomo Puccini. În 1945 se întoarce la New York, unde obține o audiție la "Metropolitan Opera Theater", soldată însă cu un insucces. Continuă să studieze pentru a-și perfecționa tehnica vocală și, în fine, prin intermediul cunoscutului impresar teatral Eddie Bagarozzy, este angajată să cânte la Opera din Chicago, unde în ianuarie 1947 debutează în rolul principal din *"Turandot"* de Puccini, fără a înregistra un succes remarcabil.

Revine în Italia la 27 iunie 1947, fiind însoțită de faimosul bas Nicola Rossi-Lemeni, prin intermediul căruia vine în contact cu Giovanni Zanatello, director artistic al Arenei din Verona, care tocmai era în căutare de interpreți pentru stagiunea 1947. Zanatello este fascinat de vocea Mariei Callas și îi încredințează rolul principal în opera *"La Gioconda"* de Ponchielli. În Verona cunoaște pe Giovanni Battista Meneghini, industriaș bogat și mare amator de muzică, cu care se va căsători la 21 aprilie 1949, deși îi separă o diferență de vârstă de 37 de ani. Meneghini preia și rolul de agent teatral, asigurându-i contactul cu cele mai importante teatre de operă din Italia.

În 1948 apare pentru prima dată în rolul titular din opera *"Norma"* de Vincenzo Bellini pe scena teatrului din Florența, cu un succes deosebit. În repertoriul său memorabil, creația sa din opera *"Norma"* va deveni un punct de reper pentru stilul Mariei Callas, interpretarea celebrei arii *Casta Diva* rămânând neegalată până astăzi. În decembrie 1951 inaugurează stagiunea lirică la "Teatro alla Scala" din Milano cu opera *"I vespri siciliani"* de Verdi, un adevărat triumf marcat de aplauze nesfârșite și de strigăte de "bis". Urmează turnee în Italia (Verona, Veneția, Roma) și la Chicago, "Metropolitan Opera" din New York, "Covent Garden" din Londra cu operele *"Lucia di Lammermoor"* de Donizetti, *"Aida"*, *"Il Trovatore"* și *"La Traviata"* de Verdi, *"Norma"* de Bellini și altele. Celebrul șef de orchestră, Arturo Toscanini, este cucerit de vocea ei și vrea să-i încredințeze rolul titular în *"Macbeth"* de Verdi, dar opera nu a fost inclusă în programul "Scalei". Viața Mariei Callas se împarte între diverse reprezentații, călătorii și relații sentimentale, uneori furtunoase, cu regizorul Luchino Visconti, directorul de scenă Franco Zeffirelli, tenorul Giuseppe di Stefano.

În anul 1959, este invitată de bogatul armator grec Aristotele Onassis la o croazieră pe yacht-ul său *"Christina"*, împreună cu personalități de frunte din protipendada internațională. Callas se desparte de Meneghini și devine amanta oficială a lui Onassis. A fost o pasiune "destructivă și violentă", cum a fost definită de ea însăși. Onassis, gelos, o ține departe de activitatea artistică. La insistențele lui Zeffirelli, reappare pe scenă în 1964 cu *"Tosca"* la "Covent Garden" (Londra) și apoi cu *"Norma"* la Paris, dar vocea sa se resimte după anii de inactivitate. Înregistrează încă un succes triumfal în 1965 cu *"Tosca"* la New York, după care urmează declinul. La Roma este silită să întrerupă un spectacol cu *"Norma"* după actul al II-lea, o reprezentație la Londra cu *"Tosca"* va fi ultima sa apariție într-un spectacol de operă. Viața sa privată nu este mai bună. Onassis o părăsește pentru a se căsători cu Jacqueline Kennedy, văduva președintelui american John F. Kennedy asasinat la Dallas. În 1973 mai întreprinde un turneu mondial de concerte împreună cu tenorul Giuseppe di Stefano, care se termină în 1974 la Sapporo în Japonia. Este ultima sa apariție în public. Maria Callas nu mai este decât umbra aceleia care făcea să delireze publicul, nu mai are simțul scenic, nu mai caracterizează personajele, vocea sa care încânta cu timbrul, extensiunea vocală, culoarea și vitalitatea plină de vibrație nu mai este decât o palidă amintire a performanțelor din trecut. Se retrage la Paris, trăiește în singurătate aproape uitată de lume. Moare la 16 septembrie 1977 în vârstă de 55 de ani, în circumstanțe nu tocmai clare. Piatra de mormânt de la cimitirul "Père Lachaise" amintește de cine a fost Maria Callas. Pentru posteritate au rămas înregistrările pe discuri cu vocea sa, care a dat viață într-un mod neegalat atâtor personaje tragice și nefericite.

Citat

Referindu-se la soprana Renata Tebaldi, pentru care nutrea o profundă ostilitate, Maria Callas a spus: "*Când vom putea cânta Walkiria și Puritanii una lângă alta, atunci se va putea face o comparație. Până atunci e ca și cum ai compara Coca-Cola cu șampania*".

Bibliografie

- Gagelmann, Rainer Benedict, "International Maria Callas Bibliography" (includes almost 1,000 publications) www.callas-club.de
- Galatopoulos, Stelios, *Maria Callas, Sacred Monster*, New York: Simon and Schuster, 1998, ISBN 0-684-85985-8
- Petsalis-Diomidis, Nicholas (2001). *The Unknown Callas: The Greek Years*. Amadeus Press. ISBN 1-57467-059-X
- Scott, Michael (1992). *Maria Meneghini Callas* ^[1]. UPNE. ISBN 1-55553-146-6
- Philippe-Joseph Salazar, "Le Mausolée Callas," *Liberation*, September 26, 1977.
- Seletsky, Robert E., "The Performance Practice of Maria Callas: Interpretation and Instinct", *The Opera Quarterly*, 20/4 (2004), pp. 587–602.
- Seletsky, Robert E., "Callas at EMI: Remastering and Perception"; "A Callas Recording Update"; "A Callas Recording Update...updated", *The Opera Quarterly*, 16/2 (2000), pp. 240–55; 21/2 (2005), pp. 387–91; 21/3, pp. 545–6 (2005).
- Stancioff, Nadia, *Maria: Callas Remembered. An Intimate Portrait of the Private Callas*, New York: E. P. Dutton, 1987, ISBN 0-525-24565-0
- Stassinopoulos, Arianna, *Maria Callas: The Woman Behind The Legend*, New York: Simon and Schuster, 1981, ISBN 0-671-25583-5

Legături externe

- Callas „Maria Callas” ^[2] la Open Directory Project
- [ro](#) Maria Callas ^[3]
- [it](#) Site oficial ^[4]
- [en](#) Maria Callas ^[5]
- Maria Callas si Aristotel Onassis – radiografia unei mari iubiri cu final trist ^[6], 12 februarie 2012, Marina Rasnoveanu, *Revista Tango*

Informații bibliotecare: VIAF: 44484550 ^[7]

Referințe

[1] http://books.google.com/?id=6C86_Ws0bxEC&dq

[2] <http://www.dmoz.org/Maria>

[3] http://www.compendium.ro/pers_detalii.php?id_pers=1239

[4] <http://www.callas.it/>

[5] <http://www.serendipity.li/callas.html>

[6] <http://www.revistatango.ro/celebritati/superstar/maria-callas-si-aristotel-onassis-radiografia-unei-mari-iubiri-cu-final-trist-2811.html>

[7] <http://viaf.org/viaf/44484550/>

Maria Cebotari

Maria Cebotari (nume alternativ: **Cibotari**, nume de familie inițial: **Cibotaru**^[1], n. 10 februarie 1910, Chișinău, Gubernia Basarabia – d. 9 iunie 1949, Viena), a fost o cântăreață de operă româno-austriacă^[2], una dintre cele mai mari soliste soprane.

Este înmormântată în cimitirul Döblinger (Döblinger Friedhof) din Viena.

Studiază la școala normală de fete *Florica Niță* și la *Capela Metropolitană din Chișinău* condusă de Mihail Berezovschi, după care urmează Conservatorul „Unirea” din Chișinău (1924-1929) cu Maria Zlatov, Gavreorie).

După terminarea studiilor la conservatorul din orașul natal, a fost angajată ca actriță la *Teatrul de Artă* din Moscova. În 1929 a plecat la Berlin, unde a luat lecții de canto. A debutat în 1931 la opera din Dresda în rolul lui *Mimi* din opera *Boema* de Giacomo Puccini. Aici a rămas ca solistă până în 1943. În perioada 1935 - 1943 a dat reprezentații și pe scena operei de stat din Berlin. Ulterior a fost angajată ca solistă permanentă a operei de stat din Viena, unde a rămas până la moarte (1949).

Foarte apreciate au fost reprezentațiile sale în operele lui Mozart și Richard Strauss (care a și scris pentru ea opera „Salomeea”, în care si-a interpretat rolul inegalabil). A luat parte și la festivalurile muzicale din Salzburg la invitațiile lui Bruno Walter și Herbert von Karajan. A avut mare succes în rolul contesei din opera *Nunta lui Figaro* de Mozart. Cebotari a cântat sub bagheta unor mari dirijori ca Fritz Bush, Arturo Toscanini, Clemens Krauss, Karl Böhm, Wilhelm Furtwängler.

La numai 24 de ani, Mariei Cebotari i-a fost conferit cel mai înalt titlu onorific (în arta dramatică) existent în Germania și Austria din acel timp: **Kammersängerin**.

A jucat în opt filme, turnate în Germania și Austria, alături de vedete ale cinematografului de atunci, inclusiv alături de soțul ei, Gustav Diessl.

La 5 octombrie 2004, la Casa Cineaștilor din Chișinău, a avut loc premiera filmului „*Aria*” de Vlad Druck, după scenariul lui Dumitru Olărescu, având ca subiect viața și opera sopranei Maria Cebotari. În România și Italia a jucat în coproducția *Cătușe roșii* (sau *Odesa în flăcări*), 1942), cenzurată ulterior de autoritățile comuniste și redescoperită de curând într-o arhivă din Italia.

Maria Cebotari

Discografie

Strada Maria Cebotari din Viena

Imaginea Mariei Cebotari pe o marcă poștală din Republica Moldova (1994)

Portretul Mariei Cebotari pe o marcă poștală emisă de Republica Moldova (2005)

- Mozart, *Le Nozze di Figaro* (Böhm, 1938, Ahlsmeyer, Teschemacher, Schöffler, Wessely, Böhme) Preiser
- Puccini, *Turandot* (Keilberth, 1938, Hauss, Buchta, Hann, Eipperle, Harlan, Schupp, Kiefer), Koch-Schwann
- Schoeck, *Das Schloss Dürande* (Heger, 1943, Anders, Berglund, Fuchs, Domgraf-Fassbaender, Greindl, Hüscher), Jecklin
- R. Strauss, *Salome* (Krauss, 1947, Rothmüller, Höngen), Gebhardt
- puscin
- Recital - Maria Cebotari cântă arii (Mozart, J. Strauss, Gounod, Puccini and R. Strauss), Preiser - LV
- Maria Cebotari - Arias, Duette, Szenen (Mozart, Bizet, Verdi, Puccini), Preiser
- Recital - Maria Cebotari cântă: Richard Strauss (*Salome*, *Feuersnot*, *Cavalerul rozelor*, *Daphne*, *Tailleur*), Preiser
- Maria Cebotari: Arias, Songs and in Film, Weltbild
- Recital - Maria Cebotari singt Giuseppe Verdi (*La Traviata*, *Rigoletto*), Preiser
- Four Famous Sopranos of the Past (Gitta Alpar, Jarmila Novotna and Esther Rethy), Preiser - LV
- Bruno Walter Vol. 1, Symphony No 2 and No 4 (1948/50), LYS
- Helge Rosvaenge in Szenen aus André Chénier und Rigoletto - Duets, Preiser
- Helge Rosvaenge - Duets, Preiser - LV
- Grosse Mozartsänger Vol. 1 1922 - 1942, Orfeo
- Von der Königlichen Hofoper zur Staatsoper 'Unter den Linden', Preiser - LV

Note

[1] *Dicționar Enciclopedic Britannica*, Ed. De AGOSTINI HELLAS SRL, pag. 541, ISBN 978-960-416-723-4

[2] http://www.cantabile-subito.de/Sopranos/Cebotari__Maria/cebotari__maria.html

Legături externe

- Мария Чеботарь (http://www.peoples.ru/art/theatre/opera/maria_cebotari/)
- en Biografie, poze și audio (http://www.cantabile-subito.de/Sopranos/Cebotari__Maria/hauptteil_cebotari__maria.html)
- Maria Cebotari - Don Pasquale aria (<http://www.youtube.com/watch?v=eEliv1BiCYk>)
- Maria Cebotari - Sempre Libera (<http://www.youtube.com/watch?v=kAfrWDBHPMQ>)
- From "Solo Per Te" with Gigli and Cebotari (<http://www.youtube.com/watch?v=I53tCzr0CNk>)
- Fotografii - la google: (http://www.google.ro/images?hl=de&biw=714&bih=732&gbv=2&tbs=isch:1&sa=1&q=Maria+Cebotari&btnG=Suche&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai=)

Articole biografice

- Vă mai amintiți de...Maria Cebotari (http://www.adevarul.ro/cultura/literar_si_artistic/retro/Va_mai_amintiti_de-Maria_Cebotari_0_217778635.html), 2 martie 2010, Eliza Zdru, *Adevărul*

Hariclea Darclée

Hariclea Darclée (nume de familie original: **Hariclea Haricli**, n. 10 iunie 1860, Brăila – d. 12 ianuarie 1939, București) a fost o soprană româncă.

Biografie

Hariclea Darclée, una dintre personalitățile muzicale cele mai importante ale României, WP:EJV s-a născut la Brăila, pe 10 iunie 1860, într-o familie cu rădăcini elene. Mama Haricleei Darclée, Maria Haricli, născută Aslan, nepoată directă a domniței Mavrocordat, păstra în totalitate amprenta originilor ei nobile, iar tatăl, Ion Haricli, era mare proprietar în Teleorman. Așa cum scria N. Carandino în cartea Darclée. Viața de glorie și de pasiune a unei mari artiste, la nașterea ei s-a prezis că “duduia va călători mult și va fi mereu în sărbătoare”. În copilărie, Hariclea a fost la un pas de a muri de febră tifoidă. În februarie 1881, ea s-a căsătorit cu tânărul locotenent de artilerie Iorgu Hartulary. În 1886 pleacă la Paris, unde se luptă din greu cu neajunsurile, deși primea de-acasă câte 500 de franci pe lună. Nici măcar nașterea fiului ei, Ion, nu o abate din drum, continuând să ia lecții de canto. “Am făcut progrese și sper să ajung departe. Mi se prezice un viitor strălucit” scria Darclée familiei. **Wikipedia:Citarea_surselor**

Soprana Hariclea Darclée.

Cariera

Debutază într-un recital de canto în 1881 pe scena teatrului din Brăila, orașul său natal. Pleacă la Paris unde este remarcată de Charles Gounod, care îi încredințează rolul Margaretei din opera sa Faust, rol cu care își face debutul pe scena Operei, în anul 1888. Se pare că tot Gounod a fost acela care i-a sugerat luarea numelui Darclée. În scurt timp, Hariclea Darclée cucerește publicul și devine preferata multor compozitori. Astfel, Giacomo Puccini compune pentru vocea ei Tosca, Pietro Mascagni Iris iar Alfredo Catalani La Wally. Hariclea Darclée s-a impus ca primadonna în marile teatre de operă de la Paris, Berlin, Florența, Milano, Roma, Buenos Aires, Lisabona, Barcelona, Madrid, Monte Carlo, Moscova și Sankt Petersburg.

La Scala din Milano, scena consacării sale mondiale, Hariclea Darclée a debutat pe 26 decembrie 1890, cu rolul Chimène din Le Cid de Massenet, aplaudată chiar de Giuseppe Verdi, succesul aducându-i imediat contracte la cele mai mari teatre din Italia. Între 1893 și 1910 a cunoscut gloria pe marile scene ale lumii, revenind adeseori la Scala din Milano. A cântat până în 1918 încă în deplinătatea mijloacelor sale vocale. Dorința ei de a cânta în România era mare. Românii o iubeau, spectacolele ei erau adevărate sărbători. "Trăiască privighetoarea Carpaților", îi striga publicul. Regele Carol i-a oferit ordinul "Bene Merente clasa I", iar poeții îi compuneau versuri. Unul din cele mai importante momente pentru Hariclea a fost în 1900, când Puccini a văzut în ea soprana care putea să redea cel mai bine rolul Floriei Tosca. Premiera a avut loc la Roma, unde Darclée a cântat alături de tenorul Emilio de Marchi și baritonul Eugenio Giraldoni (marea ei iubire). Toată faima pe care și-o câștigase nu i-a alterat caracterul deosebit și, înainte să urce pe scenă obișnuia să aprindă o lumânare la icoana Maicii Domnului. Regele Carlos al Portugaliei, care-i trimetea adesea scrisori de dragoste, îi scria: "Dacă aş putea, te-aş păstra pentru mine şi ți-aş cere mereu, mereu să cânti" sau "Admir artista, iubesc însă femeia". [Wikipedia:Citarea_surselor](#)

Hariclea Darclée a susținut crearea Operei Române din București în 1921. Tradiția muzicală a rămas în familie, fiul său Ion Hartulary-Darclée devenind dirijor și compozitor. Din păcate nu s-au păstrat înregistrări pe discuri cu vocea Haricleei Darclée, ci doar două cântece românești: *Cântecul fluierașului* de **George Stephanesco** și *Vai mândruță dragi ne-avem* de **Tiberiu Brediceanu** înregistrate cu acompaniament de pian la o vârstă foarte înaintată dar la care păstra intacte calitățile naturale și tehnice ale minunatei sale voci. Artista a înregistrat pentru Casa de Discuri Fonotipia arii și scene din *Don Pasquale* de **Gaetano Donizetti**, *La Traviata* de **Giuseppe Verdi**, *Iris* de **Pietro Mascagni** și *Tosca* de **Giacomo Puccini**; matrițele acestor înregistrări au fost distruse de bombardamentele celui de al doilea război mondial la Milano; până în prezent, nu s-au identificat încă discurile primelor tiraje efectuate în anul 1903.

La finele vieții, artista care fusese atât de apreciată de Verdi, Leoncavallo, Mascagni, Catalani, Puccini, care cântase cu Enrico Caruso, Titta Ruffo, Francesco Tamagno și care apăruse de nenumărate ori sub bagheta lui Toscanini, a trăit în țară într-un trist anonimat. "Măiastra pasăre de basm", "privighetoarea adorată" a murit în sărăcie la București datorită faptului că viile sale de la Cotnari (sursa existenței sale după încheierea carierei) au fost distruse de o teribilă grindină iar boala care i-a marcat sfârșitul (sarcom hepatic) nu i-a mai permis restaurarea lor; în 1939, funeraliile au fost finanțate de Ambasada Italiei; a fost înmormântată în Cimitirul Bellu.

La aniversarea a 135 de ani de la nașterea Haricleei Darclée, în 1995, orașul său natal, Brăila, i-a adus un deosebit omagiu, organizând Concursul Național de Canto ce-i poartă numele, prezidat de soprana Mariana Nicolesco și așezat sub Înaltul Patronaj al Președintelui României. Prima ediție a Concursului Internațional a avut loc în 1997 și de atunci se repetă la fiecare doi ani, în anul dintre o ediție și alta având loc Cursuri de Măiestrie Artistică, Master Classes.

Repertoriu

Vocea sa excepțional cultivată i-a permis abordarea unui foarte vast repertoriu în cadrul căruia a interpretat roluri de soprană lirică lejeră, soprană lirică, soprană lirică spinto, soprană dramatică, soprană Falcon, mezzosoprană și contraltă.

A avut în repertoriu 58 de roluri din 56 opere compuse de 31 compozitori dintre care 12 compozitori de tradiție și 19 tineri compozitori cărora le-a interpretat operele în premiere absolute și premiere locale de foarte mare importanță; din cele 56 opere interpretate, 32 sunt de tradiție, 12 au fost interpretate în premieră absolută și 16 în premiere locale de mare importanță; faptul că 45 %, adică aproape jumătate, din repertoriul său reprezintă opee originale, atestă poziția singulară pe care o ocupă Hariclea Darclée în istoria teatrului liric universal pe care a influențat-o într-un mod determinant.

Urmează lista integrală a operelor și autorilor cu mențiunile de rigoare referitoare la operele compuse pentru vocea sa și la interpretările în premieră absolută sau în premieră locală de mare importanță.

- **Daniel Auber** *La Muette de Portici* (Luisa);
- **Georges Bizet** *Carmen* (Carmen);
- **Arrigo Boito** *Mefistofele* (Margherita);
- **Alfredo Catalani** *La Wally* (Wally) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Teatro alla Scala din Milano la 20 ianuarie 1892;
- **Alexis Catargi** *Enoch Arden* (Ammie Lee) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Teatrul Național din București în 1904;
- **Isidore De Lara** *Amy Robsard* (Amy Robsard) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Opera din Montecarlo în aprilie 1897;
- **Gaetano Donizetti** *Don Pasquale* (Norina);
- **Gaetano Donizetti** *L'elisir d'amore* (Adina);
- **Gaetano Donizetti** *Linda di Chamounix* (Linda);
- **Gaetano Donizetti** *Lucrezia Borgia* (Lucrezia);
- **Gaetano Donizetti** *Maria di Rohan* (Maria);
- **Alberto Franchetti** *Cristoforo Colombo* (Isabella di Aragona, Ikuamota) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Genova, la 6 octombrie 1892;
- **Michail Glinka** *Ivan Susanin* (Vania) – operă interpretată în premieră pentru Franța, la Nisa, în 1890;
- **Carlos Gomes** *Condor* (Odalea) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Teatro alla Scala din Milano la 21 februarie 1891;
- **Carlos Gomes** *I Guarany* (Cecilia);
- **Charles Gounod** *Faust* (Marguérite);
- **Charles Gounod** *Roméo et Juliette* (Juliette);
- **Jacques Halévy** *La Juive* (Rachèle);
- **Ruggero Leoncavallo** *I Pagliacci* (Nedda) – operă interpretată în premieră pentru România, la București în 1903;
- **Ruggero Leoncavallo** *Zaza* (Zaza);
- **Luigi Mancinelli** *Hero e Lenadro* (Hero) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Madrid, în 1897;
- **Pietro Mascagni** *Cavalleria rusticana* (Santuzza) – operă interpretată în premieră pentru România, la București în 1891;
- **Pietro Mascagni** *L'amico Fritz* (Suzel) – operă interpretată în premieră pentru Teatro Della Pergola din Florența în 1891 și în premieră la București în 1910;
- **Pietro Mascagni** *Iris* (Iris) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Teatro dell'Opera din Roma, la 22 ianuarie 1898, în premieră pentru Teatro alla Scala din Milano la 19 ianuarie 1899 și în premieră la București în 1908;

- **Pietro Mascagni** *I Rantzau* (Luisa) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Teatro della Pergola din Florența la 10 noiembrie 1892 și în premieră la Teatro dell'Opera din Roma la 26 noiembrie 1892;
- **Jules Massenet** *Le Cide* (Chimène) – debutul în Italia și premieră pentru Teatro alla Scala din Milano la 26 decembrie 1890;
- **Jules Massenet** *Manon* (Manon);
- **Jules Massenet** *Thaïs* (Thaïs);
- **Giacomo Meyerbeer** *L'Africaine* (Selika);
- **Giacomo Meyerbeer** *Les Huguenots* (Regina, Valentine) – în premieră pentru România, la București, în 1897;
- **Wolfgang Amadeus Mozart** *Don Giovanni* (Zerlina);
- **Giovanni Pacini** *Saffo* (Saffo) – premieră pentru Teatro dell'Opera din Roma la 28 octombrie 1911;
- **Ubaldo Pacchierotti** *Eidelberga mia* (Catina) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Teatro Colon din Buenos Aires, în 1909;
- **Ettore Panizza** *Aurora* (Aurora) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Teatro Colon din Buenos Aires, în 1909;
- **Giacomo Puccini** *Manon Lescaut* (Manon Lescaut) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră pentru Teatro alla Scala din Milano la 27 martie 1897;
- **Giacomo Puccini** *La Bohème* (Mimi) – operă interpretată la premieră pentru America la Teatro Colon din Buenos Aires, în 1896 și în premieră pentru România la București, la 15 ianuarie 1903;
- **Giacomo Puccini** *Tosca* (Floria Tosca) – operă compusă pentru vocea sa și în cadrul căreia, aria sopranei, Vissi d'arte, a fost scrisă la sugestia artistei pe baza indicațiilor sale muzicale; a fost interpretată la premiera absolută de la Teatro dell'Opera (Constanți) din Roma, la 14 ianuarie 1900 și la premiera de la Teatro Regio din Torino la 20 februarie 1900, Teatro alla Scala din Milano la 17 martie 1900, Lisabona la 19 ianuarie 1901, București la 18 ianuarie 1902 și Montecarlo la 28 martie 1903;
- **Luigi & Federico Ricci** *Crispino e la Comare* (La Comare);
- **Gioacchino Rossini** *Guglielmo Tell* (Matilde d'Apsburgo);
- **Gioacchino Rossini** *Stabat Mater* (Soprano);
- **Anton Rubinstein** *Demonul* (Tamara);
- **Camille Saint-Saëns** *Proserpina* (Proserpina);
- **Richard Strauss** *Der Rosenkavalier* (Marschalin) – premieră pentru Italia la Teatro dell'Opera di Roma, la 14 noiembrie 1911;
- **Ambroise Thomas** *Hamlet* (Ofélie);
- **Ambroise Thomas** *Mignon* (Mignon);
- **Pietro Vallini** *Il Voto* (Maria) – operă compusă pentru vocea sa și interpretată în premieră absolută la Teatro dell'Opera di Roma, la 27 noiembrie 1894;
- **Giuseppe Verdi** *Aida* (Aida);
- **Giuseppe Verdi** *Un ballo in maschera* (Amelia);
- **Giuseppe Verdi** *Otello* (Desdemona);
- **Giuseppe Verdi** *Rigoletto* (Gilda);
- **Giuseppe Verdi** *Simon Boccanegra* (Amelia-Maria) – premieră pentru Teatro dell'Opera din Roma, la 17 mai 1892;
- **Giuseppe Verdi** *La Traviata* (Violetta Valery);
- **Giuseppe Verdi** *Il Trovatore* (Leonora);
- **Richard Wagner** *Die Meistersänger* (Eva);
- **Richard Wagner** *Lohengrin* (Elsa);
- **Richard Wagner** *Tannhäuser* (Elisabeth) – premieră pentru Teatro alla Scala din Milano la 29 decembrie 1891 și pentru Teatro Colon din Buenos Aires în 1897;

Legături externe

- Festivalul și Concursul Internațional de Canto Hariclea Darclée ^[1]

Articole biografice

- Vă mai amintiți de...Hariclea Darclée ^[2], 27 aprilie 2010, Eliza Zdru, *Adevărul*
- Farmecul tulburător al unei voci ^[3], 8 martie 2011, Loreta Popa, *Jurnalul Național*
- Gioconda numita Darclée ^[4], 2 octombrie 2006, Loreta Popa, *Jurnalul Național*
- Mandru ca sunt roman: Hariclea Darclée, soprana careia Puccini i-a dedicat opera Tosca ^[5], 27 noiembrie 2012, Victor Pitigoi, *Ziare.com*
- Hariclea Darclée a fost privighetoarea din Carpați ^[6], 1 martie 2004, *Jurnalul Național*
- BNR pune în circulație o monedă dedicată sopranei Hariclea Darclée ^[7], 28 iulie 2010, *Amos News*
- Hariclea Darclée, privighetoarea din Carpați care a încântat capitalele lumii ^[8], 20 august 2008, Ion Mitican, *Ziarul Lumina*
- Suspinele unei mari artiste - Hariclea Darclée ^[9], Natasa Galche, *Formula AS* - anul 2010, numărul 933

Referințe

- [1] <http://www.darclée-voice-contest.com>
 - [2] http://www.adevarul.ro/cultura/literar_si_artistic/retro/Va_mai_amintiti_de-Hariclea_Darclée_0_251375272.html
 - [3] <http://www.jurnalul.ro/special/farmecul-tulburator-al-unei-voci-570872.htm>
 - [4] <http://www.jurnalul.ro/jurnalul-national/gioconda-numita-darclée-11276.htm>
 - [5] <http://www.ziare.com/cultura/documentar/mandru-ca-sunt-roman-hariclea-darclée-soprana-careia-puccini-i-a-dedicat-opera-tosca-1200950>
 - [6] <http://jurnalul.ro/special-jurnalul/hariclea-darclée-a-fost-privighetoarea-din-carpati-72172.html>
 - [7] <http://www.amosnews.ro/arhiva/bnr-pune-circulatie-o-monedă-dedicată-sopranei-hariclea-darclée-28-07-2010>
 - [8] <http://ziarulumina.ro/file-de-poveste/hariclea-darclée-privighetoarea-din-carpati-care-incantat-capitalile-lumii>
 - [9] <http://www.formula-as.ro/2010/933/asul-de-inima-45/suspinele-unei-mari-artiste-hariclea-darclée-12827>
-

Agnetha Fältskog

Agnetha Fältskog

Agnetha Fältskog în 1979

Informații generale	
Nume naștere	Agnetha Åse Fältskog
Data și locul nașterii	05 aprilie 1950 Jönköping, Suedia
Gen muzical	Pop, șlagăr, disco, folk, muzică ușoară, rock
Ocupație	Cântăreață, compozitoare, producător muzical
Instrument(e)	Voce, organ, piano
Ani de activitate	1967–1988, 2004–prezent
Case de discuri	- Cupol - CBS Records - Polar Music - Warner Music Group - Universal Music Group
Colaborare cu	Bjorn Ulvaeus, ABBA, Gary Barlow
Website	www.agnetha.com ^[1]
modifică ^[2] 	

Agnetha Åse Fältskog (Pronunția în limba suedeză: [aŋˈneːˈta ˈfɛltˈskuːɡ]) (n. 5 aprilie 1950, Jönköping, Småland, Suedia) este o cântăreață suedeză. Ea a atins prima dată succesul în Suedia după lansarea primului ei album, Agnetha Fältskog, în 1968, și a avut recunoaștere internațională ca membru al grupului pop ABBA care a vândut până astăzi peste 400 milioane albume în toată lumea, ocupând astfel locul 4 în lume din punct de vedere al albumelor vândute în toate timpurile și locul al doilea în lume în privința albumelor vândute de grupuri muzicale.

Biografie

Agnetha (cunoscută ca Anna în câteva țări) Fältskog a fost prima din cele două fiice ale unui șef de magazin pe nume Knut Ingvar Fältskog (1922—1995) și al soției acestuia, Birgit Margareta Johansson (1923—1994). Ingvar Fältskog a arătat mult interes pentru muzică și showbusiness, întrucât Birgit Fältskog a fost o femeie foarte calmă și devotată copiilor și familiei. Fältskog le-a invocat pe Connie Francis, Marianne Faithfull, Aretha Franklin și Lesley Gore drept cele mai mari influențe ale sale în domeniul muzical.

Agnetha Fältskog și-a scris primul cântec la vârsta de 6 ani, intitulat "Två små troll" ("Doi troli micuți"). În 1958, ea a început să ia lecții de pian, și deasemenea să cânte într-un cor local al bisericii. La începutul anilor 1960, ea a

format un trio numit The Cambers, cu prietenele ei Lena Johansson și Elisabeth Strub. Ele au cântat la evenimente locale minore, dar în curând formația s-a dizolvat din cauza lipsei contractelor. La vârsta de 15 ani, Agnetha a decis să părăsească școala și să își dezvolte o carieră.

Dezvoltarea carierei în Suedia (1966–1971)

Fältskog a lucrat ca telefonistă pentru o firmă de automobile și în aceeași perioadă cânta cu o formație locală condusă de Bernt Enghardt. Formația muzicală a devenit atât de populară încât ea a trebuit să aleagă între cariera de telefonistă și cariera muzicală. A continuat să cânte cu formația lui Bernt Enghardt încă doi ani. În același timp, Fältskog s-a despărțit de prietenul ei Björn Lilja; acest eveniment a inspirat-o să scrie o melodie care în curând a adus-o în vizorul mass media, "Jag var så kär". În acel timp, Karl Gerhard Lundkvist, o rudă a unui membru al formației, s-a retras din cariera rock pe care o avea și a debutat ca producător la Cupol Records. I-au trimis lui Enghardt o înregistrare demonstrativă a formației, dar Lundkvist s-a arătat interesat numai de Fältskog și cântecul ei. Ea se temea, deoarece el nu era interesat de formație și formația nu avea să fie inclusă în înregistrări. Oricum, ea a decis să accepte oferta, și a semnat un contract de înregistrare cu CBS Records.

Single-ul ei de debut, "Jag var så kär", scris de ea însăși, a fost lansat prin intermediul Cupol Records în 1967 și a ajuns în topurile suedeze pe 28 ianuarie 1968 și s-a vândut în peste 80.000 copii.

Discografie

Vezi și: *Discografia formației ABBA*

Filmografie

An	Titlu	Rol	Note
1977	<i>ABBA: The Movie</i>	Ea însăși	
1982	<i>Nöjesmaskinen</i>	Ea însăși	(oaspete special)
1983	<i>Casanova of Sweden</i> also known as <i>Raskenstam</i>	Lisa Mattson	

Bibliografie

- 1997 — *As I Am: ABBA Before & Beyond* (ISBN 1-85227-654-1)
- Wille Wendt: *Topplistan – The Official Swedish Single & Album Charts*, Premium Förlag, ISBN 91-971894-2-1
- 1998 — *Guinness Book of British Hit Singles* 7th Edition

Referințe

[1] <http://www.agnetha.com/>

[2] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Agnetha_F%C3%A4ltskog&action=edit§ion=0

Legături externe

- Site web oficial (<http://www.agnetha.com/>)
- Official Website (<http://www.abbasite.com/>) of ABBA
- Agnetha Fältskog (<http://www.imdb.com/name/nm0299611/>) at the Internet Movie Database

ABBA
Agnetha Fältskog • Björn Ulvaeus • Benny Andersson • Anni-Frid Lyngstad
Discografie
Albume de studio: <i>Ring Ring • Waterloo • ABBA • Arrival • The Album • Voulez-Vous • Super Trouper • The Visitors</i>
Albume Live: <i>ABBA Live</i>
Compilații: <i>Greatest Hits • Greatest Hits Vol. 2 • Gracias Por La Música • The Singles: The First Ten Years • ABBA Gold: Greatest Hits • More ABBA Gold: More ABBA Hits • Thank You for the Music • ABBA Oro: Grandes Éxitos • The Definitive Collection • Number Ones • The Complete Studio Recordings</i>
Discuri single: <i>People Need Love • He Is Your Brother • Ring Ring • Love Isn't Easy (But It Sure Is Hard Enough) • Waterloo • Honey, Honey • So Long • I Do, I Do, I Do, I Do, I Do • SOS • Mamma Mia • Fernando • Dancing Queen • Money, Money, Money • Knowing Me, Knowing You • The Name of the Game • Take a Chance on Me • Eagle • Summer Night City • Chiquitita • Does Your Mother Know • Voulez-Vous • Angeleyes • Gimme! Gimme! Gimme! (A Man After Midnight) • I Have a Dream • The Winner Takes It All • On and On and On • Super Trouper • Lay All Your Love on Me • One of Us • When All is Said and Done • Head over Heels • The Day Before You Came • Under Attack • Thank You for the Music</i>
Alte articole: <i>Melodii nelansate • Concursul Eurovision 1974 • Mamma Mia! (film muzical) • Mamma Mia! (film)</i>

Informații bibliotecare: VIAF: 24787008 (<http://viaf.org/viaf/24787008/>)

Anja Harteros

Anja Harteros (n. 23 iulie 1972 în Bergneustadt, Germania) este o soprană germană.

Date personale

Viața și cariera muzicală

Anja Harteros provine dintr-un tată grec și o mamă germană. A luat contact cu muzica clasică și cantoul încă din tinerețe. Talentul ei a fost descoperit de profesorul de muzică din liceul orașelului ei natal Bergneustadt. Este cel care a călăuzit-o spre cultivarea profesională a vocii și talentelor ei.

În 1986, la numai 14 ani, a început să studieze cantoul cu Astrid Huber-Aulmann în orașul Gummersbach. În primele ei spectacole școlare a cântat în rolul contesei din „Nunta lui Figaro”. În 1992 a dat primul concert în Elveția, la școala cantonală din cantonul Schwyz. Începând din 1990 s-a îngrijit de ea dirijorul și repetitorul solo Wolfgang Kastorp de la Opera din Köln.

După bacalaureatul din 1991 a studiat cantoul la Conservatorul din Köln (*Hochschule für Musik Köln*), la Liselotte Hammes. În 1993 și 1994, când era încă studentă, a dat concerte remarcabile în Rusia și SUA. A primit apoi angajamente permanente în ansamblurile de la *Schillertheater* din orașul Gelsenkirchen precum și în orașul Wuppertal. Școala superioară a încheiat-o în 1996, după care a devenit membră permanentă a ansamblului Operei din Bonn.

În vara lui 1999 Harteros a fost prima cântăreață germană care a câștigat concursul *Cardiff Singer of the World* al BBC-ului și al *Welsh National Opera*, ceea ce i-a adus multe invitații și reușita pe plan internațional. De atunci apare la cele mai renumite opere ale lumii, cum ar fi operele din Frankfurt pe Main, Lyon, Amsterdam, Dresda, Paris, și la operele de stat din Hamburg, Viena, New York (*Metropolitan Opera*), München și Berlin, precum și la festivalurile din Salzburg. În plus a cântat în concerte și serate muzicale în mult orașe ale lumii, de exemplu în toată Germania, în Boston, Florența, Londra, Edinburgh, Vicenza, Tel Aviv și altele.

La Festivalul de Operă din München 2005 a interpretat rolul principal (Alcina) din opera Alcina de Händel. La același Festival, în 2009, a cântat partida Elsei din opera Lohengrin. Un mare succes a fost rolul lui Mimi din

Boema, interpretat în 2010 la Opera din Köln.

Repertoriul lui Harteros cuprinde numeroase roluri din opere celebre, cum ar fi rolul Alcinei (din Alcina), Mimì (Boema), Violetta (Traviata), Desdemona (Otello), Micaëla (Carmen), Eva (Maeștrii cântăreți din Nürnberg), Elisabeth (Tannhäuser), Elettra (Idomeneo), Fiordiligi (Così fan tutte), Contessa (Noaptea lui Figaro), Arabella (Arabella), Alice Ford (Falstaff), Amelia (Simone Boccanegra), Elsa (Lohengrin).

Premii

- Kammersängerin der Bayerischen Staatsoper in München.
- Sângerin des Jahres 2009 ^[1] der Zeitschrift Opernwelt
- Kölner Opernpreis 2010 ^[2]

Vezi și

- Operă

Legături externe

- Sit oficial ^[3]
- [de Anja Harteros](#) ^[4] în Catalogul Bibliotecii Naționale a Germaniei
- IMG Artists ^[5]

Informații bibliotecare: PND: 13502336X ^[6] | LCCN: no2007043286 ^[7] WorldCat ^[8]

Referințe

- [1] <http://www.opernwelt.de/de/Jahrbuch/presstext/index.html>
- [2] <http://www.stadt-koeln.de/1/presseservice/mitteilungen/2010/04617/>
- [3] <http://www.anjaharteros.de/>
- [4] <https://portal.d-nb.de/opac.htm?query=Woe%3D13502336X&method=simpleSearch>
- [5] <http://www.imgartists.com/?page=artist&id=366>
- [6] <http://d-nb.info/gnd/13502336X>
- [7] <http://errol.oclc.org/laf/no2007043286.html>
- [8] <http://www.worldcat.org/identities/lccn-no2007-43286>

Elisabeta Neculce-Carțiș

Elisabeta Neculce-Carțiș (n. 25 ianuarie 1923, București — d. 4 decembrie 1998, București) a fost o soprană română.

Biografie

Născută la București la 25 ianuarie 1923, **Elisabeta Neculce-Carțiș** a copilărit și și-a făcut studiile la Brăila, oraș în ale cărui tradiții muzicale s-au încrustat numele unor mari cântăreți de operă ai poporului român - ca Hariclea Darclee, George Ștefănescu-Basu, Petre Ștefănescu-Goangă, fapt care fără îndoială a înrăurit formarea viitoarei artiste.

Admisă la Conservatorul din București, a studiat arta cântului în clasa profesoarei Livia Vațianu-Vrăbiescu; printre personalitățile artistice care au îndrumat-o se mai numără compozitorii Dimitrie Cuclin, Vasile Popovici, Ioan Chirescu, dirijorul Umberto Pessione, baritonul Mihail Vulpescu.

Absolvind Conservatorul, nu consideră cătuși de puțin că prin aceasta și-a încheiat studiile, ci pornește abia atunci să își întemeieze cunoașterea aprofundată a marelui repertoriu și tainele varietății stilistice în abordarea fațetelor atât de felurite ale creației vocale universale și naționale.

Incepând cu primul recital de lieduri - dat la 18 ianuarie 1955 la Studioul Ateneului - parcurge sute de nestemate ale liricii vocale de cameră și devine paralel, apărând adesea ca solistă a unor programe simfonice, una din cele mai apreciate cântărețe de concert ale vieții muzicale românești. Contribuțiile sale interpretative în redarea *Liedurilor Wesendonck* de Wagner, a *Celor din urmă patru cântece* de Richard Strauss, a partidei solistice din *Missa în do minor* de Mozart sau din *Simfonia a IX-a* de Beethoven, prezentarea în versiune de concert a monodramei *Erwartung* (Așteptarea) de Arnold Schonberg sau a unor extrase din *Wozzeck* de Alban Berg se înscriu ca momente memorabile în experiența muzicală a celor care au avut privilegiul să le urmărească. Artista a mărturisit că marea ei pasiune a fost dintotdeauna muzica de concert, către care au îndreptat-o preferințele ei muzicale, educația estetică aleasă, o anume simplitate și sobrietate - calități de asemenea definitorii pentru profilul ei interpretativ. Faptul că s-a orientat cu operativitate în orice text muzical inedit, că a știut să deslușească liniile de forță ale oricărei partituri ce se înfățișa entuziasmului ei neobosit în propagarea componisticii contemporane, a făcut din **Elisabeta Neculce-Carțiș** una dintre cele mai importante susținătoare ale muzicii vocale românești. Relizările ei impresionante pe acest tărâm au fost adesea subliniate de critica muzicală și i-au adus chiar prețuirea formulată în scris a Uniunii Compozitorilor pentru serviciile importante aduse slujirii creșterii naționale.

Elisabeta Neculce-Carțiș a fost angajată solistă a Operei Române din București de la data de 1 ianuarie 1959. Pe prima scenă lirică a țării cântăreața a slujit în primul rând acel repertoriu către care o îndreptau în chip firesc calitățile aparte ale vocii sale, dar și cultura artistică specifică. A debutat la 20 iunie 1959 în rolul Alicei Ford din *Falstaff* de Verdi; au urmat Contesa din *Nunta lui Figaro*, Donna Elvira din *Don Giovanni* și Fiordiligi din *Così fan tutte* de Mozart, Eva din *Maeștrii cântăreți din Nurnberg* și Elsa din *Lohengrin* de Wagner, Mareșala din *Cavalerul Rozelor* de Richard Strauss și Euridice din *Orfeu* de Gluck. În 1964, când se reprezintă în premieră opera *Prometeu* de Doru Popovici, întreaga critică remarcă drept unul din personajele cele mai realizate pe acela al nimfei Eromeni, creat de Elisabeta Neculce-Carțiș.

Fără să creăm vreo ierarhizare și neuitând că artista a marcat creștii excelente și în rolul titular din *Madama Butterfly* de Puccini, în acela al Margaretei din *Faust* de Gounod sau în acela din *Albert Herring* de Britten, în care a realizat un rol de compoziție, depășind cu naturalețe dificultățile unor contururi melodice complicate, putem totuși afirma că ea s-a evidențiat înainte de toate prin relevarea nobleței liniei muzicale din capodoperele cele mai sublime ale artei lirice, cu o preferință marcată spre operele germane; o destinau acesteia natura aparte a frazării, felul de a-și conduce glasul, culoarea vocală. Cu toate acestea, interpreta nu s-a ancorat într-o unilateralitate stilistică: mărturie stau versurile reușite date unor pagini cum sunt Aria scrisorilor din *Werther* de Massenet.

De la Gluck la Berg, de la Mozart la Wagner, de la Puccini la Massenet, **Elisabeta Neculce-Carțiș** a demonstrat diapazonul artistic deosebit de cuprinzător al resurselor sale. A murit la 4 decembrie 1998 la București, după o lungă și grea suferință, fiind înmormântată lângă părinții săi în Cimitirul Sfântul Constantin din Brăila, orașul copilăriei și adolescenței sale, de care a fost extrem de legată pe parcursul vieții.

Legături externe

- YouTube - Madama Butterfly cu Ion Buzea ^[1]

Referințe

[1] <http://www.youtube.com/watch?v=yDN-S4NHyeY&feature=related>

Madeleine Pascu

Soprana **Madeleine Pascu**(n.?) este o solista a Operei Naționale București. Absolventă a Universității Naționale de Muzică din București, secția de canto, sub îndrumarea măștrilor Sanda Șandru, Hero Lupescu și Aida Abagief, face studii de profil în 2006, la Siena(Italia) cu Renato Bruson, în 2007, la Opera Națională București cu Leontina Ciobanu-Văduva și la Lübeck cu Berd Weigl.

Madeleine Pascu a debutat pe scena Operei din Constanța și în 2006 debutează ca solistă la Opera Națională București cu rolul titular din opera "Manon Lescaut" de Giacomo Puccini.

Din repertoriul său se pot enumera roluri ca:

- Giuseppe Verdi: "Trubadurul" (Leonora), "Bal mascat" (Amelia), "Macbeth" (Lady Macbeth);
- Pietro Mascagni: "Cavaleria rusticana" (Santuzza);
- Wolfgang Amadeus Mozart: "Don Giovanni" (Donna Anna);
- Giacomo Puccini: "Madama Butterfly" (Cio-Cio-San, Madama Butterfly), "Tosca" (Floria Tosca), etc.

Este căsătorită cu baritonul Ionuț Pascu.

Legături externe

- CV - Madeleine Pascu ^[1]
- Repertoriu artistic ^[2]

Operă --- Categorii - Wikipedia --- Operă (dezambiguizare)
Teatru de operă • Liste de teatre de operă • Operă • Operă - genuri • Operă după naționalitate
Opere: Opere după compozitor • Opere după genuri • Opere după limbă
Compozitori • Libretişti • Regizori • Manageri • Publicişti
Cântăreţi: După registrul vocal • După naționalitate • Soprane • Mezzosoprane • Altiste •
Contraltiste • Tenori • Baritoni • Bași
Teatre de operă • Companii • Festivaluri • Înregistrări • Terminologie • Liste
<i>Cioturi operă • Cioturi cântăreţi</i>

Referințe

[1] http://my.operanb.ro/images/stories/cv_madeleine_pascu__soprana.doc
[2] http://www.port.ro/pls/pe/person.person?i_pers_id=224721&i_direction=3&i_city_id=-1&i_county_id=-1&i_cntry_id=56

Adelina Patti

Adelina Patti

Portretul Adelinei Patti imprimat pe o carte poștală din secolul XIX.

Informații generale	
Nume naștere	Adela Juana Maria Patti
Data și locul nașterii	 19 februarie 1843 Madrid, Spania
Alte nume	„Prima Donna Assoluta”
Data și locul decesului	 27 septembrie 1919 Powys, Țara Galilor
Gen muzical	Operă, muzică clasică
Ocupație	Cântăreață de operă
Tipul de voce	Soprană de coloratură
Ani de activitate	1859 – 1914
Case de discuri	Gramophone Company
modifică ^[1] ⓘ	

Adelina Patti (n. 19 februarie 1843 — d. 27 septembrie 1919) a fost o soprană de origine spaniolă, considerată de unii drept cea mai mare cântăreață de muzică de operă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Apreciată pentru vocea sa „agilă și flexibilă”, specifică sopranelor de coloratură, Patti debutează la vârsta de șapte ani în opera Norma și susține ultimul său recital în 1914, când cântă într-un concert caritabil la Londra.

Biografie

Anii copilăriei și primele activități muzicale (1843 — 1858)

Adela Juana Maria Patti, cunoscută sub numele de **Adelina Patti**, s-a născut în după-amiaza zilei de 19 februarie 1843^[2] într-o modestă casă de oaspeți din Madrid ca cel de-al treilea și ultimul copil al lui Salvador Patti (un tenor sicilian originar din Catania care lucra ca și profesor de canto)^[3] și al Catalinei Chiesa (o soprană născută la Roma, angajată a *Teatrului Circului*, loc în care era numită „doamna Barelli”).^[4] Adelina a avut o copilărie liniștită alături

de cele două surori ale sale, Carlota și Amalia, în cartierul madrilen Fuencarral,^[5] însă mama sa a întâmpinat probleme de sănătate odată cu nașterea ei și a fost nevoită să-și încheie cariera, fapt care s-a resimțit asupra bugetului familiei Patti.^[6] Temându-se de sărăcie și fiind îmbiat de succesul emigranților italieni de la mijlocul secolului al XIX-lea, tatăl său își dorea ca întreaga familie să emigreze la New York.^[7] Visul acestuia avea să se realizeze în 1847,^[8] perioadă în care înclinația fiicei sale spre muzică ieșea în evidență.^[9] În ciuda vârstei fragede, Adelina era fascinată de operă și le idolatriza pe câteva dintre prietenele mamei sale, cele mai cunoscute fiind soprana Henriette Sontag și contralta Marietta Alboni.^[10]

Fiind fascinat de abilitățile vocale ale fiicei sale, Salvador Patti avea să-i devină profesor de canto, deși mama sa se îndoia de eficacitatea acestor lecții. Adelina a apărut pentru prima oară pe o scenă la vârsta de șapte ani, când a interpretat aria „Casta diva” din tragedia lirică Norma la teatrul newyorkez Niblo's Garden.^[11] Recitalul acesteia a fost intens aclamat de către un public cunoscător din care făcea parte și Marietta Alboni, cea care avea să o susțină financiar pe Adelina și se va ocupa atent de educația muzicală a tinerei soprane.^[12] La recomandarea lui Alboni, Adelina ia lecții de canto în particular de la Maurice Strackosch, un muzician de origine cehă care avea să se căsătorească cu Amalia, una dintre celelalte două fiice ale familiei Patti.^[13] Concomitent, impresarul Victor Ullman organizează o serie de recitaluri pentru Adelina în orașul Baltimore,^[14] iar succesul înregistrat de aceste spectacole o determină pe artistă să concerteze extensiv în regiuni precum Cuba sau Puerto Rico.^[15] Reîntoarcerea sa la New York are loc cinci ani mai târziu, în 1858, după patru sute de concerte susținute în diferite părți ale Americii alături de violonistul norvegian Ole Bull și pianistul Louis Moreau Gottschalk.^[16]

Debutul, succesul internațional și prima căsătorie (1859 — 1877)

Debutul în operă al Adelinei Patti a avut loc la 24 noiembrie 1859 la Academia de Muzică din New York, unde a cântat compoziția Lucia di Lammermoor sub conducerea dirijorului Emmanuele Muzio.^[17] În tot acest timp Patti menține legătura cu îndrumătoarea sa Marietta Alboni, care o sfătuia să călătorească în Europa pentru a se face cunoscută și pe scenele „bătrânului continent”.^[18] Având numai optsprezece ani, tânăra interpretă pleacă la Londra, unde presa o asemuiește cu celebra soprană italiană Giulia Grisi, fapt care a creat un conflict mediatic între cele două.^[19] Fiind impresariată de către cumnatul său Maurice Strackosch, Patti își face debutul european la 14 mai 1861 pe scena Operei Regale „Covent Garden” din Londra în rolul Aminei din opera belliniană Somnambula.^[20] Entuziasmată de succesul obținut în capitala Imperiului Britanic, tânăra cântăreață susține o serie de concerte în Berlin, Bruxelles, Amsterdam și Haga. În stagiunea 1862-1863 Patti debutează la Paris și semnează contracte cu diverse teatre din Europa Continentală, iar datorită celebrității obținute într-un interval atât de scurt de timp presa vremii o numea „tânăra Malibran”;^[21] de asemenea, câștigurile artistei reflectau statutul său social, aceasta obținând 800.000 de franci în urma unui turneu de un an.^[22]

Ajunsă la vârsta de douăzeci de ani, Adelina Patti era considerată a fi una dintre cele mai promițătoare tinere soprane ale lumii, iar călătoriile sale erau neîncetate, astfel încât aceasta ajunsese să vorbească fluent cinci limbi: germana, engleza, franceza, italiana și spaniola.^[23] La data de 12 noiembrie 1863 cântăreața apare pentru prima oară în fața publicului spaniol în opera *Somnambula*,^[24] recitalul, care s-a bucurat de sprijinul permanent al presei, a avut loc la Teatrul Regal din Madrid, printre spectatori numărându-se și familia regală spaniolă, iar artista a primit un onorariu de 14.000 de reali.^[25] Succesul imens obținut de Adelina în urma acestei interpretări îl determina pe jurnalistul Eduardo de Lustonó să scrie patruzeci și doi de ani mai târziu astfel: „Abia au ieșit sunetele din gâtul ei și publicul, în tonalitatea lui, s-a unit într-un ropot de aplauze, iar după rondoul final, pe care l-a cântat în mod inegalabil, aplauzele și strigătele de bravo au atins delirul”.^[26] Primirea caldă a publicului o determină pe soprană să semneze un contract de un an cu Teatrul Regal din Madrid,^[27] ulterior artista pleacă pentru o scurtă perioadă de timp la Paris, însă în 1865 se întoarce în țara natală, unde susține diverse recitaluri având un repertoriu format din *Somnambula*, *Lucia di Lammermoor* și *Bărbierul din Sevilla*.^[1]

Adelina Patti în 1863 (pictură în ulei de F.X. Winterhalter)

În cea de-a doua jumătate a deceniului VI aveau să apară în viața artistei mai mulți bărbați care au cerut mâna ei; Maurice Strackosch, impresarul Adelinei, îi îndepărta de aceasta considerând că își dorește averea sopranei și mai puțin dragostea ei.^[28] În aceeași perioadă Patti se împrietenește cu compozitorul italian Gioachino Rossini, care „recunoștea întreaga minunăție a acelei voci și întreaga artă cu care vocaliza”.^[29] Rossini trece în neființă în 1868, iar Patti cântă la înmormântarea acestuia împreună cu Marietta Alboni una dintre ultimele opere ale compozitorului, „*Stabat mater*”.^[30] În primăvara aceluiași an Adelina se căsătorise cu Henri de Roger de Cauzac, marchiz de Caux, care răspundea de grajdurile împăratului Napoléon al III-lea.^[31] La Paris se zvonea că uniunea dintre cei doi este una de conveniență, Patti dorindu-și să obțină prin căsătorie acces la curtea împărătească, iar de Cauzac vrând să se reabiliteze pe plan social cu ajutorul averii artistei.^[32] Presa vremii consemna că soprana i-a dăruit soțului o jumătate de milion de lire cu ajutorul căruia acesta și-a plătit datoriile; artista nu a fost însă acceptată la curtea lui Napoléon,^[33] iar de Cauzac a fost nevoit să renunțe la responsabilitățile pe care le avea la față de împărat pentru a apăra onoarea familiei.^[34]

După o serie de concerte continentale Adelina revine la Covent Garden în 1876 și cântă pentru prima oară *Traviata* lui Giuseppe Verdi pentru un onorariu de cinci sute de lire pe reprezentație.^[35] Pretențiile financiare ale sopranei, dar și averea considerabilă strânsă de aceasta, i-a determinat pe un grup de hoți din Londra să pregătească un jaf, însă acesta a fost dejucat de către poliția locală; același lucru se întâmplă și într-o călătorie la Buenos Aires, iar în urma acestor incidente artista refuză să mai sprijine acțiunile de caritate.^[36] Concomitent, Adelina susține un turneu de succes în Mexic, în urma căruia câștigă 630.000 de lire,^[37] într-unul dintre concerte este acompaniată pe scenă de către tenorul Roberto Stagno, iar interpretarea acestuia stârnește aplauzele frenetice ale publicului. Deranjată, Patti avea să îl evite pe cântărețul italian și le-a interzis persoanelor din anturaj să-i mai pronunțe numele în prezența ei.^[38] În aceeași perioadă pretențiile ei financiare creșteau,^[39] iar din cauza faptului că soprana nu-i permitea soțului său să administreze bugetul familiei apar multe certuri conjugale;^[40] cei doi se despart neoficial pe parcursul anului 1877, Cauzac primind din partea Adelinei o jumătate de milion de lire sterline.^[41]

Perioada de declin (1878 — 1889)

Adelina Patti în anii 1880.

În cea de-a doua jumătate a deceniului VII Adelina Patti se îndrăgostește de tenorul francez Ernesto Nicolini, care era căsătorit și avea cinci copii.^[42] Pe parcursul stagiunii 1879-1880 Patti a concertat extensiv în Europa, iar una dintre condițiile pe care le-o impunea impresarilor era ca Nicolini să fie introdus în contracte și să o acompanieze pe scenă.^[43] În decembrie 1880 Patti se reîntoarce în Spania, unde este anunțat un concert împreună cu Nicolini, însă reacțiile publicului sunt negative, iar acesta este înlocuit de conaționalul sopranei, Julián Gayarre.^[44] Totuși, din cauza unor obligațiuni contractuale în Franța, tenorul întârzie câteva zile, iar Adelina este nevoită să cânte împreună cu Nicolini, apariția acestora primind recenzii mixte din partea criticilor.^[45] Duetul dintre aceasta și Gayarre era aplaudat la scenă deschisă de către presă, care complimenta vocea Adelinei astfel: „La fel ca acum nu am mai auzit-o. Nici nu o vom mai auzi. Este o minune a zilei de azi. Însă ecoul glasului ei va dăinui de-a pururi”.^[46] Pe parcursul anului 1881, în timp ce concerta în Europa Continentală, Patti primește o ofertă din partea unui impresar american „Colonel” Mapleson pentru a cânta la Academia de Muzică de la New York.^[47] Atrasă fiind de potențialele câștiguri materiale, Adelina semnează contractul, iar succesul seriei de concerte scot instituția din situația falimentară în care se afla.^[48] Soprana continuă să concerteze la New York, însă de fiecare dată crește onorariul, ajungând până în punctul în care cerea 5.000 de lire sterline pe apariție.^[49] Reîntoarsă în Europa, Adelina Patti își dedică timpul

restaurării castelului Craig-y-Nos, pe care-l cumpărase la finele anilor '70 și despre valoarea căruia presa scria că „întrece orice calcul imaginabil”.^[50]

Soprana își reia activitatea muzicală la mijlocul deceniului VIII printr-o serie de concerte ce cuprindea locații din Londra, Bruxelles, Paris, St. Petersburg, Viena sau Napoli. Cântăreața cere onorarii din ce în ce mai mari deși repertoriul ei rămânea neschimbat. Ca și reacție la viața de huzur a Adelinei, un tânăr californian vrea să arunce o bombă spre artistă pe parcursul unuia dintre recitalurile acesteia, însă în momentul în care îi întâlnește privirea scapă bomba și moare din cauza exploziei. Patti avea să-și limiteze activitatea din S.U.A. din cauza acestui incident.^[51] În 1885 Adelina sărbătorește douăzeci și cinci de ani de la primul contract semnat cu opera Covent Garden printr-un spectacol fastuos, catalogat drept „puțin cam provincial, însă mișcător”.^[52] La finele aceluiași an soprana vizitează pentru prima oară România și este „primită ca o regină, atât de public, cât și de presă, inclusiv de forțele de ordine, care au luat măsuri similare cu cele din timpul vizitei țarului.” Patti susține patru recitaluri la Teatrul Național din București între Crăciun și Anul Nou, iar la plecare îi lasă un bilet dirijorului George Stephănescu, în care laudă muzicienii români împreună cu care a cântat. Concomitent, obține divorțul de primul soț, marchizul de Caux, și se căsătorește cu Ernesto Nicolini.

În 1886 interpreta se reîntoarce în Spania, unde își menține onorariile ridicate, însă cântă „trei recitaluri cu arii, în loc să cânte opere complete”. Reacția criticilor nu întârzie să apară, iar presa cataloghează prețurile билетelor drept „o monstruozitate, una dintre cele mai mari absurdități ale epocii”.^[53] Publicul din Valencia și Barcelona este unul restrâns, însă în Madrid reacția spectatorilor este conformă cu așteptările ridicate ale sopranei, fapt care o determină să semneze un contract pentru stagiunea 1887-1888 cu Teatrul Regal.^[54] Totuși, din cauza cerințelor din ce în ce mai mari ale artistei, publicul se restrânge, iar artista se consideră ofensată și își programează concertul de adio pentru

data de 28 februarie 1888, la finele căruia avea să își părăsească țara natală pentru totdeauna.^[55]

Ultimii ani și trecerea în neființă (1890 — 1919)

La începutul anilor 1890 Patti pregătește un turneu pentru America de Sud prin intermediul căruia dorea „să ofere publicului dovada fastului de care știa să se înconjoare”. Soprana susține douăzeci și patru de reprezentații, pe parcursul cărora schimbă șaizeci de toalete de o valoare considerabilă și încasează câștiguri de peste trei milioane de franci.^[56] Ulterior călătorește la New York, unde primirea publicului este rece, iar artista este nevoită să își programeze concertul de retragere.^[57] Dezamăgită de aceste insuccese, Patti se retrage la castelul Craig-y-Nos, unde cântă doar în cadrul unor serbări intime.^[58] În 1897 Adelina are apariții la Monte Carlo și Nisa, locuri în care face ultimul debut din cariera sa, apărând în opera „Dolores” de André Pollonnais. Pe parcursul anului 1898 soțul ei, Ernesto Nicolini, pleacă într-o călătorie în Franța și moare din cauza unei boli de ficat în orașelul de provincie Pau.^[59] Deși inițial refuză să cânte pentru o scurtă perioadă de timp după moartea lui Nicolini, soprana își reia activitatea muzicală, inconștientă fiind de diminuarea calităților sale vocale.^[60] În 1899 Adelina suferă de dureri articulare și de o inflamație a genunchilor, iar cel care avea să o trateze era tânărul medic Olof Rudolf Cederström, angajat al Institutului de gimnastică suedeză de la Londra. Între cei doi se leagă o poveste de dragoste și se căsătoresc pe parcursul aceluiași an.^[61]

Deși detesta călătoriile, Patti susține un nou turneu în America de Nord începând cu finele anului 1903, pentru care primește un onorariu de două milioane de pesete. Seria de concerte a fost un eșec comercial, publicul numind-o pe artistă „o bătrână pe care a părăsit-o vocea”.^[62] Ulterior Adelina avea să cânte în cercuri exclusiviste, numai în Londra sau la castelul său Craig-y-Nos.^[63] În anul 1905 Patti semnează un contract în valoare de 25.000 de pesete cu compania britanică de înregistrări Gramophone și imprimă peste treizeci de opere cu ajutorul gramofonului. La data de 1 decembrie 1906 soprana susține ultimul său concert din Londra la

Adelina Patti alături de angajații săi (cca. 1904).

Royal Albert Hall și părăsește scena în lacrimi și aplauzele publicului.^[1] Ultima apariție publică a interpretei a avut loc în octombrie 1914, când aceasta a cântat „Home Sweet Home” pentru Crucea Roșie, în cadrul unei acțiuni caritabile care avea ca scop strângerea de fonduri pentru soldații răniți în Primul Război Mondial. Ulterior aceasta s-a retras definitiv de pe scena muzicală, regretând că nu a putut cânta pe aceeași scenă cu tenorul italian Enrico Caruso.^[64] Soprana moare la data de 27 septembrie 1919 în castelul Craig-y-Nos, iar presa din Spania dedică decedului ei știri laconice.^[65] În conformitate cu propriile dorințe, artista care era numită „Prima Donna Assoluta” a fost înmormântată în cimitirul parizian Père-Lachaise lângă bunul său prieten Gioachino Rossini.

Abilități vocale și aprecieri critice

Vocea Adelinei Patti prezenta mult interes pentru critică datorită ambitusului impresionant, dar și a flexibilității și purității tonului său. Profilul vocal al interpretei se încadrează în categoria sopranelor de coloratură, în copilărie presa descriindu-i glasul astfel – „ușurința cu care vocea Adelinei se mișcă între Si grav și La supraacut constituie ceva unic, senzațional, fenomen pe care nici o altă cântăreață nu-l poate atinge”. Adelina nu a abordat niciodată partituri care nu se potriveau vocii ei, nu repeta cu partenerii și „se integra în mod desăvârșit în ansamblu, fără să fi văzut măcar odată pe aceia cu care trebuia să vină în contact pe scenă”. Mai mult, criticii vremii o apreciau pe Adelina pentru faptul că respecta muzica compozitorului, „neintroducând zorzoane decât la repetarea *cavalettelor*, unde, de foarte mult timp, acest lucru li se îngăduie doar artiștilor de *primo* *cartello*, chiar de către compozitorii înșiși”.^[66] Vocea ei „agilă” îi permitea artistei să interpreteze atât roluri comice, Lucia sau Amina din *Somnambula* fiind cele mai bune exemple, cât și opere dramatice precum *Aida* sau *Trubadurul*. Abilitățile și stilul ei interpretativ l-au determinat pe renumitul compozitor italian Giuseppe Verdi s-o declare pe Patti ca fiind cea mai bună cântăreață pe care a auzit-o, cuvintele sale fiind următoarele: „voce minunată; stil curat; artistă magnifică, cu un *charme*, un *naturale*, ce nu le posedă nicio altă cântăreață”.^[67]

Fragmente audio:

„Casta diva”

Adelina Patti interpretând aria „Casta diva” din opera belliniană *Norma*. (cca. 1905-1906)

• Probleme în ascultarea fișierului? Consultați Ajutor.

Vorbind despre tehnica ei interpretativă, muzicologul italian Rodolfo Celletti preciza că „vocea ei era o minune din punct de vedere tehnic. Staccato-urile sale erau monumente de acuratețe, chiar și în cele mai dificile intervale, legato-ul său era impresiv de calm și pur; ea își folosea vocea astfel încât lega operele notă cu notă, frază cu frază, glasul ei ridicându-se și alunecând cu o virtuozitate excepțională. Gamele ei cromatice erau delicios de dulci, iar trill-ul era minunat și solid”.^[68] Operele înregistrate de către Patti cu sprijinul casei de înregistrări Gramophone au fost numite „nejustificat de slabe din punct de vedere calitativ”.^[69] Producătorii discurilor se apărau spunând că „gramofonul a fost inventat mult prea târziu pentru a mai putea prinde vocea Adelinei în cea mai bună condiție a sa. Bineînțeles că înregistrările sunt nedrepte și nedemne de gloria zilelor de mult apuse, însă cele mai bune dintre ele (ascultate la viteza potrivită) au pasaje de o calitate seductivă (aproximativă cu cea a unei mezzo-soprane) și un stil cald, încântător poate fi simțit”.

Note

[1] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Adelina_Patti&action=edit§ion=0

[2] Castán Palomar, Fernando. *Adelina Patti — Glorie și amărăciune*. Editura muzicală (1980). pag. 11;

[3] Castán Palomar, pag. 5;

[4] Castán Palomar, pag. 6, 13;

[5] Castán Palomar, pag. 11, 19;

[6] Castán Palomar, pag. 14;

[7] Castán Palomar, pag. 15-16;

[8] Twomey, Bill. *The Bronx: In Bits and Pieces*. iUniverse (2003). pag. 288;

[9] Castán Palomar, pag. 18;

[10] Castán Palomar, pag. 19;

[11] Castán Palomar, pag. 21;

[12] Castán Palomar, pag. 22-23;

[13] Castán Palomar, pag. 17, 20, 24;

[14] Castán Palomar, pag. 26, 27;

[15] Castán Palomar, pag. 28;

[16] Castán Palomar, pag. 30;

[17] Castán Palomar, pag. 33-36;

[18] Castán Palomar, pag. 32;

- [19] Castán Palomar, pag. 43;
 - [20] Castán Palomar, pag. 44;
 - [21] Castán Palomar, pag. 49;
 - [22] Castán Palomar, pag. 50;
 - [23] Castán Palomar, pag. 55;
 - [24] Castán Palomar, pag. 54;
 - [25] Castán Palomar, pag. 56;
 - [26] Castán Palomar, pag. 59;
 - [27] Castán Palomar, pag. 60;
 - [28] Castán Palomar, pag. 62-63;
 - [29] Castán Palomar, pag. 64-66;
 - [30] Castán Palomar, pag. 67;
 - [31] Castán Palomar, pag. 71;
 - [32] Castán Palomar, pag. 72-73;
 - [33] Castán Palomar, pag. 75-76;
 - [34] Castán Palomar, pag. 77;
 - [35] Castán Palomar, pag. 78;
 - [36] Castán Palomar, pag. 79;
 - [37] Castán Palomar, pag. 81;
 - [38] Castán Palomar, pag. 87;
 - [39] Castán Palomar, pag. 86;
 - [40] Castán Palomar, pag. 89;
 - [41] Castán Palomar, pag. 90;
 - [42] Castán Palomar, pag. 91;
 - [43] Castán Palomar, pag. 94;
 - [44] Castán Palomar, pag. 105;
 - [45] Castán Palomar, pag. 107;
 - [46] Castán Palomar, pag. 108-109;
 - [47] Castán Palomar, pag. 110;
 - [48] Castán Palomar, pag. 111-112;
 - [49] Castán Palomar, pag. 113-114;
 - [50] Castán Palomar, pag. 115-117;
 - [51] Castán Palomar, pag. 118;
 - [52] Castán Palomar, pag. 119;
 - [53] Castán Palomar, pag. 121-122;
 - [54] Castán Palomar, pag. 125;
 - [55] Castán Palomar, pag. 126-127;
 - [56] Castán Palomar, pag. 131;
 - [57] Castán Palomar, pag. 133;
 - [58] Castán Palomar, pag. 134;
 - [59] Castán Palomar, pag. 135-136;
 - [60] Castán Palomar, pag. 137;
 - [61] Castán Palomar, pag. 141-143;
 - [62] Castán Palomar, pag. 147-148;
 - [63] Castán Palomar, pag. 149;
 - [64] Castán Palomar, pag. 154;
 - [65] Castán Palomar, pag. 156;
 - [66] Castán Palomar, pag. 58;
 - [67] Castán Palomar, pag. 82;
 - [68] Celletti, Rodolfo. *Adelina Patti, The Voice of An Angel*. pag. 450;
 - [69] Informații preluate din broșura albumului *Adelina Patti (1841-1919)*, produs de casa de înregistrări Gramophone Company;
-

Legături externe

- [en](http://www.ebooksread.com/authors-eng/hermann-klein/the-reign-of-patti-iel/1-the-reign-of-patti-iel.shtml) Herman Klein — The Reign of Patti (<http://www.ebooksread.com/authors-eng/hermann-klein/the-reign-of-patti-iel/1-the-reign-of-patti-iel.shtml>);
- [en](http://www.allmusic.com/artist/adelina-patti-q7821) Profilul dedicat sopranei (<http://www.allmusic.com/artist/adelina-patti-q7821>) pe *site-ul* All Music Guide;
- [en](http://www.historicmasters.org/documents/patti_booklet.pdf) Adelina Patti — The Queen of Song (http://www.historicmasters.org/documents/patti_booklet.pdf);
- [en](http://biography.edigg.com/Adelina_Patti.shtml) Biografia Adelinei Patti (http://biography.edigg.com/Adelina_Patti.shtml) pe *site-ul* eDigg.com;
- [fr](http://www.larousse.fr/encyclopedie/musdico/Patti/169496) Biografia Adelinei Patti (<http://www.larousse.fr/encyclopedie/musdico/Patti/169496>) pe *site-ul* enciclopediei Larousse;

Stella Roman

Stella Roman (23 august 1904, Cluj - 12 februarie 1992, New York) a fost o soprană română a cărei carieră s-a desfășurat pe cele mai importante scene din Italia și Statele Unite.

Biografie

Stella Roman (născută Florica Vierica Alma Stela Blașu) s-a născut la Cluj, în România. A studiat canto timp de opt ani înaintea debutului concertistic din Cluj, orașul natal. După debutul ei la București a câștigat o bursă de studii în Italia cu marea interpretă veristă Giuseppina Baldassare - Tedeschi, despre care spunea mai târziu: "stilul ei nu mi se potrivea".^[1] A continuat studiile cu Hariclea Darclee (prima interpretă a rolului titular din Tosca în anul 1900), fiind mult mai fericită sub îndrumarea ei: "m-a învățat valoarea fiecărui cuvânt și a fiecărei fraze".

Debutul ei într-o sală de operă s-a produs la Bologna în anul 1934 în rolul Magdalena din Andrea Chénier (alte surse menționând debutul ei la Piacenza în 1932). A cântat Tosca la Teatro di San Carlo în Napoli, începând lunga ei colaborare cu tenorul Giacomo Lauri-Volpi. În anul 1937 i-a fost oferit un contract pe trei ani la Opera din Roma de către Tullio Serafin, făcându-și imediat debutul în Aida de Giuseppe Verdi.

Tot cu Aida a debutat și la Metropolitan Opera din New York în anul 1941, continuând să cânte acolo pe parcursul anilor '40 în repertoriul italian: Trubadurul, Otello, Bal mascat, Cavalleria rusticana, La Gioconda, Tosca, Boema ș.a. A împărțit deseori aceste roluri la Met cu Zinka Milanov. A părăsit Metropolitan-ul în 1951 odată cu sosirea lui Rudolph Bing ca director general. La Metropolitan a cântat 126 de spectacole, apărând în 13 roluri pe parcursul celor 10 stagioni (dintre toți soliștii de operă pe care i-a avut România ea a cântat cele mai multe spectacole la Metropolitan). A cântat deasemenea la San Francisco, Cincinnati, deseori în Brazilia, Cuba, Mexic și Puerto Rico iar în Europa la Florența, Berlin, Salzburg și în multe alte orașe importante.

Stella Roman s-a bucurat de o relație specială cu Richard Strauss, care a ales-o să cânte rolul Împărătesei în premiera italiană a operei Die Frau ohne Schatten la Scala din Milano în anul 1940. Mai târziu l-a vizitat pe Strauss la Pontresina în anul 1948 pentru a studia cu el Ultimele Patru Cântece și rolul Marschallin din Cavalerul Rozelor. Cu rolul Marschallin și-a încheiat cariera la teatrul San Carlo din Napoli. S-a retras în 1953 după a doua căsătorie; cariera ei a adunat 19 ani.

Stella Roman

Vocea sa a fost admirată pentru calitatea căldurii lirice și pentru abilitatea unor pianissime pe note înalte și a climaxului vibrant, dar s-a spus despre tehnica sa că ar fi fost neortodoxă și uneori 'eretică'.

După retragerea de pe scenă a început să picteze, lucrările ei fiind expuse. A murit la vârsta de 87 de ani la New York.

Discografie

Câteva dintre spectacolele de la Metropolitan Opera au fost înregistrate, unele au fost trecute pe cd-uri. Dintre înregistrările Stellei Roman, în ordine cronologică:

- *Giuseppe Verdi* - Otello - Stella Roman, Giovanni Martinelli, Lawrence Tibbett, Alessio de Paolis, George Cehanovsky; Metropolitan Opera, dirijor Ettore Panizza; (live, 18 ianuarie 1941)
- *Pietro Mascagni* - Cavalleria rusticana - Stella Roman, Leonard Warren, Frederik Jagel; Metropolitan Opera, dirijor Ferruccio Caluso; (live, 1 februarie 1941)
- *Giuseppe Verdi* - Aida - Stella Roman, Bruna Castagna, Giovanni Martinelli, Leonard Warren, Ezio Pinza; Metropolitan Opera, dirijor Ettore Panizza; (live, 22 martie 1941)
- *Giuseppe Verdi* - Bal mascat - Stella Roman, Bruna Castagna, Giovanni Martinelli; Metropolitan Opera, dirijor Ettore Panizza; (live, 28 februarie 1942)
- *Giuseppe Verdi* - Forța destinului - Stella Roman, Ira Petina, Frederick Jagel, Lawrence Tibbett, Ezio Pinza, Salvatore Baccaloni; Metropolitan Opera, dirijor Bruno Walter; (live, 23 ianuarie 1943)
- *Giuseppe Verdi* - Trubadurul - Stella Roman, Elisabeth Carron, Kerstin Thorborg, Frank Valentino, Nicola Moscona; Metropolitan Opera, dirijor Cesare Soderò; (live, 13 martie 1943)
- *Giuseppe Verdi* - Otello - Stella Roman, Torsten Ralf, Leonard Warren; Metropolitan Opera, dirijor George Szell; (live, 23 februarie 1946)
- *Giuseppe Verdi* - Aida - Stella Roman, Sylvia Sawyer, Gino Sarri, Antonio Manca-Serre, Vittorio Tatzoli, Franco Pugliese; Opera din Roma, dirijor Alberto Paoletti; (1952)
- *Giuseppe Verdi* - Trubadurul - Stella Roman, Sylvia Sawyer, Gino Sarri, Antonio Manca-Serre, Vittorio Tatzoli; Opera din Roma, dirijor Luigi Ricci; (1952)

Stella Roman a spus că a făcut mai multe înregistrări de cântece populare românești cu George Enescu, dar nu se știe exact unde au fost realizate.

Note

[1] Rasponi, Lanfranco. *The last prima donnas*. (London, Gollancz, 1984), pp.553-560.

Legături externe

- [en](http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9E0CE3D71331F937A25751C0A964958260) Articol din The New York Times (<http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9E0CE3D71331F937A25751C0A964958260>)
- Fișier audio - Ave Maria, Otello, 18 ian.1941, Metropolitan (<http://bassocantante.com/opera/roman.html>)

Elisabeth Schwarzkopf

Elisabeth Schwarzkopf (n. 9 decembrie 1915 la Jarocin Polonia, atunci Prusia; d.3 august 2006 la Schruns, Austria) a fost o soprană germană, cu cetățenie britanică.

Legături externe

- Elisabeth Schwarzkopf - inefabil in limpiditate ^[1], 15 septembrie 2006, Dan Haulica, *Ziarul de Duminică*

Referințe

[1] <http://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/elisabeth-schwarzkopf-inefabil-in-limpiditate-2879268/>

Kiri Te Kanawa

Dame **Kiri Te Kanawa** (n. 6 martie 1944 în Gisborne) este o cântăreață de operă din Noua Zeelandă de origine maoră.

Biografie

A debutat în 1971 la Covent Garden în rolul contesei *Almaviva* din Nunta lui Figaro. În anii următori a cântat la operle din Chicago, Paris, Sydney, Viena, La Scala, San Francisco, München și Köln.

În anii 80 apare vestita înregistrare a piesei musicale West Side Story sub bagheta lui Leonard Bernstein, în care Kiri Te Kanawa cântă rolul Mariei alături de José Carreras. În legătură cu această înregistrare există și un film documentar.

Din 1982 Kiri Te Kanawa poartă titlul de Dame Commander of The Order of the British Empire.

În ultimul timp s-a consacrat popularizării muzicii populare maori, a populației autohtone din Noua Zeelandă.

Elena Theodorini

Elena Teodorini, născută **Elena de Mortun** (n. 25 martie 1857, Craiova - d. 27 februarie 1926, București), a fost o mezzo-soprană și soprană româncă. Elena Teodorini este prima cântăreață din România care a pășit pe scena teatrului Scala din Milano. [Wikipedia:Citarea_surselor](#)

Elena Theodorini

Elena Teodorini Teatro alla Scala Milano

*Description: Engraved portrait of opera singer Elena Teodorini (1854-1926) *Artist: Unknown
 *Publication: *La Ilustración Española y Americana*, 1882 *Source: <http://www.allcollection.net/elena-theodorini~x2206167>

Biografia

Copilăria

Elena Teodorini, ultima divă a secolului al XIX-lea și prima divă a României, s-a născut pe 25 martie 1857, la Craiova. Era nepoata actorilor Ion Vlădicescu și Raluca Stavrescu și verișoara primară a Aristizzei Romanescu. A început studiul muzicii și al pianului la vârsta de șase ani în orașul natal.

La 14 ani a plecat în Italia, fiind admisă la Conservatorul de la Milano, la clasele de canto și de pian, unde a studiat cu pianistul și compozitorul italian Adolfo Fumagalli.

Debutul

În 1877 a debutat ca solistă cu tenorul Armando di Gondi în *Maria di Rohan* de Gaetano Donizetti la Teatrul Municipal din Cuneo. În mod gradual, timbrul vocii sale s-a transformat, trecând de la gamma *contralto* la cea de *mezzosoprană*^[1].

În următorii doi ani interpretează diverse roluri de mezzosoprană în Alessandria, Livorno, Pisa, Chieti și la Opera din București. În 1879 debutează la *Teatro dal Verme* în rolul Mariei din *La Fille du Regiment* ("Fiica regimentului") de Gaetano Donizetti și în rolul lui Rachel, din opera *Evrea* ("La Juive") de Jacques Fromental Halévy.

Placă pe zidul clădirii situată pe Strada Tocqueville nr. 25 din Paris, arondismentul 17, unde și-a avut sediul "l'Académie Lyrique Roumaine" fondată de către Elena Teodorini

Sediul Fundației „Elena Teodorini” din Strada J.L. Calderon nr. 59, sector 2, București

Pe data de 20 martie 1880, la vârsta 20 ani, își face apariția pentru prima oară pe scena Teatrului *La Scala* din Milano, în rolul Margueritei din opera *Faust* de Charles Gounod, devenind prima româncă care a cântat pe această scenă. În 1881 interpretează rolul Valentinei în *Les Huguenots* de Giacomo Meyerbeer.

Consacrarea

Cariera sa devine înfloritoare în urma premierei mondiale a operei *Bianca da Cervia* de Antonio Smareglia, din 1882, pusă în scenă în vechiul Teatro Colón din Buenos Aires, unde Elena Teodorini apare alături de tenorul dramatic Francesco Tamagno.^{[2][3][4]}

În perioada 1890-1891 a cântat din nou la *Teatro alla Scala* în opera lui Stanislao Gastaldon *Mala Pasqua*, bazată, ca și *Cavalleria Rusticana* pe o nuvelă a lui Giovanni Verga.

În anul 1905 dă lecții de canto la *Académie Lyrique* din Paris, având ca elevi pe Edgar Istraty și Zina Brozia. În 1909 Elena Teodorini părăsește Parisul și pleacă în Sud America, dând concerte la Montevideo, capitala Uruguayului. În toamna lui 1909 fondează *Academia Theodorini* împreună cu Hariclea Darclee și Titta Ruffo. Are ca studenți pe: Jole Lancelotti, Ofelia Villafane, Ada Giribone, Luisa V.de Kühn, Inocencia de Arce, Dellia Marteneli, Maruja Orbistondo, Emilia Martin, Leticia Rossi, Delia de la Cuesta, Teresina Vitulli, Clotilda Massey de Ortiz, Carolina de Ortega, Angelica Molina Grisol e Alcira Renée Casaglia.

Devine Director al Conservatorului Guvernamental din Buenos Aires în 1915.

După anumite luni petrecute la New York și Paris, se întoarce la Rio de Janeiro în 1918, an în care fondează *Escola superior de canto "Ars et Vox"*, în *Avenida Rio Branco No. 90*. Printre studenții acestei școli se numără: *America Fontes, Bidú Sayão, Irena Baptista, Itala Cortez, Rachel Marques da Silva, Leonor de Rezende, Linda Cardenale, Nanita Lutz, Gloria Sattamini, Alvaro Caminha*. Pe data de 6 aprilie 1922, *Bidú Sayão* cântă Doina Oltului scrisă de Grigore Vasiliu, îmbrăcată în costum popular românesc.

În toamna aceluiași an se întoarce în România, la București, unde fondează *Academia Nazională de Lirică*. Rămâne în țară până în anul 1923, când pleacă într-o nouă călătorie în Brazilia. Aici organizează un festival în luna iunie, festival în care *Bidú Sayão*, interpretează încă o dată, cântece din repertoriul românesc.

Decesul

Elena Teodorini se stinge din viață pe data de 27 februarie 1926, la București. În ziua de 16 mai 1995, *Fundația Elena Teodorini* fixează o placă memorială în marmură la Paris, în Rue de Tocqueville No 25, unde a fost fondată *Académie Lyrique Roumaine* și reconstruiește complexul memorial ridicat în onoarea cântăreței în cimitirul Sf. Vineri din București, distrus de cutremurul din 1977.

În perioada 1996 - 1997, dar în mod definitiv din anul 2002, cu ocazia aniversării a 30 ani de activitate neîntreruptă, "Teatrul de Operă și Operetă" din Craiova devine Teatrul Liric "Elena Teodorini".

Note

- [1] „Este ultima cîntareata a secolului al XIX-lea care, inzestrata cu o voce autentica de mezzosoprana, a cîntat cu aceleasi sanse de reusita si in roluri a caror tesatura corespundea registratiei de falcone sau de soprana, efect caracteristic pentru intelesul termenului de soprano sfogato”. **Harold Rosenthal și John Warack**, Dicționarul de operă - versiune franceză, Editura FAYARD, 1986
- [2] **(engleză)** "Mlle Teodorini made her first appearance here on Thursday week as Valentina in ' Les Huguenots ' an arduous undertaken, considering the many first – rate artists who have sustained character". "The Illustrated London News", 12 iunie 1886, pag. 616.
- [3] **(engleză)** "Mlle Teodorini's impersonations of ' Valentin ' and ' La Gioconda ' justified her high position amongst dramatic ' prime donne ' ". "The Illustrated Sporting and Dramatic News", 24 iulie 1886, pag. 443
- [4] **(franceză)** "Une des dernières cantatrices du XIXème siècle qui dotée d'une voix authentique de mezzo-soprano, ait chanté avec le même Bonheur les tessitures de falconet soprano, voire soprano « sfogato ». Particulièrement réputée dans Lucrèce Borgia, Gioconda, Valentina". *Guide de l'Opéra*, Fayard, 1995, pag 831-832.

Bibliografie

- Viorel Cosma, "Elena Teodorini", Editura Muzicala, Bucuresti 1962
- R. Celletti, " Teodorini Elena" , Le Grandi Voci, Dizionario Critico Biografico Dei Cantati con Discografia Operatica, Roma 1964
- Roland Mancini and Jean-Jacques Rouveroux, (orig. H. Rosenthal and J. Warrack, French édition), Guide de l'opéra, Les indispensables de la musique (Fayard, 1995). ISBN 2-213-01563-6
- Lanfranco Rasponi, Alfred A Knopf , The Last Prima Donnas, Bidú Sayão, pp. 507, 1982. ISBN 0-394-52153-6

Legături externe

- Elena Teodorini & Bidu Sayao ([http://www.staff.city.ac.uk/~pop/Elena Teodorini &Bidu Sayao.htm](http://www.staff.city.ac.uk/~pop/Elena%20Teodorini%20&Bidu%20Sayao.htm))
- Despre Elena Teodorini (<http://www.elady.ro/articole/Cultura/Elena-Teodorini.html>)
- [fr](http://www.staff.city.ac.uk/~pop/Fondation.html) Elena Teodorini: Donizetti "M'odi, ah m'odi" înregistrare din 1903, despre Elena Teodorini (<http://www.staff.city.ac.uk/~pop/Fondation.html>)
- [en](http://www.staff.city.ac.uk/~pop/elena.html) "Elena Teodorini" Academy of Arts - London (<http://www.staff.city.ac.uk/~pop/elena.html>)
- ELENA TEODORINI - PRIMA DIVA A ROMÂNIEI (<http://www.gds.ro/print/41428>)
- Engraved portrait of opera singer Elena Teodorini (1854-1926) (http://en.wikipedia.org/wiki/File:Elena_Teodorini.jpg)

Articole biografice

- Vă mai amintiți de... Elena Teodorini (http://www.adevarul.ro/actualitate/Teodorini-Elena-Va-amintiti-mai_0_71392914.html), 1 iulie 2009, Victoria Anghelescu, *Adevărul* mai amin

Soprane americane

Emmylou Harris

Emmylou Harris

Emmylou Harris performing in San Francisco, 2005

Informații generale

Data și locul nașterii	2 aprilie 1947 Birmingham, Alabama, Statele Unite
Gen muzical	Folk, country rock, country, bluegrass, rock, pop, alt-country
Ocupație	Cântăreață, cantautoare, muzician
Instrument(e)	Vocal, chitară acustică
Ani de activitate	1969–prezent
Case de discuri	Jubilee, Reprise, Warner Bros., Elektra, Asylum, Rhino, Nonesuch
Colaborare cu	Ryan Adams, Joan Baez, The Band, Bright Eyes, James Burton, Beth Neilsen Chapman, Earl Thomas Conley, Elvis Costello, Rodney Crowell, Iris Dement, John Denver, Dixie Chicks, Bob Dylan, Steve Earle, Vern Gosdin, Patty Griffin, Arlo Guthrie, Mark Knopfler, Albert Lee, Little Feat, Dave Matthews, Kate and Anna McGarrigle, Mumford and Sons, Willie Nelson, Juice Newton, Roy Orbison, Gram Parsons, Dolly Parton, John Prine, Linda Ronstadt, Ricky Skaggs, Bruce Springsteen, Don Williams, Lucinda Williams, Neil Young, Warren Zevon
Website	www.emmylouharris.com ^[1]

modifică ^[2]

Emmylou Harris (n. 2 aprilie 1947) este o cântăreață și compozitoare americană. De-a lungul carierei sale ea a lansat multe albume și single-uri populare, și până în prezent a câștigat 13 Premii Grammy.

Emmylou Harris cântând în Rotterdam, Olanda (2006)

Bibliografie

- *In the Country of Country: A Journey to the Roots of American Music*, Nicholas Dawidoff, Vintage Books, 1998. ISBN 0-679-41567-X
- *Emmylou Harris: Angel in Disguise*, Jim Brown, Fox Music Books, 2004. ISBN 1-894997-03-4
- Fong-Torres, Ben. (1998). "Emmylou Harris". In *The Encyclopedia of Country Music*. Paul Kingsbury, Editor. New York: Oxford University Press. p. 230.

Legături externe

- Official Site ^[3] (requires Flash player)
- Emmylou Harris ^[4] Comprehensive former official site
- Emmylou Harris ^[5] la Allmusic
- Country Music Hall of Fame and Museum ^[6]
- Emmylou Harris Questionnaire ^[7] (June 2008)
- Pitchfork article ^[8]
- Gibson interview ^[9]
- Interview ^[10]
- Emmylou Harris ^[11] pe Charlie Rose
- Emmylou Harris ^[12] la Internet Movie Database

Premii		
Titlu nou	Premiul AMA pentru întreaga carieră 2002	Succesor: Levon Helm

Referințe

- [1] <http://www.emmylouharris.com>
- [2] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Emmylou_Harris&action=edit§ion=0
- [3] <http://www.emmylouharris.com/>
- [4] <http://www.emmylou.net>
- [5] <http://allmusic.com/cg/amg.dll?p=amg&sql=p1642>
- [6] <http://www.countrymusichalloffame.com/site/inductees.aspx?cid=2451>
- [7] <http://www.exclaim.ca/articles/multiarticlesub.aspx?csid1=122&csid2=6&fid1=31518>
- [8] <http://www.pitchforkmedia.com/article/feature/51103-interview-emmylou-harris>
- [9] http://www.gibson.com/en-us/Lifestyle/Features/Emmylou%20Harris_%20The%20Gibson%20Int/
- [10] <http://www.gadflyonline.com/archive-emmylou.html>
- [11] <http://www.charlierose.com/guest/view/4791>
- [12] <http://www.imdb.com/name/nm0004994/>

Margarethe Matzenauer

Margarethe Matzenauer (1 iunie 1881, Timișoara - 19 mai 1963 Van Nuys, California, SUA) a fost o cântăreață de operă, mai întâi contralto apoi soprană americană, de origine germană din Banat, (pe atunci în Austro-Ungaria).

Tatăl ei, Ludwig Matzenauer, a fost dirijor, iar mama - cântăreață de operă. A studiat la Graz, Berlin și Munchen. A debutat în 1901 la Strassburg (Strasbourg) în 1901 în rolurile lui Puck și Fatima în opera "Oberon" de Weber. Și-a câștigat reputația la început pe scenele europene -Strassburg (1901-1904), Opera din Munchen 1914-1911, întâi ca alto dramatic și mezzosoprană. Apoi a trecut cu succes și la roluri de soprană dramatică, distingându-se printr-un ambitus larg -de la contralto până la soprano dramatic acut. A fost apreciată în roluri ca Azucena, Carmen, Mignon, Waltraute, Erda și Ortrud.

Din 1911 a intrat la Opera Metropolitan (MET) din New York și a devenit una din stelele acestei instituții până în anii 1930. A debutat acolo la 13 noiembrie 1911 în rolul lui Amneris din Aida, alături de Emmy Destin în rolul Aidei, de Enrico Caruso în rolul lui Radames și sub bagheta lui Arturo Toscanini. La scurt timp după aceea a interpretat pe Isolde în Tristan și Isolde de Wagner, ca la 1 ianuarie 1912 să înlocuiască cu succes o altă cântăreață, fără a avea mult răgaz de pregătire, în rolul lui Kundry din Parsifal, pe care încă nu-l interpretase.

Pe scena MET-ului a evoluat într-o mare varietate de roluri, între care Eboli din prima producție a operei Don Carlo (1920) la MET, Santuzza din "Cavaleria rustică" de Mascagni, Marina din "Boris Godunov", Leonore în *Fidelio* de Beethoven și Brünnhilde în *Die Walküre* de Wagner. A apărut rar pe alte scene: în 1911 la Festivalul de la Bayreuth în rolurile lui Waltraute, al Primei Norn și al Flosshildei, apoi la Teatro Colon în 1912, la Covent Garden în 1914 și la Theatre des Champs - Elysees.

Margarete Matzenauer

Ultima ei performanță la Metropolitan Opera a fost în rolul ei de debut, Amneris, la 17 februarie 1930, dar ea a continuat să apară în concerte și " master classes ". În 1938 s-a retras din activitatea muzicală clasică. Ultima sa apariție de scenă a fost în comedia "Vicki" pe Broadway, în 1942. A fost căsătorită, din 1912 cu tenorul Edoardo Ferrari-Fontana (1878 - 1936) și drept urmare a posedat și cetățenia italiană. Una din elevele ei a fost mezzosoprana Blanche Thebom.

Bibliografie

- Alain Pâris "Dictionnaire des Interpretes et de l'interpretation musicale au XXe siecle" Bouquins ,Robert Laffont S.A. , Paris 1995

Legături externe

- <http://www.classicalcdreview.com/matz.htm>

Tara Strong

Tara Lyn Charendoff-Strong (n. 12 februarie 1973) este o actriță, actriță de voce, comediantă, muziciană, cântăreață și femeie de afaceri canadiană evreică. Cunoscută pentru sincronizări în rolurile de băieți și fete din filmele de desene animate.

Este căsătorită și stabilită în California, SUA.

Tara Strong în 2009

Filmografie

Film			
Year	Title	Role	Notes
1987	<i>The Little Fox</i>	Additional Voices	
1997	<i>Princess Mononoke</i>	Kaya	
1997	<i>3rd Rock from the Sun</i>		
1998	<i>The Rugrats Movie</i>	Dil Pickles	
1998	<i>Scooby-Doo on Zombie Island</i>	Lena	
1999	<i>Can of Worms</i>	Lula	
2000	<i>Batman Beyond: Return of the Joker</i>	Batgirl/Barbara Gordon	
2000	<i>The Little Mermaid II: Return to the Sea</i>	Melody	

2000	<i>Rugrats in Paris: The Movie</i>	Dil Pickles	
2001	<i>Spirited Away</i>	Boh	
2002	<i>The Hunchback of Notre Dame II</i>		
2002	<i>Ice Age</i>	Baby Moeritherium	
2002	<i>The Powerpuff Girls Movie</i>	Bubbles, Female Child 1, Female Citizen 1	
2002	<i>Tarzan & Jane</i>	Hazel	
2002	<i>Tom and Jerry: The Magic Ring</i>	Nibbles	
2002	<i>The Wild Thornberrys Movie</i>		
2003	<i>The Animatrix: Final Flight of the Osiris</i>		
2003	<i>101 Dalmatians II: Patch's London Adventure</i>	Additional Voices	Two Tone
2003	<i>Rugrats Go Wild</i>	Dil Pickles	
2003	<i>Batman: Mystery of the Batwoman</i>	Barbara Gordon	
2004	<i>The Toy Warrior</i>		
2005	<i>The Batman vs. Dracula</i>	Vicki Vale	
2005	<i>Dinotopia: Quest for the Ruby Sunstone</i>	Mara	
2005	<i>The Proud Family Movie</i>	Bebe, Cece, Cashew	
2006	<i>Bah, Humduck! A Looney Tunes Christmas</i>	Priscilla Pig	
2006	<i>Bratz Genie Magic</i>	Katia	
2006	<i>Leroy & Stitch</i>	Angel ^[1]	
2006	<i>Superman: Brainiac Attacks</i>	Mercy Graves	
2006	<i>Teen Titans: Trouble in Tokyo</i>	Raven	
2007	<i>Ben 10: Secret of the Omnitrix</i>	Ben Tennyson	
2007	<i>Disney Princess Enchanted Tales: Follow Your Dreams</i>	Sharma	
2007	<i>Doctor Strange: The Sorcerer Supreme</i>	April Strange	
2007	<i>TMNT</i>	Additional Voices	
2007	<i>The Aristocats II (Aborted)</i>	Marie	
2008	<i>Bolt</i>	Additional Voices	
2008	<i>The Little Mermaid: Ariel's Beginning</i>	Adella and Andrina (various voices)	
2008	<i>Secrets of the Furious Five</i>	Young Tigress	
2008	<i>The Last White Dishwasher</i>	Tamara Swanson	
2009	<i>Wonder Woman</i>	Alexa	
2010	<i>The Drawn Together Movie: The Movie!</i>	Princess Clara, Toot Braunstein	
Television (Live action)			
Year	Film	Role	Notes

1989	<i>The Long Road Home</i>		
1989	<i>Mosquito Lake</i>	Tara Harrison	
1991	<i>Married to It</i>	Student in Pageant	
1992	<i>A Town Torn Apart</i>		
1992	<i>The Judge</i>		
1992	<i>Forever Knight</i>		
1993	<i>Family Pictures</i>		
1993	<i>Kung Fu: The Legend Continues</i>		
1993	<i>Ready or Not</i>		
1994	<i>Reform School Girl</i>		
1994	<i>Thicker Than Blood: The Larry McLinden Story</i>		
1995	<i>Skin Deep</i>		
1995	<i>National Lampoon's Senior Trip</i>	Carla Morgan	
1995	<i>Party of Five</i>		
1998	<i>Sabrina Goes to Rome</i>	Gwen	
1999	<i>Sabrina, Down Under</i>	Gwen	
1999	<i>Touched by an Angel</i>		
1999	<i>Black Mask</i>	Additional Voices	
1999	<i>Candid Camera</i>		
2004	<i>Comic Book: The Movie</i>		
2006	<i>Take Home Chef</i>	Herself (live)	
2007	<i>The Bad Girls Club</i>	Season 2 Narrator	
2008	<i>According to Jim</i>		
2010	<i>Big Time Rush</i>	Miss Collins	-
Television (Animation)			
Year	Title	Role	Notes
1986	<i>The Care Bears</i>		
1986	<i>Hello Kitty's Furry Tale Theater</i>	Hello Kitty	
1986	<i>T. and T.</i>		
1986	<i>Desiree's Wish</i>	Waitress	
1987	<i>Garbage Pail Kids</i>	Patty Putty	
1987	<i>Maxie's World</i>		
1987	<i>My Pet Monster</i>		
1987	<i>The Wild Puffalumps</i>	Holly	
1989	<i>Babar</i>	Young Celeste	
1989	<i>Beetlejuice</i>	Clare, Bertha	
1990	<i>The Adventures of Super Mario Bros. 3</i>	Lemmy "Hip" Koopa and Iggy "Hop" Koopa	
1990	<i>Bill and Ted's Excellent Adventures</i>		

1990	<i>Madeline</i>	Chloe	
1990	<i>Piggsburg Pigs!</i>		
1990	<i>Tiny Toon Adventures</i>	Mizzy Devil	
1991	<i>Here's How!</i>		
1991	<i>ProStars</i>		
1991	<i>Super Mario World</i>	Lemmy "Hip" Koopa and Iggy "Hop" Koopa	
1991	<i>Wish Kid</i>		
1992	<i>X-Men</i>	Magik	
1993	<i>The Incredible Dennis the Menace</i>		
1993	<i>Tales from the Cryptkeeper</i>		
1994	<i>Tekkaman Blade II</i>	Yumi Francois/Tekkaman Hiver	
1995	<i>Gadget Boy & Heather</i>	Heather	
1995	<i>Little Bear</i>	Tutu	
1995	<i>The Schnookums and Meat Funny Cartoon Show</i>	Toulouse	
1996	<i>Ace Ventura: Pet Detective</i>	Additional voices	
1996	<i>Adventures from the Book of Virtues</i>	Girl	
1996	<i>The Real Adventures of Jonny Quest</i>	Kazrina	
1997	<i>101 Dalmatians: The Series</i>	Spot, Two-Tone	
1997	<i>Channel Umptee-3</i>		
1997	<i>Extreme Ghostbusters</i>	Kylie Griffin	
1997	<i>Healthspells</i>		
1997	<i>The New Batman Adventures</i>	Batgirl/Barbara Gordon	
1997	<i>Pepper Ann</i>	Brenda	
1997	<i>King of the Hill</i>		
1998	<i>Rugrats</i>	Dil Pickles	
1998	<i>Gadget Boy's Adventures In History</i>	Heather	
1998	<i>The Powerpuff Girls</i>	Bubbles	
1998	<i>Sabrina the Teenage Witch</i>	Molly Dolly	
1999	<i>Detention</i>	Shareena Wickett	
1999	<i>The Kids from Room 402</i>	Penny	
1999	<i>Mona the Vampire</i>		
1999	<i>Sonic Underground</i>	Additional Voices	
2000	<i>Clerks: The Animated Series</i>	Giggling Girl	
2000	<i>Sailor Moon S</i>	additional voices	
2001	<i>The Proud Family</i>	Bebe and Cece Proud, Puff	
2001	<i>The Fairly OddParents</i>	Timmy Turner, Poof, Britney Britney, Additional voices	
2001	<i>Lloyd in Space</i>	Cindy's Nice Head	
2001	<i>Thomas and Friends</i>	Bridgett Hatt	
2002	<i>Codename: Kids Next Door</i>	Mushi Sanban	

2002	<i>Fillmore!</i>	Ingrid Third	
2002	<i>Gotham Girls</i>	Batgirl/Barbara Gordon, Elizabeth Styles	
2002	<i>The Paz Show</i>	Rabbit	
2002	<i>Kim Possible</i>		
2002	<i>Totally Spies!</i>	Various Characters	
2002	<i>What's New, Scooby-Doo?</i>	Terry/Alexandra Viggi/Trudy	
2003	<i>The Animatrix</i>	Crew Woman ("Final Flight of the Osiris") / Nurse ("World Record") / Misha ("Beyond")	
2003	<i>Jakers! The Adventures of Piggley Winks</i>	Dannan 'O Mallard / Molly Winks	
2003	<i>Justice League</i>	Sera, Queen	
2003	<i>Lilo & Stitch: The Series</i>	Angel	
2003	<i>Shaman King</i>	Young Yoh	
2003	<i>Tinerii Titani</i>	Raven, Kitten, Kole, Jinx	
2003	<i>Confruntarea Șaolin</i>	Omi	
2003	<i>All Grown Up!</i>	Dil Pickles	
2004	<i>Danny Phantom</i>	Ember McLain, Star, and Penelope Spectra	
2004	<i>Drawn Together</i>	Princess Clara, Toot Braunstein, Wilma	
2004	<i>Casa Foster pentru prietenii imaginari</i>	Terrance	
2004	<i>The Infinite Darcy</i>		
2004	<i>Hi Hi Puffy AmiYumi</i>	Little Girl	
2005	<i>American Dragon: Jake Long</i>	Kara & Sara, Veronica, Stacey	
2005	<i>Avatar: The Last Airbender</i>	Mai's mother, Actress Azula	
2005	<i>Ben 10</i>	Ben Tennyson, Upgrade, Future Gwen, Buzzshock, Benwolf, Lucy, Ken Tennyson, Sandra Tennyson, Additional voices	
2005	<i>Brandy și Dl.Mustăcilă</i>	Gabriella/Mom Howler	
2005	<i>The Buzz on Maggie</i>	Dawn Swatworthy	
2005	<i>Camp Lazlo</i>	Amber, Tootie, & Honey	
2005	<i>Family Guy</i>	Meg Griffin's singing voice	
2005	<i>The Life and Times of Juniper Lee</i>	Roger, Lila the Sasquatch	
2006	<i>Justice League Unlimited</i>	Johnny	
2006	<i>Family Guy</i>	additional voices	
2006	<i>Legion of Super-Heroes</i>	Alexis Luthor/Esper/Emerald Empress	
2006	<i>Înlocuitorii</i>	Sierra	
2007	<i>My Friends Tigger & Pooh</i>	Porcupine	
2007	<i>The Boondocks</i>	Cindy McPhearson	
2007	<i>Chowder</i>	Truffles	
2007	<i>Phineas și Ferb</i>	Additional Voices	
2007	<i>Sushi Pack</i>	Maguro	

2007	<i>Transformers Animated</i>	Sari Sumdac, Slipstream, Slo-Mo, Strika, Red Alert, Mayor Edsel's press secretary, Carly, Teletran-1	
2008	<i>Wow! Wow! Wubbzy!</i>	Daizy "Dazed"	
2008	<i>Ben 10 și echipa extraterestră</i>	Princess Attea (1 episode)	
2008	<i>Kid vs Kat</i>	Phoebe	
2008	<i>Wolverine and the X-Men</i>	Marrow, Dust, X-23, Firestar, Stepford Cuckoos, Magik/Illyana	
2009	<i>The Powerpuff Girls Rule!</i>	Bubbles	
2009	<i>Batman: The Brave and the Bold</i>	Huntress, Billy Batson, Mary Marvel	[2]
2009	<i>The Goode Family</i>		
2009	<i>The Penguins of Madagascar</i>	Additional Voices	
2009	<i>The Super Hero Squad Show</i>	H.E.R.B.I.E., Invisible Woman, Scarlet Witch, Brynnie Bratton, Destiny	
2009	<i>Random! Cartoons</i>	Beth, New Alien	
2009	<i>El Chavo</i>	Doña Florinda, La Popis	
2010	<i>The Penguins of Madagascar</i>	Eggy the duckling	
2010	<i>Adventure Time with Finn and Jake</i>	Additional Voices	
2010	<i>Castaway Cats</i>	Seven Kittens	
2010	<i>Generator Rex</i>	Alan	-
Video Games			
Year	Game	Role	Notes
2000	<i>Banjo-Tooie</i>	Merry Maggie Malpass	
2000	<i>Icwind Dale</i>	Yxunomei	
2000	<i>Orphen: Scion of Sorcery</i>		
2000	<i>Sacrifice</i>		
2001	<i>Batman Vengeance</i>	Batgirl/Barbara Gordon	
2001	<i>Final Fantasy X</i>	Rikku	
2001	<i>Tony Hawk's Pro Skater 3</i>		
2001	<i>Rugrats: All Growned Up – Older and Bolder</i>	Dil Pickles	
2002	<i>Pirates: The Legend of Black Kat</i>	Mara	
2002	<i>Tony Hawk's Pro Skater 4</i>		
2002	<i>Whacked!</i>	Lucy, Charity	
2003	<i>Final Fantasy X-2</i>	Rikku	
2004	<i>Hot Shots Golf Fore!</i>	Emma	
2004	<i>Jak 3</i>	Keira, Seem	
2004	<i>La Pucelle: Tactics</i>	Goddess Poitrene, Chocolat	
2004	<i>Ninja Gaiden</i>	Rachel	
2004	<i>Shrek 2</i>	Lil' Red	
2004	<i>Spyro: A Hero's Tail</i>	Ember, Flame	
2004	<i>Tales of Symphonia</i>	Presea Combatir, Corrine	
2005	<i>Jak X: Combat Racing</i>	Keira	

2005	<i>Killer7</i>	Kaede Smith	
2005	<i>Psychonauts</i>	Sheegor	
2005	<i>Shrek SuperSlam</i>	Red Riding Hood	
2005	<i>Tales of Legendia</i>	Norma Beatty	
2005	<i>Viewtiful Joe: Red Hot Rumble</i>	Captain Blue Jr.	
2005	<i>Xenosaga II</i>	Sakura Mizrahi	
2005	<i>X-Men Legends II: Rise of Apocalypse</i>	Blink	
2006	<i>Blue Dragon</i>	Kluge	
2006	<i>Cartoon Network Racing</i>	Bubbles	
2006	<i>Family Guy Video Game!</i>	additional voices	
2006	<i>Justice League Heroes</i>	Supergirl	
2006	<i>Kingdom Hearts II</i>	Rikku	
2006	<i>Metal Gear Solid: Portable Ops</i>	Elisa & Ursula	
2006	<i>Ninja Gaiden Sigma</i>	Rachel	
2006	<i>Onimusha: Dawn of Dreams</i>	Arin	
2006	<i>Xiaolin Showdown</i>	Omi	
2007	<i>Ben 10: Protector of Earth</i>	Ben Tennyson	
2007	<i>Gurumin: A Monstrous Adventure</i>	Cream, Mosby, and Baby Tokaron	
2007	<i>Lost Odyssey</i>	Seth	
2007	<i>Ratchet & Clank Future: Tools of Destruction</i>	Talwyn	
2008	<i>Ratchet & Clank Future: Quest for Booty</i>	Talwyn	
2008	<i>Tales of Symphonia: Dawn of the New World</i>	Presea Combatir	
2008	<i>Line Rider 2: Unbound</i>	Bailey	
2008	<i>Wii Music</i>	Melody Tute	
2008	<i>Crash: Mind over Mutant</i>	Additional Voices	
2009	<i>Fat Princess</i>	Princess	
2009	<i>Cartoon Network Universe: FusionFall</i>	Bubbles	
2009	<i>Jak and Daxter: The Lost Frontier</i>	Keira	
2009	<i>Ice Age: Dawn of the Dinosaurs</i>		
2009	<i>Watchmen: The End Is Nigh</i>		
2009	<i>Ninja Gaiden Sigma 2</i>	Rachel, Sanji	
2010	<i>Metal Gear Solid: Peace Walker</i>	Paz	
2010	<i>No More Heroes 2: Desperate Struggle</i>	Cloe Walsh, Margaret	

Note

- [1] TOTS: The Official Tara Strong filmography! (<http://www.mkbmemorial.com/TOTS/filmo/index.html>)
- [2] Toon Zone - Your Source for Toon News! (<http://news.toonzone.net/articles/29173/toon-zone-news-interviews-the-brave-and-bold-james-tucker>)

Laura Tătălescu

Laura Tătălescu (născută în Bridgeport, Connecticut, Statele Unite ale Americii) este o soprană româno-americană. A studiat vioară și canto la Universitatea Națională de Muzică București. A câștigat numeroase premii la diverse concursuri de canto, ceea ce i-a dat șansa foarte timpurie a unui debut, în 2004, la Opera Națională București, în rolul important al Margueritei din Faust.

În anii 2005-2008 a avut numeroase apariții în opere, oratorii și concerte, și a realizat o serie de înregistrări sonore. În anii 2005-2006, Laura Tătălescu a fost bursieră a Concernului Media WAZ (Germania).

Pe 29 noiembrie 2005 a debutat la Opera de Stat din Viena, prezentându-se publicului vienez în rolul Giannettei din *L'elisir d'amore*. Au urmat la opera vieneză roluri multiple, printre care Pamina și Papagena în *Flautul fermecat*, Barbarina și Suzanna în *Le nozze di Figaro*, Despina în *Così fan tutte*, Ida în *Die Fledermaus*, Tebaldo în *Don Carlo*, Bastienne în *Bastien și Bastienne*, Xenia în *Boris Godunov*, Sophie în *Werther*, Mașa/Chloë în *Pique Dame*. În februarie 2008 a cântat sub bagheta lui Ricardo Muti, alături de Angelika Kirchschlager, în producția de mare succes a *Così van Tutte*. Anul 2006 i-a adus un prestigios premiu pentru tinere talente al Operei din Viena, premiul "Uli Märkle", decernat pentru prima dată în istorie.

Laura Tătălescu a debutat în 2008 la Los Angeles Opera în faimosul rol al Laurettei din *Gianni Schicchi* de Puccini, o punere în scenă de excepție, în regia lui Woody Allen, sub bagheta lui James Conlon.

În stagiunea 2009 va putea fi ascultată la Bayerische Staatsoper din München, în rolul Susannei din *Le nozze di Figaro*.

Legături externe

- [de](#) Laura Tătălescu primește premiul „Uli Märkle“ al Wiener Staatsoper ^[1]
- [en](#) Laura Tătălescu la IMG Artists ^[2]
- [de](#) Laura Tătălescu la Wiener Staatsoper ^[3]

Referințe

- [1] <http://aktuell.klassik.com/news/teaser.cfm?ID=4409&nachricht=Laura%20Tatulescu%20erh%E4lt%20%3FUli%20M%E4rkle-Preis%3F%20der%20Wiener%20Staatsoper>
- [2] <http://www.imgartists.com/?page=artist&id=783>
- [3] <http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/prolog/ausgaben/15719.php>
-

Nicole Cabell

Nicole Cabell este o renumită cântăreață de operă contemporană americană (soprană).

Soprane australiene

Liza Beamish

Liza Beamish este o soprană de coloratură australiană.

De-a lungul carierei sale Beamish a interpretat diferite roluri lirice atât în Australia cât și în străinătate cântând cu diferite companii de operă așa cum ar fi Opera Australia, WA Opera Co, Queensland Opera, The London Opera și cu Opera națională din Republica Cehă.

Kathleen Procter-Moore și Liza Beamish au creat un duet muzical de mare armonie și forță numit de presa australiană Duo Diva ^[1]. În același timp, cele două soprane australiene, care cântă adesea itinerând diferite opere din țara lor, sunt considerate promotoare ale genului interpretativ / stilului popera.

Legături externe

- LizaBeamish.com ^[1]

Referințe

[1] <http://www.lizabeamish.com/>

Joan Sutherland

Joan Sutherland în 1990

Joan Sutherland (n. 7 noiembrie 1926 - în Sydney - 10 octombrie 2010) a fost o soprană australiană, una dintre marile voci ale operei secolului XX.

Soprane engleze

Sarah Brightman

Sarah Brightman

Sarah Brightman în cadrul ceremoniei de închidere a Campionatului Mondial de Atletism din 2007.

Informații generale

Nume naștere	Sarah Brightman
Data și locul nașterii	14 august 1960 ✚ Berkhamsted, Hertfordshire, Anglia
Origine	✚ Berkhamsted, Hertfordshire, Anglia
Gen muzical	Crossover clasic, pop opera
Ocupație	Cântăreață, actriță, dansatoare
Tipul de voce	Soprană
Ani de activitate	1976 - prezent
Case de discuri	A&M Records (1993) East West Records (1995-1997) Angel Records/EMI (1998-2007) Manhattan Records/EMI (2008-Prezent)
Interpretare cu	Hot Gossip, Andrea Bocelli, Amelia Brightman
Website	www.sarah-brightman.com ^[1]

modifică ^[2]

Sarah Brightman (n. 14 august 1960, Berkhamsted, Hertfordshire, Regatul Unit) este o cântăreață de crossover clasic, compozitoare, actriță și dansatoare de origine engleză.

Sarah Brightman și-a început cariera ca membru al trupei de dans Hot Gossip și a lansat mai multe single-uri disco ca un interpret solo. În 1981, și-a făcut debutul în teatrul muzical în Cats, unde l-a întâlnit pe compozitorul Andrew Lloyd Webber, cu care s-a căsătorit. Ea a continuat să joace în mai multe muzicaluri pe Broadway, inclusiv Fantoma de la Operă, de unde a provenit rolul Christine Daae. Muzicalul "The Original London Cast Album" a fost lansat în format CD în 1987 și s-a vândut în peste 40 de milioane de exemplare în întreaga lume, făcând din vânzările acestui album - cel mai mare din toate timpurile.

După retragerea de pe scenă și divorțând de Lloyd Webber, Brightman a reluat cariera sa muzicală cu fostul Enigma producătorul fiind Frank Peterson, de data aceasta ca un artist clasic crossover. Ea este printre cei mai proeminenți interpreți sau executanți ai genului, cu vânzări la nivel mondial de peste 30 de milioane de discuri și 2 milioane de DVD-uri. Recording Industry Association of America a numit-o cel mai bine vândut artist clasic de sex feminin al secolului douăzeci și unu în Statele Unite.

Duetul ei cu tenorul italian Andrea Bocelli, "Time To Say Goodbye", a depășit topurile din întreaga Europa și a devenit cel mai mare și cel mai rapid single vândut din toate timpurile în Germania, unde a rămas în partea de sus a topurilor pentru paisprezece săptămâni consecutive, un record de vânzări al tuturor timpurilor, cu peste 3 milioane de exemplare vândute în țară, și, ulterior, a devenit un succes internațional, cu 12 milioane de exemplare vândute în întreaga lume. Acum ea are colectate peste 180 de CD-uri de aur și platină, premii pentru vânzări în 38 de țări diferite.

Brightman este singurul artist care a fost invitat de două ori pentru a cânta la Jocurile Olimpice, în primul rând, în 1992 la Jocurile Olimpice de la Barcelona, unde a cântat "Amigos Para Siempre", cu tenorul spaniol Jose Carreras, cu o audiență globală estimată la un miliard de oameni, și șaisprezece ani mai târziu, în Beijing, de data aceasta cu cântărețul chinez Liu Huan și interpretând piesa "You and Me", la o valoare estimată la 4 miliarde de persoane din întreaga lume.

În afară de muzică, Brightman a început o carieră de film, făcând debutul major în Repo! The Genetic Opera (2008), un film muzical - operă rock, regizat de Darren Lynn Bousman. Și în vara anului 2009, ea a terminat filmările la Stephen Evans, "Cosi" sau "Prima noapte", în care ea joacă rolul unui dirijor, alături de Richard E. Grant. În plus, recent, a format compania sa de producție proprie, Instinct Films, caz în care primul ei film este în pre-producție.

Brightman se clasează printre milionarii din muzică, din Marea Britanie, cu o avere de 30 de milioane de lire sterline (aproximativ 49 de milioane USD).

Referințe

[1] <http://www.sarah-brightman.com>

[2] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Sarah_Brightman&action=edit§ion=0

Soprane franceze

Natalie Dessay

Natalie Dessay (de fapt: **Nathalie Dessaix** n. 19 aprilie 1965, Lyon) este o soprană franceză.

Discographie

DVD

- *Des Contes d'Hoffman* (Offenbach), Daniel Galvez-Vallejo, José van Dam, Barbara Hendricks, dir. Kent Nagano, Opéra de Lyon, 1993, Image Entertainment
- *Arabella* (Strauss), Kiri Te Kanawa, Helga Dernesch, Wolfgang Brendel, Donald McIntyre, dir. Christian Thielemann, Metropolitan Opera, New York, 1994, Deutsche Grammophon
- *Orphée aux Enfers* (Offenbach), Laurent Naouri, Yann Beuron, Jean-Paul Fouchécourt, dir. Mark Minkowski, Opéra de Lyon, 1997, TDK
- *Hamlet* (Thomas), Simon Keenlyside, Béatrice Uria-Monzon, Gran Teatre del Liceu, Barcelona, 2003, Emi
- *Le Rossignol* (Stravinsky), Laurent Naouri, Albert Schagidullin, Vsevolod Grivnov, Violeta Urmana, dir. James Conlon, realizat de Christian Chaudet, 2005, Virgin
- *Le Miracle d'une voix - Ses grands rôles sur scène* (2006, **DVD de Platine**), Virgin
- *La Fille du Régiment* (Donizetti), Juan Diego Flórez, Alessandro Corbelli, Felicity Palmer, Donald Maxwell, dir. Bruno Campanella, Royal Opera House, Londra, ianuarie 2007, Virgin
- *Manon* (Massenet), Rolando Villazón, Manuel Lanza, Samuel Ramey, dir. Victor Pablo Pérez, Gran Teatre del Liceu, Barcelona, 2007, Virgin
- *Pelléas et Mélisande* (Debussy), Stéphane Degout, Laurent Naouri, Philip Ens, Marie-Nicole Lemieux, dir. Bertrand de Billy, Theater Ann der Wien, Viena, ianuarie 2009, Virgin
- *La Sonnambula* (Bellini), Juan Diego Flórez, Michele Pertusi, Jennifer Black, Jane Bunnell, Jeremy Gaylon, dir. Evelino Pidò, Metropolitan Opera, New York, martie 2009, Decca
- *Ariadne auf Naxos* (Strauss), Deborah Voigt, Richard Margison, Susanne Mentzer, Wolfgang Brendel, Nathan Gunn, dir. James Levine, Metropolitan Opera, New York, aprilie 2003, Virgin

CD

- Haendel: *Cleopatra* (Giulio Cesare Arias) cu *Le Concert d'Astrée*, Emmanuelle Haïm
 - Docteur Tom ou la liberté en cavale : Bande originale du conte musical - Compositeur Franck Langolff avec Vanessa Paradis, Thomas Dutronc, etc...
 - Mahler: *Symphony No.2 "Resurrection"* cu Alice Coote, Frankfurt Radio Symphony Orchester dir. Paavo Järvi
 - *Lamenti* cu Rolando Villazón, Joyce DiDonato, Patrizia Ciofi, Philippe Jaroussky, Laurent Naouri, Marie-Nicole Lemieux, Véronique Gens, Christopher Purves, Topi Lehtipuu, Simon Wall și Le Concert d'Astrée, dirijor Emmanuelle Haïm
 - Mozart : *Airs de concert* orchestre de l'Opéra de Lyon, dir. Theodor Guschlbauer (primul ei recital, inspirat de cel înregistrat de Edita Gruberova);
 - *Mad Scenes* (Scènes de folie), compilation, extraits de *Lucia di Lammermoor*, *Lucie de Lammermoor*, *I Puritani*, *Hamlet*, *Candide*
 - Bach : *Cantatas* cu *Le Concert d'Astrée* dir. Emmanuelle Haïm ;
-

- *Airs d'opéras italiens* (Bellini, Donizetti, Verdi) cu Franck Ferrari, Matthew Rose, Karine Deshayes, Wolfgang Klose, Roberto Alagna, Europäischer Kammerchor - Sascha Reckert, glass harmonica *Concerto Köln*;
- Bellini : *La Sonnambula* cu Carlo Colombara, Francesco Meli, Sara Mingardo, Jaël Azzaretti, Paul Gay, Gordon Gietz orchestre & chœurs de l'opéra de Lyon dir. Evelino Pidò;
- Bach : *Magnificat* cu Philippe Jaroussky, Karine Deshayes, Laurent Naouri, Toby Spence, *Le Concert d'Astrée* Emmanuelle Haïm ;
- Haendel : *Dixit Dominus* cu *Le Concert d'Astrée* dir. Emmanuelle Haïm ;
- Haendel : *Il trionfo del Tempo e del Disinganno* cu Ann Hallenberg, Sonia Prina, Pavol Breslik, *Le Concert d'Astrée* dir. Emmanuelle Haïm ;
- *Le Miracle d'une voix - Ses grands rôles sur scène* (toamnă 2006, de două ori disc de aur, publicat și ca DVD)
- Aarii din opere franceze Thomas, Massenet, Rossini, Donizetti, Offenbach, Gounod, Boieldieu Orchestre national du Capitole de Toulouse dir. Michel Plasson ;
- Donizetti : *Lucie de Lammermoor* cu Roberto Alagna, Ludovic Tézier, Marc Laho, Nicolas Cavallier, Yves Saelens orchestre et chœur de l'opéra national de Lyon direction, Evelino Pidò ;
- Haendel : *Duos arcadiens* *Le Concert d'Astrée* dir. Emmanuelle Haïm ;
- Haendel : *Delirio* Cantates italiennes *Le Concert d'Astrée* dir. Emmanuelle Haïm ;
- Mozart : *Héroïnes* - *Airs d'opéras* Orchestra of the Age of Enlightenment dir. Louis Langrée ;
- *Joyeux Noël* : coloană sonoră de film cu Rolando Villazón, London Symphony Orchestra, la chorale Scala, orchestra simfonică Bel Arte dir. Philippe Rombi ;
- Monteverdi : *L'Orfeo*, *Le Concert d'Astrée*, *European Voices*, *Les Sacqueboutiers* dir. Emmanuelle Haïm ;
- Mozart : *Messe en ut mineur* cu Véronique Gens, Topi Lehtipuu, Luca Pisaroni *Le Concert d'Astrée* *Le Chœur d'Astrée* dir. Louis Langrée ;
- Richard Strauss : *Amor* Brentano-Lieder, scene și aarii din *Arabella*, *Ariadne auf Naxos*, *Der Rosenkavalier* cu Felicity Lott, Angelika Kirchschlager, Sophie Koch, Thomas Allen, Orchestra of the Royal Opera House, Covent Garden dir. Antonio Pappano;
- Delibes : *Lakmé* cu Gregory Kunde, José van Dam, Delphine Haidan, Franck Leguerinel, Patricia Petibon, Xenia Konsek, Bernadette Antoine, Charles Burles chœur et orchestre du Capitole de Toulouse dir. Michel Plasson ;
- Offenbach : *Orphée aux Enfers* cu Laurent Naouri, Jean-Paul Fouchécourt, Yann Beuron, Ewa Podles, Patricia Petibon, Jennifer Smith, Véronique Gens, Steven Cole orchestre de chambre de Grenoble, chœur & orchestre de l'opéra de Lyon dir. Marc Minkowski (publicat deasemenea ca DVD);
- Orff : *Carmina Burana* cu Thomas Hampson, Gérard Lesne orchestre du capitole de Toulouse, Orféon Donostiarra dir. Michel Plasson;
- *Airs d'opéras français* orchestre de l'opéra de Monte-Carlo dir. Patrick Fournillier ;
- *Vocalises* Rachmaninov, Alabiev, Saint-Saëns, Delibes, Ravel, Granados, Proch, Dell'acqua, Glière, J. Strauss II Berliner Symphonie-Orchester dir. Michael Schönwandt.

Note

Legături externe

- [fr](http://www.natalie-dessay.com/) Site personal (<http://www.natalie-dessay.com/>)
- [en](http://www.chez.com/dessay/) Site neoficial (<http://www.chez.com/dessay/>)
- [fr](http://french.imdb.com/name/nm0221745/) IMDb (<http://french.imdb.com/name/nm0221745/>)
- [en](http://www.emiclassics.co.uk/search_new.php?q=natalie%20dessay) Înregistrările Nataliei Dessay pentru EMI & Virgin Classics ([http://www.emiclassics.co.uk/search_new.php?q=natalie dessay](http://www.emiclassics.co.uk/search_new.php?q=natalie%20dessay))
- [en](http://www.virginclassics.com/vclass-cgi-bin/frame_artists.cgi?key=235) Scurtă biografie și discografie a Nathalie Dessay la Virgin Classics (http://www.virginclassics.com/vclass-cgi-bin/frame_artists.cgi?key=235)

- [en](http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2009/03/03/AR2009030303255.html?hpid=artsliving/) Washingtonpost despre premiera operei *La Somnambule* la MET martie 2009 (<http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2009/03/03/AR2009030303255.html?hpid=artsliving/>)

Leontina Văduva

Leontina Văduva, numele la naștere **Liliana Ciobanu** (n. la 1 decembrie 1960, Roșiile, județul Vâlcea) este o soprană româncă de talie mondială, stabilită în Franța.

Scurtă biografie

Născută în satul Roșiile din județul Vâlcea, Leontina Văduva a studiat la *Conservatorul de Artă din București* cu Ileana Cotrubaș, debutând în 1987 în rolul lui *Manon* din opera *Manon Lescaut* pe scena Operei din Toulouse, în Franța. Ca una dintre cei care a primit *Premiul de Operă Laurence Olivier* (în engleză, *Laurence Olivier Opera Award*), Leontina Văduva a cântat adesea la Covent Garden, în *Rigoletto* (cu Ingvar Wixell și Jerry Hadley, 1989), *Carmen* (ca Micaëla, în 1991 și 1994) și *Roméo et Juliette* (1994).

În anul 2000, Văduva a apărut pe scena cunoscutei Metropolitan Opera, pentru o serie de șase spectacole în *La bohème* (ca Mimì, cu Luis Lima). Soprana a cântat pe multe alte scene mari ale lumii, în orașele Buenos Aires, Barcelona, Köln, Paris Viena și altele.

Discografie

Her discography includes *Rigoletto* (1993), *Les contes d'Hoffmann* (as Antonia, with Roberto Alagna, conducted by Kent Nagano, 1994-96), *La bohème* (again with Alagna, led by Antonio Pappano, 1995), and an album of "Opera Arias," conducted by Plácido Domingo (1997). Especially noteworthy is her DVD of *Roméo et Juliette*, with Alagna, conducted by Sir Charles Mackerras and directed by Nicolas Joël (1994).

Referințe

- *The Concise Oxford Dictionary of Opera*, Oxford University Press, 1996. ISBN 0-19-280028-0

Legături externe

Interviuri

- Soprana Leontina Vaduva - O ciocarlie pe scenele lumii ^[1], *Formula AS* - anul 2003, numărul 585

Video

- Leontina Vaduva in an excerpt from *Roméo et Juliette* ^[2] (1994).

Informații bibliotecare: VIAF: 85510876 ^[3]

Referințe

[1] <http://www.formula-as.ro/2003/585/lumea-romaneasca-24/soprana-leontina-vaduva-4430>

[2] <http://www.youtube.com/watch?v=jiMHE0fNpzs>

[3] <http://viaf.org/viaf/85510876/>

Soprane germane

Maria Barbara Bach

Maria Barbara Bach (n. 20 octombrie 1684, Gehren – d. 7 iulie 1720, Köthen) a fost prima soție a compozitorului Johann Sebastian Bach, care îi era de asemenea și văr de-al doilea. A fost soprană.

Copii

- Catharina Dorothea (n. 28. decembrie 1708 - d. 14. ianuarie 1774)
- Wilhelm Friedemann, compozitor, (n. 22. noiembrie 1710 - d. 1. iulie 1784)
- Johann Christoph (n. 23. februarie 1713 - d. 23. februarie 1713)
- Maria Sophia (n. 23. februarie 1713 - d. 15. martie 1713)
- Carl Philipp Emanuel, compozitor, (n. 8. martie 1714 - d. 14. decembrie 1788)
- Johann Gottfried Bernhard, organist, (n. 11. mai 1715 - d. 27. mai 1739)
- Leopold Augustus (n. 15. noiembrie 1718 - d. 29. septembrie 1719)

Vezi și

- Familia Bach
- Johann Sebastian Bach

Diana Damrau

Diana Damrau (născută 31 mai 1971, Günzburg an der Donau, Germania) este o soprană de coloratură, solistă a Wiener Staatsoper și activă pe alte diferite scene ale lumii.

Biografie

Carieră

Diana Damrau a început studiile sale muzicale cu Carmen Hanganu la conservatorul Musikhochschule Würzburg, iar după absolvirea acestuia a lucrat în Salzburg cu Hanna Ludwig. Primele sale apariții pe scena lirică au fost la Würzburg, respectiv la Nationaltheter din Mannheim și la Opera din Frankfurt am Main. După debutul său plin de succes, solista a concertat pe multe din scenele importante ale lumii, printre care se pot menționa Wiener Staatsoper, Metropolitan Opera din New York City, Royal Opera House din Londra, the Bayerische Staatsoper din München și la Festivalul Mozart de la Salzburg. La redeschiderea celebrei Teatro alla Scala din Milano în 2004, Diana Damrau a fost invitată să interpreteze rolul titular din opera *Europa riconosciuta* de Antonio Salieri, sub bagheta lui Riccardo Muti.

Personajul *Regina nopții* din opera Flautul fermecat a compozitorului austriac Wolfgang Amadeus Mozart a fost rolul pe care Diana Damrau l-a interpretat cel mai frecvent până astăzi, fiind prezentă în peste 15 puneri în scenă pe diferite scene ale lumii, incluzând cele de la *Covent Garden*, *Festivalul Salzburg*, *Opera de Stat din Viena*, *Metropolitan Opera*, *Oper Frankfurt* și *Opera de Stat din Bavaria*, München. Alte roluri din repertoriul său, potrivite pentru vocea sa impecabilă de soprană de coloratură, includ Konstanze, Blondchen, Zerbinetta, Rosina, Gilda,

Norina, Europa, Olympia și Oscar. Solista interpretează și alte roluri în registrul acut incluzând Sophie, Adina, Susanna, Zaide, Gretel, Ännchen, Marzelline, Leïla și Zdenka.

Performanțe notorii

- La Scala, Milano – *Europa riconosciuta*, în rolul Europei - *Le nozze di Figaro*, în rolul Susanna
- The Metropolitan Opera, New York City – *Die Zauberflöte*, în rolul Reginei Noptii - *Die Zauberflöte*, în rolul Paminei - *Ariadna pe Naxos*, în rolul Zerbinetta - *Il Barbiere di Siviglia*, în rolul Rosina - *Die ägyptische Helena*, în rolul Aithra - *Die Entführung aus dem Serail*, în rolul Konstanze - *Rigoletto*, (Gilda), *Traviata*, (Violetta)
- The Royal Opera – *Die Zauberflöte*, în rolul Reginei Noptii - *Arabella*, în rolul Fiakermilli - *Ariadne auf Naxos*, în rolul Zerbinetta, 1984 în dublul rol Gym Instructor / Drunken Woman
- Vienna State Opera – *Die Fledermaus* (Adele), *Rigoletto* (Gilda), *Ariadne auf Naxos* (Zerbinetta), *Der Riese vom Steinfeld* de Friedrich Cerha (Mica femeie), *Le nozze di Figaro* (Susanna), *Răpirea din serai* (Konstanze), *Die Zauberflöte* (Regina nopții)
- Salzburg Festival – *Die Entführung aus dem Serail* (Blondchen / Konstanze), *Ascanio in Alba* (Fauno), *Die Zauberflöte* (Regina nopții), *Le nozze di Figaro* (Susanna)
- Bayerische Staatsoper, München – *Die Zauberflöte* (Regina nopții), *Die Entführung aus dem Serail* (Konstanze), *Arabella* (Zdenka), *Ariadne auf Naxos* (Zerbinetta), *Rigoletto* (Gilda), *Le nozze di Figaro* (Susanna), *Der Rosenkavalier* (Sophie), *Fidelio* (Marzelline), *Der Freischütz* (Ännchen), *Die Fledermaus* (Adele)

Înregistrări

Damrau a semnat un contract de înregistrări exclusiv cu casa de discuri EMI/Virgin.

Onoruri și premii

- 1999 - Votată "Young Singer of the Year" într-un sondaj de opinie al revistei Opernwelt
- 1999 - Câștigătoarea celui de-al șaptelea concurs *International Mozart Competition*, Salzburg, Austria
- 2004 - Laureata premiului "Star of the Year" al cotidianului Münchner Abendzeitung
- 2005 - Laureata premiului "Rose of the Year" al ziarului Münchener Tageszeitung
- 2006 - Numită "Bavareza anului" de către Bayerischer Rundfunk
- 2006 - A cântat împreună cu Plácido Domingo la *Three Orchestras Gala* în München la deschiderea Cupei mondiale 2006 din Germania
- 2007 - Prezentată pe coperta din luna martie 2007 a ediției *Opera News*, respectiv pe coperta ediției din mai a revistei *Opera*.
- 2007 - Primește titlul de *Bayerische Kammersänger* în München în ziua de 10 iulie 2007 de la ministrul bavarez al artelor Thomas Goppel
- 2007 - Premiul EON pentru cultură
- 2008 - Premiul criticilor germani – *Preis der deutschen Schallplattenkritik* – pentru discul *Aria di Bravura*

Legături externe / Referințe

- Web site-ul oficial Dianeî Damrău ^[1]
- Profilul muzical ^[2] al Dianeî Damrău la Wiener Staatsoper
- Lista solistelor ^[4] Operei din Viena Wiener Staatsoper ^[5]

Referințe

[1] <http://www.diana-damrau.com>

[2] <http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/ensemble/2317.php#>

Christine Schäfer

Christine Schäfer (n. 3 mai 1965, Frankfurt pe Main) este o soprană germană.

A studiat în perioada 1984-1991 la Academia de Arte din Berlin cu Ingrid Figur, lucrând totodată și cu Aribert Reimann, Dietrich Fischer-Dieskau, Sena Jurinac și Arleen Augér.

Legături externe

- [de](http://www.christine-schaefer.com) www.christine-schaefer.com ^[1]

Referințe

[1] <http://www.christine-schaefer.com/>

Soprane israeliene

Netania Davrath

Netania Davrath (chir.: *Нетания Доврат*), (n. 1931, Ucraina — d. 1987, Israel) a fost o soprană israeliană de origine ucraineană. Numele ei mai apare în unele surse sub forma **Dovrat**.

Studii

La vârsta de 17 ani, a emigrat în Israel alături de familia ei. A studiat la Ierusalim, Düsseldorf, New York (Julliard School, cu mezzo-soprana Jennie Tourel) și în Italia.

Activitate

Repertoriul Netaniei Davrath include atât muzică de operă, cât și piese de concert. A colaborat cu dirijorii Leonard Bernstein, John Barbirolli, Leopold Stokowski și Zubin Mehta și cu orchestrele: Filmarmonica din New York, Orchestra Simfonică din Chicago, Filarmonica din Londra, Filarmonica Israelului și Opera Lirică din Chicago, Opera din Boston și cea din Tel Aviv. A înregistrat peste zece discuri pentru casa de discuri Vanguard Classics. Davrath vorbea fluent opt limbi.

Anii copilăriei i-au lăsat puternica impresie a muzicii folclorice — mai întâi în țara natală, apoi în Israel. Aceste influențe se regăsesc în interpretarea ei prin timbralitate și volum; Davrath renunță la elemente consacrate ale stilului de operă și obține astfel un ton delicat, agil și mult mai puțin vibrat. Muzicologul Rob Barnett descrie stilul sopranei în felul următor: „Vocea ei aduce cu cea a unei fete jucăușe (...) Ea se eliberează de acel sine qua non automat al «marilor» soprane din vremurile noastre — vibratoul. Interpretarea ei este limpede, însă învăluită de căldură, farmec, afecțiune, umor și senzualitate. Este elegantă fără a fi afectată, amintește de cântecul folcloric prin puritate și coloritul viu.”

Interpretări selectate

În preajma anului 1960, Netania Davrath a realizat una dintre cele mai bune versiuni orchestrale pentru *Cântecele din Auvergne* de Joseph Canteloube (dirijorul este Pierre de la Roche, însă numele orchestrei nu este cunoscut), ciclul de piese ce va atrage atenția multor soprane în decursul anilor 1970.

Davrath interpretează fragmente din *Bachiene braziliene* de Heitor Villa-Lobos la invitația dirijorului Leonard Bernstein, în cadrul episodului „Spiritul latin-american” (1963) din seria televizată *Concerte pentru tineret*.

Referințe

- Aryeh Oron (2001). Profilul ^[1] Netaniei Davrath pe *site-ul* bach-cantatas.com ^[2]
- Barnett, Rob. Recenzia ^[3] discului *Songs of the Auvergne* (Joseph Canteloube), Vanguard Classics

Legături externe

- Profilul ^[4] Netaniei Davrath pe *site-ul* allmusic

Referințe

[1] <http://www.bach-cantatas.com/Bio/Davrath-Netania.htm>

[2] <http://www.bach-cantatas.com>

[3] http://www.musicweb.uk.net/classrev/2002/July02/Canteloube_Davrath.htm

[4] <http://www.allmusic.com/artist/netania-davrath-q19953>

Mizzi Locker

Mizzi Locker (născută **Mizzi Schachter** la 14 ianuarie 1917, Rădăuți, România) este cântăreață de operă și profesoară de canto de origine română care trăiește în Israel.

Biografie

Talent timpuriu

Mizzi Locker, provenind dintr-o familie de evrei bucovineni, Iankel Schachter și Hencze (Henie) Gartner, se naște în Rădăuți la 14 ianuarie 1917, ea fiind al zecelea și ultimul copil la părinți, și, singura fată. Nu a avut norocul să-și cunoască tatăl, acesta murise chiar în anul când Mizzi se născuse. Familia se mută la Storojineț, locul unde Mizzi își petrece copilăria și anii de școală.

Înclinații pentru muzică a avut din copilărie, însă, talentul i l-a descoperit printr-o întâmplare, cantorul Sinagogii din Storojineț, pe nume Lerner. Patru frați ai lui Mizzi cântau în corul sinagogii, iar cantorul făcea periodic repetiții cu aceștia în casa lor. Cântau atât de frumos, încât se opreau în loc trecătorii de pe stradă și ascultau. Mizzi, ascultând din camera alăturată toate repetițiile fraților, învățase toate textele cântecelor și cânta odată cu ei. Cantorul auzind-o, a chemat-o și i-a verificat vocea, constatând că e foarte talentată, motiv pentru care i-a recomandat să urmeze studii de muzică.

Primele ore de pregătire le primește gratuit de la o profesoară de canto din Storojineț, având în vedere că familia era săracă. Între timp, frații mai mari lucrau câte ceva pentru a susține familia financiar. Astfel și Mizzi a reușit să urmeze câteva cursuri de canto în Cernăuți, cu profesoara Althaim Feler.

La adolescență, Mizzi se împrietenește cu Bernhard Locker, care-i devine soț mai târziu. Acesta era dintr-o familie înstărită și, din dragoste pentru Mizzi, o susține în cariera muzicală, cumpărându-i și un pian. Primele succese le-a avut pe scenele locale și la Radio Cernăuți. La 21 noiembrie 1937 Mizzi se căsătorește cu Bernhard Locker.

Al doilea război mondial

Fericirea nu a durat prea mult timp deoarece a izbucnit al doilea război mondial, și, în urma încheierii Pactului Ribbentrop - Molotov, sovieticii le-au confiscat casa cât și celelalte bunuri materiale. Familia s-a refugiat la Cernăuți. A urmat ghetoul. În noaptea de 14 iunie 1942 au fost deportați dincolo de Transnistria, în Transbug, în lagărul german al morții, unde, din lotul de 745 de persoane, au supraviețuit doar 13 oameni, cei care au avut curajul să evadeze. Primii care au evadat, au fost soții Mizzi și Bernhard Locker. Ceilalți au fost omorâți pentru "vina" de a fi

evrei.

După război

După război au ajuns la Cernăuți. Aici, Mizzi Locker și-a reluat cariera muzicală, cântând la diverse concerte și la Radio Cernăuți. În anul 1945 se refugiază cu familia la București. Aici studiază canto, absolvind Conservatorul de Muzică din București. Devine solistă a Orchestrei simfonice și în programele Radioului București. A fost primită la Opera de stat pentru rolul Suzanei din Nunta lui Figaro, de Mozart. Între timp, însă, a primit aprobarea pentru a emigra în Israel.

Israel

Aici, la Opera israeliană, a cântat în rolul Michaeliei din Carmen. Apariția ei a stârnit atenția tuturor, astfel că i s-a dat frumosul rol al Margaretei din Faust. În scurt timp, ea a reușit să devină favorita publicului. Aparițiile sale la Radio Kol Israel, acompaniată de pian sau de orchestră în programe bogate și variate, s-au bucurat de ecouri excepționale. Posesoare a unui frumos sopran liric, o voce versată pe toate registrele, Mizzi Locker se distinge prin muzicalitate și caracterul său artistic. Ea stăpânește un repertoriu bogat, interpretând arii serioase din operă dar și arii strălucite de operete, alături de cântece populare în limbile din toate colțurile lumii. A cântat și în duet, uneori cu Lica Sade, iar alteori cu Celina Alfandary.

În stagiunea 1954 - 1955, sub organizarea Societății Dante Alighieri - Tel Aviv, în concert de muzică vocală a cântat Mozart, "Cosi fan tutte", împreună cu Celina Alfandary. Deseori a făcut parte din concertele date de Collegium Musicum din Tel Aviv, sub conducerea dirijorului Eytan Lustig, precum și la serile de cameră din Ierusalim. A stăpânit stilul muzicii de cameră, dar mai mult ca orice, a reușit să cucerească publicul prin vocea sa expresivă și emoțională. A susținut multe concerte în Israel, ca soprană.

Profesoară de canto

În perioada anilor 1961 - 1976, Mizzi Locker a funcționat și ca profesoară de canto în cadrul Conservatorului Israelian de Muzică. După moartea soțului ei, în anul 1971, n-a mai avut puterea sufletească să mai cânte pe scenă. A continuat să dea lecții de canto în particular, pregătind zeci și zeci de elevi, care acum, cântă pe marile scene ale lumii. Unul dintre ei este marele tenor Gabi Sade.

În prezent, Mizzi Locker își trăiește viața de pensionară cu amintiri frumoase din trecut, mergând din când în când la vreun concert în Tel Aviv. Citește diferite publicații în limbile ebraică, română, germană, engleză sau franceză. Uneori, când are ocazia, îi place să converseze în limba idiș. E tristă că n-a avut parte de ceea ce-i place cel mai mult, de copii. Locuiește în orașul Ramat Gan (Israel), în compania unei asistente sociale din România, față de care se comportă ca o mamă adevărată.

Soprane italiene

Licia Albanese

Licia Albanese (n. 22 iulie 1913, Bari, Italia) este o soprană italiană de operă renumită pentru interpretarea rolului Cio-Cio-San din *Madama Butterfly*.

Biografie

Soprana italiancă Licia Albanese, naturalizată ulterior în Statele Unite ale Americii, s-a născut la Bari în anul 1913 și a început inițial cu studiul pianului. Mai târziu a studiat canto cu Giuseppina Baldassare - Tedeschi. Cariera Liciei Albanese a început în anul 1934 la Teatro Lirico din Milano interpretând Cio-Cio-San din *Madama Butterfly*, rol cu care a debutat anul următor la Parma. Prima ei apariția la Teatro alla Scala a fost în stagiunea 1935-36 în rolul Lauretta din *Gianni Schicchi*, după care în următoarea stagiune a interpretat Suzel din *L'amico Fritz*, Micaëla din *Carmen*, Anna din *Loreley* și Mimì din *Boema*. A cântat Liù împreună cu Eva Turner în rolul Turandot la Covent Garden în 1937 și a apărut la Metropolitan Opera, New York în 1940. O mare parte a carierei sale s-a desfășurat la Met înaintea retragerii sale de pe scenă în 1966.

În cele aproape 300 de spectacole de la Met a interpretat Desdemona, Violetta, Nedda, Manon de Massenet și Puccini, Contesa și Susanna din operele lui Mozart, Adriana Lecouvreur și Tosca. Toscanini a ales-o pentru transmisia radio a operelor *Boema* și *Traviata* din 1946. Alte înregistrări cuprind Micaëla din *Carmen* dirijată de Reiner (1950), secțiuni din *Madama Butterfly* (1955), multe arii din opere în limbile franceză, italiană și rusă, și o selecție din cântecele lui Verdi în anul 1962.

Discografie

- Arias sung and acted, Vol. 1 - Verdi, Puccini, Leoncavallo (Bjorling, Albanese, Warren) (1954)
 - *Alfredo Catalani* - Licia Albanese - Licia Albanese (soprană) RCA Victor Orchestra, dirijori Frieder Weissmann, Jean-Paul Morel, Victor Trucco; Preiser 89581 CD
 - *Georges Bizet* - *Carmen* - Gladys Swarthout, Charles Kullman, Licia Albanese, Leonard Warren; dirijor Wilfred Pelletier, corur și orchestra Metropolitan Opera (live 15 martie, 1941); Naxos 2 CD
 - *Charles Gounod* - *Faust* - Licia Albanese, Lucille Browning, Raoul Jobin, Ezio Pinza, John Charles Thomas; dirijor Thomas Beecham, corul și orchestra Metropolitan Opera (30 ianuarie 1943); Magnificent-Edition Radio Years 23-4 2CD
 - *Ruggiero Leoncavallo* - *Pagliacci* - Raoul Jobin; Licia Albanese; Leonard Warren; Francesco Valentino; John Dudley; Orchestra & Chorus of the Metropolitan Opera, dirijor Cesare Sodero; Naxos 8.110037 CD
 - *Jules Massenet* - *Manon* - Licia Albanese, Giuseppe Di Stefano, Martial Singher, Jerome Hines; dirijor Fausto Cleva, corul și orchestra Metropolitan Opera; (15 decembrie 1951) Cetra 3LP
 - *Giacomo Puccini* - Licia Albanese - Licia Albanese (soprană), RCA Victor Orchestra, dirijori Frieder Weissmann, Jean-Paul Morel, Victor Trucco; Preiser 89581 CD
 - *Giacomo Puccini* - *Gianni Schicchi* - Italo Tajo, Virgilio Lazzari (bas); Licia Albanese (soprană); Giuseppe di Stefano (tenor); Cloe Elmo (mezzo-soprană); *Richard Strauss* - *Salome* - Ljuba Welitsch (soprană); Herbert Janssen (bariton); Frederick Jagel, Brian Sullivan (tenor); Kerstin Thorberg (mezzo-soprană); Metropolitan Opera Orchestra, dirijori Giuseppe Antonicelli, Fritz Reiner; Guild GHCD2230/1 CD
 - *Giacomo Puccini* - *Boema* - Licia Albanese; Beniamino Gigli; Afro Poli; Tatiana Menotti; La Scala Opera Orchestra & Chorus, dirijor Umberto Berrettoni, Naxos 8.110072-73 CD (1938)
-

- *Giacomo Puccini* - Boema - Licia Albanese, Jan Peerce, Anna de Cavalieri; corul și orchestra NBC, dirijor Arturo Toscanini (live 3 octombrie 1946); Memories, RCA 2CD
- *Giacomo Puccini* - Boema - Licia Albanese, Carlo Bergonzi, Mario Sereni, Ezio Flagello; corul și orchestra Metropolitan Opera, dirijor Thomas Schippers (live 15 februarie 1958); GAO 2CD
- *Giacomo Puccini* - Madama Butterfly - Licia Albanese, Armand Tokatyan, Lucielle Browning, John Brownlee; corul și orchestra Metropolitan Opera, dirijor Genero Papi, (live 25 ianuaie 1941); EJS 2CD
- *Giacomo Puccini* - Madama Butterfly - Licia Albanese, James Melton, Lucielle Browning, John Brownlee; corul și orchestra Metropolitan Opera, dirijor Pietro Cimara (live 19 ianuarie 1946); MET 2LP
- *Giacomo Puccini* - Madama Butterfly - Licia Albanese, Daniele Barioni, Rosalind Elias, John Brownlee; corul și orchestra Metropolitan Opera, dirijor Dimitri Mitropoulos (live 15 decembrie 1956); Movimento Musica 3LP
- *Giacomo Puccini* - Manon Lescaut - Licia Albanese (soprană); Jussi Björling (tenor); Robert Merrill (bariton); Franco Calabrese (bas); corul și orchestra operei din Roma, dirijor Jonel Perlea, RCA 2CD(1954)
- *Giacomo Puccini* - Gianni Schicchi - Italo Tajo, Licia Albanese, Giuseppe Di Stefano; corul și orchestra Metropolitan Opera, dirijor Giuseppe Antonicelli (12 martie 1949); HOPE 1LP
- *Camille Saint-Saens* - Samson și Dalila (extrase) "Scena scrisorii" din Evgheni Oneghin de *Ceaikovski*, Risë Stevens, Licia Albanese (soprane); Jan Peerce (tenor); Robert Merrill (bariton), NBC Symphony Orchestra, "His" Symphony Orchestra, dirijor Leopold Stokowski; Cala CACD0540 CD
- *Giuseppe Verdi* - Falstaff - Leonard Warren, Giuseppe Valdengo (bariton); Giuseppe di Stefano (tenor); Licia Albanese, Regina Resnik (soprane); Cloe Elmo, Martha Lipton (mezzo-soprane); Metropolitan Opera Orchestra & Chorus, dirijor Fritz Reiner (live 26 februarie 1949); Arlecchino 2CD
- *Giuseppe Verdi* - Otello - Licia Albanese, Ramon Vinay, Leonard Warren; corul și orchestra Metropolitan Opera, dirijor Fritz Busch (live 18 decembrie 1948); Melodram 2CD
- *Giuseppe Verdi* - Traviata - Licia Albanese, Jan Peerce, Robert Merrill; corul și orchestra NBC, dirijor Arturo Toscanini (live noiembrie 1946 și 1/8 decembrie 1946); RCA 2CD, Music & Arts 2CD, Grammofono 3CD, Arkadia 2CD
- *Giuseppe Verdi* - Traviata - Licia Albanese, Ferruccio Tagliavini, Paolo Silvieri; dirijor Alberto Erede (live); GAO 2CD

Legături externe

- Licia Albanese-Puccini Foundation International ^[1]
- YouTube - Licia Albanese - Cio-Cio-San în Madama Butterfly ^[2]

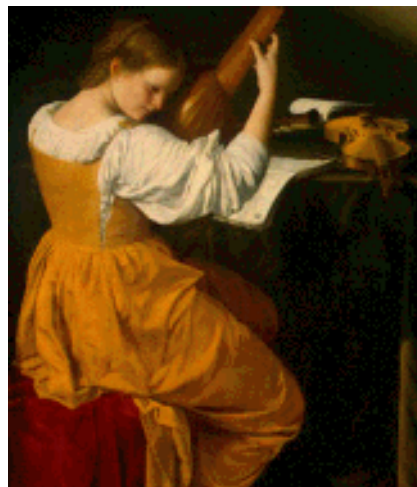
Referințe

[1] <http://www.lapfny.org/>

[2] <http://www.youtube.com/watch?v=gZINNVrgXec>

Francesca Caccini

Francesca Caccini (n. 18 septembrie 1587, Florența — d. 1640, Florența) a fost o cântăreață și compozitoare italiană.

Francesca Caccini(1587-1640)

Francesca Caccini(1587-1640)

Giuseppina Strepponi

Clela Maria Josepha (Giuseppina) Strepponi (n. 8 septembrie 1815, d. 14 noiembrie 1897) a fost o renumită soprană din Lombardia. Rolurile pe care le-a interpretat în operele lui Giuseppe Verdi, în special rolul principal feminin în premiera operei *Nabucco* la 9 martie 1842, au asigurat în mare măsură succesul compozitorului. În 1859, după o relație de doisprezece ani, Giuseppe Verdi și Giuseppina Strepponi se căsătoresc, „Peppina” devenind astfel a doua soție a lui Verdi.

Bibliografie

- Florentina Dolghin, „Iubiri celebre - Giuseppina și Giuseppe Verdi”^[1], *Magazin Istoric*, Nr. 8, 1998, București

Giuseppina Strepponi, o pictură din cca 1845

Referințe

- [1] <http://www.itcnet.ro/history/archive/mi1998/current8/mi83.htm>

Renata Tebaldi

Renata Ersilia Clotilde **Tebaldi** (n. 1 februarie 1922, Pesaro - d. 19 decembrie 2004, San Marino), a fost o cântăreață italiană de operă, soprană lirică, a cărei voce a fost caracterizată de dirijorul Arturo Toscanini drept *voce d'angelo* ("voce de înger").

După lecții de canto cu maeștrii Brancucci și Campogalliani la conservatorul din Parma, continuă studiile muzicale cu Carmen Melis la liceul "Rossini" din Pesaro. Debutul scenic are loc în 1944 la teatrul muzical din Rovigo în rolul Elenei din opera *Mefisofele* de Arrigo Boito. În 1946, după sfârșitul războiului, participă la concertul de redeschidere a stagiunii la "*Teatro alla Scala*" din Milano. În 1948 apare pe scena Operei din Roma și la festivalurile de operă de la "*Arena di Verona*". Repertoriul sopranei se îmbogățește cu rolul Floriei Tosca din opera *Tosca* de Puccini, rolul Violettei din *La Traviata* și Desdemonei din *Othello* de Verdi și multe altele. După cucerirea scenelor italiene și în special al temutului teatru "*San Carlo*" din Napoli, Renata Tebaldi debutează la "*Covent Garden*" din Londra în 1950. Debutul american se produce tot în 1950, la San Francisco, după care "*Metropolitan Opera*" din New York o programează în mod constant între 1955 și 1973, ținând afișul neîntrerupt timp de 18 ani. În 1958 cântă la "*Staatsoper*" din Viena, iar între 1975-1976 întreprinde mai multe turnee în Uniunea Sovietică.

Renata Tebaldi (dreapta) cu o prietenă

În decursul carierei sale, Renata Tebaldi a colaborat cu dirijori diferiți, printre care nu au lipsit renumiții Carlo Maria Giulini, Arturo Toscanini, Georg Solti, Herbert von Karajan. În 1976 își încheie cariera artistică cu o serată de concert la "*Teatro alla Scala*" din Milano. Renata Tebaldi a încetat din viață la 19 decembrie 2004 în casa sa din San Marino, la vârsta de 82 de ani.

Vocea Renatei Tebaldi o plasează în domeniul sopranelor lirico-spinto, cu registru acut strălucitor și penetrant, opus caracterului profund dramatic al voci contemporanei și rivalei ei, Maria Callas. Măiestria artistei a constatat în frazarea imperială, în limpezimea sunetului, în suveranitatea accentelor. Pornită de la vocalitatea romantică verdiană, Renata Tebaldi a avut un maximum de eficiență artistică în operele perioadei post-romantice și veriste, în special în creațiile lui Giacomo Puccini.

Soprane din Republica Moldova

Ludmila Aga

Ludmila Aga (n. 1 noiembrie 1949, Chișinău) este o cântăreață de operă moldoveancă.

Și-a făcut studiile superioare la Institutul de Arte „Gavriil Musicescu” din Chișinău, în clasa profesorului N. Chiosa (canto). Cariera de solistă la Opera Națională din Chișinău și-a început-o în 1975. A întreprins turnee în cadrul URSS, cât și în străinătate (Italia, Danemarca, Finlanda, Iugoslavia).

A jucat în:

- *Iolanta* (partiția titulară)
- *Evgheni Oneghin* (Tatiana)
- *Dama de pică* (Liza)
- *Paiațe* (Nedda)
- *Trubadurul* (Leonora)
- *Boema* (Mimi)
- *Tosca* (partiția titulară)

A colaborat cu dirijorii Alexandru Samoilă, Albert Mocealov, Lev Gavrilov și cu soliștii Maria Bieșu, Mihail Munteanu, Vladimir Dragoș, Valentina Savițchi, Tamara Alioșina-Alexandrova ș.a.

Bibliografie

- Colesnic, Iurie (2000). *Femei din Moldova: enciclopedie*. Museum. pp. 19
-

Tamara Alexandru

Tamara Alexandru (n. 9 august 1933, Chișinău) este o cântăreață de operă (soprană) din Republica Moldova.

Biografie artistică

A studiat la Școala de Arte din Craiova, la profesorul I. Ciolac (canto). Din 1958 până în 1970 cântă la Teatrul Muzical „N. Leonardi” din Galați. Printre operele jucate se numără:

- *Sărutul Cianitei* de I. Miliutin
- *Văduva veselă* de F. Lehár
- *Vânzătorul de păsări* de C. Zeller
- *Vagabonzii, Lăsați-mă să cânt* de Gh. Dendrino
- *Ana Lugojana* de F. Barbu
- *Trubadurul* de G. Verdi

Bibliografie

- Cosma, Valeriu (1996). *Interpreți din România. Vol. I (A-F)*. București
 - Colesnic, Iurie (2000). *Femei din Moldova: enciclopedie*. Museum. pp. 20–21
-

Soprane peruviene

Yma Sumac

Yma Sumac

Yma Sumac în 1953, oferind autografe.

Informații generale

Nume naștere	Zoila Augusta Emperatriz Chavarri del Castillo
Data și locul nașterii	13 septembrie 1922 Ichocán, Cajamarca
Data și locul decesului	1 noiembrie 2008 Los Angeles, California
Gen muzical	muzică ușoară, muzică de film
Ocupație	cântăreață
Tipul de voce	soprană
Ani de activitate	1946–1961
Case de discuri	Capitol Records The Right Stuff
Interpretare cu	The Inca Taqui Trio
Website	<i>Site oficial</i> ^[1]

modifică ^[2]

Yma Sumac (n. 13 septembrie 1922, Ichocán, Cajamarca, Peru^[3] – d. 1 noiembrie 2008, Los Angeles, California, S.U.A.) a fost o cântăreață peruviană.

Este recunoscută pentru vocea sa, de un ambitus impresionant (de peste patru octave). A fost o emblemă a muzicii ușoare americane în deceniul 1950; din anii 1960 până în optzeci, aparițiile sale au fost sporadice. Muzica Ymei Sumac a trezit interesul generației tinere în anii 1990, acest fapt determinând reeditarea discografiei ei pe CD.^[4]

Numele de naștere al cântăreței este **Zoila Augusta Emperatriz Chavarri del Castillo**. Yma Sumac este un nume de scenă inspirat de numele mamei cântăreței; sintagma se traduce „cât de frumos!” din limba quechua. **Imma**, **Ymma** sau **Ima** și **Sumack**, **Sumak** sau **Sumaq** au fost variante ale numelui ei de scenă.

Primii ani

Cântăreața s-a născut al șaselea copil într-o familie de indieni (în care tatăl avea în parte sânge spaniol) și a fost crescută în tradiția quechua. Familia tinerei s-a mutat în orașul Lima, iar atunci ea s-a înscris în *Compania Peruana de Arte*. În 1942, se va căsători cu conducătorul companiei, Moises Vivanco. Sub denumirea The Inca Taqui Trio, cei doi se stabilesc în 1946 la New York și se produc alături de verișoara cântăreței, Colita Rivero. Formația va câștiga prestigiul local în următorii ani.

Activitate muzicală

Carierea solo a cântăreței începe în anul 1950, când ea semnează un contract cu casa de înregistrări Capitol Records. În același an este lansat primul disc al Ymei Sumac, care câștigă popularitate în scurt timp chiar și în lipsa unei campanii publicitare intense. Muzica interpretată de Sumac pentru mult timp va fi compusă sau aranjată de soțul ei, muzicianul Vivanco; se abordează folclorul muzical peruvian din prisma muzicii ușoare promovate de Hollywood în acei ani. În 1951, cântăreața debutează pe Broadway, în muzicalul *Flahooley*. Va participa și în calitate de actriță de film, mai întâi în pelicula *Secretul incașilor* (1954, r. Jerry Hopper), unde o întruchipează pe cântăreața Kori-Tica.^[5]

Yma Sumac efectuează turnee și în Europa și în cele două Americi. Totuși, interesul publicului pentru muzica ei a început să scadă la finele anilor 1950. Ca urmare, cântăreața a părăsit scena la începutul deceniului următor. Înregistrează în 1972 un ultim album cu influențe de muzică rock (la distanță de 13 ani de la apariția precedentă).^[6] În continuare, mai oferă câteva serii de concerte care sunt modest promovate: la jumătatea anilor șaptezeci, apoi în 1987, la New York și Los Angeles.

Conform allmusic, cel mai realizat album al cântăreței este discul de debut, *Voice of the Xtabay* (1950), iar cea mai izbită compilație este *The Sun Virgin* (2006). Yma Sumac a înregistrat un singur disc live în toată cariera sa – *Recital* (1961), la București, în timpul unui turneu sovietic.

Imaginea cântăreței

Personalitatea Ymei Sumac a fost una misterioasă; ținutelor neobișuite preferate de cântăreață se adaugă crearea a numeroase mituri în jurul numelui ei. Atât anul, cât și locul nașterii, nu au fost dezvăluite decât târziu – s-au propus diverși ani din deceniul 1920 și localități peruane, ba chiar și din America de Nord. Conform unui zvon, Sumac ar fi descins din familia ultimului împărat incaș, Atahualpa – proveniența mitului este numele de fată al mamei cântăreței, același cu numele împăratului. Dimpotrivă, un zvon răuvoitor vehiculat în 1951 de către ziaristul Walter Winchell susținea că Yma Sumac este în fapt numele de scenă al unei evreice din Brooklyn pe nume Amy Camus (pseudonimul fiind astfel obținut prin citirea în oglindă a presupusului nume).

Cântăreața a fost poreclită de către iubitorii muzicii ei „pasărea cântătoare din Peru” și „privighetoarea Anzilor”.^[7]

Viața personală

Căsnicia Ymei Sumac cu Moises Vivanco a durat din 1942 până în 1957.^[8] În același an, cei doi s-au recăsătorit, dar au divorțat din nou în 1965.

Cântăreața a murit în dimineața zilei de 1 noiembrie 2008, la vârsta de 86 de ani; se afla într-un centru de îngrijire pentru vârstnici din Los Angeles. Cauza decesului a fost un cancer de colon, diagnosticat de medici la începutul anului 2008.

Discografie

Albume de studio

- *Voice of the Xtabay* (1950)
- *Inca Taqui* (1953)
- *Legend of the Sun Virgin* (1954)
- *Mambo* (1954)
- *Legend of the Jivaro* (1957)
- *Fuego del Ande* (1959)
- *Miracles* (1972)

Albume live

- *Recital* (1961)

Compilații

- *The Sun Virgin* (2006)

Filmografie

Actriță

- *Secretul incașilor* (1954)
- *Omar Haiam* (1957)
- *Música de siempre* (1958)
- *Las canciones unidas* (1960)
- *Mărul* (1980)

Coloane sonore

Muzica Ymei Sumac apare în următoarele filme:

- *Omar Haiam* (1957)
- *Bărbați înarmați* (1997)
- *Marele Leowski* (1998)
- *Aprilie* (1998)
- *Clubul văduvelor* (1998)
- *Evadare în Texas* (1999)
- *Banditul din Dublin* (2000)
- *Confesiunile unei minți periculoase* (2002)
- *Cuscii* (2003)
- *Recuperare* (2005)
- *Metoda austriacă* (2006)
- *Regele din California* (2007)

Bibliografie

- en Erlewine, Stephen Thomas și Cub Koda. Biografia ^[9] Ymei Sumac pe *site-ul* allmusic
- ru Malțev, Igor. *Misterul incașilor în URSS* ^[10], articol publicat în revista „Ogoniok” (14 august 2000)
- en Smith, Jack. *Yma Sumac, Mate Stage Free-for-All* ^[11], articol publicat în ziarul „Los Angeles Times” (24 aprilie 1957, republicat în 24 aprilie 2007)

Referințe

- [1] <http://www.yma-sumac.com/index.htm>
- [2] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Yma_Sumac&action=edit§ion=0
- [3] Biografia Ymei Sumac (<http://www.yma-sumac.com/biography.htm>) pe *site-ul* oficial al cântăreței (vezi mai jos)
- [4] Erlewine, art. cit.
- [5] Personalul (<http://www.allmovie.com/cg/avg.dll?p=avg&sql=1:109321~T2>) filmului *Secretul incașilor* (1954), pe *site-ul* allmovie
- [6] Malțev, art. cit.
- [7] *A murit celebra Yma Sumac!* (<http://www.libertatea.ro/stire/a-murit-celebra-yma-sumac-219653.html>), articol publicat în cotidianul „Libertatea” (4 noiembrie 2008)
- [8] Smith, art. cit.
- [9] <http://www.allmusic.com/artist/yma-sumac-p3154>
- [10] <http://www.ogoniok.com/archive/2000/4656/29-60-61/>
- [11] <http://latimesblogs.latimes.com/thedailymirror/2007/04/incaredible.html>

Legături externe

- *Site-ul oficial* (<http://www.yma-sumac.com/index.htm>) al Ymei Sumac
 - Profilul (<http://www.allmusic.com/artist/yma-sumac-p3154>) cântăreței pe *site-ul allmusic*
 - Yma Sumac (<http://www.imdb.com/name/nm0838512/>) la Internet Movie Database
-

Soprane române

Maria Bieșu

Maria Bieșu

Maria Bieșu

Informații generale

Data și locul nașterii	n. 3 august 1935 Volintiri, Basarabia, Regatul României
Data și locul decesului	16 mai 2012 (76 ani) Chișinău, Republica Moldova
Gen muzical	Operă
Ocupație	Cântăreață de operă, soprană și lied, profesor
Instrument(e)	Voce, pian
Ani de activitate	1962 - 2012
Case de discuri	Music Master

modifică ^[1]

Maria Bieșu (n. 3 august 1935, Volintiri, Ștefan Vodă, Republica Moldova - d. 16 mai 2012) a fost o cântăreață de operă, soprană și lied din Republica Moldova.

Biografie

Începutul (1935 - 1967)

Maria Bieșu s-a născut la 3 august 1935 în comuna Volintiri, Raionul Ștefan Vodă, Moldova, într-o familie de oameni simpli, privați de pretenții în ale artei muzicale. Părinții ei au fost Luca și Tatiana Bieșu. Maria Bieșu debutează ca solistă în cadrul formației de muzică populară „Fluieraș cu piesa Struguraș de pe colină la un concurs raional, alături de celebrii Tamara Ciobanu și Serghei Lunchevici. A fost nevoită să treacă prin emoțiile provocate de nedumeririle părinților („artistă... ce fel de specialitate este asta?”). Apoi, la festivalul republican, ministrul culturii a urcat special pe scenă pentru a o îndemna să vină la conservator. În 1955, în fața comisiei de examinare a Conservatorului din Chișinău, Maria Bieșu a interpretat o romanță de Liszt și aria din Dama de Pică cu atâta simțire, încât în final s-a lăsat o tăcere suspectă, după care examinatorii au exclamat în cor: „Bravo, Marie!”, primind nota cea mai înaltă. A dus o viață grea, având și probleme de sănătate, deoarece unica sursă de existență

era o bursă modestă. A avut dificultăți în timpul studiilor, deoarece a fost admisă la Conservator fără a avea o pregătire specială prealabilă. La acel început promițător, Maria Bieșu a fost călăuzită de profesoarele de canto: *Paulina Botezat* și talentata cântăreață *Suzana Zarifian*.

Maria avea însă de atunci convingerea fermă că locul ei este pe scena Operei, astfel a trecut de la muzica folclorică la operă, angajându-se în 1962 în urma unui concurs la Opera din Chișinău. O împrejurare accidentală îi oferă șansa unei lansări fulminante. În ajunul lansării spectacolului *Tosca* de compozitorul Puccini, protagonista rolului Floriei *Tosca* se îmbolnăvește, iar Maria Bieșu este propusă ca suplinitor. Debutul solistei pe scena Teatrului de Operă are loc pe 28 aprilie 1962. Succesul a fost recunoscut atât de specialiști, spectatori, cât și de teatrul care a început să proiecteze un repertoriu special pentru ea. „*Maria Bieșu a demonstrat capacități de artistă prin ținuta scenică firească, iar prin voce - har ales*” (după presă, 1962). „*Cultura Moldovei (13 mai 1962) scria: "Rolul central al operei - Floria Tosca - și-a găsit o reușită interpretă în persoana absolventei Conservatorului din Chișinău, Maria Bieșu. (...) De câțiva ani o cunoaștem ca o talentată interpretă de cântece populare (cu orchestra Fluieraș. - A. D.)"*.[2] *Atunci a fost pentru dânsa prima întâlnire cu scena teatrului de operă, atunci începea o nouă eră în arta vocală interpretativă moldovenească. Maria Bieșu făcuse atunci cunoștință cu tânărul regizor Eugen Platon (deși spectacolul a fost montat de G. Ghelovani). Acesta a fost unul dintre primii care intuiseră o carieră artistică neobișnuită a "sopranei de categoria a doua". Tânărul director de scenă a lucrat cu viitoarea primadonă în spectacolul Evgheni Oneghin de Ceaikovski, care a confirmat talentul sopranei.*

În 1965, tânăra solistă, împreună cu un grup de soliști de operă, face un stagiul la teatrul *La Scala* din Milano, Italia. Aici, sub îndrumarea maestrului *Enrico Piazza*, asistentul de altădată a marelui Toscanini, pregătește rolurile principale de soprană în limba italiană din operele *Tosca*, *Madame Butterfly*, *Aida* și *Trubadurul*. Însuși *Antonio Guinguelli*, directorul general al teatrului *La Scala*, a declarat că această tânără n-are nevoie de nici un fel de lecții – ea are un dar înăscut.

Ascensiunea (1967 - 1990)

În 1967 obține titlul de „Cea mai bună Cio-Cio-san” la Concursul Internațional Miura Tomaki (Ediția I Tokio, Japonia). Din acest moment, Maria Bieșu a început să fie invitată în juriu, în concerte sau să țină prelegeri la diverse instituții muzicale din Europa, America și Asia. La Tokio, în cadrul concursului din 1973, fiind de acum membră a juriului, Maria Bieșu face cunoștință cu idolul său - Maria Callas. „*O voce cu timbrul cel mai frumos din toate vocile care au participat la concurs!*” - acesta a fost calificativul formulat de juriul prestigiosului *Concurs Internațional P. I. Ceaikovski* din Moscova, ediția a III-a. Au fost discuții contradictorii, în urma cărora Mariei Bieșu i s-a conferit doar medalia de bronz. În cadrul acestui concurs a făcut cunoștință cu *Irina Arhipova*, cea care s-a angajat cu dezinvoltură să-i ajute talentatei moldovence în urcușul pe marile scene ale lumii. În 1964 interprinde un faimos turneu prin mai multe orașe ale Uniunii Sovietice, după ce în 1963 își prezentase cu brio rolul din *Madame Butterfly* în orașul bulgar Ruse. Într-un șir de spectacole, partener în spectacolul *Tosca* i-a fost reputatul Muslim Magomaev, care evolua în rolul lui *Scarpia*. Magomaev declară că nu mai cunoscuse o mai bună interpretă a rolului titular. Când era invitat să evolueze în rolul *Scarpia*, marele bariton întotdeauna puneia condiția ca în rolul *Toscăi* să fie invitată Maria Bieșu. Vorbind despre soprana moldovencă, Muslim face trimiteri la vocile *Mariei Callas* și *Renata Tebaldi*, afirmând că glasul Mariei este cu adevărat italian.

În 1965 Maria Bieșu este invitată de Teatrul Mare din Moscova să interpreteze rolul Tatiane din opera Evgheni Oneghin de A. Pușkin. Soprana a impresionat cu calitățile sale vocale lumea muzicală moscovită, iar dirijorul B. Haikin, pe lângă felicitările călduroase în urma acelui spectacol, îi propuse o permanentă colaborare. Împreună cu Haikin, Maria Bieșu s-a produs în numeroase reprezentații ale primului teatru din fosta U.R.S.S., a imprimat un șir de creații la radio și pe discuri.

După ce Maria Bieșu a evoluat pe scena teatrului Metropolitan Opera din New York. cu partiția *Neddei* în opera *Paiate* de Leoncavallo, conducerea acestui teatru a expediat Ministerului de Cultură al U.R.S.S. o ofertă oficială solicitând încheierea unui contract pentru o întreagă stagiune teatrală. Urma să interpreteze zece din cele mai

frumoase roluri pe scena Metropolitanului. Diriguitorii și potențaii timpului i-au amintit: „Nu uita că ești deputat, că ai obligațiuni morale față de alegători”. Cu gândul la mama și surorile sale, Maria Bieșu n-a mai plecat la Metropolitat Opera, ci a rămas acasă. Timp de câțiva ani primadona și-a transferat salariul în *Fondul Păcii*. Maria Bieșu este membru PCUS din anul 1979.

După marele succes de la Tokio, urmează o fructuoasă activitate concertistică. Maria Bieșu evoluează pe scena Teatrului Bolșoi din Moscova și pe scenele teatrelor de operă din Paris, Sydney, Tokio, Varșovia, Helsinki, Tbilisi, Leningrad etc. Susține turnee solistice în orașe din Japonia, Australia, Cuba, Israel.

Piscurile creației sale licrice le-a cucerit alături de regizorii E. Platon și E. Constantinov, dirijorii L. Hudolei, I. Alterman, L. Gavrilov, A. Mocialov și Alexandru Samoilă.

Maria Bieșu a decedat pe data de 16 mai 2012, pe patul spitalului Cancelariei de Stat, răpusă de leucemie.

Invită Maria Bieșu (1990 - prezent)

Viața Mariei Bieșu a cunoscut o perioadă complicată la începutul anilor '90 ai secolului trecut. Primadona n-a putut să-și păstreze intact repertoriul, a pierdut publicul spectator numeros, pe unii din prietenii și colegii de teatru, despărțiți de noile hotare și orânduiri. Maria Bieșu a fost constrânsă de circumstanțe să se reorienteze. Astfel a pornit să propage ideea unui *Festival al muzicii de operă*. Visa ca Chișinăul să devină un centru al muzicii de operă, să se adune în capitala Moldovei cântăreți de operă din toată lumea. Astfel, în septembrie 1990, la Chișinău a fost inaugurat Primul Festival Internațional al starurilor de operă și balet, intitulat *Invită Maria Bieșu*. De atunci, pe meleagurile Moldovei, toamna, poposește fluturile gingaș (logotip al Festivalului *Invită Maria Bieșu*), împreună cu talente recunoscute în toată lumea ale muzicii de operă și balet. Odată cu anii, se afirmă și se extind coordonatele festivalului, - diversitatea de genuri, programe. Astăzi Festivalul Internațional *Invită Maria Bieșu* a devenit unul din principalele simboluri ale culturii din Republica Moldova, iar Chișinăul - una dintre capitalele muzicii de operă din Europa.

Decesul

Maria Bieșu s-a stins din viață la 16 mai 2012, la Spitalul Republican al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare a Aparatului Guvernului din Moldova.^[3] Maria Bieșu suferea de 7 ani de o formă rară de leucemie^[4]. La 18 mai Guvernul Republicii Moldova a decis acordarea Teatrului de Operă și Balet numele Mariei Bieșu. Primadona Operei Naționale a fost înmormântată la 19 mai 2012 la cimitirul de pe strada Armenească din Chișinău^[5]. În scuarul Teatrului de Operă și Balet a avut loc un miting în memoria artistei^[6]. Ziua de 19 mai a fost declarată zi de doliu național în Republica Moldova^[7].

Vocea și timbrul

Elena Vdovina, muzicolog din Republica Moldova, afirmă că *"vocea Mariei Bieșu impresionează până în adâncul sufletului prin tembrul ei irepetabil, pătruns de frumusețe, căldură și prospețime. Ea te cucerește prin neobișnuita eleganță a vocalismelor, prin tehnica filigranată a romanțelor – prin stacatto ireproșabil de compact și diafan și prin surprinzător de curatul legato al vertiginoaselor fiorituri. Cântăreței îi reușește cu brio sclipitoarea coloratură în aria Leonorei (Trubadurul), accentele dramatice pline de pasiune ale eroinelor sale: Aida, Liza, Santuzza, cantilenele lirice ale Tatiane, Iolantei, Mimi."*

"Soprana cu o voce neobișnuită, întinsă uniform, cu regulatitate impecabilă, pe suprafața celor trei registre - o voce amplă, și, în același timp, foarte mobilă, capabilă se se plieze la toate solicitările, până la nuanțele cele mai fine, cele mai discrete" (Der Tagesspleger, noiembrie 1973, Berlinul de Vest)^[8]

Despre viitorul muzical al sopranei, Claudia Partole afirmă că *"Maria Bieșu a putut să-și conserveze vocea, s-o păstreze așa cum i-a fost destinată, menținând-o în aceeași condiție formidabilă."*^[9] Maria Bieșu afirmă: *"Dacă am luat „do" în registrul de sus cu "piano", înseamnă că o să mai cânt... Când se vor termina acutele, atunci le vine*

sfârșitul și rolurilor mele... „[10]

Premii și Distincții

- *Premiului III la Concursul Internațional "P. I. Ceaikovski"* din Moscova (1966)
- *Premiul I și Cupa de Aur*, pentru cea mai bună interpretare a rolului *Cio-Cio-san* din opera "Madame Butterfly" de Giacomo Puccini, la prima ediție a *Concursului Internațional de canto "Miura Tamaki"*, Tokio (1967)
- *Artistă Emerită a RSSM* (1964)
- *Artistă a Poporului din RSSM* (1967)
- Laureată a *Premiului de Stat al RSSM* (1968)
- *Artistă a Poporului din URSS* (1970)
- Laureată a *Premiului de Stat al URSS* (1974)
- *Ordinul „Drapelul Roșu de Muncă”* (1976)
- *Premiului Lenin* (1982)
- *Ordinul Lenin* (1984)
- *Eroul al Muncii Socialiste, Steaua de Aur și Ordinul Lenin* (1990)
- *Ordinul Republicii* (1992)
- *Ordinul național Steaua României în Gradul de Comandor* (București, 2000)
- *Ordinul Semnul de Onoare (Znac pociota)* (1958)
- Laureată a *Premiului Fondului Irina Arhipova și Medalia Mihai Eminescu* (București, 2001)
- Membră de Onoare a Academiei de Științe a Republicii Moldova (din 1999)
- *Om de Onoare al orașului Chișinău* (1987)
- *Fondatoarea Festivalului Internațional de Operă și Balet Invită Maria Bieșu* (anual din 1990, Chișinău)
- Președinte al *Uniunii Muzicienilor din Republica Moldova* (din 1987)
- Vicepreședinte al *Uniunii Mondiale a Muzicienilor din Moscova* (din 1992)
- *Primadona Operei Naționale din Republica Moldova*
- Doctor honoris causa

Portretul Mariei Bieșu pe un timbru din Republica Moldova.

Roluri din opere interpretate

Opera	Rolurile	Anul interpretării
<i>Tosca</i> (Puccini)	Floria Tosca	1962
<i>Evgheni Oneghin</i> (Ceaikovski)	Tatiana	1963
<i>Aurelia</i> (David Gherșfeld)	Aurelia	1963
<i>Madame Butterfly</i> (Puccini)	Cio-Cio-san	1963
<i>Dama de pică</i> (Ceaikovski)	Liza	1965
<i>Aida</i> (Verdi)	Aida	1966
<i>Otello</i> (Verdi)	Desdemona	1967
<i>Trubadurul</i> (Verdi)	Leonora	1969

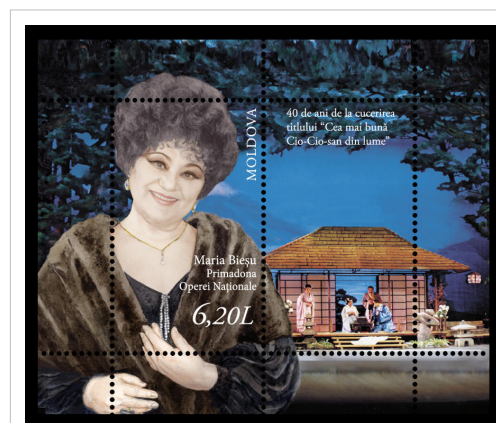
<i>Eroica baladă</i> (Alexei Stârcea)	Domnica	1970
<i>Paiate</i> (Leoncavallo)	Nedda	1971
<i>Aleko</i> (Rahmaninov)	Zemfira	1973
<i>Glira</i> (Gheorghe Șt. Neaga)	Glira	1974
<i>Vrăjitoarea</i> (Ceaikovski)	Nastasia	1974
<i>Norma</i> (Bellini)	Norma	1975
<i>Boema</i> (Puccini)	Mimi	1977
<i>Turandot</i> (Puccini)	Turandot	1979
<i>Iolanta</i> (Ceaikovski)	Iolanta	
<i>Sergei Lazo</i> (David Gherșfeld)	Olga	1980
<i>Cavaleria rustică</i> (Mascagni)	Santuzza	1980
<i>În furtună</i> (Hrennikov)	Natalia	1980
<i>Forța destinului</i> (Verdi)	Leonora	1981
<i>Vivat, maestro!</i> (Donizetti)	Serafina	1982
<i>Adrienna Lecouvreur</i> (Cilëa)	Adrienna	1984
<i>Doidona și Enea</i> (Purcell) (interpretare concertistică)	Didona	1984
<i>Aici e liniște în zori</i> (Molceainov)	Rita	1985
<i>Don Carlos</i> (Verdi)	Elizabetha	1985
<i>Alexandru Lăpușneanu</i> (Gheorghe Mustea)	Ruxanda	1987
<i>Un ballo in maschera</i> (Verdi)	Amelia	1989
<i>Nabucco</i> (Verdi)	Abigaille	1995

Filmografie

- *Cântă Maria Bieșu* (Telefilm-Chișinău, 1971), FC-7;
- *Мой голос для тебя* (Telefilm-Chișinău, 1971), FC-7;
- *Cântă Maria Bieșu* (Telefilm-Chișinău, 1976), FCT-19;
- *Cu dragoste către tine* (Telefilm-Chișinău, 1978), FC-36;
- *Песни любви* (Moldova-Film, 1980);
- *Cio-Cio-san* (Moldova-Film, 1981);
- *Floria Tosca* (Telefilm-Chișinău, 1982);
- *O, Maria!* (Ekran, 1984);
- *Ave Maria!* (Teleradio-Moldova, 2000);
- *O viață în scenă* (Telefilm - Chișinău, 2005).

Discografie

- Bellini Vincenzo, *Norma* (Melodia, C. 10.25601/1);
- Puccini Giacomo, *Cio-Cio-san* (Melodia, CM-03905-10)
- Puccini Giacomo, *Tosca* (Melodia, C10=17403/00);
- Purcell Henry, *Didona și Enea* (Melodia, C-10-22433/001);

Portretul Mariei Bieșu pe o colită din Republica Moldova.

- *Arii din operele compozitorilor*: Borodin, Ceaikovski, Glinka, A. Rubinstein, Boito, Cilëa, Leoncavallo, Puccini, Verdi (Melodia, C-10-18749-20);
- *Мария Биешу; Русская вокальная школа* (Голоса России, RCD 16023);
- *Мария Биешу; Оперные арии, румынские фольклорные песни* (CD).
- *Maria Bieșu, Arii din operele compozitorilor apuseni* (Melodia C10-0741/2);
- *Maria Bieșu, Arii din operele compozitorilor apuseni* (Melodia, 33C-01761/2);
- *Maria Bieșu, Arii și scene din operele compozitorilor ruși* (Melodia, 33CCM-02698)

Iconografie

- B. V. Șcerbakov, *Maria Bieșu* (1972);
- G. Sainciuc, *Maria Bieșu* (1970);
- V. Zazerskaia, *Maria Bieșu* (1971);
- A. Oprea, *Maria Bieșu* (2000);
- M. Petric, *Maria* (2005).

Aprecieri critice

„Această voce, hărăzită Mariei de natură, întruchipează frumusețea, generozitatea, blândețea naturii moldave. Maria însăși este întruchiparea celor mai nobile calități. Are un suflet bun, este modestă, sensibilă, sociabilă, atentă. Ca soprană a cântat tot epertoriul de operă. Mulțumită ei, în Chișinău a înflorit eatrul de Operă și s-a transformat în unul din cele mai prestigioase centre ale operei pe teritoriul Uniunii Societice. maria Bieșu este un simbol al Moldovei. Cu talentul său și contribuția adusă în artă, ea a înscris o pagină în istoria operei univrsale. ”

—Irina Arhipova, mezzo-soprană, Rusia

„După părerea mea Maria Bieșu este o cântăreață desăvârșită. Azi nu te poți considera o solistă de operă bună având numai o voce minunată. maria Bieșu întrunește toate calitățile unei actrițe talentate și vrăjește spectatorul nu numai cu vocea ei minunată, ci și cu personalitatea ei fascinantă. ”

—Pietro Argento, dirijor, Italia

„Cântăreață de anvergură vocală excepțională, artistă înzestrată cu un temperament dramatic singular, Maria Bieșu rămâne una dintre cele mai puternice personalități feminine a teatrului liric european și mondial ale secolului nostru. Aportul ei colosal în cultura Moldovei este incontestabil. ”

—Academician Gheorghe Duca, Președinte al Academiei de Științe a Moldovei

„Maria Bieșu este de o sensibilitate și muzicalitate rară. Este o distinsă interpretă a muzicii universale și o personalitate de anvergură națională și internațională. N-ar fi putut să nu cnte și cântecele noastre de suflet. Cu câtă măiestrie interpretează romanțele - acest gen de muzică, selectând minuțios fiecare piesă! ”

—P. Neamțu, director artistic al Orchestrei Folclor a Companiei Teleradio-Moldova

„M-a emoționat mult vocea frumoasă, caldă, lină în toate registrele a Mariei Bieșu. Cântăreață înzestrată, ea cucerește publicul cu sinceritatea, emotivitatea și temperamentul ei, calități pe care le subordonează total voinței sale. ”

—Georghe London, tenor, S.U.A.

„...Maria Bieșu a îndeplinit o dublă vocație: de artistă lirică de faimă internațională și de apărătoare neobosită a valorilor naționale, roluri care artăzi revin Festivalului inaugurat și însuflețit de marea artistă basarabeană, Maria Bieșu ”

—Viorica Cortez, soprană, Franța

Bibliografie selectivă

- *Scena, Opera - Dragostea mea.* / Constantin Rusnac, Elena Vdovina, Claudia Partole, Aurelian Dănilă. - Ch.: Cartea Moldovei, 2005, ISBN 9975-60-194-4
- Bieșu, Maria// Serafim Buzilă. Interpreți din Moldova, Ch., Ed. Arc, 1996, pp. 55-58; Ed. II- 1999.
- Bieșu Maria// Enciclopedia Sovietică Moldovenească, Ch., Red. Enciclopediei, 1970, vol. 2, p. 419
- Bieșu Maria// Literatura și Arta Moldovei. Enciclopedie., Ch., Red. Enciclopediei, 1985
- Calendar Național, Ed. Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 1994, pp.78-80
- Dicționar Enciclopedic Ilustrat Nume Proprii, B.- Ch., Ed. Cartier,2004
- Sovetskii Entsiklopediceskii Slovar, M., Izd-vo Sovetskoi Entsiklopedii, 1982
- Bol'soi Rossiskii Entsiklopediceskii Slovar, M., Izd-vo Drofa, 2009
- Enciclopedia Ilustrată Britannica, B.-Ch, Ed. Litera, 2010,vol. 2, p.241

Referințe și note

- [1] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Maria_Bie%C8%99u&action=edit§ion=0
- [2] *Cultura Moldovei*, 13 mai 1962
- [3] Maria Bieșu a decedat la spital, după ce a fost internată timp de două săptămâni (http://www.publika.md/maria-biesu-a-decedat-la-spital--dupa-ce-a-fost-internata-timp-de-doua-saptamani_847551.html). Publika TV, 16 mai 2012.
- [4] A murit Maria Bieșu (<http://jurnal.md/ro/news/a-murit-maria-bie-u-219931/>). jurnal.md, 16 mai 2012.
- [5] Moldova, în doliu. Maria Biesu a fost petrecută pe ultimul drum. Mii de oameni si-au luat ramas bun de la artista (<http://m.protv.md/stiri/social/moldova-in-doliu-maria-biesu-este-petrecuta-pe-ultimul-drum.html>) Pro TV, 19 mai 2012.
- [6] în memoria Mariei Bieșu. "A murit inima Teatrului de Operă și Balet" (http://www.publika.md/miting-in-memoria-mariei-biesu--a-murit-inima-teatrului-de-opera-si-balet-video_853041.html). Publika TV, 19 mai 2012.
- [7] Doliu național în ziua funeraliilor Mariei Bieșu (<http://unimedia.md/?mod=news&id=47768>). Unimedia, 17 mai 2012.
- [8] Der Tagesspieger, noiembrie 1973, Berlinul de Vest
- [9] Claudia Partole, *Scena, Opera - Dragostea mea*. Cartea Moldovei, pag. 24
- [10] Maria Bieșu, *Viața Satului*, Caiete de cultură, 23 septembrie 1993

Legături externe

- Pagina Mariei Bieșu pe site-ul Teatrul de Operă și Balet din Chișinău (http://www.nationalopera.md/people_trupa.php?id_fio=1)
- Pagina Mariei Bieșu pe Music.md (<http://music.md/music.php?gid=96>)
- Pagina Mariei Bieșu pe Last.fm (<http://www.last.fm/music/Maria+Bie%C8%99u>)

Roxana Briban

Roxana Briban

Roxana Briban la o ședință foto.

Informații generale

Nume naștere	Roxana Briban
Data și locul nașterii	28 octombrie 1971 București, România
Data și locul decesului	20 noiembrie 2010 (39 ani) București, România
Gen muzical	Operă
Ocupație	Cântăreață
Tipul de voce	Soprană lirico-spinto
Ani de activitate	2000–2010
Interpretare cu	Opera Națională Opera de Stat din Viena
Website	RoxanaBriban.com ^[1]

modifică ^[2] ⓘ

Roxana Briban (n. 28 octombrie 1971, București - d. 20 noiembrie 2010, București) a fost o soprană română, solistă a Operei Naționale București (2000-2009) și colaboratoare a Operei de Stat din Viena (2003-2010).

Biografie

Roxana Briban se dedică vieții muzicale încă de la vârsta de 6 ani, prin studiul viorii și cel al cântului, devenind în scurt timp solistă a Corului de Copii al Radiodifuziunii Române, cu care susține peste 300 de concerte în țară și în străinătate. Absolvă Universitatea de Muzică din București la clasa prof. univ. Maria Slătinaru-Nistor în anul 2000. Imediat după absolvire, debutează ca solistă a Operei Naționale din București, cu rolul Contesei din opera Nunta lui Figaro de W.A.Mozart.

Începutul carierei internaționale este marcat de debutul la Wiener Staatsoper, în anul 2003, cu rolul Micaela, din opera Carmen de Georges Bizet. De atunci, soprana româncă devine invitat permanent al scenei vieneze, încheind contracte până în stagiunea 2009-2010, cu rolurile Donna Elvira (Don Giovanni), Mimi (Boema), Cio-Cio San (Madama Butterfly), Amelia Grimaldi (Simone Boccanegra), Contesa (Nunta lui Figaro) și Tatiana (Evgheni Oneghin). Rămâne fidelă scenei bucureștene în timp ce este invitată în teatre precum Volksoper Wien, Deutsche Oper Berlin, Theatre Capitole du Toulouse, Teatro Municipal Santiago de Chile și Het Muziektheater din

Amsterdam, la Zurich, la Roma, Dresda, Madrid, Atena, Bangkok, Singapore sau Seul și unde are prilejul de a fi alături de dirijori renumiți precum Marco Armiliato, Adam Fischer, Rafael Fruhbeck de Burgos, Michail Jurowski, Zubin Mehta, Seiji Ozawa, Marc Piollet, Peter Schneider, Vjekoslav Sutej, regizori ca Michael Hampe, Robert Wilson și artiști celebri precum Agnes Baltsa, Giuseppe Filianoti, Ferruccio Furlanetto, Franz Grundheber, Ildiko Raimondi, Michael Schade, Stephania Toczyska.

Timbrul vocal lirico-spinto îi permite sopranei Roxana Briban abordarea unei palete variate de roluri, de la Leila (Pescuitorii de perle), Micaela (Carmen), Nedda (Paițe) la Marguerite, Elena (Mefistofele) sau roluri mozartiene precum Contesa (Nunta lui Figaro), Donna Elvira, Donna Anna (Don Giovanni), cât și roluri verdiane ca Violetta Valery (Traviata), Alice Ford (Falstaff), Amelia Grimaldi (Simon Boccanegra), Aida din opera cu același nume, Leonora (Trubadurul), Elisabetta de Valois (Don Carlo), din repertoriul puccinian interpretând rolurile Mimi (Boema) și Cio-Cio San (Madama Butterfly). În repertoriul său se regăsesc lucrări vocal-simfonice, de la Bach, Haendel, Beethoven, Brahms, Felix Mendelssohn Bartholdy, Verdi, Mahler, până la Dmitri Șostakovici și Paul Hindemith.

Ultimii ani

Dupa turneul asiatic, cu opera Nunta lui Figaro de W.A.Mozart, în rolul Contesei, colaborarea cu Wiener Staatsoper a continuat în stagiunea 2007-2008 cu alte două turnee, în Europa (Luxemburg) cu opera Don Giovanni, în rolul Donna Elvira.

În octombrie 2009, soprana Roxana Briban cântă pentru ultima oară la Opera de Stat din Viena, interpretând rolul Contesei Almaviva din opera Nunta lui Figaro. Ultima apariție în fața publicului are loc la Varșovia, în Polonia, pe data de 1 decembrie 2009, cu ocazia Zilei Naționale a României. Concertul de arii și duete, alături de tenorul Piotr Rafalko, este susținut în fața oficialităților române și poloneze, în sala de concerte a Palatului Regal.

Pe data de 20 noiembrie 2010, soprana Roxana Briban încetează din viață, la vârsta de 39 ani. După aproape un an de inactivitate profesională, motivată de întreruperea angajamentului fix pe care îl avusese cu Opera Națională București, încă din anul 2000, pe fondul cererilor de reziliere a contractelor internaționale primite în decurs de un an, artista decide să și pună capăt zilelor.

Premii

A fost laureată a concursurilor de canto

- “Magda Ianculescu”
- “Jeunesse Musicales”
- “George Enescu”
- “Hariclea Darclee”

A obținut premiile

- “Ludovic Spiess” (din partea Forumului Muzical Român)
 - “Vocea de aur” (oferit de Societatea Radiodifuziunii Române).
-

Vezi și

- Listă de cântăreți de operă români

Note

[1] <http://www.roxanabriban.com/>

[2] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Roxana_Briban&action=edit§ion=0

Legături externe

- Pagină oficială (<http://www.roxanabriban.com>)
- YouTube - Mi tradi quell'alma ingrata - Don Giovanni (<http://www.youtube.com/watch?v=mlPXc8Mesuo>)
- Profilul muzical (<http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/ensemble/5177.php#>) al Roxanei Briban la Wiener Staatsoper
- Lista solistelor (http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/ensemble/2519_2.php) Operei din Viena Wiener Staatsoper (<http://www.staatsoper.at>)

Interviuri

- Opera Romana are o noua stea (<http://www.formula-as.ro/2004/610/lumea-romaneasca-24/opera-romana-are-o-noua-stea-4920>), *Formula AS* - anul 2004, numărul 610

Diana Bucur

Diana BUCUR

Informații generale

Origine România

Gen muzical Operă

Tipul de voce Soprană

Website <http://www.dianabucur.ro/>

modifică ^[1]

Soprana Diana Bucur este prim solistă Operei Naționale Române din Iași.

Carieră

Soprana Diana Bucur a absolvit Conservatorul de Stat „Ciprian Porumbescu” din Chișinău în 1993, la clasa prof. Mihail Munteanu și Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, secția canto, în 1998, la clasa prof. Mioara Cortez. Și-a început activitatea artistică în calitate de membră în corul Operei Naționale Române din Iași, iar din 1999 a devenit solistă a aceleiași instituții.

Premii și distincții

2003: Premiul I la Concursul Internațional de Canto „Alexei Stârcea”, ediția a XV-a, Chișinău, Republica Moldova
1996: Premiul al III-lea la Concursul Interuniversitar „George Enescu”, ediția a II-a Iași, Romania

Discografie

Henry Purcell Dido și Aeneas (Dido)
Wolfgang Amadeus Mozart Le Nozze di Figaro (Contesa)
Cosi fan tutte (Fiordiligi)
Don Giovanni (Donna Elvira)
Flautul fermecat (Prima Doamnă)
Georges Bizet Carmen (Frasquita/Micaela)
Les pecheurs des perles (Leila)
Gaetano Donizetti L'elisir d'amore (Adina)
Lucia di Lammermoor (Lucia)
Gioachino Rossini Il Barbiere di Siviglia (Rosina)
Giuseppe Verdi La Traviata (Violetta)
Rigoletto (Gilda)
Giacomo Puccini La Boheme (Mimi/Musetta)
Gianni Schicchi (Nella)
Johann Strauss (fiul) Liliacul (Rosalinde)
Sânge vienez (Franzi Cagliari)
Franz Lehár Văduva veselă (Hanna Glawari)
Jean Philippe Rameau Les Indes galantes (Phani)

Legături externe

Site Oficial ^[2]

Opera Națională Româna Iași - Diana Bucur ^[3]

Andrei Șerban și soprana Diana Bucur la repetițiile spectacolului Indiile Galante, Opera Națională Română Iași ^[4]

Referințe

[1] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Diana_Bucur&action=edit§ion=0

[2] <http://www.dianabucur.ro/>

[3] <http://www.operaiasi.ro/artisti/solisti/soprane/diana-bucur/>

[4] http://www.revistatango.ro/galerie_16017.html

Cellia Costea

Cellia Costea (născută în Piatra Neamț, România) este o soprană română, solistă a renumitei *Wiener Staatsoper*, Opera de stat din Viena. Debutul său artistic pe renumita scenă vieneză s-a produs la 23 ianuarie 2006 în opera *Le Nozze di Figaro*, Nunta lui Figaro de Wolfgang Amadeus Mozart, în rolul contesei d'Almaviva.

Biografie muzicală

Legături externe

- Profilul muzical ^[1] al Celliei Costea
- Lista solistelor ^[4] Operei din Viena Wiener Staatsoper ^[5]

Vezi și

- Listă de cântăreți de operă români

Referințe

[1] <http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/ensemble/13032.php#>

Ileana Cotrubaș

Ileana Cotrubaș (n. 9 iunie 1939, Galați) este o soprană română, a cărei carieră s-a desfășurat între anii 1960 - 1990. A fost admirată pentru talentul actoricesc și pentru ușurința cu care cânta operă în diverse limbi.

Biografie

Cotrubaș s-a născut în Galați, crescând într-o familie cu tradiție muzicală: tatăl, Vasile fiind tenor într-un cor de amatori. Cariera muzicală a început-o la vârsta de nouă ani, când a devenit membru al Corului de Copii al Radiodifuziunii Române. La vârsta de unsprezece ani, cânta ca solistă.

În 1952 s-a mutat la București pentru a studia la Școala Specială de Muzică, școală pentru cei cu aptitudini speciale. Cotrubaș și-a făcut apariția pe scenă la Opera din București ca Yniold din *Pelléas et Mélisande* de Debussy în 1964. Repertoriul ei s-a îmbogățit cu roluri ca Oscar din *Bal mascat*, Gilda din *Rigoletto* și Blondchen din *Răpirea din Serai* aparând în diferite producții din toată Europa.

Competiții, concursuri, recunoaștere

În 1965 Cotrubaș a câștigat o competiție importantă la 's Hertogenbosch, Olanda unde a câștigat premiul I la operă, lied și oratoriu.

Anul următor a câștigat o competiție radio-televizată la München. Aceste premii, împreună cu marele succes obținut în rolul Paminei la Bruxelles i-au adus apariții la Opera de stat din Viena, Opera de stat din Hamburg , Opera de stat din Berlin și Salzburger Festspiele, obținând un contract cu opera din Frankfurt.

Anul 1969 a adus debutul în Marea Britanie, la Glyndebourne ca Mélisande, unde a cântat două stagiuni rolul principal din Calisto de Cavalli. Debutul la Royal Opera House, Covent Garden a avut loc în 1971, cu Tatiana din Evgheni Oneghin de Ceaikovski .

În anul 1970 Ileana Cotrubaș a semnat un contract pe trei ani cu Opera de Stat din Viena. În perioada petrecută la Viena, soprana a debutat în Suzana din Nunta lui Figaro, Zerlina din Don Giovanni, Violeta din Traviata, Mimi din

Boema și Sophie din Cavalerul Rozelor.

Anul 1973 i-a adus debutul american la Lyric Opera of Chicago, interpretând rolul Mimi .

Pentru Ileana Cotrubaș un succes de răsunet internațional a venit pe 7 ianuarie 1975 când a fost chemată în ultimul minut la Scala din Milano pentru a o înlocui pe Mirella Freni în Mimi din Boema de Giacomo Puccini. Cotrubaș a zburat cu avionul din Kent unde locuia, reușind să ajungă la spectacol cu doar un sfert de oră înaintea ridicării cortinei. Interpretarea sa a fost primită cu entuziasm de către critici și spectatori deopotrivă.

Cotrubaș a debutat la Metropolitan Opera din New York pe 23 martie 1977 în Mimi, avându-i ca parteneri pe José Carreras și Renata Scotto. La Metropolitan Opera, Cotrubaș a cântat cinci roluri: Mimi în Boema de Giacomo Puccini, Violeta în Traviata de Giuseppe Verdi (spectacolul din 28 martie 1981, alături de Plácido Domingo și Cornell MacNeil fiind televizat), Gilda în Rigoletto (spectacol televizat pe 7 noiembrie 1977, alături de Plácido Domingo), Ilia în Idomeneo de Mozart (în premiera Operei Metropolitan), Tatiana în Evgheni Oneghin de Ceaikovski și Mihaela în Carmen de Georges Bizet, rol pe care l-a cântat în ultima sa apariție într-un spectacol de operă la Metropolitan din 26 martie 1987. La Metropolitan a avut 50 de apariții; a cântat în a doua gală a centenarului Operei Metropolitan pe 22 octombrie 1983 și la aniversarea a 25 de ani de carieră la Metropolitan a celebrului dirijor și mai apoi director al Metropolitanului James Levine, pe 27 aprilie 1996 (aceasta fiind și ultima ei apariție pe celebra scenă newyorkeză).

Exigență profesională

Soprana română este bine cunoscută pentru exigența sa profesională manifestată atât în relația cu regizorii cât și față de colegi. În câteva ocazii - Evgheni Oneghin la Viena în 1973 sau Don Pasquale la Metropololitan în 1980 - Ileana Cotrubaș a părăsit fără ezitare producția când nu a fost de acord cu viziunea regizorilor.

Ileana Cotrubaș s-a retras de pe scenă în anul 1990, însă a continuat să predea, ținând cursuri de măiestrie și sfătuind tineri promițători ca Angela Gheorghiu.

Legături externe

- [en](#) Biografie și discografie ^[1]
- Ileana Cotrubaș ^[2] la Internet Movie Database
- Exemplu audio - O mio babbino caro, Gianni Schicchi ^[3]
- [en](#) YouTube - Ileana Cotrubas- CARO NOME & interview ^[4]

Referințe

[1] <http://www.musicianguide.com/biographies/1608000672/Ileana-Cotrubas.html>

[2] <http://www.imdb.com/name/nm0182894/>

[3] <http://www.trilulilu.ro/rao633/fac7a02c982beeb>

[4] <http://www.youtube.com/watch?v=lsbSnFG7JRA>

Valentina Crețoiu

Valentina Crețoiu (n. 12 martie 1909, București - d. 4 august 2003, Breaza) a fost o soprană română de renume internațională.

Studii

A urmat cursurile Conservatoarelor din Cernăuți și din București, apoi s-a perfecționat la Viena și Berlin.

Cariera

A fost solistă a Operei Române din București, debutând la 20 de ani și cântând pe această scenă peste 4 decenii. A avut o voce de soprană lirico-dramatică, iar repertoriul a fost deosebit de vast, incluzând opere românești, germane, italiene, franceze, ruse, din perioada barocă până la contemporani. A cântat, de asemenea, lied și muzică vocal-simfonică, dar și operetă. A realizat un număr mare de înregistrări radiofonice. A întreprins turnee în Germania, Austria, Cehoslovacia, Bulgaria și Polonia. A fost și o actriță înzestrată, creând personaje de neuitat în operele pe care le-a interpretat. A predat canto, în particular, printre elevele sale figurând Ioana Nicola, Silly Popescu, Ioana Bentoiu, Rodica Bujor etc.

A fost căsătorită cu baritonul Șerban Tassian.

Distincții

A fost distinsă cu titlul *Artist emerit* (1954) și a fost Cavaler al Ordinului Național „Steaua României”.

Bibliografie

- Bentoiu, I.: *Dragoste și voce de femeie - Valentina Crețoiu*, Editura Muzicală, București, 2003

Florica Cristoforeanu

Florica Cristoforeanu (n. 16 mai 1887, Râmnicu Sărat — d. 1 martie 1960, Rio de Janeiro) a fost o cântăreață română de operă, operetă și lied. A studiat pianul de la vârsta de 5 ani, mai târziu ia lecții de canto și se perfecționează la Conservatorul „Giuseppe Verdi” din Milano. A debutat în august [1907 în cadrul unui recital vocal la Râmnicu Sărat, iar la 23 septembrie 1907 a apărut pentru prima oară în fața publicului bucureștean în sala Ateneului Român. A fost solistă în Compania Lirică Română (1910–1913) condusă de Constantin Grigoriu, în trupa teatrului „Città di Milano” (1914–1919), în trupa teatrului „Dal Verne” din Milano (1921), Teatrul „Adriano” din Roma (1922), „Regio” din Torino, „Constanzi” din Roma, Teatrul „Colon” din Buenos Aires și, în fine, la „Teatro alla Scala” din Milano. A întreprins turnee artistice în Danemarca, Norvegia, Spania, Chile, Argentina, Brazilia etc. După un grav atac de angină pectorală la Milano în 1940, Florica Cristoforeanu își încheie cariera lirică, stabilindu-se timp de cinci ani în Italia și apoi în Brazilia. Al Doilea Război Mondial a împiedicat-o să revină în România, casa sa din București a fost distrusă în urma unui bombardament aerian.

Florica Cristoforeanu a rămas o voce singulară în peisagiul liricii românești, stăpânind toate registrele de soprană (lirică, coloratură, dramatică, *spinto*), până la mezzosoprană și *contralto*. Deși a fost activă numai 18 ani în operă, a interpretat peste 40 de roluri în cele mai cunoscute opere ale repertoriului internațional. Împreună cu rolurile din operete, totalul performanțelor lirice ajunge la 80 de piese. Interpretările care au intrat în conștiința publicului, Florica Cristoforeanu realizând creații remarcabile, vor rămâne *Manon* de Jules Massenet, *Carmen* de Georges Bizet, *Salomeea* de Richard Strauss și *Fra Gerardo* de Ildebrando Pizzetti. Înainte de moarte a scris un volum de amintiri, apărut în 1964 la București, în Editura Muzicală, cu titlul *Amintiri din cariera mea lirică*.

Eleonora Enăchescu

Eleonora Enăchescu este o violonistă, soprană de coloratură și o profesoară de voce româncă care profesează la *Departamentul de Voce* al Universității Naționale de Muzică din București. Înainte de a se axa pe profesorat, soprana a fost una din prim-solistele ale Operei naționale din București. ^[1]

Eleonora Enăchescu a contribuit decisiv la succesul impresionant al sopranei Valentina Naforniță la *BBC Cardiff Singer of the World 2011*, întrucât muziciana din Moldova a fost eleva Eleonorei la București, studiind pentru un masterat în voce. ^[2] Pregătirea Valentinei pentru concurs a fost realizată intensiv și extensiv pe parcursul a cinci luni de studiu la București.

Biografie

Muziciană complexă care, după ce a absolvit Liceul de Muzică din Cluj-Napoca la secția vioară, în 1971, s-a orientat către o nouă direcție, cea a cântatului, desăvârșindu-și arta și tehnica sub îndrumarea celebrelor soprane Magda Ianculescu și Eugenia Moldoveanu.

Debut, carieră ca soprană

Și-a făcut debutul absolut cu rolul Violettei din *La Traviata* de Giuseppe Verdi la Opera Maghiară din Cluj, iar între 1978 și 2000 s-a numărat printre prim-soliștii Operei Române din București. Eleonora Enăchescu a abordat roluri dificile dintre care vom menționa doar *La Traviata* și *Rigoletto* de Verdi, *L'Elisir d'amore*, *Don Pasquale*, *Lucia di Lammermoor* de Donizetti, *Die Zauberflöte*, *Die Entführung aus dem Serail* de Mozart, *Lakmé* de Delibes, *Les Contes d'Hoffmann* de Offenbach, *L'Italiana in Algeri* și *Il Barbiere di Siviglia* de Rossini, *Il Matrimonio segreto* de Cimarosa și *Ariadne auf Naxos* de Richard Strauss. A abordat peste 15 partituri vocal-simfonice importante și un mare număr de lieduri. Seriozitatea studiului său și marea sensibilitate și inteligență muzicală de care a dat dovadă i-au atras repede multe cronici laudative care au apreciat frumusețea sunetului și a frazării sale, a rafinamentului și a

remarcabilului său simț al stilului. Cele peste 400 de spectacole, concerte și recitaluri au purtat-o în toată țara și peste hotare, unde a avut turnee în Anglia, Austria, Belgia, Bulgaria, Filipine, Franța, Germania, Italia, Olanda, Spania și fosta Uniune Sovietică. Unele din piesele sale de rezistență se păstrează în arhivele Radiodifuziunii Române. Neîncetând nici un moment să își lărgască sfera activităților muzicale, Eleonora Enăchescu a îmbrățișat și cariera didactică, fiind Conferențiar la Universitatea Națională de Muzică din București, unde este Șefă a Catedrei de Canto din 2006. Aici a obținut recent (2004) și titlul de Doctor în Muzică Magna cum Laude. Aceasta muncă laborioasă s-a finalizat cu publicarea cărții *Dualitatea text - muzică în genul operei* la Editura Universității Naționale de Muzică din București în același an. O a doua carte, *De la cuvânt la muzică*, este sub tipar la aceeași editură. Eleonora Enăchescu a fost invitată să țină cursuri de măiestrie la Colegiul Santa Isabel din Manila, Filipine în 1988 și la Hochschule für Musik und Darstellende Kunst din Stuttgart în 2005 și 2006. De asemenea a fost deseori invitată să facă parte din juriile unor concursuri de canto din România. Este de asemenea membru fondator al A.N.C.R (Asociația Națională Corală din România) și membru de onoare al Fundației culturale "Marțian Negrea". Dacă arta Eleonorei Enăchescu a fost recunoscută prin acordarea Ordinului "Meritul Cultural" în grad de Ofițer pentru merite în domeniul "Artei spectacolului", conferit prin decret prezidențial în 2004 și a Diplomei de Excelență pentru întreaga activitate artistică în 2006 (cu prilejul a 85 de ani de la înființarea Operei Naționale Române), talentul său pedagogic este demonstrat și răsplătit zilnic de marile succese ale studenților săi pe scenă și la concursurile naționale și internaționale de canto.

Note, referințe

[1] Profilul Eleonorei Enăchescu (<http://www.linkedin.com/pub/eleonora-enachescu/65/65b/371>)

[2] Gândul (<http://www.gandul.info/magazin/>)

o-tanara-moldoveanca-a-castigat-unul-dintre-cele-mai-mari-concursuri-pentru-cantaretii-de-opera-din-lume-trebuia-sa-incerc-interviu-cu-soprana-valentina-nafor

- Interviu cu soprana Valentina Naforniță după Cardiff

Legături externe

- Eleonora Enăchescu (<http://www.youtube.com/watch?v=7g01zunAbIA>) interpretând aria *Der holle rache ...* din *Flautul fermecat* (în original, *Die Zauberflotte*) de Wolfgang Amadeus Mozart
- Revista Tango (<http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/vlad-enachescu-iubirea-nu-o-sa-moara-niciodata-3402.html>) - interviu cu Vlad Enăchescu, fiul **Eleonorei** și a lui Voicu Enăchescu

Felicia Filip

Felicia Filip

Informații generale

Data și locul nașterii	20 martie 1959 Slatina, județul Olt
Origine	Română
Gen muzical	operă
Ocupație	cântăreață
Tipul de voce	soprană
Instrument(e)	pian
Website	http://www.feliciafilip.ro/

modifică ^[1] ⓘ

Felicia Filip (n. 20 martie 1959, Slatina, județul Olt) este o soprană româncă. A cântat la Royal Opera House Covent Garden în Londra, la Staatsoper în Viena și la Liceu în Barcelona.

Biografie

Felicia Filip a început studiile muzicale ca violonistă, ajungând să interpreteze *Concertul pentru vioară* de Max Bruch. A devenit studentă de canto la Academiei de muzică din București, unde a avut-o ca profesoară pe soprana Georgeta Stoleriu.

După absolvire s-a angajat ca solistă la Opera Națională Română. Cariera internațională a început-o în anul 1991. Prima apariție a avut-o la Basel, în Elveția, după care au urmat multe scene din lumea întreagă. Tânăra soprană a fost încoronată ca "Noua regină a Traviatei", rol pe care l-a cântat cu o muzicalitate ieșită din comun și cu puterea interpretativă a unei mari tragediene ("Tragediană superbă" a titrat "L'est Republicain" din Nancy, mai 1998). La Covent Garden, Wiener Staatsoper, Liceo di Barcelona, Hamburg, în Toulouse sau la Moscova publicul a răsplătit-o cu ovații îndelungate. A cântat cu mari dirijori ca Silvio Varviso, Anton Guadagno, Daniel Oren, Carlo Rizzi și în regii semnate de Otto Schenk, John Cox, Jean Claude Auvray, Axel Corti, Nicolas Joel, alături de parteneri precum Roberto Alagna, Francisco Farina, Marcello Giordani, Juan Pons sau Vincente Sardinero.

Felicia Filip a realizat o premieră în muzica românească, fiind prima soprană care s-a asociat cu o trupă rock, după modelul Montserrat Caballe - Freddie Mercury. Primul album de rock-simfonic din România, realizat împreună cu formația Iris a fost *Athenaeum*, urmat în 2007 de colaborarea pe care au avut-o în realizarea albumului *Iris 30 de ani: Cei ce vor fi*. Două dintre melodiile de mare succes au fost: "De vei pleca" și "Baby".

Carieră artistică internațională

Spectacole susținute la:

- Opera Regală „Covent Garden” – „Călătorie la Reims”, „Traviata”,
- Opera de Stat din Viena – „Traviata”
- Opera de Stat din Hamburg – „Traviata”
- Teatrul Liceo din Barcelona – „Rigoletto”
- Opera din Dresda – „Traviata”
- Opera din Frankfurt – „Traviata”, „Liliacul”
- Opera din Toronto – „Flautul fermecat”
- Opera Regală Liege din Wallonie – „Traviata”, „Piratul”, „Stiffelio”, „Rigoletto”, „Liliacul”, „Călătorie la Reims”,
- Teatrul Capitole, Toulouse – „Traviata”, „Rigoletto”
- Opera din Bologna - „Călătorie la Reims”
- Opera Dortmund - „Trubadurul”
- Opera Rotterdam - „Traviata”
- Teatrul Mare din Lomonges – „Traviata”, „Boema”, „Elixirul Dragostei”
- Concertul de la Roma, Vatican.
- Opera din Toulon – „Traviata”, „Puritanii”, „Stiffelio”, „Pescuitorii de Perle”, „Rigoletto”
- Stadionul Olimpic din Barcelona – „Traviata”
- „Plaza de Toros” din Madrid – „Traviata”
- Volksoper Viena – „Văduva Veselă”
- Bruxelles – „Concertul integrării României în Uniunea Europeană–ianuarie 2007

Prim solistă a Operei Naționale București.

Deține un repertoriu extrem de vast, ce cuprinde lucrări ale marilor compozitori de operă, operetă, lieduri și muzică vocal simfonică (Verdi, Rossini, Donizetti, Bellini, Mozart, Bizet, Puccini, J. Strauss, J. Offenbach, Beethoven, Schubert, Schumann). A colaborat în spectacole și concerte cu soliști ca Monserrat Caballe, Roberto Alagna, Francesco Araiza, Juan Pons, Franco Farina, Salvatore Fisichella, Marcelo Alvarez, Fabio Armiliato.

Are o carieră internațională impresionantă, urcând pe marile scene ale lumii : Opera Regală „Covent Garden”, Teatrele de Operă din Viena, Hamburg, Barcelona, Dresda, Frankfurt, Toronto, Toulouse, Bologna, Dortmund, Rotterdam, Limoges, Roma (Vatican), Toulon, Opera Regală din Wallonie, Bruxelles.

În toate aparițiile sale dobândește succese de răsunet, datorită temperamentului ei pasional, naturaletei și spontaneității scenice, strălucirii glasului său în registrul acut, tehnici vocale perfecte.

Decorată de Președintele României cu titlul de „Cavaler al Meritului Cultural”, cea mai înaltă distincție acordată unui cântăreț român în activitate.

Cetățean de onoare al orașului natal, Slatina. Cetățean de onoare al orașului Pitești.

Repertoriu

Verdi	• Lucia di Lammermoor – Lucia	• Bastien und Bastienne – Bastienne
• La Traviata – Violetta	• L'elisir d'amore – Adina	• Le Nozze di Figaro – Susanna
• Rigoletto – Gilda	• Don Pasquale – Norina	Bizet
• Stiffelio – Lina	Bellini	• Les pecheurs des perles – Leila
• Il Trovatore - Leonora	• I Puritani – Elvira	• Carmen - Micaela
• Falstaff	• Il Pirata – Imogene	Puccini
Rossini	• I Capuleti e I Montecchi – Giulietta	• La Boheme – Musetta
• Il Viaggio a Reims - Contese Folleville	Mozart	J. Strauss
• Il Barbiere di Seviglia – Rosina	• Don Giovanni – Elvira	• Die Fledermaus – Rosalinde
• L'Ocasione fa il ladro – Berenice	• Die Entführung aus dem Serail – Constanze	F. Lehar
Donizetti		• La veuve joyeuse (Vaduva Vesela)
		J. Offenbach
		• Les contes d'Hoffmann - Antonia

Premii

- 1983 "Francisco Vinas" - Barcelona, Premiul I și Premiul Mozart
- 1985 "P.I. Ceaikovski" - Moscova, Premiul al II-lea
- 1987 "Belvedere" - Viena, Premiul al II-lea , Premiul Mozart și Premiul Japonez
- 1991 "The Glory of Mozart" - Toronto, Premiul I

Felicia Filip este unica solistă de operă din lume care a câștigat toate Premiile Mozart, atât în 1983 la Barcelona, cât și în 1987 la Viena și în 1991 la Toronto. ^[2]

Note

[1] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Felicia_Filip&action=edit§ion=0

[2] Concertul Felicie Filip din 01 dec 2007 (http://www.tmctv.ro/articol_26000/concertul_felicie_filip__transmis_in_direct_de_tmct_de_la_ora_20_00.html)

Legături externe

- Site-ul oficial în limba română (<http://www.feliciafilip.ro>)
- Site neoficial în limbile franceză și română (<http://feliciafilip.wifeo.com>)
- Site neoficial (http://www.compendium.ro/felicia_filip/)
- Cont de Facebook (<https://www.facebook.com/FeliciaFilip.Filipissima>)
- en Biografie (http://www.onlinegallery.ro/music_felicia_filip_en.html)

Articole biografice

- Felicia Filip și-a sărbătorit, duminică, ziua de naștere, la Brașov (http://www.adevarul.ro/locale/brasov/brasov-felicia_filip-opera-brasov-soprana-brasov_0_447555300.html), 20 martie 2011, *Adevărul*

Interviuri

- "Am ales A Fi, în locul lui A Avea" (<http://www.formula-as.ro/2000/439/lumea-romaneasca-24/lumea-romaneasca-1850>), *Formula AS* - anul 2000, numărul 439
- "Pavarotti mesteca gheata, eu mananc inghetata" (<http://www.evz.ro/detalii/stiri/pavarotti-mesteca-gheata-eu-mananc-inghetata-705747.html>), 5 Februarie 2006, *Evenimentul zilei*
- Craciun cu iubire de la Felicia Filip (<http://www.formula-as.ro/2008/848/cultura-9/craciun-cu-iubire-de-la-felicia-filip-10547>), Corina Pavel, *Formula AS* - anul 2008, numărul 848

- Felicia Filip - "Sa nu-ti pierzi puritatea copilariei" (<http://www.formula-as.ro/2010/947/ce-mai-face-86/felicia-filip-sa-nu-ti-pierzi-puritatea-copilariei-13182>), Delia Hanzelik, *Formula AS* - anul 2010, numărul 947
- VIDEO Felicia Filip, soprană: „Dacă devii una cu personajul, ai o problemă psihică“ (http://www.adevarul.ro/societate/cafeneaua_adevarul/Felicia_Filip-soprana_-Daca_devii_una_cu_personajul-ai_o_problema_psihica_0_512349144.html), 7 iulie 2011, Raluca Moisă, *Adevărul*
- Felicia Filip: Si aspectul fizic isi are rolul lui ca vector al artistului catre public (<http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/felicia-filip-si-aspectul-fizic-isi-are-rolul-lui-ca-vector-al-artistului-catre-public-2165.html>), 2 septembrie 2011, Corina Stoica, *Revista Tango*
- Felicia Filip: Dragostea e o stare dumnezeiasca (<http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/felicia-filip-dragostea-e-o-stare-dumnezeiasca-2698.html>), 27 ianuarie 2012, Corina Stoica, *Revista Tango*
- Felicia Filip despre sotul ei Cristian Mihailescu: Suntem Soare unul pentru celalalt, ca in prima zi (<http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/felicia-filip-despre-sotul-ei-cristian-mihailescu-suntem-soare-unul-pentru-celalalt-ca-in-prima-zi-6562.html>), 2 decembrie 2012, Eveline Pauna, *Revista Tango*
- INTERVIU Felicia Filip, soprană: „Am fost respinsă la Conservator“ (http://adevarul.ro/cultura/arte/interviu-felicia-filip-soprana-am-fost-respinsa-conservator-1_510bc40e4b62ed5875c52fb6/index.html), 2 februarie 2013, Laurențiu Ungureanu, *Adevărul*
- Exclusiv Q Magazine: Cu dragoste, de la Dumnezeu pentru muzică! (<http://qmagazine.ro/cultura/cristian-mihailescu-si-felicia-filip-cu-dragoste-de-la-dumnezeu-pentru-muzica/>), 9 iulie 2013, Mircea Sărărescu, *Q Magazine*

Videoclipuri

- YouTube - Felicia Filip și Emil Iurașcu în Rigoletto de G. Verdi (<http://www.youtube.com/watch?v=Xe9qMJZeSE>)

Angela Gheorghiu

Angela Gheorghiu

Angela Gheorghiu, martie 2012

Informații generale

Nume naștere	Angela Burlacu
Data și locul nașterii	7 septembrie 1965 , Adjud, județul Vrancea
Origine	română
Tipul de voce	soprană
Ani de activitate	din 1992
Case de discuri	EMI Classics, Decca
Interpretare cu	Roberto Alagna, etc., la Royal Opera House din Londra, Opera de Stat din Viena, Opera din Hamburg, Metropolitan Opera, Covent Garden, etc., sub bagheta lui Sir Georg Solti, Zubin Mehta, etc.
Website	[1]

modifică ^[2] ⓘ

Angela Gheorghiu (n. 7 septembrie 1965, Adjud, județul Vrancea) este o soprană română, una dintre cele mai renumite cântărețe de operă din lume.

Familia

Numele de fată este Burlacu. Sora ei, decedată foarte tânără, se numea Elena Dan (n. Burlacu). Angela a fost căsătorită cu Andrei Gheorghiu, fiul violonistului și profesorului Ștefan Gheorghiu. S-a recăsătorit cu tenorul Roberto Alagna, însă relația a luat o turnură nu tocmai plăcută, astfel că cei doi au decis să divorțeze în 2013.

Cariera

Elevă a Miei Barbu, absolvă Conservatorul din București în anul 1990. În străinătate cântă pentru prima dată la Basel în Elixirul dragostei de Gaetano Donizetti. Debutează în 1992 la Royal Opera House din Londra cu rolul Zerlina, în Don Giovanni, urmată de Mimì din Boema de Giacomo Puccini, apoi în Adina la Opera de Stat din Viena și la Opera din Hamburg. În 1993 debutează la Metropolitan Opera în Boema. La Royal Opera House (Covent Garden) a triumfat în mult aplaudata Traviata, dirijată de Sir Georg Solti, în 1994, spectacol pentru care, ca să poată fi transmis în direct, au fost anulate programele de la BBC. Spectacolul a fost înregistrat de casa de discuri Decca.

În 1999 a participat la concertul "Michael Jackson și Prietenii" în Munchen. A cântat la redeschiderea Royal Opera House (decembrie 1999), a Teatrului Malibran din Veneția (mai 2001) și a Operei din Valencia în prezenta Reginei Sofia a Spaniei (octombrie 2005). A participat la spectacolul care a marcat jubileul reginei Elisabeta a II-a, Prom at the Palace (iunie 2002), concert disponibil pe DVD. A cântat pentru Alteța Sa Prințul Charles în diferite ocazii. În 2003 a luat parte la concertul organizat cu ocazia decernării Premiilor Nobel.

Printre cele mai importante apariții în ultimii zece ani se numără La Rondine și Pagliacci de la Royal Opera House, Romeo et Juliette la Choregies d'Orange și la Festivalul de la Salzburg, Faust la Metropolitan Opera New York, Royal Opera house și Opera din Monte Carlo, Simon Boccanegra la Royal Opera House. A susținut deasemenea recitaluri la Salzburg în cadrul Festivalului, la Viena (Miskverein) și concerte la Amsterdam (Jubileul de Argint al Reginei Beatrix), New York (concertul de Anul nou în compania Orchestrei Filarmonice New York), Philadelphia, Los Angeles, Vancouver și Toronto (aprilie 2011), Seul, Shanghai, Valladolid (mai 2011) precum și un concert de gala la O2 Arena din Londra împreună cu Plácido Domingo (iunie 2011).

În anul 2001 interpretează Floria Tosca alături de soțul ei, tenorul francez Roberto Alagna, în rolul Cavaradossi în filmul-operă Tosca de Benoit Jacquot, film prezentat în afara concursului la Festivalul de Cinema de la Veneția. În 2003 interpretează rolul protagonistei în filmul "Romeo și Julietta" lansat pe DVD de Arthaus Musik.

Vocea ei este considerată de către critica internațională drept o combinație între vocile a două celebre cântărețe de operă, Maria Callas și Renata Tebaldi.

În anul 2002 participă cu spectacolul "Proms at the Palace" la celebrarea Jubileului de Aur al Reginei Elisabeta a II-a.

Cu compania Metropolitan Opera a cântat deja în peste 70 de reprezentații.

În iulie 2011 a cântat rolul principal în Tosca pe scena londoneză, într-o distribuție de excepție, sub bagheta lui Antonio Pappano. În septembrie 2011 a revenit la Londra pentru reluarea producției de Faust, spectacol transmis în direct în cinematografele din întreaga lume. Sezonul de transmisii în cinema 2011/2012 al Royal Opera House a debutat cu trei producții având-o pe Angela Gheorghiu în rolul principal: Faust, în direct, (septembrie 2011), Adriana Lecouvreur (octombrie 2011) și Tosca (noiembrie 2011).

Pe 28 octombrie 2011 a cântat la gala de redeschidere a Teatrului Balsoi din Moscova, la invitația președintelui rus Dmitri Medvedev (spectacol transmis în direct în cinematografe din toată lumea și online).

La finele anului 2011 apare "Homage to Maria Callas", este o colecție de arii din opere italiene și franceze, programul fiind inspirat de cariera și înregistrările Mariei Callas. Repertoriul care include arii din La Boheme, Faust, I Pagliacci, Il Pirata, Samson et Delilah, La Wally, Carmen, Andrea Chenier, Le Cid, Medea, Adriana Lecouvreur și La Traviata demonstrează înclinația Angelei Gheorghiu pentru rolurile pentru soprana lirică, spinto și pentru mezzo soprana, roluri față de care este puternic legată emoțional. "Habanera" este un duet peste timp al Angelei Gheorghiu cu Maria Callas (folosindu-se o înregistrare a Mariei Callas din 1963).^[3]

Pe 16 februarie 2012 Angela Gheorghiu a deschis Balul Operei Vieneze, cantând „Habanera” (Carmen) și „I Could Have Danced All Night” (My Fair Lady). A fost acompaniata de Orchestra Operei din Viena dirijata de Georges Pretre.^[4]

Distincții

Angela Gheorghiu a primit: "La Medaille Vermeille de la Ville de Paris", "Officier de l'Ordre des Arts et Lettres" și "Chevalier de l'Ordre des Arts et Lettres" din partea Ministerelor Culturii din Franța și România. În decembrie 2010 i-a fost acordat titlul onorific Doctor Honoris Causa din partea Universității de Arte din Iași și Steaua României, cea mai înaltă decorație oferită de Președintele României. În octombrie 2012 Angela Gheorghiu a primit decorația regală "Nihil Sine Deo"^[5] din partea Majestății Sale Regelui Mihai I pentru promovarea valorilor românești peste hotare.

Discurile sale au fost premiate în nenumărate rânduri cu premii ca: Premiul Grammy, Dyapason D'or, Choc du Monde de la Musique, Premiul Cecillia, Deutsche Schallplattenkritik, Musica e dischi, USA Critics Award, „Premio

Zenatello” sau „Echo Klassik”.

Angela Gheorghiu a primit titlul de “Artista Anului” la Premiile Classical Brit în 2001 și 2010.

Discografie

- *La Traviata* (Verdi) Decca 1997 CD/DVD
- *The Puccini Experience* RCA 1995
- *L'elisir d'amore* (Donizetti) Decca 1996 CD/DVD
- *Arias* Decca 1996
- *La Rondine* (Puccini) EMI 1999
- *Carmen* (Bizet) Teldec 1996
- *Duets and Arias* EMI 1996
- *Roméo et Juliette* (Gounod) EMI 1998
- *My World* Decca 1998
- *Werther* (Massenet) EMI 1999
- *Tripticol\Il Trittico* (Puccini) EMI 1999
- *La Bohème* (Puccini) Decca 1999
- *Werther* (Massenet) EMI 1999
- *Classics on a Summer's Evening* EMI 2001
- *Live in Prague* 2001
- *Verdi Heroines* Decca 2000
- *Manon* (Massenet) EMI 2000
- *Classics on a Summer's Evening* EMI 2001
- *Live in Prague* 2001
- *Verdi: Requiem* (Verdi) EMI
- *Casta Diva* EMI 2001
- *Mysterium - Sacred Arias* Decca 2001
- *Tosca* (Puccini) EMI 2001 CD/DVD
- *Live From Covent Garden* EMI 2002 CD/DVD
- *Prom at the Palace* Opus Arte 2002 DVD
- *Carmen* (Bizet) EMI 2003
- *The Essential Angela Gheorghiu* Decca 2004
- *Diva* EMI 2004
- *Last Night at the Proms* Warner Classics 2004
- *Puccini* EMI 2005
- *Art of Angela Gheorghiu* Decca 2004 DVDx2
- *Live From La Scala* EMI 2007
- *La traviata* (Verdi) Arthaus Musik 2007 DVD/Blu-ray
- *La traviata* (Live from La Scala) (Verdi) Arthaus-musik 2007 DVD
- *Marius et Fanny* Larchetto 2008
- *Angela & Roberto Forever" EMI 2008*
- *My Puccini* EMI 2008
- *Great opera arias* Kultur Video 2008
- *La bohème* (Live from the Met) (Puccini) EMI 2008 DVD
- *Tribute to Pavarotti - One Amazing Weekend in Petra* Decca 2009 DVD
- *Madama Butterfly* (Puccini) EMI 2009
- *L'amico Fritz* (Mascagni) Deutsche Grammophon 2009
- *Classical Legends- In Their Own Words* EMI 2010

- *Best Of Angela Gheorghiu - DIVA* EMI Japan 2010 CD+DVD
- *Les Stars du Clasique* EMI UK/Zoom 2010
- *Roméo et Juliette* (Gounod) EMI Classics 2010 - Reissued as part of "Home of the Opera" collection
- *La rondine* (Puccini) EMI Classics 2010 - Reissued as part of "Home of the Opera" collection
- *Classical 2011* EMI 2010
- *La rondine* (Live from the Met) (Puccini) EMI 2010 DVD
- *Faust* (Live from ROH) (Gounod) EMI 2010 DVD
- *Fedora* (Giordano) Deutsche Grammophon 2011 CD
- *Homage to Maria Callas* EMI 2011 CD
- *Adriana Lecouvreur* Decca 2012 DVD/Blu-ray
- *Tosca* EMI 2012 DVD/Blu-ray
- *O, ce veste minunata! Colinde romanesti* MediaPro Music 2013 CD

Primul contract exclusiv l-a semnat cu Decca în 1995, unde a înregistrat *Traviata* de la Covent Garden, *Elixirul dragostei* de la Lyon, *Boema* cu Orchestra de la Scala din Milano, recitalurile *Arias* cu orchestra teatrului Regio din Torino, *Verdi Heroines* cu orchestra „Giuseppe Verdi” din Milano, *My World* și *Misterium* cu orchestra filarmonicii din Londra.

Al doilea contract exclusiv l-a semnat cu EMI în 1998, unde a înregistrat *Duets and Arias* cu Roberto Alagna și orchestra ROH Covent Garden, *La Rondine* de Puccini cu orchestra filarmonicii din Londra, *Romeo și Julieta* cu orchestra Capitol din Toulouse, *Verdi per due* cu Roberto Alagna și orchestra din Berlin, *Gianni Schicchi* de Puccini, *Werther* de Massenet cu orchestra din Londra, *Manon* de Massenet, *Trubadurul* cu orchestra filarmonicii din Londra și *Carmen* cu orchestra Capitol din Toulouse. După recitalul *Casta Diva* au urmat *Classics on a Summer's Evening*, *Verdi Requiem* și recitalul *Live from Covent Garden* din 2001.

Note

- [1] <http://www.angelagheorghiu.com/>
- [2] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Angela_Gheorghiu&action=edit§ion=0
- [3] <http://www.cotidianul.ro/angela-gheorghiu-si-maria-callas-in-carmen-de-bizet-video-162825/>
- [4] Haiganuș, Preda-Schimek Radio Romania Muzical (<http://www.romania-muzical.ro/articole/art.shtml?a=171571&c=16&g=2>), 17 februarie 2012
- [5] Familia Refala (<http://www.familiaregala.ro/ro/familia-regala-astazi/ordine-si-medalii/nihil-sine-deo/>), Decoratia regala Nihil Sine Deo

Legături externe

- Site oficial (<http://www.angelagheorghiu.com/>)
- en Pagina oficială a Angelei Gheorghiu la EMI (<http://www.emiclassics.com/artistbiography.php?aid=114>)
- Concursul de la Viena (<http://www.wienerkammeroper.at/gesangswettbewerb.en.php>)
- Diva Angela (<http://www.jurnalul.ro/jurnalul-national/diva-angela-44601.htm>), 22 mai 2005, Irina Munteanu, *Jurnalul Național*
- Angela Gheorghiu a fost victima violenței domestice timp de mai mulți ani (<http://www.ziarulmetropolis.ro/angela-gheorghiu-spune-ca-a-fost-victima-violentei-domestice-timp-de-mai-multi-ani/>), 2 iulie 2013, Corina Vladov, *Ziarul Metropolis*

Interviuri

- Vocile Mileniului Trei: Soprana Angela Gheorghiu si tenorul Roberto (<http://www.formula-as.ro/2000/400/lumea-romaneasca-24/lumea-romaneasca-1224>), *Formula AS* - anul 2000, numărul 400
- Angela Gheorghiu (<http://www.formula-as.ro/2003/586/planete-culturale-30/angela-gheorghiu-4452>), *Formula AS* - anul 2003, numărul 586
- ANGELA GHEORGHIU - "Mi-as dori ca maine sa fie ca si astazi..." (<http://www.cariereonline.ro/articol/angela-gheorghiu-mi-dori-ca-maine-sa-fie-ca-si-astazi>), 26 noiembrie 2007, Rodica Nicolae, *Cariere Online*

- „Angela Gheorghiu: «Uneori am plâns de foame» (<http://www.evz.ro/detalii/stiri/angela-gheorghiu-uneori-am-plans-de-foame-846242.html>)” (6 aprilie 2009). Traian Danciu, *Evenimentul zilei*.
- „Angela Gheorghiu: «Țara e sângele tău» (<http://www.evz.ro/detalii/stiri/angela-gheorghiu-tara-e-sangele-tau-955564.html>)” (28 noiembrie 2011). Mădălina Piloff, *Evenimentul zilei*.
- Angela Gheorghiu, soprană: „Vreau ca publicul să mănânce pop-corn și să mă vadă pe ecran!” (http://www.adevarul.ro/life/Angela_Gheorghiu-soprana_-Vreau_ca_publicul_sa_manance_pop-corn_si_sa_ma_vada_pe_ecran_0_597540791.html), 25 noiembrie 2011, Ana-Maria Onisei, *Adevărul*.
- Interviu CNN cu diva Angela Gheorghiu: “Da, sunt dificilă” (http://www.adevarul.ro/actualitate/eveniment/web-Interviu_CNN_cu_diva_Angela_Gheorghiu_-Da-sunt_dificila_0_602939712.html), 4 decembrie 2011, Oana Racheleanu, *Adevărul*.
- Angela Gheorghiu - "In Romania ma simt iubita si onorata" (<http://www.formula-as.ro/2011/952/lumea-romaneasca-24/angela-gheorghiu-in-romania-ma-simt-iubita-si-onorata-13296>), Silvia Kerim, *Formula AS* - anul 2011, numărul 952.
- Angela Gheorghiu: Covent Garden a fost si este prima mea iubire (<http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/angela-gheorghiu-covent-garden-a-fost-si-este-prima-mea-iubire-4617.html>), 21 iunie 2012, Mediafax, *Revista Tango*.

Teodora Gheorghiu

Teodora Gheorghiu este o soprană română, solistă a *Wiener Staatsoper*, Opera de stat din Viena. Debutul său artistic pe renumită scenă vieneză s-a produs la 15 februarie 2004 în opera *L'Elisir d'amore*, *Elixirul dragostei*, de Gaetano Donizetti.

Biografie muzicală

Teodora a făcut studiile muzicale în România la Academia muzicală Gheorghe Dima din Cluj cu profesorii Niculina Mirea și Gheorghe Roșu. În septembrie 2002, datorită aprecierii calităților sale interpretative deosebite, la recomandarea expresă a tenorului catalan José Carreras, Teodora Gheorghiu a fost recompensată cu premiul special al concursului muzical Julián Gayarre.

Debutul muzical pe o scenă lirică s-a produs tot în 2002 pe scena *Operei naționale* din Cluj-Napoca în rolul *Reginei Nopții* din opera lui Mozart *Flautul fermecat*, în original, *Die Zauberflöte*. În același rol a debutat un an mai târziu pe scena *Operei naționale* din București, urmată curând de rolul Adinei din *Elixirul dragostei*.

În anul 2003, Teodora Gheorghiu a câștigat bursa vieneză Herbert von Karajan, respectiv premiul al doilea la Concursul George Enescu din București, care au propulsat-o ulterior spre a deveni solista prestigioasei instituții artistice. Înaintea angajării sale ca solistă a Operei de stat din Viena, Teodora a lucrat cu Opera Studio din Chapelle Reine Elisabeth, sub bagheta lui José Van Dam, respectiv fructificând ulterior aparițiile sale scenice deosebite printr-o colaborare cu celebra scenă lirică La Monnaie din Bruxelles.

Repertoriul său cuprinde operele *Flautul fermecat*, *Elixirul dragostei*, *Povestirile lui Hoffmann*, *The Fairy Queen*, oratoriile *Passions* și *Magnificat*, respectiv cantate de Johann Sebastian Bach, *Messiah* de Haendel, *Die Schöpfung* de Haydn, *Requiem* de Mozart, precum și lieduri de Fauré, Brahms, Haendel, ș.a.m.d.

Legături externe

- Profilul muzical ^[1] al Teodorei Gheorghiu
- Lista solistelor ^[4] Operei din Viena Wiener Staatsoper ^[5]
- Scurtă prezentare ^[2] la web site-ul Casa românilor ^[3] din Elveția

Referințe

[1] <http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/ensemble/7311.php#>

[2] http://www.casa-romanilor.ch/soprana_teodora_gheorghiu_concerte_in_geneva_si_lausanne

[3] <http://www.casa-romanilor.ch>

Carmen Hanganu

Carmen Hanganu (născută în 1934 la București) este o soprană și profesoară de operă română stabilită în Germania. Carmen Hanganu a predat în anii 1990 - 2000 la Hochschule für Musik din Würzburg, Germania. Una dintre cele mai cunoscute foste eleve ale sale este soprana de coloratură Diana Damrau.

Articole conexe

- Listă de cântăreți de operă români

Legături externe

- www.hfm-wuerzburg.de/ Web site-ul Liceului de muzică din Würzburg ^[1]
- Interviu cu Diana Damrau ^[2] pe web site-ul www.wnyc.org ^[3] despre cariera sa, respectiv despre influența exercitată de Carmen Hanganu asupra sa

Referințe

[1] <http://www.hfm-wuerzburg.de/>

[2] <http://www.wnyc.org/shows/mam/episodes/2007/12/02>

[3] <http://www.wnyc.org>

Magda Ianculescu

Magda Ianculescu (n. 30 martie 1929, Iași – d. 16 martie 1995, București) a fost o soprană româncă de notorietate internațională.

Studii

A urmat școala primară și Liceul "Oltea Doamna" în orașul natal, iar în 1947 s-a înscris la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică din București.

Cariera

Încă din ultimul an de studii, Magda Ianculescu a fost angajată la Teatrul de Operă și Balet din Capitală, unde a debutat în rolul Rosinei din Bărbierul din Sevilla, de Gioacchino Rossini, rol ce va rămâne unul dintre succesele permanente ale carierei sale artistice. Împreună cu artiștii lirici Dan Iordăchescu, Nicolae Herlea și Valentin Teodorian (cu acesta din urmă a și fost căsătorită) au constituit ceea ce mai târziu melomanii vor numi "garnitura de aur a Operei Române". O voce excepțională prin amploare, timbru, o muzicalitate fină, o tehnică de cânt stăpânită la perfecție au propulsat-o pe firmamentul artei lirice românești ca o nouă stea. A cântat cu orchestre renumite în Belgia, Italia, Rusia, Franța, Cehoslovacia, Iugoslavia, etc., avînd un repertoriu divers – peste 35 de roluri principale –, de la opereta vieneză, la opera contemporană românească. A interpretat peste 50 de roluri, din care se pot menționa: Iaroslava din Cneazul Igor de A. P. Borodin, Norina din Don Pasquale de Gaetano Donizetti, Donna Elvira din Don Giovanni, Blonda din Răpirea din Serai și Suzana din Nunta lui Figaro, de W.A. Mozart. A făcut numeroase înregistrări la Radio, Televiziune și la Casa de discuri Electrecord. Între 1969 – 1977 a fost profesor la Conservatorul de Muzică din București, formînd și lansînd multe talente ale teatrului liric românesc. A fost membră în juriile unor importante concursuri naționale.

Magda Ianculescu

Premii

Între 1953–1955 a fost laureată a Concursurilor internaționale din București, Praga și Varșovia. În 1962 a fost distinsă cu titlul de Artist emerit. Există o stradă care poartă numele artistei, în Albești, jud. Constanța. În memoria artistei a fost înființat în 1997 Concursul național pentru voci feminine de operă „Magda Ianculescu”, la Opera Națională din București. În anul 2009 Premiul special la secțiunea canto a Concursului de Interpretare muzicală "Romania" de la Tokyo a purtat numele marii artiste.

Bibliografie

- Ionel Maftai - *O voce de neuitat – Soprana Magda Ianculescu • 75 de ani de la naștere*, În Evenimentul regional al Moldovei, editia online de marti, 09 decembrie 2008

Operă --- Categorii - Wikipedia --- Operă (dezambiguizare)
Teatru de operă • Liste de teatre de operă • Operă • Operă - genuri • Operă după naționalitate Opere: Opere după compozitor • Opere după genuri • Opere după limbă Compozitori • Libretiști • Regizori • Manageri • Publiciști Cântăreți: După registrul vocal • După naționalitate • Soprane • Mezzosoprane • Altiste • Contraltiste • Tenori • Baritoni • Bași Teatre de operă • Companii • Festivaluri • Înregistrări • Terminologie • Liste <i>Cioturi operă • Cioturi cântăreți</i>

Simina Ivan

Simina Ivan (născută în Timișoara, România) este o soprană română, solistă la *Wiener Staatsoper*. Debutul său artistic pe scena vieneză s-a produs la 30 decembrie 1994 în opera *Fedora* de Umberto Giordano, în rolul contesei Olga Sukarova.

Biografie muzicală

Legături externe

- Profilul muzical ^[1] al Siminei Ivan
- Lista solistelor ^[4] Operei din Viena Wiener Staatsoper ^[5]

Referințe

[1] <http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/ensemble/2341.php#>

Elisabeta Marin

Elisabeta Marin (născută în 1983, București, România) este o soprană română, solistă a renumitei *Wiener Staatsoper*, Opera de stat din Viena. Debutul său artistic pe scena vieneză s-a produs la 19 decembrie 2007 în rolul Giannetta din opera *L'Elisir d'amore*, *Elixirul dragostei*, de Gaetano Donizetti.

Biografie muzicală

Legături externe

- Profilul muzical ^[1] al Elisabetei Marin
- Lista solistelor ^[4] Operei din Viena Wiener Staatsoper ^[5]
- [<http://www.ziare.com/weekend/opera-romana/soprana-elisabeta-marin-pe-scena-operei-nationale-bucuresti-1134419> [<http://www.cimec.ro/Muzica/Cronici/GrConstantinescu12.htm> ^[2]

Referințe

[1] <http://www.staatsoper.at/Content.Node2/home/ensemble/marin.at.php#>

[2] <http://www.evz.ro/detalii/stiri/elisabeta-marin-canta-cu-anna-netrebko-846232.html>

Marina Krilovici

Marina Krilovici (n. 11 iunie 1942 ^[1]) este o celebră cântăreață de operă (soprană) de origine română.

Biografie și carieră

Născută la București, Marina Krilovici și-a însușit arta cântului de la profesoara Lidia Vrăbiescu-Vașianu. Încă din timpul studenției la Academia de Muzică "Ciprian Porumbescu" a câștigat Premiul I și Medalia de aur la numeroase concursuri internaționale: George Enescu, s'Hertogenbosch, Bruxelles și Montreal. Fiind dotată cu un timbru special, muzicalitate și talent extraordinar, a devenit solistă a Operei din București, pe scena căreia a strălucit în numeroase roluri (debut în 1966 la Opera Națională București cu rolul Donna Anna din „Don Giovanni”. Bursa oferită în Italia îi dă posibilitatea de a-și perfecționa repertoriul cu Maria Caniglia și Luigi Ricci.

Cronicile entuziaste și oportunitățile oferite de câștigarea premiilor prestigioase i-au deschis porțile carierei internaționale, fiind invitată să cânte pe cele mai mari scene ale lumii: Hamburg, Viena, Chicago, Metropolitan Opera din New York, Covent Garden din Londra, Roma, Berlin, Paris, Lisabona, La Fenice, München, Montreal etc, având ca parteneri pe Tito Gobbi, Plácido Domingo, Luciano Pavarotti, José Carreras, Renato Bruson, Kostas Paskalis, Nicolai Ghiaurov, Nicola Ghiuselev, Fiorenza Cossotto, Shirley Verrett, Nicola Martinucci și mulți alții. A cântat sub bagheta marilor dirijori Georg Solti, Claudio Abbado, Nello Santi, Horst Stein, Lorin Maazel, Riccardo Muti.

Între 1968-1976 a fost membră a Operei de Stat din Hamburg. În 1971 a emigrat în Germania ^[2], iar în 1973 a primit cetățenia germană. A fost căsătorită cu baritonul grec Kostas Paskalis ^[3], cu care a interpretat spectacole de neuitat ca Tosca, Cavalleria rusticana, Simon Boccanegra, Macbeth etc. Au împreună doi copii: un fiu, Constantin n. 1974, și o fiică, Alexandra n. 1977 .

În 1968 și 1969 Marina Krilovici a putut fi admirată în Tosca la *Opera House* în Toronto. În anii 1970 - 1978 a cântat la *Staatsoper* în Viena în roluri ca Santuzza, Tosca și Elisabetta în Don Carlo de Verdi. În 1972 a interpretat Santuzza la *Deutsche Oper Berlin*. A mai avut angajamente la *La Fenice* în Veneția (Tosca, 1971); la *Covent Garden Opera* în Londra (Aida, 1971); la *Teatro San Carlos* din Lisabona (1975, Manon Lescaut și în 1978, Tosca); la

Opera du Rhin, Strasbourg (1976, Tatiana în „Eugene Onegin”); la *Opera de Monte Carlo* (1979, Elisabetta); la *Théâtre de la Monnaie* din Bruxelles (1979, Amelia în „Il Duca d'Alba” de Donizetti); precum și la *Scottish Opera* în Glasgow (1980, Tosca). Mai multe spectacole la *Opéra royal de Wallonie* în Liège (1985-1986, Tosca). Între 1982 - 1985 a mai cântat la Amsterdam, Copenhaga, Mexico City precum și Atena (Leonora din *La forza del destino* de Verdi).

A avut multe succese și în SUA: a debutat la *San Francisco Opera* în 1972 în Aida. Între 1972-1974 a cantat rolul Mimi din *La Bohème* precum și Cio-Cio-San din *Madama Butterfly* la *Lyric Opera* din Chicago. În America a mai apărut în Tosca la *Opera House* în New Orleans în 1975 și în rolul Elisabetta din „Don Carlo” la *Miami Opera* în 1979. Între 1973-1974 și între 1975-1977 a fost angajată la *Metropolitan Opera* („MET”) în New York cu rolurile Cio-Cio-San, Giorgetta în „Il Tabarro” de Puccini și Leonora din „Il Trovatore” (Trubadurul).

Remarcabila prezență scenică a Marinei Krilovici, trăirea intensă a personajelor au făcut ca rolurile Tosca, Butterfly, Aida, Leonora din *La Forza del destino*, Santuzza din *Cavalleria rusticana* să rămână de neuitat. Marina Krilovici a abordat cu măiestrie și repertoriul german în roluri ca Donna Anna din *Don Giovanni* de Mozart, Herodias din *Salomé* de Strauss, Fricka din *Der Ring des Nibelungen* de Wagner, un bogat repertoriu vocal-simfonic și de lied.

La începutul anilor '90 Marina Krilovici s-a stabilit în Grecia, țară pe care o consideră a doua sa patrie și unde a fost membru permanent al Operei Naționale din Atena, interpretând roluri memorabile. A cântat la Teatrul Herodion Atticus și la Megaron Mousikis, fiind primită cu multă admirație și căldură de către public. Marina Krilovici s-a dedicat cu mare entuziasm carierei de profesoară. Predă la Conservatorul „Athenaeum Maria Callas”, dăruind și împărtășind cu tânăra generație vastă sa experiență, marea sa dragoste pentru muzică și viață. În prezent mulți dintre studenții săi strălucesc pe mari scene ale lumii. În decursul carierei, Marina Krilovici a primit numeroase distincții pentru deosebita sa contribuție în arta lirică. În prezent este solicitată ca membru al juriului la concursuri internaționale, susține numeroase cursuri de măiestrie, inclusiv în România, unde se reîntoarce de fiecare dată cu entuziasm și emoție.

Note

- [1] Chronology of Western Classical Music: 1751-1900 By Charles J. Hall ([http://books.google.com/books?id=c7sE1CRxKvUC&pg=PA857&lpg=PA857&dq=Marina+Krilovici"&source=bl&ots=vz29vLeQzr&sig=Flb0ZPn06qe6wvWOvxV94w730WA&hl=en&ei=8NbNSvrADtOe8Aah4YzxAw&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=5#v=onepage&q=Marina+Krilovici"&f=false](http://books.google.com/books?id=c7sE1CRxKvUC&pg=PA857&lpg=PA857&dq=Marina+Krilovici))
- [2] Interview with Krilovici in *Romania literara*, nr. 42, October 23, 2009
- [3] Forbes (1 June 2007)

Bibliografie

- Forbes, Elizabeth, Obituary: Kostas Paskalis, Warm-toned aritone singer (<http://www.independent.co.uk/news/obituaries/kostas-paskalis-451232.html>), *The Independent*, 1 June 2007. Accessed 8 October 2009.
- Ionescu, Claudiu, Lumea romaneasca: Marina Krilovici (<http://www.formula-as.ro/2003/570/lumea-romaneasca-24/marina-krilovici-4143>), *Formula AS*, No. 570, 2003 (in Romanian). Accessed 8 October 2009.
- Metropolitan Opera, Krilovici, Marina (Soprano) ([http://archives.metoperafamily.org/archives/scripts/cgiip.exe/WService=BibSpeed/gisrch2k.r?Term=Krilovici, Marina \[Soprano\]&limit=5000&vsrctype=no&xBranch=ALL&xmtype=&Start=&End=&theterm=Krilovici, Marina \[Soprano\]&srt=&x=0&xHome=http://archives.metoperafamily.org/archives/bibpro.htm&xHomePath=http://archives.metoperafamily.org/archives/](http://archives.metoperafamily.org/archives/scripts/cgiip.exe/WService=BibSpeed/gisrch2k.r?Term=Krilovici, Marina [Soprano]&limit=5000&vsrctype=no&xBranch=ALL&xmtype=&Start=&End=&theterm=Krilovici, Marina [Soprano]&srt=&x=0&xHome=http://archives.metoperafamily.org/archives/bibpro.htm&xHomePath=http://archives.metoperafamily.org/archives/)), performance record on MetOpera Database. Accessed 8 October 2009.

Legături externe

- Spectacol aniversar dedicat sopranei Marina Krilovici pe scena Operei Naționale București (<http://www.onlinegallery.ro/stire/spectacol-aniversar-dedicat-sopranei-marina-krilovici-pe-scena-operei-nationale-bucuresti>)

Interviuri

- "Daca omul are forta de a merge inainte, cu siguranta va reusi" (<http://www.formula-as.ro/2003/570/lumea-romaneasca-24/marina-krilovici-4143>), *Formula AS* - anul 2003, numărul 570
- Marina Krilovici - "N-am gresit in viata. Bine-am facut ca m-am indragostit si-am avut copii" (<http://www.formula-as.ro/2011/964/asul-de-inima-45/marina-krilovici-n-am-gresit-in-viata-bine-am-facut-ca-m-am-indragostit-si-am-avut-copii-13603>), Ines Hristea, *Formula AS* - anul 2011, numărul 964
- MARINA KRILOVICI - "De România și de românii mei, nimeni și nimic nu m-ar putea despărți vreodată sufletește" (<http://www.formula-as.ro/2012/1045/planete-culturale-30/marina-krilovici-de-romania-si-de-romanii-mei-nimeni-si-nimic-nu-m-ar-putea-desparti-vreodata-sufleteste-15789>), Ines Hristea, *Formula AS* - anul 2012, numărul 1045
- VIDEO Soprana Marina Krilovici: „N-aș fi conceput să iubesc și să nu fac un copil“ (http://adevarul.ro/cultura/arte/video-soprana-marina-krilovici-masperie-fundamentalismul-religios-romanilor-1_50f04d7456a0a6567e6cb8fa/index.html), 11 ianuarie 2013, Simona Chițan, *Adevărul*
- Marina Krilovici: Ce Metropolitan?! Ce cariera?! Pentru mine, viata fara copii n-ar fi avut sens! (<http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/marina-krilovici-ce-metropolitan-ce-cariera-pentru-mine-viata-fara-copii-n-ar-fi-avut-sens-8191.html>), 24 decembrie 2013, Alice Nastase Buciuta, *Revista Tango*

Iolanda Mărculescu

Iolanda Mărculescu (n. 2 aprilie 1923 – d. 1992) a fost o soprană română.

A participat în prima ediție a Festivalului de muzică „George Enescu” (1958). S-a stabilit în Statele Unite ale Americii în anul 1969. Viața și activitatea ei au fost studiate de către muzicologa Ileana Ursu, autoare a unei monografii pe aceeași temă.

Nelly Miricioiu

Nelly Miricioiu (n. 31 martie 1952, Adjud) este o soprană de operă britanică de origine română, cunoscută pentru extrema sa versatilitate acoperind un repertoriu foarte bogat, care se întinde de la bel canto la verism.^[1]

Biografie artistică

Studii

Nelly Miricioiu a studiat la Conservatorul din Iași, clasa Tiberiu Popovici,^[2] unde a și debutat în rolul Regina nopții din *Flautul fermecat* de Mozart.^[3]

În 1972 a fost cea mai tânără participantă la concursul „Francisco Vinas” unde a adjudecat marele premiu, iar în 1975 a câștigat prima ediție a concursului „Maria Callas” la Atena. A cântat la Opera din Brașov între 1975 și 1978, în roluri așa cum au fost Mimi din *Boema*, Micaela din *Carmen*, Rosalinde din *Liliacul*.

Scottish Opera

Consacrarea internațională adevărată s-a produs odată cu debutul său pe scena *Operei scoțiene*, Scottish Opera, în 1981, în rolul Violettei din *La traviata* de Giuseppe Verdi. Alte roluri interpretate pe scena operei naționale a Scoției din Glasgow au inclus *Manon Lescaut* și *Tosca*, ambele scrise de Giacomo Puccini.

Nelly Miricioiu, pe podiumul de concert al Radiodifuziunii; foto: Mihai Cosma

Royal Opera House

În anul următor, Miricioiu a debutat pe scena *Operei Regale*, Royal Opera House, din Londra în rolul Neddei din *Paiate* de Ruggiero Leoncavallo, alături de Jon Vickers, iar ulterior a interpretat rolul Margheritei din *Faust* de Charles Gounod, Antonia din *Povestirile lui Hoffmann* de Jacques Offenbach și Valentine din *Les Huguenots* de Giacomo Meyerbeer.

Teatro alla Scala și alte scene lirice europene

În 1983, Nelly Miricioiu și-a făcut debutul pe scena operei La Scala din Milano, în rolul titular din *Lucia di Lammermoor*.^[4] Ulterior, devenind o voce confirmată, soprana română a apărut pe scenele celor mai importante teatre lirice din Europa, cântând la Amsterdam, Bruxelles, Roma, Hamburg, Geneva, München, Viena, Salzburg, Paris, Madrid, Barcelona, etc., fiind constant aclamată ca Violetta din *La Traviata*, Mimi din *La bohème*, Cio-Cio-San din *Madama Butterfly*, Silvana din *La Fiamma*, Adriana din *Adriana Lecouvreur* și Francesca din *Francesca da Rimini*.

Statele Unite ale Americii

Miricioiu a aparut de asemenea pe scenele lirice din Statele Unite ale Americii, de la Washington, DC, la Philadelphia, Dallas, și San Francisco, făcându-și debutul la Metropolitan Opera din New York ca Mimi (La bohème) în 1989. A jucat și în America de Sud, și anume la opera din Santiago de Chile și la Teatro Colon în Buenos Aires.

În 1992 a interpretat rolul Amenaidei din *Tancredi* de Rossini bucurându-se de mult succes de Salzburg, după care a început să se concentreze pe repertoriul de bel canto, abordând și alte roluri rossiniene ca *Armida*, *Semiramide*, *Ermione*, cât și roluri din Donizetti și Bellini în opere ca *Anna Bolena*, *Roberto Devereux*, *Il pirata*, *Norma*.^[5]

În paralel Miricioiu a început să colaboreze cu Opera Rara, aparînd atît în lucrări de Rossini și Donizetti de mult uitare, cât și în opere de compozitori ca Pacini și Mercadante, în concerte și în înregistrări pe disc, ca de exemplu *Ricciardo e Zoraide*, *Rosmonda d'Inghilterra*, *Maria de Rudenz*, *Maria, regina d'Inghilterra*, *Orazi e Curiazi*, *Emma d'Antiochia*, etc.

Repertoriul ei include și roluri verdiene din opere ca *Ernani*, *Luisa Miller*, *I vespri siciliani*, *Don Carlo*. A colaborat cu dirijori și directori de scenă prestigioși și cu soliști de primă mărime ai scenei lirice ca Luciano Pavarotti, Jose Carreras, Plácido Domingo, Jose Cura, Giuseppe Taddei sau Roberto Alagna, ca să numim doar cîțiva.

Referințe

- [1] Popa, Costin, Nelly Miricioiu pentru Fundația Principesa Margareta (<http://revistacultura.ro/nou/2010/11/nelly-miricioiu-pentru-fundatia-principesa-margareta/>), *Cultura - Fundația Culturală Română*, nr. 112 (316), 28 martie 2009
- [2] Ionescu, Claudiu - Interviu cu Nelly Miricioiu (<http://www.formula-as.ro/2000/426/lumea-romaneasca-24/lumea-romaneasca-1637-print>), *Formula AS*, nr. 426, 2000
- [3] Erbiceanu, Constantin, Nelly Miricioiu - superstar mondial al Belcanto-ului (<http://www.curierulnational.ro/Specializat/2003-05-17/Nelly+Miricioiu+-+superstar+mondial+al+Belcanto-ului>), *Curierul Național*, Anul 8, nr. 3725, 17 mai 2003
- [4] Capelos, Maria, Nelly Miricioiu: Să fiu cântăreață de operă nu am ales eu, ci Dumnezeu (<http://www.romanialibera.ro/cultura/vedete/nelly-miricioiu-sa-fi-cantareata-de-opera-nu-am-ales-eu-ci-dumnezeu-203204.html>), *România Liberă*, 21 octombrie 2010
- [5] Șerban-Părău, Oltea, Temperamentul Nelly Miricioiu (<http://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/temperamentul-nelly-miricioiu-3052723/>), *Ziarul Financiar*, 25 ianuarie 2008

Legături externe

- Official website (<http://www.nellymiricioiu.com>)
- Profil (http://www.cantabile-subito.de/Sopranos/Miricioiu__Nelly/hauptteil_miricioiu__nelly.html) Nelly Miricioiu la www.cantabile-subito.de (<http://www.cantabile-subito.de>)
- Discografie (<http://www.cduniverse.com/classical.asp?performer=Nelly+Miricioiu>) Miricioiu la CD Universe (<http://www.cduniverse.com>)
- Operissimo.com (<http://www.operissimo.com>)
- Opera Rara (<http://www.opera-rara.com>)

Interviuri

- "Cu ajutorul lui Dumnezeu, pot spune ca sunt o femeie fericita" (<http://www.formula-as.ro/2000/426/lumea-romaneasca-24/lumea-romaneasca-1637>), *Formula AS* - anul 2000, numărul 426

Eugenia Moldoveanu

Eugenia Moldoveanu (n. 19 martie 1944, Bușteni) este o soprană româncă.

Biografie

Eugenia Moldoveanu a copilărit la Azuga. De la vârsta de 7 ani studiază pianul cu Aurel Bobescu, cel mai mare dintre frații Bobescu. Între anii 1963-1968 a studiat canto la Conservatorul de Muzică "C. Porumbescu" din București cu Arta Florescu iar la clasa de operă l-a avut ca profesor pe Hero Lupescu. În anul 1968 câștigă premiul I la concursul de la Sofia cu Traviata de Giuseppe Verdi. Imediat este angajată la Opera Națională din București unde debutează în rolul Donna Anna din Don Giovanni de Mozart. În anul 1970 câștigă premiul I la Concursurile Internaționale "G. Enescu" din București și la Toulouse în Franța. În anul 1973 obține marele premiu la concursul Madama Butterfly din Tokyo, premiu pe care îl primește de la Maria Callas, președinta juriului. Apoi începe o frumoasă carieră, ce o poartă pe toate marile scene ale lumii.

Printre scenele pe care a cântat se numără Metropolitan Opera din New York, Scala din Milano, Opera din Hamburg, Covent Garden din Londra, Arenele din Verona, Teatro Colon din Buenos Aires, Opera de Stat din Viena; alături de artiști precum Placido Domingo, Jose Carreras, Carlo Bergonzi, Alfredo Kraus, Renato Bruson, Giuseppe Taddei, Ruggiero Raimondi, Katia Ricciarelli, Nicolai Ghiaurov, sub baghetele unor dirijori ca Riccardo Muti, Claudio Abbado, Giuseppe Patane, George Pretre sau Wolfgang Savallish. În repertoriul ei s-au regăsit titluri de operă ca: Don Giovanni, Idomeneo, Flautul fermecat, Nunta lui Figaro, Traviata, Luiza Miller, Simon Boccanegra, Ernani, Otello, Boema, Madama Butterfly, Turandot, Gianni Schicchi, Manon Lescaut, Freischutz, Carmen, Manon, Năpasta, Oedip; iar din repertoriul vocal-simfonic: Simfonia a IX de Beethoven, Recviemul de Verdi, Brahms, Mozart, "Stabat Mater" de Dvorak, "Missa Solemnis" de Beethoven.

S-a retras de pe scenă la vârsta de 49 de ani. A predat canto la Universitatea națională de muzică din București. A fost secretar de stat la Ministerul Culturii (1968-1990), director general al Operei Române (1993-1995) și parlamentar din partea PDSR (1996-2001), respectiv PSD (2001-2004). A deținut funcția de vicepreședinte al delegației Permanente a BEx. Central al PDSR.

Înregistrări

- Madama Butterfly - cu Emil Gherman, Eduard Tumagian, Mihaela Agachi; corul filarmonicii din Cluj și orchestra filarmonicii din Satu Mare, dirijor Paul Popescu (1979), Electrecord 2cd
- Boema - cu Ludovic Spiess, David Ohanesian, Pompei Hărășteanu; corul și orchestra Operei Naționale din București, dirijor Constantin Petrovici (1982), Electrecord 2cd
- Eugenia Moldoveanu - Arie din opere (2000) - Electrecord 1cd

Distincții și premii

- Premiul I la concursul de la Sofia 1968
- Marele premiu la concursul Madama Butterfly, Tokyo 1973
- Cetățean de onoare al municipiului Ploiești
- Ordinul național Steaua României în grad de Ofițer

Legături externe

- Eugenia Moldoveanu - Lupta pentru viață ^[1]
- YouTube - Madame Butterfly, Un bel di vedremo, Eugenia Moldoveanu ^[2]
- Camera deputaților - Eugenia MOLDOVEANU ^[3]

Referințe

[1] http://www.qmagazine.ro/modules/articles/articles_display.php?a=1085

[2] <http://www.youtube.com/watch?v=U8U85l6rN0E>

[3] <http://www.cdep.ro/pls/parlam/structura.mp?idm=185&cam=2&leg=1996&pag=0&idl=1>

Elena Moșuc

Elena Moșuc (n. 18 ianuarie 1964 la Iași) este o renumită soprană româncă.

Biografie

Elena Moșuc s-a născut la Iași, a făcut studii muzicale în orașul natal, mai întâi la Școala Populară de Artă, apoi la Conservatorul "George Enescu". Înainte de terminarea studiilor universitare, i s-a dat ocazia binemeritată de a apărea pe scena Operei ieșene în roluri complexe și solicitante precum Regina Noptii, Lucia, Gilda și Violetta. În 1990 (anul în care a fost admisă la Conservator), ea a câștigat Premiul I la exigentul concurs muzical internațional ARD organizat la München, iar în anul următor a triumfat și în competiția de la Monte Carlo.

La începutul carierei, Elena Moșuc a fost foarte atașată Operei din Zürich, unde și-a dat întreaga măsură a talentului și a dăruirii către scenă în roluri diverse, de la Regina Noptii, Konstanze, Donna Anna, Lucia di Lammermoor, Linda di Chamounix, Gilda, Elvira, Violetta Valéry, Luisa Miller, Sophie, Zerbinetta, până la Aminta/Timidia, Musetta, Antonida, Micaëla, Olympia, Antonia ori Giulietta, sub conducerea muzicală a unor personalități de primă mărime precum Nikolaus Harnoncourt, Franz Welser-Moest, Christoph von Dohnányi, Plácido Domingo, Vladimir Fedoseyev, Ralf Weikert, Adam Fischer, Marc Minkowski, Marco Armiliato, Paolo Carignani, Michel Plasson, Patrick Fournillier, Nello Santi, Marcello Viotti.

Elena Moșuc a fost invitată să cânte pe unele dintre cele mai faimoase scene de operă europene (München, Dresda, Hamburg, Berlin, Viena, Luxemburg, Paris, Amsterdam), dar și din Japonia și China. Totodată, a apărut constant în concerte lirice, sub bagheta unor dirijori ca Sir Colin Davis, David Zinman, Michael Gielen, Fabio Luisi, Bruno Campanella, Bertrand de Billy, Daniel Oren, Stefan Soltesz, Leopold Hager. De asemenea, a continuat să dea

concerte și să apară în spectacole de operă organizate în România.

În ultimii ani, Elena Moșuc s-a dovedit a fi o soprană de excepție, una dintre cele mai versatile și mai expresive din lume. Prestații de senzație în rolul Reginei Noptii la Amsterdam, Berlin, Londra, Paris, Roma, Tokio și Shanghai au fost urmate de succese răsunătoare la Opera Bavareză de Stat din München cu rolurile titulare din Lucia di Lammermoor, La Traviata, Răpirea din Serai. La Teatrul Aalto din Essen, ea și-a cucerit publicul cu interpretarea absolut memorabilă a eroinelor cu aură tragică din Luisa Miller și I Puritani. Debutul în rolurile Gilda și Violetta în spațiul magic al celebrei Arene din Verona a fost salutat cu mare entuziasm și de spectatori, și de critica de specialitate, obținând premiul pentru cel mai triumfător debut în 2001 pe imensa scenă italiană. Alte angajamente remarcabile care s-au soldat cu succese de proporții i-au fost oferite de Deutsche Opera din Berlin (unde a interpretat toate cele patru roluri feminine principale din Povestirile lui Hoffmann - Olympia, Antonia, Giulietta și Stella - , Regina Noptii, Violetta) Opera de Stat din Berlin (Zerbinetta, Regina Noptii), Il Teatro Filarmonico din Verona (Donna Anna din Don Giovanni și Violetta din La Traviata), miticul Teatro La Fenice (Violetta).

Printre triumfurile recente ale Elenei Moșuc se numără câteva debuturi considerate excepționale: Marguerite (Faust), Amina (La Sonnambula), Liù (Turandot) și Maria Stuarda – la Zürich și la Opera de Stat din Berlin. De asemenea, a înregistrat succese senzaționale cu evoluții fascinante în La Traviata (sub conducerea regizorală a legendarului Franco Zeffirelli, New Israeli Opera), Lucia di Lammermoor la Thessaloniki (regia: Renata Scotto) și Théâtre Capitole din Toulouse, în rolurile Elvira (Opera de Stat din Viena), Micaela (Arena din Verona), Gilda (Teatro Regio di Parma, Opera de Stat din Viena, Opera Bavareză de Stat München, Teatro Verdi Trieste), Zerbinetta și Regina Noptii (în noi montări la Opera din Zürich). În mod cu totul special se cuvine să fie evidențiat debutul său strălucitor, încununat de un succes de mari proporții în rolul Violetta Valéry, la pretențiosul și faimosul Teatro alla Scala din Milano.

În agenda Elenei Moșuc sunt programate noi spectacole la Opera de Stat din Hamburg (cele patru roluri feminine din Les Contes d'Hoffmann), Genova (Anna Bolena), Tokio (Don Giovanni și La Traviata), Bologna (I Puritani). În stagiunea 2007-2008, a fost invitată să interpreteze rolurile Liù, Lucia, Gilda, Mimì (Zürich) și Violetta Valéry (la Zürich și la Opera de Stat din Viena).

În discografia Elenei Moșuc se regăsesc albumele solo *Au jardin de mon Coeur*, *Mozart Portrait* și *Notre Amour* (cu partituri mai puțin cunoscute, inspirate din folclorul muzical românesc), dar și CD-uri precum *Stabat Mater* de Gualberto Brunetti (prima înregistrare mondială), *With Compliments* (arii din Händel, cu Orchestra de Cameră din Zürich). Cele mai noi discuri sunt înregistrările integrale *Schön ist die Welt* (de Léhar) și *Flautul fermecat*. Elena Moșuc este prezentă și într-o serie de DVD-uri, printre care *La Bohème* (Musetta), *Rigoletto* (Gilda – alături de Leo Nucci). În pregătire se află înregistrări cu *Ariadne auf Naxos* (Zerbinetta) și *Flautul fermecat* (Regina Noptii). Printre numeroasele apariții la televiziune ale Elenei Moșuc, se distinge participarea ei la luxurianta gală centenară FIFA din 2004 desfășurată sub bagheta lui Valery Gergiev, care a fost difuzată live în peste 120 de țări din întreaga lume, precum și la cea din 2006 sub bagheta lui Vladimir Fedoseyev. În sfârșit, dar deloc în cele din urmă, trebuie amintită prima ei prestație într-un film de televiziune – *The Genius of Mozart*, realizat de BBC.

Premii și Distincții

Premii:

- Premiul I la Concursul Internațional ARD organizat la München, 1990
- Premiul I la Concursul Internațional de la Monte Carlo, 1991

Distincții:

- "Europäische Förderpreis für Musik" (noiembrie 1993)
- Premiul "Bellini d'Oro" (Catania, sfârșitul anului 1995)
- "Premio Zenatello di Verona" (2002)
- "Premio Verdi di Modena" și "Premio Verdi di Verona" (2004)

- “Ofițer al Artelor”, România, 2005

Repertoriu

Operă:

- Bizet: *Carmen* - Micaela
- Bellini: *I Puritani* - Elvira; *La Sonnambula* - Amina
- Délibes: *Lakmé* - Lakmé
- Donizetti: *Lucia di Lammermoor* - Lucia; *Linda di Chamounix* - Linda; *Maria Stuarda* - Maria Stuarda; *Anna Bolena* - Anna Bolena
- Glinka: *Ivan Susanin* - Antonida
- Gounod: *Roméo et Juliette* - Juliéte; *Faust* - Marguerite
- Humperdinck: *Hänsel und Gretel* - Gretel
- Léhar: *Die Lustige Witwe* - Hanna Glawari
- Mozart: *Die Entführung aus dem Serail* - Königin der Nacht; *Die Zauberflöte* - Konstanze; *Don Giovanni* - Donna Anna
- Offenbach: *Les Contes D'Hoffmann* - Olympia, Antonia, Giulietta, Stella
- Puccini: *La Bohème* - Mimì, Musetta; *Turandot* - Liù
- Strauss: *Ariadne auf Naxos* - Zerbinetta; *Die Schweigsame Frau* - Aminta
- Verdi: *Rigoletto* - Gilda; *La Traviata* - Violetta; *Luisa Miller* - Luisa Miller

Concert:

- Beethoven: Messe C-Dur; Christus am Ölberge
- Brahms: Ein Deutsches Requiem
- Bruckner: Grosse Messe und Te Deum; Messe f-moll
- Brunetti: Stabat Mater
- Charpentier: Te Deum
- Dvorak: Requiem
- Glière: Konzert für Koloratursopran und Orchester
- Haydn: Die Schöpfung
- Nelson: Messe
- Mahler: Simfonia nr.2 și nr.8
- Mendelssohn: Paulus
- Motalla: Canzonetta for soprano and orchestra; Poesia per una sognatrice
- Mozart: Grabmusik; Grosse Messe c-moll; Missa Solemnis C-Dur; Krönungsmesse; Regina coeli in B-Dur; Requiem
- Orff: Carmina Burana
- Penderecki: Dies Irae
- Rossini: Stabat Mater
- Szymanowski: Stabat Mater
- Verdi: Requiem
- V. Eybler: Die Hirten von der Krippe zu Bethlehem

Lieduri:

- Brahms
 - Chausson
 - Debussy
 - Enescu
 - Fauré
-

- Poulenc
- R. Strauss

Înregistrări

Cd-uri:

- **Schön ist die Welt**

Operetă în trei acte, Elena Moșuc (Soprană), Elisabeth, Mercedes; Zoran Todorovich (Tenor), Georg, Sascha, Münchner Rundfunkorchester, Dirijor: Ulf Schirmer cpo Records, 4. 2006, 77'22

- **Notre Amour**

Elena Moșuc (soprană), Sabine Vatin (pian) Arte Nova (BMG Entertainment), 4. 2002, 72'53

- **With Compliments**

Elena Moșuc (soprană), Howard Griffiths (dirijor), Zürcher Kammerorchester și alții, Claves, 4. 2001, 53'30

- **Mozart Portrait**

Elena Moșuc (soprană), Camil Marinescu (dirijor), Iași "Moldova" Philharmonic Orchestra Romania Arte Nova (BMG Entertainment), 12. 2000, 78:37

- **Au Jardin de mon Coeur**

Elena Moșuc (soprană), Jan C. Schultz (dirijor), Hungarian State Symphony Orchestra Arte Nova (BMG Entertainment), 2. 2000, 72:58

- **Stabat Mater**

Elena Moșuc (soprană), Luiz Alves da Silva (contratenor), Ensemble Turicum PAN Classics, 7. 1994, 48:13

DVD-uri:

- **Puccini - La Bohème**

Zürich Opernhaus, Live DVD 2005 Dirijor: Franz Welser-Möst; Corul și orchestra Oper Zürich; Zusatzchor Opernhaus Zürich, Cristina Gallardo-Domas (Mimi), Elena Moșuc (Musetta); Marcello Giordani (Rodolfo); Michael Volle (Marcello).

- **Mozart - Die Zauberflöte**

Franz Welser-Möst, Corul și orchestra Oper Zürich, Matti Salminen (Sarastro), Anton Scharinger (Papageno), Elena Moșuc (Königin der Nacht) ș.a. 2 DVDs, 9. 2002, 151'.

Legături externe

- [ro Soprana Elena Moșuc](#) ^[1]
- [en www.mosuc.com](#) ^[2]
- [YouTube - Queen of the Night](#) ^[3]

Referințe

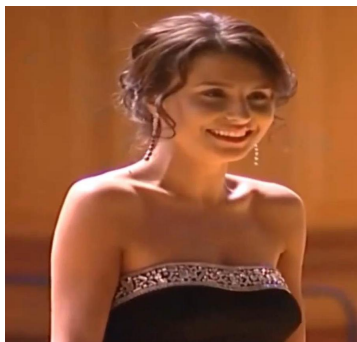
[1] http://www.casa-romanilor.ch/elena_mosuc.htm

[2] <http://www.mosuc.com/>

[3] <http://www.youtube.com/watch?v=E2qtTgoajoU>

Valentina Naforniță

Valentina Naforniță

Naforniță interpretând *Te știam numai din nume* la jubileul lui Eugen Doga în Sala Mare a Conservatorului din Moscova, pe 11 mai 2012

Informații generale

Nume naștere	Valentina Naforniță
Data și locul nașterii	1987 raionul Glodeni, RSSM
Gen muzical	operă
Tipul de voce	soprană
Website	http://www.nafornita.com/

modifică ^[1] ⓘ

Valentina Naforniță (n. 1987, raionul Glodeni, RSS Moldovenească) este o cântăreață de operă (soprană) româncă, născută în Republica Moldova. Ea este cunoscută în prezent ca fiind câștigătoarea ediției din 2011 a concursului BBC Cardiff Singer of the World.

Biografie

Valentina Naforniță s-a născut în Glodeni, Moldova. Valentina a absolvit Colegiul de Muzică Ștefan Neaga din Chișinău (Republica Moldova) în 2006 și apoi a urmat un program de studii de masterat (Master of Arts) sub coordonarea Eleonorei Enăchescu la Departamentul de Voce a Universității Naționale de Muzică din București. Soprana este solistă la Opera Națională București și a Operei de Stat din Viena. Valentina a urmat și un an de studii la Opera de Stat din Viena, după terminarea masteratului din capitala României.

Valentina Naforniță este căsătorită cu baritonul Mihai Dogotari.

Evenimente

În data de 3 noiembrie 2013, Valentina Naorniță a fost cea care a interpretat imnul de stat al Republicii Moldova, la deschiderea Manifestației „Pro Europa” din Chișinău.^[2]

Note

- [1] http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Valentina_Naorni%C8%9B%C4%83&action=edit§ion=0
- [2] Vocea de privighetoare a Valentinei Naornița, cea care a deschis manifestația din 3 noiembrie (<http://unimedia.info/stiri/video-vocea-de-privighetoare-a-valentinei-naornita--cea-care-a-deschis-manifestatia-din-3-noiembrie-67823.html>), Unimedia.md

Legături externe

- Video-ul (<http://www.youtube.com/watch?v=JzUN-0XSyxQ>) solistei Valentina Naorniță pe You Tube, în fazele finale ale concursului BBC Cardiff Singer of the World
- Recitalul (<http://www.youtube.com/watch?v=IDkV02Mg8dg&feature=endscreen>) cu orchestră în timpul BBC Cardiff Singer of the World
- Recitalul (<http://www.youtube.com/watch?v=WMcefCdoUXw>) solistei Valentina Naorniță (acompaniată la pian), înainte de câștigarea concursului BBC Cardiff Singer of the World
- Momentul decernării (<http://www.youtube.com/watch?v=ZLJgZ4CNnXU>) premiului **BBC Cardiff Singer of the World 2011**
- Interviu - *Cea mai bună voce a lumii, soprana Valentina Naorniță, se pregătește de primul album* (http://www.adevarul.ro/moldova/timp_liber/INTERVIU_Valentina_Naornita--Casa_este_locul_de_care_ne_este_cel_mai_tare_dor_mie_si_sotului_0_595740461.html), 22 noiembrie 2011, Stela Dănilă, *Adevărul*

Mariana Nicolesco

Mariana Nicolesco (n. 28 noiembrie 1948, în comuna Găujani, județul Giurgiu) este o soprană de origine română.

Carieră

Mariana Nicolesco a terminat Școala de Muzică din Brașov cu Concertul pentru vioară de Bruch, a urmat, pentru o scurtă perioadă, Secția Canto a Conservatorului din Cluj și a dobândit prin concurs o bursă de studii la Conservatorul Santa Cecilia din Roma, unde a studiat cu Jolanda Magnoni, lucrând apoi cu Rodolfo Celletti și cu Elisabeth Schwarzkopf.

După ce a câștigat în 1972 Concursul Internațional Voci Rossiniane, organizat la Milano de Radioteleviziunea Italiană, RAI, a fost invitată de dirijorul american Thomas Schippers să deuteze la Cincinnati în rolul Mimi din *La Bohème* de Puccini, fapt care a marcat începutul carierei sale internaționale.

A cântat pe cele mai renumite scene ale lumii, începând cu Teatrul alla Scala din Milano, unde a debutat în premiera mondială a operei *La Vera Storia* de Luciano Berio (1982), și unde apare apoi în numeroase noi puneri în scenă, recitaluri și concerte, ca și la Metropolitan Opera din New York cu „*La Traviata*” de Verdi (1978). A apărut în teatrele de la München, Viena, Paris, Monte Carlo, Chicago, Hamburg, San Francisco, Los Angeles, Barcelona, Madrid, Zürich, Roma, Florența, Parma, Veneția, Bologna, Torino, Palermo, Trieste, Strasburg, Toronto, Pretoria, Caracas, Philadelphia, Miami, Washington, Boston, Houston, New Orleans, Rio de Janeiro, Dresda, Tokio, Berlin, la Festivalul de la Salzburg, la Maggio Musicale Fiorentino, la Rossini Opera Festival de la Pesaro, la Festivalul de la Martina Franca sau la Festivalul Casals în Puerto Rico.

Ea este prezentă în spectacole semnate de Luchino Visconti, Giorgio Strehler, Patrice Chéreau, Luca Ronconi, Jean-Pierre Ponnelle, Franco Zeffirelli, Pier Luigi Pizzi, Jonathan Miller, sub bagheta lui Carlo Maria Giulini, Wolfgang Sawallisch, Riccardo Muti, Seiji Ozawa, Lorin Maazel, Peter Maag, Giuseppe Patané, Alberto Zedda, Colin Davis, Georges Prêtre, Gennadij Rozhdestvensky și în prestigioasele săli de concert Carnegie Hall din New York, Royal Festival Hall la Londra, Accademia Santa Cecilia de la Roma, Concertgebouw din Amsterdam, Musikverein la Viena, la Salle Pleyel din Paris, Marea Sală a Conservatorului din Moscova.

Sopranei Mariana Nicolesco i-a fost conferit Ordinul Național Steaua României în Grad de Mare Cruce "pentru merite excepționale, în semn de înaltă apreciere pentru întreaga sa carieră".^[1]

Laureată a Medaliei UNESCO pentru Merite Artistice Mariana Nicolesco a fost numită Artist UNESCO pentru Pace "în semn de recunoaștere a angajamentului său în favoarea moștenirii muzicale, a creației artistice, a dialogului între culturi și a contribuției sale la promovarea idealurilor Organizației".^{[2][3]}

Roluri și evenimente

Mariana Nicolesco s-a remarcat într-un vast repertoriu mergând de la Baroc la Verism și muzica contemporană, cu o afinitate specială pentru Mozart, Verdi și Belcanto. A debutat în rolul Violettei din *La Traviata* de Verdi dirijată de Thomas Schippers și pusă în scenă de Gian Carlo Menotti la Florența în 1976; avea să interpreteze acest rol în peste 200 de reprezentații. Alte roluri din repertoriul verdian sunt Gilda în *Rigoletto* (New York Metropolitan Opera 1978, Caracas Teatro Municipal 1981, Strasbourg Opéra du Rhin 1981), Luisa în *Luisa Miller* (Amsterdam Concertgebouw 1984), Leonora în *Il Trovatore* (Hamburg Staatsoper 1981), Desdemona în *Otello* (Toronto 1980, Pretoria 1981, Hamburg Staatsoper 1983), Amelia în *Simon Boccanegra* (Tokio 1990).

Principalele sale roluri mozartiene sunt Donna Elvira în *Don Giovanni*, cu Sawallisch la München (1986-1996) și cu Muti la Scala (1987, 1988, 1993), Cinna în *Lucio Silla* în regia lui Chéreau tot la Scala (1984), Vitellia în *La Clemenza di Tito* cu Maag la Bologna (1988), Elettra în *Idomeneo* cu Ozawa la Tokyo (1990) și Festivalul de la Salzburg (1990).

La Teatrul alla Scala, Mariana Nicolesco a participat la renașterea repertoriului baroc cu *L'Orfeo* de Luigi Rossi (1985) și *Fetonte* de Niccolò Jommelli (1988) în regia lui Luca Ronconi; a interpretat rolul titular în opera *Beatrice di Tenda* de Bellini la Teatrul La Fenice din Veneția (1975), rolul titular în opera *Maria di Rohan* de Donizetti la Festivalul de la Martina Franca (1988); alte roluri de Belcanto au fost Elisabetta I din *Roberto Devereux* (Montecarlo 1992, 1997), Anna Bolena (München 1995) de Donizetti și recitaluri de Belcanto la Teatrul alla Scala din Milano (1988, 1993), Carnegie Hall din New York (1994), Marea Sală a Conservatorului din Moscova (1996, 1998).

A interpretat Liù din *Turandot* de Puccini (Teatro Regio din Torino 1977, Houston 1982, Berlin 1987), Mimì din *La Bohème* de Puccini (Chicago Lyric Opera 1979, Rio de Janeiro 1980), Nedda din *I Pagliacci* de Leoncavallo (New York Metropolitan Opera 1978-1986, Wiener Staatsoper 1986), Donna Anna în opera *Kamenî Gost* (Oaspetele de piatră) de Dargomijski (Teatro alla Scala din Milano 1983, Paris Opéra Comique 1985), Tatiana în *Evghenij Oneghin* de Tchaikovsky (Maggio Musicale Fiorentino 1975), Țarina Marina în *Dimitrij* de Dvorak (München Festival 1992), rolul *La Protagonista* din opera *Un re in ascolto* de Luciano Berio în premieră pentru Teatro alla Scala din Milano (1986).

La invitația Papei Ioan Paul al II-lea, cu ocazia primului Concert de Crăciun în Vatican (1993), transmis în Mondovisione, Mariana Nicolesco a cântat vechile colinde românești.

Ea a interpretat în premieră mondială, sub bagheta lui Lorin Maazel, *Seven Gates of Jerusalem*, capodopera lui Krzysztof Penderecki dedicată celor 3000 de ani ai Orașului Sfânt (1997).

Mariana Nicolesco apare în 1991 pentru prima dată în fața publicului din țara natală, la Ateneul Român din București, și oferă ulterior concerte cu Orchestra Simfonică a Filarmonicii George Enescu, între altele celebrând în 1993 cei 125 de ani și în 1998 cei 130 de ani ai acesteia.

Revenind în România, Mariana Nicolesco a creat la Brăila în 1995 Concursul Internațional de Canto Hariclea Darclée^[4] care onorează memoria primei interprete a operei Tosca de Puccini, născută în orașul de la Dunărea de Jos.

În anii dintre o ediție și alta a Competiției, Mariana Nicolesco oferă laureaților acesteia Cursuri de Măiestrie Artistică.

Este Președinta Fundației Darclée și a Concursului Internațional de Canto Hariclea Darclée, la care au luat parte până acum peste 1800 de tineri artiști din România și din alte 47 de țări din 5 continente.

Mariana Nicolesco a creat la New York The Romanian Atheneum International Foundation și la București Fundația Internațională Ateneul Român în 1991 care au contribuit la restaurarea orgii cu piese comandate la Ludwigsburg fabricantului acesteia și în 1994 au donat un mare pian de concert Steinway.

Mariana Nicolesco a creat în 2003 la Brașov Primul Festival și Concurs Național al Liedului Românesc, precum și Gran Gala UNESCO-UNICEF România, la Veneția, 2003.^[5]

În anul 2003, la împlinirea a 150 de ani de la premiera absolută a operei La Traviata de Verdi, a prezentat în Statele Unite un spectacol cu opera verdiană în interpretarea unor tineri artiști români laureați ai Concursului Internațional de Canto Hariclea Darclée.

Un studiu publicat în 2003 arată că, în istoria Teatrului alla Scala din Milano, Mariana Nicolesco este soprana care a apărut în cele mai multe premiere absolute.^[6]

În Anul Internațional George Enescu proclamat de UNESCO în 2005, cu prilejul comemorării a 50 de ani de la trecerea în eternitate a marelui compozitor român, Mariana Nicolesco prezintă în premieră mondială integrala liedurilor compuse de acesta în interpretarea laureaților Concursului Național al Liedului Românesc pe care l-a creat la Brașov^[7]. Aceste capodopere au fost cântate apoi în Concerte Extraordinare la Expoziția Universală de la Aichi în Japonia, la Nagoya și Tokio, la Praga, Paris, Roma și New York. Integrala liedurilor lui George Enescu a fost publicată cu această ocazie în CD și DVD. Aceste evenimente au fost menționate în presa muzicală internațională de la Orpheus din Berlin la Amadeus de la Milano.

Membră a Juriului Concursului Internațional Schubert și Modernitatea organizat de Universitatea de Muzică și Arte din Graz, Austria (2003, 2006).

În cadrul Anului Internațional Mozart 2006 oferă la Opera și la Conservatorul din Lausanne o serie de Cursuri de Măiestrie Artistică unor studenți și tineri artiști din Elveția, Italia, Franța, Argentina, Anglia și România.

Inaugurează Cursuri de Măiestrie Artistică la Academia Internațională de Canto din cadrul Universității din Cardiff (2007).

Apare pe coperta ediției noiembrie-decembrie 2007 a revistei Orpheus din Berlin care titrează: «Mariana Nicolesco – Europa cântă cu noi». Revista dedică un amplu articol Festivalului și Concursului Internațional de Canto Hariclea Darclée.

Preafericitul Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, îi remite sopranei Mariana Nicolesco în anul 2008, la Ateneul Român din București, Diploma de Onoare a Fundației Internaționale Omenia, “pentru crearea în România a unei Școli de canto de cel mai înalt nivel european, pentru actele sale umanitare, pentru promovarea toleranței și reconcilierii.”

În 2009, la Opera Națională București au loc premierele absolute pentru România cu Parisina d'Este și cu Gemma di Vergy de Gaetano Donizetti, reprezentații coordonate de Mariana Nicolesco ca și în Salonul de Muzică al Castelului Peleş din Sinaia și în cadrul Festivalului Darclée.

Mariana Nicolesco, “o mare voce a timpului nostru”, a primit Premiul Special și Medalia Kulturpreis Europa “pentru performanțele sale artistice, pentru calitatea sa de mentor și formator al tinerei generații și pentru rolul excepțional, încununat de succes, pe care-l asumă în relația României cu Europa și a Europei cu România”.^[8]

Distincții

- Primul titlu Științific de Doctor în Artă din România, cu o teză despre Belcanto (2000)^[9]
- Membru de Onoare al Academiei Române (1993)
- Doctor Honoris Causa al Academiei de Muzică Gheorghe Dima din Cluj-Napoca (1996)
- Profesor Honoris Causa al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (2005)
- Profesor Onorific (2002) și Doctor Honoris Causa (1999) al Universității Transilvania din Brașov
- Membru în Comitetul de Onoare al Fundației Internaționale Yehudi Menuhin (2003)
- Cetățean de Onoare al Bucureștiului (1991), Clujului (1994), Brăilei (1995) și Brașovului (1999)
- Desemnată Numărul Unu în Topul femeilor de succes din România (2004)
- Președinte al Fundației Internaționale Ateneul Român (1991)
- Președinte al Fundației Darclée (1995)
- Ordinul Național Steaua României în grad de Mare Cruce (2008)
- Comandor al Ordinului Steaua Solidarității Italiene (2004)
- Guvernul Franței i-a acordat titlul de Ofițer al Ordinului Artelor și Literelor (2000)
- Berlin Muzicianul Anului (2003)
- Palermo Medalia Siciliei cu prilejul intrării României în Uniunea Europeană (2007)
- Premiul Special Kultur Preis Europa - Medalia Europei (2007)
- Medalia UNESCO pentru Merite Artistice (1992)
- Artist UNESCO pentru Pace (2005)

Discografie

- Vincenzo Bellini Beatrice di Tenda – Rizzoli Records 1987, Sony 1995, 2009
- Gaetano Donizetti Maria di Rohan – Nuova Era 1988, 1991
- Wolfgang Amadeus Mozart Le Nozze di Figaro – EMI 1987
- Giuseppe Verdi Simon Boccanegra – Capriccio 1990, 2005
- Giacomo Puccini La Rondine – CBS Record 1983
- Mariana Nicolesco und das Münchner Klaviertrio – BMG 1997
- O selecție a înregistrărilor live din concertele și recitalurile susținute în țara natală a fost publicată într-un album de trei CD-uri, sub titlul Mariana Nicolesco în România (TVR & FIAR 2002). Ulterior a fost editată seria de trei DVD-uri Mariana Nicolesco de pe scenele lumii în România (FIAR & Atlantic Media 2007)
- Giacomo Meyerbeer Cantata Gli amori di Teolinda – Pro Arte 1981
- Maurice Ravel Cantatele Alyssa și Alcione – Rizzoli Records 1987
- Vatican Christmas – Sony 1994, Natale in Vaticano – Video RAI 1994
- Luciano Berio La Vera Storia, Teatro alla Scala, Milano – Scala 1982 RAI
- Krzysztof Penderecki Seven Gates of Jerusalem – 3SAT 1997, Requiem Polonez – 3SAT 1988

Aprecieri în presa internațională

- Cântul dramatic al Mariane Nicolesco a extaziat publicul. Asahi Shimbun / Tokyo, Ryuichi Higuchi, 18.05.1990.
- Superba Mariana Nicolesco. Corriere della Sera / Milano, Duilio Courir, 16.01.1986
- Mariana Nicolesco a provocat un adevărat cutremur la Scala cu argintul viu al aceluia surprinzător Mi tradi. The Independent / Londra, Rupert Christiansen, 29.12.1987
- O mare voce, o măiestrie supremă. Süddeutsche Zeitung / München, W.E. von Lewinski, 18.09.1981
- Cu greu și-ar putea cineva aminti să fi asistat la Balshoi Teatr sau la Marea Sală a Conservatorului la o astfel de perfectă, desăvârșită împlinire, ca acest concert al Mariane Nicolesco, Belcanto Gala, susținut cu Orchestra Națională a Rusiei. Vecernii Club / Moscova, Natalia Zimianina, 30.11.1996

- O adevărată revelație. Sunt rarissime azi sopranele care posedă o măiestrie atât de desăvârșită. *Il Gazzettino* / Veneția, Mario Messinis, 17.04.1975
- Mariana Nicolesco dă personajului (Euridice) accente în același timp de suavitate și de durere, impregnate de speranță și de suferință, cu un joc de prima donna, ceea ce și este, întreaga operă stând de fapt pe umerii ei. *Opéra International* / Paris, Sergio Segalini, septembrie 1985
- Nici un alt artist liric n-a creat un eveniment comparabil cu debutul Mariane Nicolesco la New York. Nici unul n-a avut un astfel de impact. Vocea ei a răsunat cu o extraordinară expresivitate, revelând semnificații și trăiri pe care nimeni nu le-ar fi crezut posibile. *The New York Post* / New York, Joseph C. Korena, 18.10.1978
- O Divă excepțională numită Mariana Nicolesco. *El Mundo Diario* / Madrid, Pablo Nadal, 12.01.1981
- Mariana Nicolesco dă acestui rol (Beatrice di Tenda) o dimensiune inimaginabilă, ce ne taie pur și simplu respirația, ne uluiește și ne umple sufletul de bucurie. Nu există azi soprană care să se poată compara cu Mariana Nicolesco. Ce cânt desăvârșit, cu adevărat dramatic, ce virtuozitate, ce linie muzicală! Bravo pentru această nouă și scilipitoare înregistrare belcantistică! *Orpheus* / Berlin, Geerd Heinsen, martie 1988
- Mariana Nicolesco, Regina della Scala. *La Notte* / Milano, Gabriella Mazzola, 10.03.1993
- Mariana Nicolesco, voce de star și prezență de star. *Le Point* / Paris, André Tubeuf, 18.01.1992
- Creația ei în rolul Violettei din *La Traviata* este superbă. Una dintre cele mai extraordinare apariții din câte ne putem aduce aminte. *The New York Times* / New York, John Rockwell, 05.09.1977
- Mariana Nicolesco remarcabilă în recitative, strălucită în arii. *Die Bühne* / Viena, R.L., martie 1988
- Vibrant, formidabil de bine cântat de Mariana Nicolesco. *The Guardian* / Londra, Gerald Larner, 04.02.1992
- Mariana Nicolesco, noua stea a belcantoului, triumfă la Scala și cucerește Parisul. *Paris Match* / Paris, G.M., 25.06.1982
- Mariana Nicolesco a devenit din prima clipă favorita iubitorilor de operă din New York. O mare voce cu un timbru cald, cu o personalitate distinctă, pură, cu acel vibrato ce-i asigură un vast registru de expresie. Controlul perfect al forțelor vocale permite sunetului să planeze cu o neobișnuită ușurință și siguranță. *The New York Times* / New York, Peter G.Davis, 26.09.1977
- Mariana Nicolesco, o mare Traviata. *El Noticiero Universal* / Barcelona, A.V., 18.12.1978
- Una dintre cele mai frumoase voci ale timpului nostru. *L'Événement du Jeudi* / Paris, V.T., 19.06.1985
- Mariana Nicolesco a cântat cu un astfel de impact tragic încât până și alți artiști în scenă, odată cu o parte din public, erau mișcați până la lacrimi. *The Boston Herald* / Boston, Ellen Pfeifer, 25.01.1986
- Mariana Nicolesco, superbă voce de soprană lirico-spinto cu acute strălucitoare; fiecare sunet e în control ferm, ca și întreaga linie de canto. *Chicago Tribune* / Chicago, John Von Rhein, 03.12.1979
- Mariana Nicolesco, extraordinară soprană drammatico d'agilità, cu mari calități de actriță, pe care publicul Teatrului alla Scala o cunoaște de ani și ani, a dat personajului (Regina Climene din *Fetonte*) o forță și o autenticitate superbe, meritând din plin ovațiile primite după fiecare arie și la sfârșitul spectacolului. *Gente* / Milano, Renzo Allegri, 18.02.1988
- Senzația anului trecut a fost Mariana Nicolesco. După premiera de ieri seară apare limpede că senzația acestui an e tot Mariana Nicolesco. Temperament fascinant, născută pentru scenă, de o frumusețe ce-i servește talentul, ea este exact genul de artistă capabilă să declanșeze pasiuni, dacă nu chiar adevărate bătălii în rândul iubitorilor de operă. Eventualele ei slăbiciuni vor fi întotdeauna considerate mai interesante decât virtuțile altor soprane. *The New York Post* / New York, Speight Jenkins, 24.09.1978
- Mariana Nicolesco, o voce plină, cu o emisie naturală și cu un timbru de o evidentă eleganță tragică. *San Francisco Chronicle* / San Francisco, H.S., 14.02.1988

- Cea mai atașantă voce era aceea a sopranei românce Mariana Nicolesco, voce dramatică, admirabil modulată, condusă cu o mare măiestrie. *The Cleveland Press* / Cleveland, Frank Hruby, 14.05.1982
- Interpretarea mării dive românce Mariana Nicolesco a fost o adevărată lecție de canto. *ABC* / Sevilla, Ramon Maria Serrera, 25.03.1996
- Instrumentul vocal de o excepțională siguranță al Mariane Nicolesco demonstrează, cu măiestria ei, de la un cap la altul al operei, o virtuozitate de neimaginat. *Das Opernglas* / Hamburg, Michael Lehnert, noiembrie 1991
- Populara arie a Gildei îi oferă Mariane Nicolesco oportunitatea de a ne arăta cum melodii degradate prin uzură, decăzute, pot fi readuse la prospețimea inițială și la o sublimă virtuozitate de o voce superb antrenată, printr-o concepție nouă și o trăire de o intensă spiritualitate. Fără îndoială, vocea Mariane Nicolesco este cea mai frumoasă voce care a cântat vreodată la O'Keefe Center. *Toronto Sun* / Toronto, Andrew Porter, 05.11.1978
- Recitalul Mariane Nicolesco la Scala: un triumf senzațional. *Orpheus* / Berlin, Geerd Heinsen, iulie 1988
- Aseară, la Scala din Milano, Mariana Nicolesco a declanșat prin cântul ei o adevărată furtună de ovații. *Daily News* / New York, Liz Smith, 24.05.1988
- La Scala Mariana Nicolesco în Cinna, ardentă și impresionantă. Spectacolul e considerat drept evenimentul muzical al anului. *International Herald Tribune*, William Weaver, 07.06.1984
- Mariana Nicolesco, splendidă măiestrie vocală și intensitate pasională. *Corriere della Sera* / Milano, Dario Del Corno, 10.08.1988
- O încântare. Cu timbrul imperios și vibrant al vocii sale, Mariana Nicolesco aduce în interpretare culorile dramei și ale vehemenței. Acute sonore, o mare agilitate, o impetuoasă natură care conving pe loc. *Le Figaro* / Paris, Pierre-Petit, 17.11.1989
- Mariana Nicolesco are acea extrem de rară abilitate de a-și aduce vocea ei imensă la nivelul unui murmur amenințător, dar plin de culoare, de unde această voce explodează dintr-o dată cu o magnifică promptitudine și energie. *Gramophone* / Londra, André Tubeuf, aprilie 1992
- Superbă voce, gravă, de o culoare excepțională. *Le Quotidien de Paris* / Paris, Gérard Mannoni, 07.02.1985
- Personajul, extrem de viu, și marea bogăție de expresie și de nuanțe i-au permis Mariane Nicolesco să ajungă pe culmile cele mai înalte. *Die Welt* / Hamburg, M.V., 19.09.1991
- Succesul ultimei serii a Festivalului de la Salzburg s-a datorat Mariane Nicolesco. Culorile, contrastele, pasiunile și vitalitatea Elettrei au înflăcărat publicul. *Diapason-Harmonie* / Paris, André Tubeuf, 31.08.1990
- Mariana Nicolesco, bravissima într-un rol vocalmente asasin. *Il Mattino* / Napoli, Francesco Canessa, 11.03.1982
- Muzica devine adevărată poezie. Un copleșitor succes, un triumf. *La Stampa* / Torino, Massimo Mila, 13.06.1985
- Mariana Nicolesco a strălucit cu vocea ei amplă, fermă, de o emisie clară, cântând cu o ușurință care-ți taie respirația; chiar și în pasaje de extremă agilitate ea a știut să rămână expresivă și cu o intonație perfectă. *Financial Times* / Londra, William Weaver, 14.02.1988
- La Nicolesco, unul dintre ultimii monștri sacri ai cântului. *L'Express* / Paris, Pierre Combescot, 19.01.1990
- Aclamată din nou revelația Nicolesco, splendid exemplu de muzicalitate, de simț dramatic și de prezență scenică. *Oggi* / Milano, Alfredo Mandelli, 02.12.1983
- Un memorabil debut în rolul Violettei, alături de legendarul Alfredo Kraus. *Corriere della Sera* / Milano, Duilio Courir, 15.03.1993
- Mariana Nicolesco ne-a încântat cu acutele ei radiante și cu forța ei telurică, scenele cu Vickers fiind sfâșietoare prin angajamentul emoțional. *Opera News* / New York, Robert Jacobson, 29.03.1986
- Un monument al belcantoului. *Vogue* / Paris, R.V., 1979
- Mariana Nicolesco este o voce dramatică de coloratură, cu pasiune, cu o tehnică sigură, și o prezență scenică formidabilă. *Opera* / Londra, Richard Law, mai 1992

- La München, ca și la Scala din Milano, Mi tradi din Don Giovanni cu Mariana Nicolesco e unul dintre acele adevărate miracole din lumea operei în care muzica, devenită acțiune, ne fascinează și ne emoționează. Diapason-Harmonie / Paris, André Tubeuf, februarie 1988
- Două regine în Turandot : (prințesa cu același nume) și sclava Liù, interpretată de Mariana Nicolesco. Daily News / New York, Ron Eyer, 19.09.1977
- O interpretare plină de forță în fiecare detaliu, o mare tragediană lirică, cu o absolută stăpânire a artei sale. Le Quotidien de Paris / Paris, Gérard Mannoni, 29.01.1992
- Prima Donna Assoluta. Opera Quarterly / New York, René Seghers, martie-mai 2002
- Fapt mai curând unic decât rar pentru o operă modernă, Mariana Nicolesco a fost aplaudată la scenă deschisă la Teatrul alla Scala din Milano. La Stampa / Torino, Massimo Mila, 11.03.1982
- Mariana Nicolesco, Signora del Belcanto. Corriere della Sera / Milano, Mario Pasi, 20.12.1987
- Mariana Nicolesco, Diva Divină. Vanity Fair / New York, Bob Colacello, decembrie 1994

Surse

- Grove Dictionary of Music and Musicians, 1985, 1988
- The New Grove Dictionary of Opera, 1992
- Oxford University Press, 2002, 2008
- Who's Who in Music, 1993
- Riemann Musiklexikon, 1992
- Grosses Sängerlexikon, 1991
- Rodolfo Celletti Il Teatro d'Opera in disco, 1987
- Rodolfo Celletti La Musica in Dischi, 1990
- Concise Oxford Dictionary of Opera, 1986
- Opera '93. Annuario dell'opera lirica in Italia
- The Clarinet, 1984, Vol. 12-13, International Clarinet Society, Idaho State University.
- Bielefelder Katalog Klassik, Compact Discs, MusiCassetten 1993, 1994, 1996, 1997
- Dorina Rusu – Istoria Academiei Române în date (1866-1996), Story of the Romanian Academy in dates (1866-1996) – Bucharest, 1997
- Nuova rivista musicale italiana, numeri 3-4, 1986

Note

- [1] București, 28 noiembrie 2008
- [2] Paris, 21 noiembrie 2005
- [3] Marea soprană MARIANA NICOLESCO a fost numită Ambasador Onorific UNESCO (<http://www.formula-as.ro/2013/1077/planete-culturale-30/marea-soprana-mariana-nicolesco-a-fost-numita-ambasador-onorific-unesco-16622>), Silvia Kerim, *Formula AS* - anul 2013, numărul 1077, accesat la 19 ianuarie 2014
- [4] Timpul, decembrie 1995; Adevărul, 28 iunie 1995; România Liberă, 5 septembrie 1995; Evenimentul Zilei, 27 iunie 1995; Meridian, 31 august 1995; Libertatea, 27 august 1995; Nine O'Clock, 19 ianuarie 1996
- [5] Il Gazzettino, Veneția, 7 septembrie 2003; Curentul, 24 septembrie 2003; Curierul Național, 9 septembrie 2003; Ziua, 9 septembrie 2003
- [6] Radio România Cultural, Dr. Stephan Poen în cadrul ciclului Sub soarele Italiei, 19 octombrie 2003; Gardianul, 31 octombrie 2003; Independent, 31 octombrie 2003; Monitorul, 31 octombrie 2003; Obiectiv, 10 noiembrie 2003; Actualitatea Muzicală, octombrie 2003
- [7] Actualitatea Muzicală, iunie 2003; Bună Ziua Brașov, 19 mai 2003; Cronica Română, 23 mai 2003; Obiectiv, 5 mai 2003; ABC-Azi, 16 mai 2003; Adevărul, 14 mai 2003; România Liberă, 24 mai 2003; Transilvania Express, 10 mai 2003; Gazeta de Transilvania, 20 mai 2003; Ziua, 15 mai 2003; Gardianul, 15 mai 2003
- [8] Sibiu, Capitală Culturală Europeană, 28 noiembrie 2007
- [9] Belcanto. Considerații despre Arta Cântului, Academia de Muzică Gheorghe Dima, Cluj-Napoca, februarie 2000

Legături externe

- http://www.academiaromana.ro/membri_ar/pag/mo01_MNicolesco.htm
- Festivalul și Concursul Internațional de Canto Hariclea Darclee (<http://www.darclee-voice-contest.com>)
- Soluția Mariana Nicolesco (<http://www.dilemaveche.ro/sectiune/situatiunea/articol/solutia-mariana-nicolesco>), 2 Dec 2007, *Dilema veche*
- Regina Mariana Nicolesco, încoronată (<http://www.evz.ro/detalii/stiri/Regina-Mariana-Nicolesco-ncoronat-997261.html>), 21 august 2012, *Evenimentul zilei*
- "O coroana pentru trei Regine: Hariclea Darclee, Maria Callas, Mariana Nicolesco" (http://www.revistavip.net/Arhiva_RevistaVIP/O_coroana_pentru_trei_Regine_Hariclea_Darclee_Maria_Callas_Mariana_Nicolesco/6/1016/)

Interviuri

- "De cate ori pasesc pe o scena, am sentimentul ca mi se intampla o minune" (<http://www.formula-as.ro/2001/485/lumea-romaneasca-24/lumea-romaneasca-2621>), *Formula AS* - anul 2001, numărul 485
- Mariana Nicolesco: talent si daruire de exceptie pe altarul artei (<http://www.cariereonline.ro/articol/mariana-nicolesco-talent-si-daruire-de-exceptie-pe-altarul-artei>), 19 mai 2004, Rodica Nicolae, *Cariere Online*
- Mariana Nicolesco: Nu traiesc din vise neimplinite, ci din realitatea imediata (<http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/mariana-nicolesco-nu-traiesc-din-vise-neimplinite-ci-din-realitatea-imediata-2140.html>), 15 august 2011, Corina Stoica, *Revista Tango*
- Mariana Nicolesco: Sunt prea spontana, prea directa ca sa spun minciuni (<http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/mariana-nicolesco-sunt-prea-spontana-prea-directa-ca-sa-spun-minciuni-1549.html>), 22 iulie 2012, Corina Stoica, *Revista Tango*
- "Nimic nu-i poate apropia pe oameni mai mult decât cântul" (<http://www.cotidianul.ro/nimic-nu-i-poate-apropia-pe-oameni-mai-mult-decat-cantul-217141/>), 2 iulie 2013, Magdalena Popa Buluc, *Cotidianul*

Laura Nicorescu

Laura Nicorescu (n. 1983) este o soprană română.

Studii

A absolvit Universitatea din București la clasa Profesoarei Maria Slătinaru Nistor și Universitatea de Muzică Mozarteum din Salzburg la clasa Prof. Horiana Brănișteanu.

Activitate

Tânăra cântăreață a câștigat numeroase premii, ca de exemplu Concursul Francesco Vinas din Barcelona. În anul 2004 interpretează Mimi din Boema în București. În urma obținerii în anul 2005 la Festivalul Kammeroper Schloss Rheinsberg din Berlin al Premiului Extraordinar de Participare, un an mai târziu debutează la Salzburg ca și Pamina în "Flautul Fermecat", o producție sub îndrumarea sopranei Garce Bumbry. După care primește rolul principal din "Casa cu fantome" a lui Reinhard Febels, la premiera din august 2007 Salzburg. În continuare adaugă pe lista de roluri cântate, rolul principal în opera "Madame Ivonne" de Fausto Tusciano (Salzburg Arge Theater nov 2007), Rolul Zânei în Hensel și Gretel sub regia lui Philip Harnoncourt (Decembrie, Balltheater Rosenheim), Angele în Conte de Luxemburg (ianuarie 2008 Gärtnerplatz Theater München). În anul 2008 soprana interpreteaza rolul profesoarei în "Fueuerrote Friederique", operă de Elisabeth Naske, în colaborare cu Salzburg Festspiele (Salzburg Central Kino Theater), si rolul Pamina din Flautul Fermecat, regia lui Eike Gramss. Din sezonul 2008 pana in 2010 este angajata la Bayerische Staatsoper in Junges Ensemble, unde interpreteaza alaturi de mari artisti cantareti si dirijori roluri ca Fiordiligi (Cosi fan tutte), Clorinda (La Cenerentola) Ismene (Medea In corinto) Jano (Jenufa) Primul inger (Palestrina) Dama di Lady Macbeth (Macbeth). In sezonul 2010-2011, canta roluri principale in productii noi ale teatrelor din Antwerp, Dublin si Berlin.

Repertoriu

- Mimi, Musetta-La Boheme, Puccini
- Zerlina-Don Giovanni, Mozart
- Susanna-Nozze di Figaro, Mozart
- Violeta-La Traviata, Verdi
- Pamina-Zauberflöte, Mozart
- Fiordiligi Cosi fan tutte Mozart
- Konstanze- Rapirea din Serai, Mozart

Premii

- 1998 - Locul 1 la un concurs național
 - 1999 - Locul 1 la un concurs din Constanța
 - 2000 - Locul 2 la concursul ORPHEUS
 - 2000 - Locul 1 la Ploiești
 - 2001 - Locul 1 la Brăila
 - 2003 - Locul 1 la concursul Mihail Jora
 - 2004 - Locul 1 la concursul Ionel Perlea
 - 2004 - Premiu Special la Brașov
 - 2004 - Premiul de Excelență la Brașov
 - 2005 - Premiul Extraordinar de Participare la "Kammeroper Schloss Rheinsberg", (Berlin)
 - 2006 - Premiul special Francisco Vinas Wettbewerb (Barcelona)
-

- 2008 - Premiul de excelență oferit de Zonta Club unei artiste în afirmare (Salzburg)

Legături externe

- <http://www.heidi-steinhaus.de/?pageId=103&aId=54&ln=de>

Interviuri

- Laura Nicorescu: Mitul ca sopranele sunt grase a murit demult...^[1], 2 iulie 2013, Alice Nastase Buciuta, *Revista Tango*

Referințe

- [1] <http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/laura-nicorescu-mitul-ca-sopranele-sunt-grase-a-murit-demult-7805.html>

Cristina Radu

Cristina Radu (7 ianuarie 1979, România) este soprană. Activează ca solistă a Operei Brașov și desfășoară o bogată activitate concertistică atât în țară cât și peste hotare, fiind deopotrivă atrasă de scena teatrului liric cât și de genul cameral și vocal-simfonic.

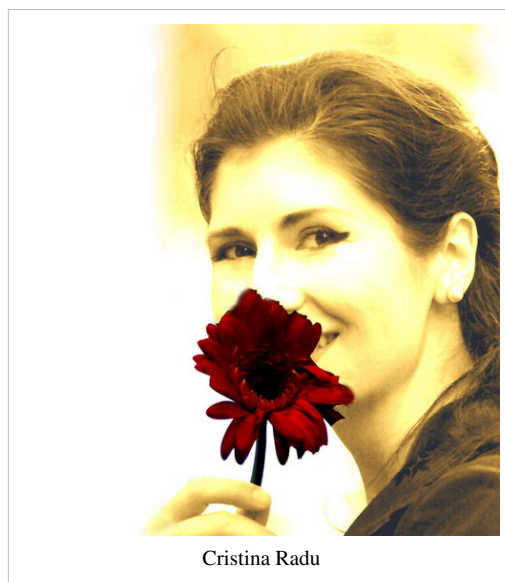
Studii

Urmează din copilărie cursuri de vioară, pian și cântă în Corul de copii al Radiodifuziunii, alături de care participă în numeroase recitaluri și concerte vocal-simfonice în țară și străinătate. Orizontul deschis de turneele artistice în Belgia, Franța, Italia, Elveția, Germania, Finlanda și SUA, activitățile muzicale și vizitarea marilor catedrale, galerii de artă, muzee, teatre și săli de concerte, au marcat universul copilăriei, orizontul imaginației și cunoașterii, dar și pasiunile sale artistice ulterioare.

A absolvit Universitatea Națională de Muzică din București (clasa de canto Maria Slătinaru-Nistor), perfecționându-se ulterior în Masterclass-uri cu personalități ale liricii precum Ileana Cotrubaș, Virginia Zeani, Denice Graves, Felicity Lott, Ionel Pantea, Giulio Zappa, Alberto Zedda.

Desemnată "Soprana anului 2009" (Gala Premiilor în Cultură, Arcuș 2010), Cristina Radu este laureată a concursurilor „Verviers International Singing Competition”, „Mihail Jora”, „Marțian Negrea”, „Joseph Schmidt”, „Festivalul Muzicii Maghiare” etc.

În perioada studiilor universitare îi sunt decernate bursa *Yolanda Mărculescu* de către Prof.Univ. Georgeta Stoleriu, în cadrul Universității Naționale de Muzică din București(2002) și Premiul fundației *Frații bucovineni Sârghie*, în cadrul Universității București (2003).

Cristina Radu

Activitate artistică

Debutază în 2003 pe scena Operei Naționale din București în „Don Giovanni” de Mozart (Donna Elvira). Își dezvoltă personalitatea artistică în numeroase recitaluri precum și ca solistă a Operei din Brașov, unde abordează un repertoriu vast (Mozart, Bellini, Donizetti, Verdi, Bizet, Gounod, Offenbach, Leoncavallo, Puccini) și realizează turnee de spectacole în Germania, Austria, Italia, Elveția, Marea Britanie și Spania. Colaborează de asemenea cu Teatrul Liric din Cagliari (Italia), Operele Naționale din București, Constanța, Galați. Interpretă pasionată de muzica de cameră, repertoriul de Lied și Oratoriu, susține concerte în SUA, Belgia, Bulgaria, Ucraina precum și în centre importante de cultură din România (Filarmonica „George Enescu” din București, Filarmonica din Târgu Mureș, Filarmonica „Mihail Jora” din Bacău etc.).

În decursul timpului colaborează cu dirijorii Christian Badea, Tiberiu Soare, Paul Staicu, Silvio Wyller, Alexandre Myrat, Vlad Conta, Traian Ichim, violonceliștii Alexandru Moroșanu, Laura Buruiană, organiștii Steffen Schlandt, Hans Eckard Schlandt, Georges Athanasiades, Marcel Costea, Paul Cristian, Christine Chiriac, pianiștii Alexandru Petrovici, Tatiana Moroșanu, Luminița Berariu, Andreiana Roșca, Eugen Dumitrescu, Corina Răducanu și Remus Manoleanu, harpista Carolina Caia. De asemenea susține concerte alături de „Camerata Valahica”, cvartetul „Brassovia”, cvartetul „Gaudeamus” și Ansamblul cameral „Remember Enescu.”

Explorarea universului muzical contemporan este una din preocupările sale constante. În 2007, Cristina Radu a cântat în prima audiție mondială a operei spaniole „La Casa de Bernarda Alba” de Miguel Ortega. Semnează de asemenea prime audiții ale unor lucrări de muzică contemporană românească aparținând compozitorilor Diamandi Gheciu, Doru Popovici, Ana Giurgiu-Bondue, Cătălin Crețu și Adina Sibiianu.

Activitatea sa cuprinde de asemenea participări în emisiuni de radio și televiziune, înregistrări discografice și prime audiții de muzică contemporană.

Extrase din presa națională și internațională

„Mozart, Giordano, Boito, Rachmaninov, Chausson, Obradors, Enescu, compozitori ce impun interpreților o tehnică vocală deosebită, inteligență și o cultură vastă pentru a realiza dificilul discurs muzical-dramaturgic, a fost repertoriul sopranei Cristina Radu, prezența diafană și sensibilă, ce a determinat publicul la binemeritul „Bravo!” (Alexandra Mircea – „Serate muzicale”, Ararat nr.7 (268)/ 1-15 aprilie 2003)

„Soprana Cristina Radu ne-a convins că poate interpreta cu inteligență și atență cunoastere și înțelegere stilistică atit opusuri clasice sau romantice, cât și lucrări moderne, glasul său frumos, condus cu expresivitate și siguranță, aducind un plus de frumusețe.” (Anca Florea – „Concursul Paul Constantinescu și ansamblul Profil”, Curentul – 8.04.2003)

„Soprana Cristina Radu și flautistul Cătălin Opritoiu, integrați într-un discurs orchestral pendulind între sonorități tragice și luminoase de o superbă frumusețe melodică, au reușit să ne furnizeze momente de reală încântare estetică.” (Vasile Donose – „Concertul orchestrei de cameră Philharmonia”, Cronica romană 10.05.2003)

„Cristina Radu pare a fi o Donna Elvira ideală. Calitățile sale vocale o ajută din plin, iar inteligența o îndrumă spre versatilitate în orice partitură pe care o interpretează. Succesul său ca soprană dramatică mozartiană nu face decât să confirme un început strălucitor de carieră.” (Valentina Sandu-Dediu – „Tineri în profil. Compozitori și soprane”, România literară nr.25/ 25 iunie - 1 iulie 2003)

„O interpretare vocală și scenică demnă de nota bene! Am cunoscut o Norină pasională, am descoperit o Norină revoltată ce aduce replica la rang de sentință. Vocea a reflectat în mod pregnant, cu putere stările sale interioare.” (Gabriela Banu – „Comedia se realizează sub două baghete regizorale”, Gazeta de Transilvania, Brașov 27-28 martie 2004)

„But it is over the characters of Clorinda in Cenerentola and Norina in Pasquale that the magician's wand has passed, for both are played by Cristina Radu. When, in the near future, La Radu is being fought over by La Scala, the Met and Covent Garden, we happy few in Malvern will be able to say: Ah, but we saw and heard her first.” (Henry Ford – „La Radu – we saw her first”, Herefordshire 2 June 2004) - <http://archive.thisisherefordshire.co.uk/2004/5/27/>

18489.html

„În rolul Leila, tânara soprană Cristina Radu s-a aflat la cea mai bună prestație a sa de până acum, demonstrând că se preocupă continuu de îmbunătățirea condiției tehnice, suport indispensabil punerii în valoare, afirmării depline a calităților vocale: timbru placut, cu înveliș prețios, cu eclat pe întreg ambitusul.” (Costin Popa – „Desenând cu brațele”, Melos - martie 2005)

„Pentru vocea sopranei Cristina Radu a sosit timpul unor zboruri mai ample. Apreciata solistă a Operei din Brașov are, ca prestanță și naturalețe a cântului, disponibilitatea de a se confrunta cu importante roluri mozartiene, Fiordiligi, Donna Elvira spre care își îndreaptă atenția. Înconjurată de afecțiunea publicului, ascensiunea carierei sale își relevă valențele spre un succes neîndoielnic pentru care, cu voință și inteligență, se îndreaptă.” (Grigore Constantinescu – „Adevarul”, 2 iulie 2005)

„Die Rolle seiner Gemahlin (Gräfin Almaviva) sang Cristina Radu. Bei ihrem innig gesungenen Selbstmitleid am Beginn des zweiten Akts, die Cavatine 'Porgi amor', wusste sie mit wohlklingendem Sopran den Opernsaal zu füllen. Besonders schon waren das Brief-Duett 'Che soave zefiretto' im dritten Akt.” (Georg Kirschner – „Die Hochzeit des Figaro”, Waldkraiburger Nachrichten 11.05.2006)

„Gut besetzt war die Rolle der Donna Elvira, die Don Giovanni liebt und von ihm aufs Ubelste getauscht wird mit Cristina Radu. Sie gab der Figur ein würdevolles Profil und eine klare Stimme.” (Gabriele Müller – „Don Giovanni in der Stadthalle”, Leonberger Kreiszeitung 13.05.2006)

„După această mică bijuterie bartokiana, pe scenă a intrat soprana Cristina Radu, acompaniată alternativ de pianistii Corina Raducanu și Eugen Dumitrescu în interpretarea a „Sept Chansons de Clement Marot” op.15 (șapte lieduri pe versuri de Clement Marot) scrise de George Enescu. Încântătoare au fost căldura vocii și noblețea atitudinii scenice a Cristinei Radu, care împrumută din tradiția marilor soprane ale vechii generații. Solistă a Operei din Brașov, doamna Radu a abordat aceste 7 lieduri cu intimitatea adecvată genului și textului. Finețea portamentelor și vibrato-ul folosit cu atenție, dar fără artificialitate, au adăugat un plus conținutului emoțional al acestor lieduri. Cu dicția sa excelentă, doamna Radu a permis cunoscătorilor de limba franceză să cunoască frumusețea textului, iar pentru cunoscătorii de alte limbi străine, zambetele cântăreței au reușit să aducă lumină în povestea depănată de către „les chansons”. De apreciat a fost și capacitatea Cristinei Radu de a sugera forța fără a forța nimic. Prin inteligența cu care a utilizat atacurile, vibrato-ul și nuanțele, dumneaei a transmis energia muzicii mult mai eficient decât dacă ar fi făcut exces de aceste procedee, o capcană pe care, din păcate, destule cântărețe nu reușesc să o evite.” (Olivia Constantinescu, Euphonia, Filarmonica din Pitești, nr.1, Anul I, septembrie 2010)

„Sehr erfreulich war auf die Vorstellung von Cristina Radu als Margarete. Äußerst agil und emotional spielte sie das unschuldig liebende Mädchen und die Betrogene bis hin zu Verzweiflung und Wahnsinn. Dabei gefiel auch ihre schöne Sopranstimme sehr gut, so zum Beispiel in ihrer differenzierten Interpretation der Arie am Spinnrad, den mit Leichtigkeit ausgeführten Koloraturen in der Juwelen-Szene und auch den bezaubernden Liebesduetten mit Faust. In der Schlusszene schließlich präsentierte sie sich mit kraftvoller Stimme nochmals als große Opernsängerin, die auch Verdi oder Puccini singen könnte. Alles in allem also ein gelungener, packender Opernabend, für den es zum Schluss viel Beifall gab.” (Packende Oper mit schönen Stimmen. Gounods „Faust” in gekürzter Fassung glänzt besonders durch die Gesangsleistung, 29.03.2011, Pirmasens, Germania)

„Bravo Cristina Radu, Micaela dai toni lirici e puliti” (Greca Piras, L'Unione Sarda, Caligari, Dicembre 2011, Italia)

„Cristina Radu, în rolul Violettei (debut), a demonstrat încă o dată, un talent ieșit din comun și o inteligență muzicală de excepție. A intrat în rolul dificil al Violettei, cu o asemenea intensitate, încât am uitat complet că ea era de fapt Cristina Radu, și nu Violetta. Trăirea ei a impresionat publicul până la lacrimi. De altfel, a fost răsplătită cu ovații, lumea aplaudând în picioare. Odată cu acest rol, avem din nou o confirmare despre faptul că nu poți fi un mare interpret, dacă nu ești și un mare muzician, adică un om cu orizont, cu o deosebită cultură și imaginație.” (Liliana Iacobescu, Actualitatea muzicală, mai 2012, București)

„Cristina Radu gab ein glanzvolles Debüt als Violetta Valéry. Ihre elegante Bühnenpräsenz und die bemerkenswerte schauspielerische Begabung wurden ergänzt von einer bis ins Detail durchdachten Evolution der Figur Violettas – von der Edelkurtisane im ersten Akt zur treuen Verliebten im zweiten und schließlich zur verlassenen, von Krankheit und Trostlosigkeit gequälten „Traviata“ (deutsch „die vom Wege Abgekommene“), die um Erlösung bittet und ihr Ende doch umgeben von ihren Liebsten findet. Cristina Radu zeigt sich nicht zum ersten Mal als große Sängerin und Schauspielerin tragischer Szenen – auch als Margarethe in Gounods „Faust“ gelang ihr vor eineinhalb Jahren eine elektrisierende Darbietung der zwischen „gerichtet“ und „gerettet“ kämpfenden Seele. Stimmlich war der Auftritt der Sopranistin wie immer von der ersten bis zur letzten Note wohlüberlegt und gefeilt, voller Energie und mit beeindruckendem technischem Können. Sie verspricht, eine repräsentative Violetta Valéry zu werden – und arbeitet gewiss verstärkt auch im Sinne einheitlicher Stimmregister.“ (Christine Chiriac, Ein Event an der Kronstädter Oper. Cristina Radu gab in „La Traviata“ souveränes Debüt, ADZ/ Allgemeine Deutsche Zeitung, Kultur, 27 April 2012, România)

Legături externe

- <http://cristinaradus.wordpress.com/>
- <http://www.opera-brasov.ro/artisti/solisti/radu-cristina-soprana.htm>

Bibliografie

- Henry Ford/ „La Radu – we saw her first“/ Herefordshire (2 June 2004) <http://archive.thisisherefordshire.co.uk/2004/5/27/18489.html>
- Oltea Șerban-Pârau/ „Finaluri de sezon muzical“/ Atelier LiterNet (2005): <http://atelier.liternet.ro/articol/2523/Oltea-Serban-Parau-Virgil-Oprina/Finaluri-de-sezon-muzical.html>
- Anca Florea/ Concerte din ciclul „Muzicieni de azi, muzicieni de mâine“/ Observator cultural (2005): http://www.observatorcultural.ro/MUZICA.-Evenimente-in-miez-de-vara*articleID_13638-articles_details.html
- Andreea Aldea/ „Premieră mondială la Opera din Brașov“/ Bună ziua Brașov (8/12/2007): http://www.bzb.ro/index.php?page_name=stire_detalii&id_stire=38263
- Oliviu Constantinescu/ Cronică muzicală/ Euphonia, Filarmonica din Pitești, nr.1, Anul I, septembrie 2010 (22/02/2010): <http://www.bitpress.ro/articole/cultura/5438/cronica-muzicala.-raluca-voicu-arnautoiu-pe-scena-filarmonicii-pitesti.html>
- Christine Chiriac/ Ein Event an der Kronstädter Oper. Cristina Radu gab in „La Traviata“ souveränes Debüt, ADZ/ Allgemeine Deutsche Zeitung, Kultur (27/04/2012): <http://www.adz.ro/kultur/artikel-kultur/artikel/ein-event-an-der-kronstaedter-oper/>
- Liliana Iacobescu/ Faust la Brașov/ Actualitatea Muzicală Nr. 4/ pag.8 (Aprilie 2011): <http://www.ucmr.org.ro/Texte/AM-2011-04.pdf>
- Kurt Feichtinger / „Starkes Ensemble im Bilderbuch. Der Star ist die Musik: Die Staatsoper Brasov spielt Charles Gounods "Faust" im Haus der Kultur“ – OVB online (30.03.2011): <http://www.ovb-online.de/muehldorf/kultur/starkes-ensemble-bilderbuch-1182259.html>
- Laurian D.Pănoiu/ Un di felice eterea/ Orașul Brașov (24.04.2012) : <http://orasul-brasov.ro/un-di-felice-eterea/>
- Liliana Iacobescu/ La Traviata: Un nou succes al Operei Brașov/ Actualitatea Muzicală Nr.5/ pag.11/ București (Mai 2012): <http://www.ucmr.org.ro/Texte/AM-2012-05.pdf>
- Dumitru Avakian/ Muzica franceză în actualitatea vieții noastre de concert/ Romania Literară, anul XLIV, nr.20 (18/05-24/05/2012): http://www.romlit.ro/muzica_francez_n_actualitatea_viei_noastre_de_concert

Georgeta Stoleriu

Georgeta Stoleriu (n. 19 ianuarie 1946, București) este o soprană română, profesoară de canto, membră în jurii la diferite concursuri internaționale, laurată cu numeroase premii și medalii, în țară și în străinătate.

Filmografie

- *În fiecare zi mi-e dor de tine* (1988)

Viorica Ursuleac

Viorica Ursuleac (n. 26 martie 1894, Cernăuți, Bucovina, Austro-Ungaria - d. 22 octombrie 1985, Ehrwald, Tirol) a fost o soprană română, fiica unui arhidiacon ortodox, născută la Cernăuți.

Cariera

După ce și-a terminat studiile la Viena, Viorica Ursuleac a debutat în anul 1922 pe scena operei din Zagreb în rolul Charlotte din *Werther* de Massenet. Soprana a apărut apoi la Volksoper din Viena (1924-1926), Opera din Frankfurt (1926-1930), Berlin Staatsoper (1935-1937) și Opera din München (1937-1944). S-a căsătorit cu dirijorul austriac Clemens Krauss la Frankfurt, pe parcursul șederii sale acolo.

Viorica Ursuleac a fost soprana favorită a lui Richard Strauss, care a numit-o "die treueste aller Treuen" ("cea mai fidelă dintre fidele"). Ea a cântat în premierele a patru dintre operele sale: *Arabella* (1933), *Friedenstag* (pe care a dedicat-o ei și lui Krauss, 1938), *Capriccio* (1942) și repetiția publică cu costume la *Die Liebe der Danae* (1944).

A apărut la Festivalul de la Salzburg (1930-1934 și 1942-1943) și o stagiune la Covent Garden (1934), unde a cântat în prima reprezentație din Anglia a operei *Schwanda the Bagpiper* de Jaromír Weinberger și *Arabella* (rolul ei favorit). A apărut de asemenea în *Desdemona* din *Otello* de Giuseppe Verdi la Royal Opera, cu Lauritz Melchior în rolul titular și Sir Thomas Beecham dirijor.

Ursuleac a cântat la Teatro alla Scala în *Die Frau ohne Schatten* (rolul Împărătesei) și *Elektra* (rolul Chrysothemis) de Richard Strauss, *Così fan tutte* de Wolfgang Amadeus Mozart și *Die Walküre* (rolul Sieglinde) de Richard Wagner. Singura ei apariție din America a fost în 1948 la Teatro Colón din Buenos Aires, în rolul Brangäne din *Tristan und Isolde* de Richard Wagner, avându-l ca partener pe Kirsten Flagstad. În repertoriul ei s-au regăsit și rolurile: Contessa Almaviva (Nunta lui Figaro), Donna Elvira (Don Giovanni), Leonore (Fidelio), Senta (Olandezul zburător, cu Hans Hotter), Amelia Grimaldi (Simon Boccanegra), Amelia (Bal mascat), Leonora (Forța destinului), Élisabeth de Valois (Don Carlos), Tosca, Minnie (La fanciulla del West), Turandot (cu Erna Berger în rolul Liù), *Der Rosenkavalier*, *Ariadne auf Naxos* (prima dată în rolul Compozitorului, apoi ca Ariadne), *Die ägyptische Helena* etc.

Primadona a primit distincția austriacă *Kammersängerin* (1934) și distincția prusacă *Kammersängerin* (1935). Spectacolul de adio l-a susținut în 1953, la Wiesbaden, în *Der Rosenkavalier*. Ea a fost numită profesoară la Salzburg

Viorica Ursuleac

Mozarteum în 1964.

Vocea lui Ursuleac nu a fost de o frumusețe neobișnuită, după cum reiese din înregistrări, dar ea a fost apreciată ca o bună muziciană și actriță. Colega ei, soprana Hildegard Ranzak, spunea despre ea: *"Cu toate că ea avea un acut seducător și facil, am fost uimită tot timpul de faptul că petrecea două ore de vocalize înaintea fiecărei apariții pe scenă. Ea a fost, în opinia mea, uimitor construită, fără o voce cu adevărat naturală, dar pe care a folosit-o cu o inteligență misterioasă."* Ursuleac a murit la vârsta de 91 de ani, în satul Ehrwald din Tirol, unde s-a stabilit încă înainte de 1954, anul morții lui Krauss.

Discografie selectivă

- Strauss: Ariadne auf Naxos [without Prologue] (Berger, Roswaenge; Krauss, 1935) [live]
- Strauss: Friedenstag (Hotter; Krauss, 1939) [live]
- Strauss: Arabella (Krauss, 1942) [live]
- Strauss: Der Rosenkavalier (Kern, Milinkovič, Weber; Krauss, 1944) [live]
- Wagner: Der fliegende Holländer (Hotter; Krauss, 1944) [live]
- Wagner: Tristan und Isolde [as Brangäne] (Flagstad, Svanholm, Hotter; E.Kleiber, 1948) [live]

Bibliografie

- Richard Strauss und seine Sänger, de Signe von Scanzoni, München, 1961.
- The Last Prima Donnas, de Lanfranco Rasponi, Alfred A Knopf, 1982. ISBN 0-394-52153-6

Legături externe

- YouTube - Viorica Ursuleac interpretând o scenă din Capriccio (audio, 1942) ^[1]

Referințe

[1] http://www.youtube.com/watch?v=C5CLMST07_4

Julia Varady

Julia Várady (n. 1 septembrie 1941, Oradea) este o soprană română de etnie maghiară. În 1970 s-a stabilit în Republica Federală Germania, unde s-a căsătorit cu baritonul Dietrich Fischer-Dieskau.

Biografie

Julia Várady s-a născut la Oradea. La vârsta de 6 ani a început studiul viorii la conservatorul din Cluj. La paisprăzece ani a început să ia ore de canto cu Emilia Pop. A debutat ca mezzosoprană cântând Orfeu din Orfeo ed Euridice de Christoph Willibald Gluck și Fiordiligi din *Così fan tutte* de W.A.Mozart la Cluj. În 1970 a dat o audiție pentru Christoph Dohnanyi și a primit un angajament la opera din Frankfurt în Germania. Un an mai târziu a avut un succes răsunător în rolul Vitellia din *Clementa* lui Tito de W.A.Mozart la festivalul de operă de la Munchen. Imediat a devenit membră a ansamblului operei din Munchen iar mai târziu al Deutsche Oper Berlin. Curând și-a făcut apariția, în calitate de invitată, în toate marile opere din Germania, la Covent Garden din Londra și la Teatro Colon din Buenos Aires. A cântat deasemenea la Metropolitan Opera din New York, Staatsoper din Viena și la Festivalul de la Salzburg.

Soprană mozartiană

Julia Varady și-a construit reputația de soprană mozartiană, cântând rolurile Fiordiligi, Donna Elvira, Donna Anna, Contesa Almaviva, Vitellia, Elektra, Cecilio, majoritatea înregistrându-le sub bagheta lui Karl Böhm. Curând după aceea a devenit cunoscută și ca interpretă a rolurilor din repertoriul italian, în rolurile Santuzza din *Cavalleria rusticana* de Pietro Mascagni, *Madama Butterfly* din opera cu același nume și Liu din *Turandot* de Giacomo Puccini, Leonora din *Trubadurul* și *Forța destinului* de Verdi, Elisabetta din *Don Carlo*, Violetta din *Traviata*, Desdemona din *Otello*, Abigaille din *Nabucco* și rolul titular din *Aida* (la Berlin cu Luciano Pavarotti și Dietrich Fischer-Dieskau).

Pe lângă acest repertoriu a avut succese cu Tatiana în *Evgheni Oneghi* de Ceaikovski și în repertoriul german cu Arabella din *Adriane auf Naxos* de R. Strauss și Senta din *Olandezul Zburător* de Wagner. În 1978 a creat rolul Cordelia de la premiera operei *Lear* de Aribert Reimann la Bayerische Staatsoper din Munchen. S-a retras de pe scenă la vârsta de 55 de ani în 1996.

Viață personală

În 1977 Julia Varady s-a măritat cu baritonul Dietrich Fischer-Dieskau. S-au cunoscut la Munchen în anul 1973 în timpul repetițiilor la *Mantaua* de Giacomo Puccini. Cuplul a cântat împreună pe scenă ori de câte ori a fost posibil atât în spectacole de operă cât și în concerte. Au efectuat multe înregistrări împreună. Când nu călătoreau, Julia Varady și soțul ei stăteau în general la casa lor din Berlin sau la vila din Berg de pe Starnbergersee. Julia Varady a avut un copil, Zoltan, din prima căsătorie și o nepoțică, Anna, care locuiesc la Budapesta. Pe lângă pasiunea muzicii este o mare colecționară de antichități. Îi place de asemenea să grădinărească și să gătească. Uneori mai cântă în concerte, nu demult cântând "Es gibt ein Reich" din *Adriane auf Naxos* de Richard Strauss la Richard-Strauss-Tage în Garmisch-Partenkirchen având o critică foarte bună (iunie 2001). În prezent este profesoară la Hochschule für Musik Hanns Eisler în Berlin.

Legături externe

- YouTube - "Ben io t'ivenni" Nabucco ^[1]
- [en](#) Site despre Julia Varady ^[2]

Referințe

[1] <http://www.youtube.com/watch?v=GldaaBDPFw4>

[2] http://www.mwolf.de/julia_varady/

Mirela Zafiri

Mirela Zafiri (d. 27 august 2012) a fost o soprană română, care a activat la sfârșitul carierei sale la Teatrul de Operă ^[1] din Brașov.

Recunoaștere națională și internațională ^[2]

- A fost laureată a festivalurilor "Mihail Jora" (1998) și "Ionel Perlea" (1999)
- 2000 -- I s-a decernat premiul *Actualității Muzicale* pe anul 2000 pentru interpretări notabile ale lied-ului românesc
- 2002 (decembrie) -- Premiul I la Concursul European de Muzică "Euterpe" secțiunea canto, Taranto (Lama) Italia
- 2003 (februarie) -- Premiul I la *Concursul Citta' di Castelfidardo*, Castelfidardo, Ancona, Italia
- 2003 (aprilie) -- Premiu la *Festivalul Artelor din Pyongyang*, Coreea
- 2003 (mai) -- Premiul de excelență pentru promovarea lied-ului românesc, Brașov
- 2004 -- Premiul I la festivalul Crizantema de Aur, Târgoviște

Note

[1] <http://www.opera-brasov.ro/>

[2] Soprana Mirela Zafiri, de la Opera din Brașov, a murit luni, la 41 de ani (<http://www.mediafax.ro/cultura-media/soprana-mirela-zafiri-de-la-opera-din-brasov-a-murit-luni-la-41-de-ani-9985103>), 27 august 2012, Laura Mitran, *Mediafax*, accesat la 24 ianuarie 2014

Legături externe

- Artistul săptămânii - Soprana Mirela Zafiri (<http://www.amosnews.ro/arhiva/artistul-saptamanii-soprana-mirela-zafiri-03-04-2007>), 3 aprilie 2007, Aura-Clara Marinescu, *Amos News*
- Felicia Filip: Mirela Zafiri a fost o artista de o mare valoare, mereu preocupata de cariera ei (<http://www.revistatango.ro/celebritati/interviuri/felicia-filip-mirela-zafiri-a-fost-o-artista-de-o-mare-valoare-mereu-preocupata-de-cariera-ei-5306.html>), 27 august 2012, Mediafax, *Revista Tango*

Video

- Video-uri (<http://www.youtube.com/playlist?list=PL8FE5EE4A6BF2455A>) cu Mirela Zafiri
- Mirela Zafiri (<http://www.youtube.com/watch?feature=endscreen&v=xje7uJShUVo&NR=1>) interpretând o arie în rolul Suzannei din opera *La nozze di Figaro* de Wolfgang Amadeus Mozart
- La ceremonia (<http://www.youtube.com/watch?v=f8cD4-Sa-E4>) înmormântării Mirelei
- Mirela Zafiri (<http://www.youtube.com/watch?v=1ff31SvCdBo>) în "Don Psquale" de Gaetano Donizetti, aria Norinaei, "Quel guardo il cavaliere"

Virginia Zeani

Virginia Zeani, născută *Virginia Zehan*, (n. 21 octombrie 1925, Solovăstru, județul Mureș (interbelic)), este o cântăreață de operă, una din cele mai prestigioase soprane lirice din anii '50, '60 și '70 ai secolului XX, timp de 25 de ani "*prima donna assoluta*" a teatrului de Operă din Roma, cântând împreună cu cei mai renumiți tenori, de la Beniamino Gigli și Ferruccio Tagliavini până la Luciano Pavarotti și Plácido Domingo.

Studiile

După ce începuse să studieze literatura și filozofia la Universitatea din București, ia lecții de canto cu Lucia Anghel, continuând apoi cu celebra soprană și pedagogă Lydia Lipkowska. La 19 ani își termină studiile formale în Italia cu tenorul Aureliano Pertile, solistul preferat al lui Arturo Toscanini. Grație acestei baze excelente de educație muzicală și tehnicii vocale superioare, Virginia Zeani a reușit să mențină un standard de prim rang de-a lungul celor 30 de ani de carieră internațională, interpretând peste 60 de roluri diferite. Debutul său a avut loc în 1948 cu un răsunător succes pe scena Teatrului Comunal de Operă din Bologna în rolul Violettei din opera "*La Traviata*" de Giuseppe Verdi, rol cu care urma să se afirme pe marile scene ale lumii, inclusiv Metropolitan Opera din New York, Teatrul Bolșoi din Moscova sau Covent Garden din Londra. Printre alte roluri din prima perioadă a carierei sale se numără și Mimi din *Boema* de Giacomo Puccini, Margareta din *Faust* de Charles Gounod și rolul titular din *Manon* de Jules Massenet, pe care l-a cântat alături de celebrul Beniamino Gigli. Opere de Gioacchino Rossini, Vincenzo Bellini și Gaetano Donizetti (*Lucia di Lammermoor*, *L'Elisir d'Amore*, *I Puritani*), arii și opere celebre în care a cântat prin toată Europa i-au stabilit o reputație de necontestat în repertoriul de "*Bel Canto*".

Virginia Zeani în rolul Violettei din opera *La traviata* de Giuseppe Verdi

Cariera artistică

În 1955 Virginia Zeani debutează la Opera din Roma unde apare în numeroase roluri, fiind apreciată în termenii cei mai înalți. Două producții importante au fost montate acolo special pentru ea: *Alzira* de Verdi și "*Otello*" de Rossini, opere care nu fuseseră încă reluate în secolul XX. Unul din marile sale triumfuri a fost interpretarea rolului Desdemonei, triumf repetat când, împreună cu ansamblul Operei din Roma, apare pe scena Operei din Berlin și la *Metropolitan Opera House* din New York.

În 1956 este invitată la *Teatro alla Scala* din Milano, unde apare într-o producție nouă a operei "*Giulio Cesare*" de Haendel, alături de basul Nicola Rossi-Lemeni, cu care se va căsători un an mai târziu, mezzosoprana Giulietta Simionato și tenorul Franco Corelli. În anul următor cântă rolul "Blanche de la Force", creat special pentru ea de compozitorul Francis Poulenc în premiera mondială a operei "*Dialogues des Carmélites*".

Datorită maturității și excelenței calități a tehnicii sale vocale, Virginia Zeani a evoluat de la soprana de coloratură, la soprană lirică și la soprană dramatică, ceea ce i-a permis să-și lărgască treptat repertoriul cu rolurile de bază din operele *"Don Carlos"* și *"Otello"* de Verdi, rolul Tatiane din *"Eugen Oneghin"* de Ceaikovski și chiar două roluri wagneriene, Senta din *"Olandezul zburător"* și Elsa din *"Lohengrin"*.

De-a lungul întregii sale cariere, Virginia Zeani a fost călduros omagiată pentru calitățile sale excepționale de dinamism teatral, vitalitate și sensibilitate. Vocea sa demonstrează o mare flexibilitate, emisă cu o remarcabilă competență tehnică, extinsă de la notele calde din piept până la înalte acute. Zeani cântă cu o impecabilă frazare, cu intensitate și convingere dramatică.

Virginia Zeani a înregistrat pe discuri mai multe albume selective și versiuni complete ale operelor *"La Traviata"* de Verdi și *"Tosca"* de Puccini. Multe din performanțele sale au rămas gravate pe *"Legendary Recordings"*. Virginia Zeani este din 1991 profesoară de canto (*Distinguished Professor*) la Indiana University, *School of Music*, din Bloomington, Indiana. Una din cele mai bune eleve ale ei este soprana Angela Brown, care - în anul 2004 - a debutat cu mult succes pe scena Operei Metropolitan din New York în rolul titular din opera *"Aida"* de Verdi. În 1991, Virginia Zeani și-a pierdut soțul, celebrul bas Nicola Rossi-Lemeni, după 34 de ani de fericită căsătorie.

Distincții

Este doctor honoris causa al Universității Naționale de Muzică București și al Universității Babeș-Bolyai din Cluj, la propunerea Facultății de Teologie Greco-Catolică.^[1]

Note

[1] Înregistrarea ceremoniei de decernare a titlului doctor h.c., Cluj, 23 mai 2011. (<http://www.youtube.com/watch?v=ciXXemSHBoE>)

Legături externe

- *Virginia Zeani de Charlie Handelman* (<http://ourworld.compuserve.com/homepages/handelmania/zeani.htm>)
- *Leonardo Ciampa - The Twilight of Belcanto: Virginia Zeani* (<http://www.leonardociampa.com/Zeani.html>)
- Virginia Zeani, între marile personalități ale Americii (<http://www.curierulnational.ro/Specializat/2003-02-15/Virginia+Zeani,+entre+marile+personalitati+ale+Americii>), 15 februarie 2003, Valentin Hossu-Longin, *Curierul Național*
- Spectacol extraordinar dedicat sopranei Virginia Zeani (<http://www.amosnews.ro/arhiva/spectacol-extraordinar-dedicat-sopranei-virginia-zeani-09-05-2011>), 9 mai 2011, *Amos News*

Interviuri

- "Sunt foarte mandra de originea mea" (<http://www.formula-as.ro/2001/464/lumea-romaneasca-24/lumea-romaneasca-2271>), *Formula AS* - anul 2001, numărul 464

Video

- *YouTube - Sempre Libera - Traviata - Virginia Zeani* (<http://www.youtube.com/watch?v=QDqvASwBX-A&feature=related>)

Sursele și contribuitorii articolelor

Cecilia Bartoli	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7899330 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Ionutzmovie, Mishuletz, Orioane, 3 modificări anonime
Elina Garanča	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8308484 <i>Contribuitori:</i> NeaNita, XXN, 2 modificări anonime
Frederica von Stade	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7581496 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Mishuletz, Orioane
Maria Ewing	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7614332 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Mishuletz, Orioane, 1 modificări anonime
Mezzosoprano	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8232073 <i>Contribuitori:</i> Amartolomeu, GEO, Miehs, Mikepianoblue, Minisarm, NeaNita, Wars, XXN, 6 modificări anonime
Ruxandra Donose	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8306722 <i>Contribuitori:</i> AMDATi, Actmuz, Ark25, Chopin, Horia mar, Impy4ever, NeaNita, Nec dimitriu, Orioane, PDD, TMLutas, Wars
Vesselina Kasarova	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7944476 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Minisarm, Mishuletz, Orioane
Carmen Topciu	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7948396 <i>Contribuitori:</i> BAICAN XXX, BlueMonday, 2 modificări anonime
Kathleen Procter-Moore	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=4542289 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Orioane, Wars
Ludmila Alioșina	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7966044 <i>Contribuitori:</i> Alexander Tendler, Andrei Stroe, Gikü
Tamara Alioșina-Alexandrova	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7812999 <i>Contribuitori:</i> Gikü
Aura Twarowska	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8077100 <i>Contribuitori:</i> Amartolomeu, Ark25, Sorin Blaj, Wars, 3 modificări anonime
Elena Gaja	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7535306 <i>Contribuitori:</i> AnaZ, Chopin, Emily, Miehs, Orioane, Radufan, Vlad, Wars, 14 modificări anonime
Maria Moreanu	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7840206 <i>Contribuitori:</i> Bill william compton, Chopin, Emily, Goliath, Ignatius, Impy4ever, Ionutzmovie, Moby Dick, Wars
Mihaela Mărăcineanu	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=4556119 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Mycomp, Orioane, Pixi, Rad Urs, Venske, 2 modificări anonime
Roxana Constantinescu	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=5225631 <i>Contribuitori:</i> Andrei Stroe, Chopin, Conroxana, Goliath, Miehs, Minisarm, Mishuletz, Nicolae Coman, Orioane, Saxonul, Venske, Werther, 3 modificări anonime
Viorica Cortez	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8273059 <i>Contribuitori:</i> Ark25, Cezarika1, Chopin, Ewan, Miehs, Minisarm, Orioane, Rad Urs, Rebel, Wars, 3 modificări anonime
Zenaida Pally	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7860154 <i>Contribuitori:</i> Actmuz, BlueMonday, Wars
Soprano	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8232071 <i>Contribuitori:</i> Ark25, BAICAN XXX, GEO, Impy4ever, Ionutzmovie, NeaNita, XXN, 3 modificări anonime
Lina Abarbanell	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8327364 <i>Contribuitori:</i> Nicolae Coman
Anna Netrebko	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8289526 <i>Contribuitori:</i> GÜT, NeaNita, Pippa
Montserrat Caballé	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7781156 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Ionutzmovie, Mayuma, Minisarm, MobyDick, Orioane, Wars, 11 modificări anonime
Maria Callas	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8311880 <i>Contribuitori:</i> AnaZ, Andrei Stroe, Ark25, Chopin, Danretegan, GÜT, Ionutzmovie, Istvánka, MihaelaAndreeaS, Moby Dick, Tico, Vlad, XXN, 14 לערי ריינדאָרטֿ. modificări anonime
Maria Cebotari	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8241569 <i>Contribuitori:</i> Afil, Alex:D, AnaZ, Ark25, Babu, Cezarika1, Chopin, Gikü, Gutza, Ignatius, Jean, Kogayonon, Miehs, Moby Dick, Niallpm, Olahus2, Rebel, Rusnac Valeriu, Saxonul, Terraflorin, Victor Blacus, Vlad, Wars, Zserghei, 18 modificări anonime
Hariclea Darclee	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8299799 <i>Contribuitori:</i> Actmuz, AnaZ, Ark25, Cezarika1, Chopin, Depeta, Dr. Stephan Poen, Ewan, Geanina ciric, Gutza, Impy4ever, Laurap, Lucian GAVRILĂ, Marcos56, Moby Dick, Mycomp, Radufan, Turbojet, Venske, Vlad, Wars, 5 modificări anonime
Agnetha Fältskog	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8215653 <i>Contribuitori:</i> Andrei Stroe, Dadu csusag, MihaelaAndreeaS, Polistul, XXN, 2 modificări anonime
Anja Harteros	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7707617 <i>Contribuitori:</i> Mycomp, NeaNita, 1 modificări anonime
Elisabeta Neculce-Carțiș	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=6105641 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Mihaela Cartis, Wars
Madeleine Pascu	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=6105285 <i>Contribuitori:</i> Andrei Stroe, Asybaris01, Redabsolu, Venske, 1 modificări anonime
Adelina Patti	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7955534 <i>Contribuitori:</i> AnaZ, Gikü, Ionutzmovie, Lucian C., Mycomp
Stella Roman	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8041127 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Wars, 1 modificări anonime
Elisabeth Schwarzkopf	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7562251 <i>Contribuitori:</i> Ark25, Chopin, Mishuletz
Kiri Te Kanawa	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8046499 <i>Contribuitori:</i> Adrian ach, Azzurronn, Chopin, Emily, Goliath, Mishuletz, Orioane, Wars
Elena Theodorini	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8204081 <i>Contribuitori:</i> Afil, Alexander Tendler, Ark25, Camelia.boban, Chopin, Egipteanul, Emily, Gikü, Ionutzmovie, Jean, Miehs, Minisarm, Mycomp, Pocor, Popentiu, Rad Urs, Solt, Triquetra, Wars, 15 modificări anonime
Emmylou Harris	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8328420 <i>Contribuitori:</i> XXN
Margarethe Matzenauer	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7611082 <i>Contribuitori:</i> Alexander Tendler, Ewan, Ewan2, NeaNita, Nicolae Coman, Orioane, 1 modificări anonime
Tara Strong	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8325585 <i>Contribuitori:</i> Cezarika1, Leopardul, Minisarm, NeaNita, Nicolae Coman, Tudor pepi, Wars, 1 modificări anonime
Laura Tătălescu	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7641182 <i>Contribuitori:</i> Autoreplay, GÜT, Horia mar, Wars
Nicole Cabell	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7636549 <i>Contribuitori:</i> Gikü, 1 modificări anonime
Liza Beamish	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=4549975 <i>Contribuitori:</i> Chopin, Orioane, Wars
Joan Sutherland	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7557057 <i>Contribuitori:</i> Anclation, Autoreplay, Chopin, Dosz, Ergos, Goliath, Ionutzmovie, Orioane, Wars
Sarah Brightman	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7979458 <i>Contribuitori:</i> 1947c, ABBAfan, AnaZ, GÜT, Lucian C., Memo18, Nicolae Coman, Orioane, Simam, 5 modificări anonime
Natalie Dessay	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7658800 <i>Contribuitori:</i> Mishuletz
Leontina Văduva	<i>Sursă:</i> http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8292719 <i>Contribuitori:</i> Ark25, Flondin, 1 modificări anonime

- Maria Barbara Bach** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7640404> *Contribuitori:* Mishuletz, Orioane, Rsocol, 1 modificări anonime
- Diana Damrau** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7633692> *Contribuitori:* Autoreplay, F.hilbert, Orioane, Rebel, Venske, 1 modificări anonime
- Christine Schäfer** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7576010> *Contribuitori:* Chopin, Mishuletz, Orioane, Solt
- Netania Davrath** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7639101> *Contribuitori:* Alex F., Impy4ever
- Mizzi Locker** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7841999> *Contribuitori:* AdiJapan, Hogea, Orioane, Wars, 3 modificări anonime
- Licia Albanese** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7625005> *Contribuitori:* Alexander Tendler, Chopin, Ewan, MihaelaAndreeaS, 2 modificări anonime
- Francesca Caccini** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7557942> *Contribuitori:* Chopin, Ettrig, Goliath, Mishuletz, Orioane, Rebel, 3 modificări anonime
- Giuseppina Strepponi** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7580088> *Contribuitori:* AdiJapan, Afil, Cerghizan Radu, Chopin, GEO, Gudrun Meyer, Mishuletz, Orioane, Roamata, 2 modificări anonime
- Renata Tebaldi** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7527255> *Contribuitori:* Afil, Alexander Tendler, Chopin, Ionutzmovie, Laurap, MihaelaAndreeaS, Moby Dick, Vlad, 3 modificări anonime
- Ludmila Aga** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7494148> *Contribuitori:* Gikü
- Tamara Alexandru** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7816881> *Contribuitori:* Gikü, Udarque
- Yma Sumac** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7945975> *Contribuitori:* Alexander Tendler, Impy4ever, Semafor, 1 modificări anonime
- Maria Bieșu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8308235> *Contribuitori:* Alexander Tendler, AnaZ, Avereanu, Cezarika1, Chopin, Ciprian 451fh, EddyVadim, Faelgar, Firilacroco, GEO, Gikü, Ionutzmovie, Kazi2000, PetruButucel, Rad Urs, Redfox, Rsocol, Saxonul, TMLutas, Tigru1-alb, Tolea93, Victor Blacus, Victoria andreicu, XXN, 28 modificări anonime
- Roxana Brihan** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8292520> *Contribuitori:* Actmuz, Andrei Stroe, Ark25, Chopin, Eternal music, GEO, Ionutzmovie, KurtR, Lucedelalma, Lucian C., Memoriale Online, Miehs, Mishuletz, Orioane, Proudsoul 30, Quezwah, Sosolino17, Venske, Vlad, Wars, 6 modificări anonime
- Diana Bucur** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8247705> *Contribuitori:* Stef33dumitru, Victor Blacus
- Cellia Costea** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=6062841> *Contribuitori:* Orioane, Venske
- Ileana Cotrubaș** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7986993> *Contribuitori:* Babu, Bogdan, Cezarika1, Chopin, Elerium, Flondin, GÜT, Horia mar, Hype supper, Impy4ever, Miehs, Mishuletz, Moloch981, Orioane, Radufan, Sphl, Wars, 5, לערײַנײַזער־רעײַזע־לעבן modificări anonime
- Valentina Crețoiu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8057854> *Contribuitori:* Actmuz, Babu, Costi 52, GEO, Sergiu S.
- Florica Cristoforeanu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=4527481> *Contribuitori:* AnaZ, Chopin, Goliath, Minisarm, MobyDick, Orioane, Simu Horia, Wars, 1 modificări anonime
- Eleonora Enăchescu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8219673> *Contribuitori:* Ionutzmovie, Turbojet, Udarque, 2 modificări anonime
- Felicia Filip** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8310484> *Contribuitori:* Alexander Tendler, Andrei Stroe, Ark25, Chopin, KlaudiuMihaila, Miehs, Nenea hartia, Orioane, VeronicaO, 8 modificări anonime
- Angela Gheorghiu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8307118> *Contribuitori:* 1947c, Actmuz, Alex F., Ark25, Babu, Bogdantri, Calusarul, Camelia.boban, Chopin, Culturefriend, Dearzaharia2000, Ergos, Frumul, GÜT, Horia mar, Hype supper, Impy4ever, Ionutzmovie, Istvánka, Lare 11, Madamabutterfly, Miehs, MihaelaAndreeaS, Minisarm, Mircea87, Mishuletz, Mocu, Orioane, Pasé Otama, Peter Dum, Popescu gina, Quezwah, Sergiu S., StanCostin, Turbojet, Venske, Victor Blacus, Wars, 21 modificări anonime
- Teodora Gheorghiu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7628723> *Contribuitori:* Orioane, Venske, 1 modificări anonime
- Carmen Hanganu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7633704> *Contribuitori:* Minisarm, Venske, 2 modificări anonime
- Magda Ianculescu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7789060> *Contribuitori:* Actmuz, Minisarm, Venske, Wars, 1 modificări anonime
- Simina Ivan** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=4582401> *Contribuitori:* Nicolae Coman, Orioane, Venske, 1 modificări anonime
- Elisabeta Marin** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=5996750> *Contribuitori:* Orioane, Rangoon, Venske, Vlad
- Marina Krilovici** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8305053> *Contribuitori:* Arioso2012, Ark25, Miehs, NeaNita
- Iolanda Mărculescu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7648535> *Contribuitori:* Impy4ever, Venske
- Nelly Miricioiu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8294297> *Contribuitori:* Actmuz, Ark25, Marghitas, Miehs, Minisarm, Mycomp, Orioane, Pocor, Sadrians, Silviupal, Wars, 12 modificări anonime
- Eugenia Moldoveanu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7987011> *Contribuitori:* Actmuz, Babu, Chopin, Minisarm, Orioane, Wars
- Elena Moșuc** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7575999> *Contribuitori:* Chopin, Miehs, Mishuletz, Orioane, Wars
- Valentina Naforniță** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8220616> *Contribuitori:* Ark25, Cezarika1, Gikü, L.A. (AWB), Udarque, XXN, 10 modificări anonime
- Mariana Nicolesco** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8307766> *Contribuitori:* 5stars, Actmuz, Afil, Alexander Tendler, Angeltime2009, Ark25, Azzurronn, Babu, Chopin, Doxa00, Dr. Stephan Poen, Drasil, Ergos, Gdaniel111, GÜT, Impy4ever, Memo18, Miehs, Mycomp, Nenea hartia, Nicolae Coman, Orioane, Otello, Oxxo, P.s.b., Pixi, Rebel, Rsocol, Simu Horia, Solt, Terraflorin, Turbojet, Victor Blacus, Victort, Vlad, Wars, 22 modificări anonime
- Laura Nicorescu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8305216> *Contribuitori:* Ark25, Chopin, Impy4ever, Lauretta, Mihaelajulia, Minisarm, Oandree, Orioane, Pixi, Severina, Turbojet, 2 modificări anonime
- Cristina Radu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7926378> *Contribuitori:* Andrei Stroe, Ark25, Ionutzmovie, MihaelaAndreeaS, Orioane, QuijoteCris, Thais, Victor Blacus, 4 modificări anonime
- Georgeta Stoleriu** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7175636> *Contribuitori:* Amartolomeu, Cezarika1, Wars, 1 modificări anonime
- Viorica Ursuleac** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8265972> *Contribuitori:* Cezarika1, Chopin, Feri Goslar, Mihai Andrei, Nenea hartia, Rebel, Wars
- Julia Varady** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=7889755> *Contribuitori:* Chopin, Ionutzmovie, Marian Dan, Mihai Andrei, Mycomp, Orioane, Wars
- Mirela Zafiri** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8306950> *Contribuitori:* Ark25, Bubiloi coada, Flondin, Lucianandrei
- Virginia Zeani** *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?oldid=8294029> *Contribuitori:* Actmuz, Afil, Ark25, Chopin, Flondin, GhutoB, Mihai Andrei, MobyDick, Orioane, Sergiu S., Vlad, Wars, 6 modificări anonime

Sursele, licențele și contribuitorii imaginilor

Fișier:Cecilia Bartoli at BOZAR 2007 Cropped.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Cecilia_Bartoli_at_BOZAR_2007_Cropped.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* Erinc Salor

File:Elina Garanca.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Elina_Garanca.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* User:Laurentzim

File:Range of soprano voice marked on keyboard.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Range_of_soprano_voice_marked_on_keyboard.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* user:WarX

File:Range of mezzo-soprano voice marked on keyboard.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Range_of_mezzo-soprano_voice_marked_on_keyboard.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* user:WarX

File:Range of alto voice marked on keyboard.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Range_of_alto_voice_marked_on_keyboard.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* user:WarX

File:Range of tenor voice marked on keyboard.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Range_of_tenor_voice_marked_on_keyboard.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* user:WarX

File:Range of baritone voice marked on keyboard3.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Range_of_baritone_voice_marked_on_keyboard3.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Range_of_baritone_voice_marked_on_keyboard.svg: derivative work: Dodoïste (talk)

File:Range of bass voice marked on keyboard.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Range_of_bass_voice_marked_on_keyboard.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* user:WarX

Fișier:Vessi OffenbachKonzert07 5.JPG *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Vessi_OffenbachKonzert07_5.JPG *Licență:* Attribution *Contribuitori:* Original uploader was Epinions Smorg at en.wikipedia (Original text : SP)

Fișier:Auratwaroskalapian.jpg *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Auratwaroskalapian.jpg> *Licență:* Creative Commons Zero *Contribuitori:* Amartolomeu

Imagine:Moreanu 01.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Moreanu_01.jpg *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Original uploader was

Imagine:Maria Moreanu in Amneris.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Maria_Moreanu_in_Amneris.jpg *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Original uploader was

Fișier:Viorica Cortez.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Viorica_Cortez.jpg *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Cezarika1

Fișier:Lina Abarbanell 001.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Lina_Abarbanell_001.jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Dobie80, Jfbarlow

Fișier:Anna Netrebko.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Anna_Netrebko.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution 3.0 Unported *Contribuitori:* Фото пресс-службы Президента России

Fișier:Montserrat Caballé.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Montserrat_Caballé.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution 2.0 *Contribuitori:* 1997, Balbo, Ctruongngoc, FlickreviewR, Friviere, P-e, 1 modificări anonime

Fișier:Maria Callas (La Traviata) 2.JPG *Sursă:* [http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Maria_Callas_\(La_Traviata\)_2.JPG](http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Maria_Callas_(La_Traviata)_2.JPG) *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Houston Rogers

Fișier:Maria cebotari pic.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Maria_cebotari_pic.jpg *Licență:* anonymous-EU *Contribuitori:* HenkvD, Kilom691, Svabbogar, Svnmsmsn, Zserghei

Fișier:Strada Cebotari Viena.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Strada_Cebotari_Viena.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* User:Kogayonon

File:Stamp of Moldova 256.gif *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Stamp_of_Moldova_256.gif *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Post of Moldova

Imagine:Maria Cebotari1.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Maria_Cebotari1.jpg *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* -

Fișier:Hariclea Darclee.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Hariclea_Darclee.jpg *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Cezarika1, Giki

Imagine:Agnetha Fältskog 1979.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Agnetha_Fältskog_1979.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* Pereira, Fernando / Anefo

Image:Gtk-dialog-info.svg *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Gtk-dialog-info.svg> *Licență:* GNU Lesser General Public License *Contribuitori:* David Vignon

Fișier:Soprana Madeleine Pascu.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Soprana_Madeleine_Pascu.jpg *Licență:* GNU Free Documentation License *Contribuitori:* Asybaris01

Imagine:Adelina Patti..jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Adelina_Patti..jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* GjR, Scewing, Zhuyifei1999

File:Flag of Spain.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Flag_of_Spain.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Pedro A. Gracia Fajardo, escudo de Manual de Imagen Institucional de la Administración General del Estado

File:Flag of Wales 2.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Flag_of_Wales_2.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Unknown Vector graphics by Tobias Jakobs

Fișier:Adelina Patti 1863.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Adelina_Patti_1863.jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* AndreasPraefcke, Anna reg, Bohème, Boo-Boo Baroo, Bubamara, Ecumenic, Eroica, Leyo, Lumijaguuari, Mattes, Michael Barera, Mmcnealy, Raymond, Shakko

Fișier:Adelina Patti sopran.png *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Adelina_Patti_sopran.png *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Photo copyrighted by N. Sarony.

Fișier:Adelina Patti, operatic coloratura soprano.png *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Adelina_Patti_operatic_coloratura_soprano.png *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Bubamara, Howcheng

Fișier:Stella roman.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Stella_roman.jpg *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Chopin, Laurap

Fișier:Elena Teodorini.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Elena_Teodorini.jpg *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Pocor

File:ElenaTeodoriniPoza1.jpg *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:ElenaTeodoriniPoza1.jpg> *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* User:Popentiu

File:Elena Theodorini.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Elena_Theodorini.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* Popentiu

File:Elena Teodorini.jpeg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Elena_Teodorini.jpeg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* User:Popentiu

Imagine:Teodorini Fundatie.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Teodorini_Fundatie.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* User:Popentiu

Imagine:Emmylouharrissf2005.jpg *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Emmylouharrissf2005.jpg> *Licență:* Creative Commons Attribution 2.5 *Contribuitori:* User:Conti

File:Emmylou Harris 2006 2.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Emmylou_Harris_2006_2.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 2.5 *Contribuitori:* C. Kuhl / www.chriskuhl.com/music, nl:Gebruiker:Ckuhl

Fișier:Margarete Matzenauer.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Margarete_Matzenauer.jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Bain News Service, publisher

Fișier:Tara strong 2009.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Tara_strong_2009.jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Mrquizzical

Fișier:Joan Sutherland .jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Joan_Sutherland_.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution 3.0 *Contribuitori:* Rainer Leiss

Imagine:Osaka07 Opening Sarah Brightman.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Osaka07_Opening_Sarah_Brightman.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution 2.5 *Contribuitori:* Eckhard Pecher (Arcimboldo)

File:Flag of England.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Flag_of_England.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* unknown (Vector graphics by Nicholas Shanks)

Imagine:Ritratto di francesca caccini.png *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Ritratto_di_francesca_caccini.png *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* AndreasPraefcke, Aotake, Kevyn, Kilom691, Lukius, Oos, Shakko, 1 modificări anonime

Fișier:Francesca Caccini.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Francesca_Caccini.jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Alex299006, Frank C. Müller, Kilom691, Makemi

Image:Giuseppina Strepponi.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Giuseppina_Strepponi.jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Bukk, Ecumenic, G.dallorto, Kilom691, Lumijaguuari, Mattes, Rjd0060, Tiesse

Imagine:Renata Tebaldi with Dina.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Renata_Tebaldi_with_Dina.jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Ag Andras

Imagine:Yma Sumac 1953.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Yma_Sumac_1953.jpg *Licență:* GNU Free Documentation License *Contribuitori:* Victoria Raymondi Ricaldi (orig. photo), impy4ever (cropped, slightly retouched)

Fișier:Flag of Peru (1825 - 1950).svg *Sursă:* [http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Flag_of_Peru_\(1825_-_1950\).svg](http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Flag_of_Peru_(1825_-_1950).svg) *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 2.5 *Contribuitori:* Cycin, Homo lupus, Huhsunqu, 2 modificări anonime

Fișier:Flag of the United States.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Flag_of_the_United_States.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Dbenbenn, Zscout370, Jacobolus, Indolences, Technion.

Imagine:Bieshu cropped.PNG *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Bieshu_cropped.PNG *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Vladimir Vasiliev

Fișier:Stamp of Moldova md019st.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Stamp_of_Moldova_md019st.jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Post of Moldova

Fișier:Stamp of Moldova 021.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Stamp_of_Moldova_021.jpg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* Post of Moldova

Imagine:Roxana Brihan.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Roxana_Brihan.jpg *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Miehs

Fișier:Flag of Romania.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Flag_of_Romania.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* AdiJapan

Imagine:Felicia.jpg *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Felicia.jpg> *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Utilizator:VeronicaO

File:Flag of Romania.svg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Flag_of_Romania.svg *Licență:* Public Domain *Contribuitori:* AdiJapan

Imagine:Angela Gheorghiu, March 2012.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Angela_Gheorghiu,_March_2012.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* User:Madamabutterfly

Fișier:Magda Ianculescu web.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Magda_Ianculescu_web.jpg *Licență:* GNU Free Documentation License *Contribuitori:* Actmuz

Imagine:Miricioiu.jpg *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Miricioiu.jpg> *Licență:* GNU Free Documentation License *Contribuitori:* Actmuz

Imagine:Valentina Naforniță (PS22NiN5 eo).jpg *Sursă:* [http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Valentina_Naforniță_\(PS22NiN5_eo\).jpg](http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Valentina_Naforniță_(PS22NiN5_eo).jpg) *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Gikü

Imagine:Cristina Radu.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Cristina_Radu.jpg *Licență:* Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 *Contribuitori:* Self-portrait

Imagine:Viorica ursuleac.jpg *Sursă:* http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Viorica_ursuleac.jpg *Licență:* necunoscută *Contribuitori:* Chopin, Laurap, Turbojet

Imagine:Zeani05.jpg *Sursă:* <http://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Fișier:Zeani05.jpg> *Licență:* GNU Free Documentation License *Contribuitori:* Gikü, MobyDick

Licență

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0
//creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/